
EBA/GL/2014/13

19. december 2014

Smernice

o skupnih postopkih in metodologijah za proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP)

Vsebina

Seznam slik in tabel	5
Smernice organa EBA o skupnih postopkih in metodologijah za proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja	6
Vloga teh smernic.....	6
Zahteve v zvezi s poročanjem	6
Naslov 1. Predmet urejanja, opredelitev pojmov in raven uporabe	7
1.1 Predmet urejanja.....	7
1.2 Opredelitev pojmov	7
1.3 Stopnja uporabe.....	10
Naslov 2. Skupni proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP)	11
2.1 Pregled okvira skupnega SREP	11
2.2 Izračun rezultata v okviru SREP	16
2.3 Organizacijske ureditve	17
2.4 Sorazmernost in nadzorniško posredovanje.....	18
Naslov 3. Spremljanje ključnih kazalnikov	22
Naslov 4. Analiza poslovnega modela.....	24
4.1 Splošne ugotovitve.....	24
4.2 Predhodna ocena	25
4.3 Opredelitev področij, na katera bi se morala osredotočiti analiza poslovnega modela.....	26
4.4 Ocena poslovnega okolja	27
4.5 Analiza trenutnega poslovnega modela.....	28
4.6 Analiza strategije in finančnih načrtov.....	29
4.7 Ocenjevanje vzdržnosti poslovnega modela.....	30
4.8 Ocenjevanje trajnosti strategije institucije	30
4.9 Opredelitev ključnih ranljivosti	31
4.10 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata	31
Naslov 5. Ocenjevanje notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije	34
5.1 Splošne ugotovitve	34
5.2 Splošen okvir notranjega upravljanja.....	35

5.3 Korporativna kultura in kultura tveganj	35
5.4 Organizacija in delovanje upravljalnega organa	36
5.5 Politike in prakse prejemkov	37
5.6 Okvir upravljanja tveganj	37
5.7 Okvir notranje kontrole	41
5.8 Informacijski sistemi in neprekinjeno poslovanje	43
5.9 Načrtovanje sanacije	43
5.10 Uporaba na konsolidirani podlagi in posledice za subjekte v skupini	44
5.11 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata	44
Naslov 6. Ocenjevanje tveganj za kapital	49
6.1 Splošne ugotovitve	49
6.2 Ocena kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke	53
6.3 Ocena tržnega tveganja	71
6.4 Ocena operativnega tveganja	83
6.5 Ocena obrestnega tveganja, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti	99
Naslov 7. Ocena kapitalske ustreznosti SREP	110
7.1 Splošne ugotovitve	110
7.2 Določitev dodatnih kapitalskih zahtev	111
7.3 Uskladitev z zahtevami po kapitalskem blažilniku in makrobonitetnimi zahtevami	115
7.4 Določanje skupne kapitalske zahteve SREP	115
7.5 Opredelitev kapitalskih zahtev	116
7.6 Ocena tveganja prevelikega finančnega vzvoda	117
7.7 Izpolnjevanje zahtev v gospodarskem ciklu	118
7.8 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata	122
Naslov 8. Ocena tveganj za likvidnost in financiranje	125
8.1 Splošne ugotovitve	125
8.2 Ocenjevanje likvidnostnega tveganja	127
8.3 Ocena inherentnega tveganja financiranja	131
8.4 Ocena upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja	134
8.5 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata	144
Naslov 9. Ocena likvidnostne ustreznosti SREP	147

9.1 Splošne ugotovitve	147
9.2 Skupna ocena likvidnosti	147
9.3 Določitev potrebe po posebnih likvidnostnih zahtevah.....	149
9.4 Določitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev	149
9.5 Oblikovanje posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev	154
9.6 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata	155
Naslov 10. Skupna ocena SREP in uporaba nadzorniških ukrepov	158
10.1 Splošne ugotovitve	158
10.2 Skupna ocena SREP	159
10.3 Uporaba kapitalskih ukrepov	161
10.4 Uporaba likvidnostnih ukrepov	162
10.5 Uporaba drugih nadzorniških ukrepov.....	162
10.6 Medsebojni vpliv nadzorniških ukrepov in ukrepov zgodnjega posredovanja	170
10.7 Medsebojni vpliv nadzorniških in makrobonitetnih ukrepov	170
Naslov 11. Uporaba SREP za čezmejne skupine	172
11.1 Uporaba SREP za čezmejne skupine.....	172
11.2 Ocena kapitalske ustreznosti SREP in bonitetne zahteve za posamezne institucije.....	174
11.3 Ocena likvidnostne ustreznosti SREP in bonitetne zahteve za posamezne institucije	175
11.4 Uporaba drugih nadzorniških ukrepov.....	175
Naslov 12. Končne določbe in izvajanje	176
Priloge.....	177
Priloga 1. Operativno tveganje, primeri povezav med izgubami in dejavniki tveganja	177
Priloga 2. Izbrane reference in regulativne zahteve glede notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije	178
Priloga 3. Izbrane reference in regulativne zahteve v zvezi s tveganji za kapital.....	179
Priloga 4. Izbrane reference in regulativne zahteve v zvezi s tveganji za likvidnost in financiranje.....	181

Seznam slik in tabel

Slika 1. Pregled okvira skupnega SREP	12
Slika 2. Proces ocenjevanja tveganj za kapital	51
Slika 3. Vrstni red kapitalskih zahtev	119
Slika 4. Primer sprememb kapitalskih virov (navadnega lastniškega temeljnega kapitala) v ekonomskem ciklu in kršitev skupne kapitalske zahteve SREP	121
Slika 5. Primer sprememb kapitalskih virov (navadnega lastniškega temeljnega kapitala) v ekonomskem ciklu in kršitev ciljnega količnika.....	122
Slika 6. Elementi ocene tveganj za likvidnost in financiranje.....	126
Slika 7. Primer določanja posebne kvantitativne likvidnostne zahteve	153
Slika 8. Primer določanja posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev.....	153
Tabela 1. Uporaba SREP za različne kategorije institucij.....	20
Tabela 2. Nadzorniška merila za izračun rezultata za poslovni model in strategijo.....	32
Tabela 3. Nadzorniška merila za izračun rezultata notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije	45
Tabela 4. Nadzorniška merila za izračun rezultata kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke.....	69
Tabela 5. Nadzorniška merila za izračun rezultata tržnega tveganja	81
Tabela 6. Nadzorniška merila za izračun rezultata operativnega tveganja.....	97
Tabela 7. Nadzorniška merila za izračun rezultata IRRBB	108
Tabela 8. Nadzorniška merila za izračun rezultata kapitalske ustreznosti.....	123
Tabela 9. Nadzorniška merila za izračun rezultata likvidnostnega tveganja.....	145
Tabela 10. Nadzorniška merila za izračun rezultata tveganja financiranja	146
Tabela 11. Primer primerjalne vrednosti za količinsko opredelitev likvidnosti	152
Tabela 12. Nadzorniška merila za izračun rezultata likvidnostne ustreznosti	156
Tabela 13. Nadzorniška merila za izračun skupnega rezultata SREP	160

Smernice organa EBA o skupnih postopkih in metodologijah za proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja

Vloga teh smernic

Ta dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (v nadaljnjem besedilu: uredba o EBA). V skladu s členom 16(3) uredbe o EBA si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.

V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA glede ustreznih nadzorniških praks v okviru Evropskega sistema finančnega nadzora ali glede tega, kako bi bilo treba uporabljati zakonodajo Unije na posameznih področjih. Organ EBA zato od vseh pristojnih organov in finančnih institucij, na katere je naslovil smernice, pričakuje, da jih bodo upoštevali. Pristojni organi, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje nadzorne prakse (npr. s spremembo pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice naslovljene predvsem na institucije.

Zahteve v zvezi s poročanjem

Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) uredbe o EBA do 20. februarja 2015 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da jih ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na koncu tega dokumenta, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica „EBA/GL/2014/13“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov.

Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) uredbe o EBA objavljena na spletni strani organa EBA.

Naslov 1. Predmet urejanja, opredelitev pojmov in raven uporabe

1.1 Predmet urejanja

1. Te smernice določajo skupne postopke in metodologije za delovanje procesa nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP) iz člena 97 in člena 107(1)(a) Direktive 2013/36/EU, vključno s skupnimi postopki in metodologijami za oceno organizacije in obravnavo tveganj iz členov 76 do 87 navedene direktive ter postopki in ukrepi, sprejetimi na podlagi členov 98, 100, 101, 102, 104 in 105 ter člena 107(1)(b) navedene direktive.
2. Te smernice so naslovljene na pristojne organe iz člena 4(2) uredbe o EBA.

1.2 Opredelitev pojmov

3. V Smernicah se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

„Zahteve po kapitalskem blažilniku“ pomenijo kapitalske zahteve iz poglavja 4 naslova VII Direktive 2013/36/EU.

„Tveganje ravnanja“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje nastanka izgub za institucijo zaradi neustreznega zagotavljanja finančnih storitev, vključno z namernimi ali nenamernimi kršitvami.

„Zmožnost nadomestitve“ pomeni zmožnost institucije, da v primerih stresnih scenarijev v kratko-, srednje- in dolgoročnem obdobju razpolaga s presežno likvidnostjo oziroma ima do nje dostop.

„Tveganje spremembe kreditnega razmika“ pomeni tveganje, ki izhaja iz sprememb tržne vrednosti dolžniških finančnih instrumentov zaradi nihanj v njihovem kreditnem razmiku.

„Tveganje financiranja“ pomeni tveganje, da institucija srednje- in dolgoročno ne bo imela stabilnih virov financiranja, zaradi česar obstaja sedanje ali pričakovano tveganje, da v nobenem primeru oziroma brez nesprejemljivo višjih stroškov financiranja ne bo mogla izpolniti svojih finančnih obveznosti, kot so plačila in potrebe po zavarovanju s premoženjem, ki zapadejo v srednje- ali dolgoročnem obdobju.

„Dajanje posojil v tujih valutah“ pomeni dajanje posojil posojilojemalcem v valutah, ki niso zakonito plačilno sredstvo države, v kateri ima posojilojemalec stalno prebivališče, ne glede

na pravno obliko kreditnega produkta (npr. vključno z odlogom plačila ali podobnimi finančnimi dogovori).

„Tveganje posojil v tujih valutah“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje za dobiček in kapital institucije, ki izhaja iz posojil nezaščitenim posojilojemalcem v tujih valutah.

„Proces ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (ICAAP)“ pomeni proces opredelitve, merjenja, upravljanja in spremljanja notranjega kapitala, ki ga institucija izvaja v skladu s členom 73 Direktive 2013/36/EU.

„Proces ocenjevanja ustrezne notranje likvidnosti (ILAAP)“ pomeni proces opredelitve, merjenja, upravljanja in spremljanja likvidnosti, ki ga institucija izvaja v skladu s členom 86 Direktive 2013/36/EU.

„Kategorija institucije“ pomeni kazalnik systemskega pomena institucije, dodeljen na podlagi velikosti in zapletenosti institucije ter obsega njenih dejavnosti.

„Obrestno tveganje“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje za dobiček in kapital institucije, ki izhaja iz neugodnih sprememb obrestnih mer.

„Likvidnost znotraj enega dne“ pomeni sredstva, do katerih lahko institucija dostopa v delovnem dnevu, da lahko v realnem času izvršuje plačila.

„Tveganje likvidnosti znotraj enega dne“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje, da institucija ne mogla učinkovito izpolnjevati svojih potreb po likvidnosti znotraj enega dne.

„Tveganje informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT)“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje nastanka izgub zaradi neustreznosti ali nedelovanja strojne in programske opreme tehničnih infrastruktur, ki lahko ogrozi razpoložljivost, celovitost, dostopnost in varnost takšnih infrastruktur ter podatkov.

„Makrobonitetna zahteva“ ali „ukrep“ pomeni zahtevo ali ukrep, ki ga pristojni ali imenovani organ naloži za odpravo makrobonitetnega ali systemskega tveganja.

„Pomembna valuta“ pomeni valuto, v kateri ima institucija pomembne bilančne ali zunajbilančne pozicije.

„Celotna kapitalska zahteva“ (OCR) pomeni vsoto skupne kapitalske zahteve SREP (TSCR), zahtev po kapitalskem blažilniku in makrobonitetnih zahtev, kadar so izražene kot kapitalske zahteve.

„Skupna ocena SREP“ pomeni posodobljeno oceno splošne sposobnosti delovanja institucije na podlagi ocene elementov SREP.

„Skupni rezultat SREP“ pomeni numerični kazalnik celotnega tveganja za sposobnost delovanja institucije na podlagi skupne ocene SREP.

„Tveganje izgube poslovnega ugleda“ pomeni sedanje ali pričakovano tveganje za dobiček, kapital ali likvidnost institucije, ki izhaja iz škode, povzročene ugledu institucije.

„Nagnjenost k prevzemanju tveganja“ pomeni skupno raven tveganja in vrste tveganja, ki jih je institucija v okviru svoje sposobnosti prevzemanja tveganja pripravljena prevzeti v skladu s svojim poslovnim modelom, da bi dosegla svoje strateške cilje.

„Tveganja za kapital“ pomenijo posebna tveganja, ki bodo, če se bodo uresničila, imela pomemben bonitetni vpliv na kapital institucije v naslednjih 12 mesecih. Ta vključujejo, vendar niso omejena na tveganja iz členov 79 do 87 Direktive 2013/36/EU.

„Tveganja za likvidnost in financiranje“ pomenijo posebna tveganja, ki bodo, če se bodo uresničila, imela pomemben bonitetni vpliv na likvidnost institucije v različnih časovnih obdobjih.

„Element SREP“ pomeni nekaj od naslednjega: analizo poslovnega modela, oceno notranjega upravljanja in kontrole tveganj na ravni celotne institucije, oceno tveganj za kapital, oceno kapitalske ustreznosti SREP, oceno tveganj za likvidnost in financiranje ali oceno likvidnostne ustreznosti SREP.

„Strukturno valutno tveganje“ pomeni tveganje, ki izhaja iz lastniškega kapitala, razporejenega v offshore podružnicah in podrejenih družbah, v valuti, ki ni valuta poročanja nadrejene osebe.

„Nadzorniške primerjalne vrednosti“ pomenijo kvantitativna orodja za posamezna tveganja, ki jih razvije pristojni organ za oceno kapitala, potrebnega za kritje tveganj ali elementov tveganj, ki jih ne zajema Uredba (EU) št. 575/2013.

„Obdobje preživetja“ pomeni obdobje, v katerem lahko institucija še naprej posluje v stresnih pogojih in izpolnjuje plačilne obveznosti.

„Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem“ (TREA) pomeni znesek skupne izpostavljenosti tveganjem, kot je opredeljen v členu 92 Uredbe (EU) št. 575/2013.

„Skupna kapitalska zahteva SREP“ (TSCR) pomeni vsoto kapitalskih zahtev, kot so opredeljene v členu 92 Uredbe (EU) št. 575/2013, in dodatnih kapitalskih zahtev, določenih v skladu z merili iz teh smernic.

„Nezaščiteni posojilojemalci“ pomenijo fizične osebe in MSP brez naravnega ali finančnega varovanja, ki so izpostavljeni valutni neuskkljenosti med valuto posojila in valuto varovanja; naravna varovanja vključujejo zlasti primere, ko posojilojemalci prejemajo dohodek v tuji valuti (npr. nakazila/prihodki od izvoza), medtem ko finančna varovanja običajno zajemajo pogodbo s finančno institucijo.

1.3 Stopnja uporabe

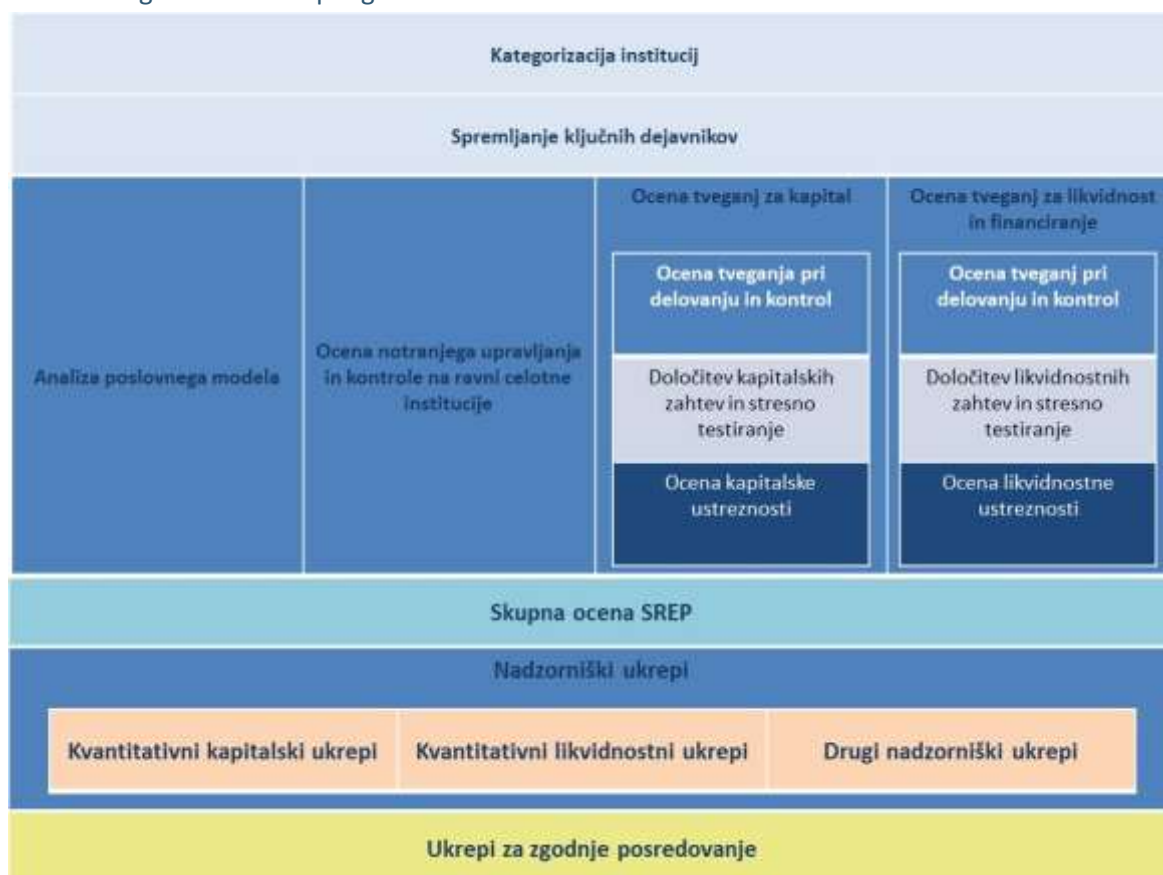
4. Pristojni organi bi morali te smernice uporabljati v skladu z ravno uporabe, določeno v členu 110 Direktive 2013/36/EU, ob upoštevanju zahtev in izvezetij, ki se uporabljajo v skladu s členoma 108 in 109 Direktive 2013/36/EU.
5. Pristojni organi bi morali za nadrejene osebe in podrejene družbe, vključene v konsolidacijo, prilagoditi raven poglobljenosti in raven razčlenjenosti svojih ocen, da ti ustrezata ravni uporabe, določeni v zahtevah iz naslova II dela 1 Uredbe (EU) št. 575/2013, pri čemer bi morali zlasti priznati izvezetja, ki se uporabljajo v skladu s členi 7, 10 in 15 Uredbe (EU) št. 575/2013 ter členom 21 Direktive 2013/36/EU.
6. Kadar ima institucija podrejeno družbo v isti državi članici, vendar ni bilo odobreno nobeno izvezetje iz dela 1 Uredbe (EU) št. 575/2013, se lahko za oceno kapitalske in likvidnostne ustreznosti uporabi sorazmeren pristop, in sicer z osredotočenjem na oceno razporeditve kapitala in likvidnosti po subjektih ter na morebitne ovire za prenosljivost kapitala ali likvidnosti znotraj skupine.
7. Pri čezmejnih skupinah bi bilo treba postopkovne zahteve uporabljati usklajeno v okviru kolegija nadzornikov, ustanovljenega v skladu s členom 116 ali 51 Direktive 2013/36/EU. V naslovu 11 so pojasnjene podrobnosti o tem, kako se te smernice uporabljajo za čezmejne skupine in njihove subjekte.
8. Če je institucija v skladu s členom 8 Uredbe (EU) št. 575/2013 ustanovila likvidnostno podskupino, bi morali pristojni organi svoje ocene tveganja za likvidnost in financiranje ter nadzorniške ukrepe za subjekte, ki jih zajema taka podskupina, izvesti na ravni likvidnostne podskupine.

Naslov 2. Skupni proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP)

2.1 Pregled okvira skupnega SREP

9. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da SREP institucije zajema naslednje elemente, ki so povzeti tudi na sliki 1:
- a. kategorizacija institucije in redni pregledi te kategorizacije;
 - b. spremljanje ključnih kazalnikov;
 - c. analiza poslovnega modela;
 - d. ocena notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije;
 - e. ocena tveganj za kapital;
 - f. ocena tveganj za likvidnost;
 - g. ocena kapitalske ustreznosti institucije;
 - h. ocena ustreznosti likvidnostnih virov institucije;
 - i. skupna ocena SREP in
 - j. nadzorniški ukrepi (in po potrebi ukrepi zgodnjega posredovanja).

Slika 1. Pregled okvira skupnega SREP

2.1.1 Kategorizacija institucij

10. Pristojni organi bi morali vse institucije, za nadzor katerih so pristojni, na podlagi njihove velikosti, strukture in notranje organizacije ter narave, obsega in zapletenosti njihovih dejavnosti razvrstiti v naslednje kategorije:

- ▶ Kategorija 1 – institucije iz člena 131 Direktive 2013/36/EU (globalne sistemsko pomembne institucije (GSII) in druge sistemsko pomembne institucije (OSII) in, če je to primerno, druge institucije, ki jih določijo pristojni organi na podlagi ocene velikosti in notranje organizacije institucij ter narave, obsega in zapletenosti njihovih dejavnosti.
- ▶ Kategorija 2 – srednje velike do velike institucije, ki niso razvrščene v kategorijo 1 in ki poslujejo v matični državi članici ali opravljajo obsežne čezmejne dejavnosti, pri čemer delujejo na več poslovnih področjih, vključno z nebančnimi dejavnostmi, ter ponujajo kreditne in finančne produkte fizičnim osebam in podjetjem. Nesistemsko pomembne specializirane institucije z znatnimi tržnimi deleži v svojih panogah ali plačilni sistemi ali borze.

- ▶ Kategorija 3 – male do srednje velike institucije, ki ne izpolnjujejo pogojev za kategorijo 1 ali 2 ter poslujejo v matični državi članici ali opravljajo nepomembne čezmejne dejavnosti in delujejo na omejenem številu poslovnih področij, pri čemer ponujajo predvsem kreditne produkte fizičnim osebam in podjetjem, njihova ponudba finančnih produktov pa je omejena. Specializirane institucije z manjšimi tržnimi deleži v svojih panogah ali plačilni sistemi ali borze.
 - ▶ Kategorija 4 – vse druge male nezapletene domače institucije, ki ne spadajo v kategorije 1 do 3 (npr. z omejenim obsegom dejavnosti in nepomembnimi tržnimi deleži v svojih panogah).
11. Kategorizacija bi morala upoštevati oceno sistemskega tveganja, ki ga institucije predstavljajo za finančni sistem. Pristojni organi bi jo morali uporabljati kot podlago za uporabo načela sorazmernosti, kot je opredeljeno v oddelku 2.4, in ne kot sredstvo za izražanje kakovosti institucije.
 12. Pristojni organi bi morali kategorizacijo določiti na podlagi podatkov nadzornega poročanja in informacij, ki izhajajo iz predhodne analize poslovnega modela (glej oddelek 4.2). Kategorizacijo bi bilo treba pregledovati redno ali v primeru pomembnega poslovnega dogodka, kot so večja prodaja, prevzem, pomemben strateški ukrep itd.

2.1.2 Stalno ocenjevanje tveganj

13. Pristojni organi bi morali s spodnjimi dejavnostmi stalno ocenjevati tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija:
 - a. spremljanje ključnih kazalnikov iz naslova 3;
 - b. analiza poslovnega modela iz naslova 4;
 - c. ocena notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije iz naslova 5;
 - d. ocena tveganj za kapital iz naslova 6 in
 - e. ocena tveganj za likvidnost in financiranje iz naslova 8.
14. Ocene bi bilo treba izvajati v skladu z merili sorazmernosti iz oddelka 2.4. Ocene bi bilo treba v primeru novih informacij pregledati.
15. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da ugotovitve iz zgoraj navedenih ocen izpolnjujejo naslednje zahteve:
 - a. so jasno dokumentirane v obliki povzetka ugotovitev;
 - b. so upoštevane pri rezultatu, izračunanem v skladu s posebnimi navodili iz naslovov o posameznih elementih v teh smernicah;

- c. podpirajo ocene drugih elementov ali spodbudijo podrobno preiskavo neskladnosti med ocenami teh elementov;
- d. prispevajo k skupni oceni in rezultatu SREP ter
- e. po potrebi spodbudijo nadzorniške ukrepe in utemeljujejo odločitve, sprejete v zvezi s temi ukrepi.

2.1.3 Redno ocenjevanje kapitalске in likvidnostne ustreznosti

- 16. Pristojni organi bi morali z naslednjima ocenama redno pregledovati ustreznost kapitala in likvidnosti institucije za zagotovitev zanesljivega kritja tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija:
 - a. ocena kapitalске ustreznosti SREP iz naslova 7 in
 - b. ocena likvidnostne ustreznosti SREP iz naslova 9.
- 17. Redne ocene bi se morale izvajati od enkrat letno do enkrat vsake 3 leta, ob upoštevanju meril sorazmernosti iz oddelka 2.4. Pristojni organi lahko izvajajo pogostejše ocene. Pristojni organi bi morali oceno pregledati v primeru pomembnih novih ugotovitev iz ocene tveganja SREP, kadar pristojni organi določijo, da bi lahko ugotovitve pomembno vplivale na kapital in/ali likvidnostna sredstva institucije.
- 18. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da ugotovitve iz ocen izpolnjujejo naslednje zahteve:
 - a. so jasno dokumentirane v obliki povzetka;
 - b. so upoštevane pri rezultatu kapitalске in likvidnostne ustreznosti institucije, izračunanem v skladu z navodili iz naslova o posameznem elementu;
 - c. prispevajo k skupni oceni in rezultatu SREP ter
 - d. tvorijo podlago za nadzorniško zahtevo, da ima institucija kapital in/ali likvidnostna sredstva, ki presegajo zahteve iz Uredbe (EU) št. 575/2013, ali za druge nadzorniške ukrepe, če je to primerno.

2.1.4 Skupna ocena SREP

- 19. Pristojni organi bi morali s skupno oceno SREP iz naslova 10 stalno ocenjevati profil tveganja institucije in njeno sposobnost delovanja. S skupno oceno SREP bi morali pristojni organi opredeliti možnosti, da bodo tveganja povzročila propad institucije, glede na ustreznost njenega kapitala in likvidnostnih sredstev, upravljanje, kontrolo in/ali poslovni model ali strategijo ter na podlagi tega opredeliti potrebo po sprejetju ukrepov zgodnjega posredovanja in/ali bi morali ugotoviti, ali je mogoče šteti, da institucija propada ali bo verjetno propadla.

20. Ocene bi bilo treba stalno pregledovati glede na ugotovitve ocen tveganja ali rezultat ocen kapitalske in likvidnostne ustreznosti SREP.
21. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da ugotovitve iz ocene izpolnjujejo naslednje zahteve:
 - a. so upoštevane pri rezultatu splošne sposobnosti delovanja institucije, izračunanem v skladu z navodili iz naslova 10;
 - b. so jasno dokumentirane v obliki povzetka skupne ocene SREP, ki vključuje rezultate SREP (skupen in za posamezne elemente) in morebitne nadzorniške ugotovitve v zadnjih 12 mesecih, ter
 - c. tvorijo podlago za nadzorniško ugotovitev, ali je mogoče šteti, da institucija propada ali bo verjetno propadla, v skladu s členom 32 Direktive 2014/59/EU.

2.1.5 Dialog z institucijami, uporaba nadzorniških ukrepov in sporočanje ugotovitev

22. Pristojni organi bi se morali na podlagi modela minimalnega posredovanja iz oddelka 2.4 vključiti v dialog z institucijami za oceno posameznih elementov SREP, kot je določeno v naslovih o posameznih elementih.
23. Na podlagi skupne ocene SREP in ocen posameznih elementov SREP bi morali pristojni organi sprejeti nadzorniške ukrepe iz naslova 10. Nadzorniški ukrepi iz teh smernic so razvrščeni v naslednje skupine:
 - a. ukrepi v zvezi s kapitalom;
 - b. ukrepi v zvezi z likvidnostjo in
 - c. drugi nadzorniški ukrepi (vključno z ukrepi zgodnjega posredovanja).
24. Kadar je na podlagi ugotovitev iz spremljanja ključnih kazalnikov, ocene elementov SREP ali katere koli druge nadzorniške dejavnosti treba uporabiti nadzorniške ukrepe za obravnavo neposrednih pomislekov, pristojni organi ne bi smeli čakati na dokončanje ocene vseh elementov SREP, ampak bi se morali odločiti o ukrepih, potrebnih za odpravo ocenjene situacije, nato pa nadaljevati s posodobitvijo skupne ocene SREP.
25. Pristojni organi bi morali hkrati s povezanimi nadzorniškimi ukrepi tudi vzpostaviti dialog na podlagi rezultatov skupne ocene SREP in institucijo ob zaključku procesa obvestiti o nadzorniških ukrepih, ki jih mora izpolniti, kot je določeno v oddelku 2.4.

2.2 Izračun rezultata v okviru SREP

26. V skladu z merili, določenimi v naslovih o posameznih elementih, bi morali pristojni organi za institucijo izračunati rezultat:
- ▶ poslovnega modela in strategije,
 - ▶ notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije;
 - ▶ posameznih tveganj za kapital,
 - ▶ kapitalske ustreznosti,
 - ▶ posameznih tveganj za likvidnost in financiranje,
 - ▶ likvidnostne ustreznosti in
 - ▶ skupne ocene SREP.
27. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da se vsi ti rezultati pregledujejo redno, tj. vsaj tako pogosto, kot je določeno v oddelku 2.4, in da se v primeru pomembnih novih ugotovitev ali razvoja pregledajo brez nepotrebnega odlašanja.
28. Pri ocenjevanju posameznih elementov SREP bi morali pristojni organi uporabiti rezultate od „1“ (brez zaznavnega tveganja) do „4“ (visoko tveganje), ki odražajo „nadzorniško mnenje“ o tveganju na podlagi ustreznih tabel za izračun rezultatov v vsakem naslovu o posameznem elementu. Pristojni organi bi morali „merila“ iz teh tabel uporabiti za utemeljitev nadzorniške presoje (instituciji za rezultat „1“ ni treba izpolnjevati vseh „meril“, povezanih z rezultatom „1“) in/ali bi jih morali nadalje razviti ali vključiti dodatna merila. Pristojni organi bi morali z rezultatom „4“ izraziti najslabšo možno oceno (rezultat „4“ je treba dodeliti tudi, če je položaj institucije slabši, kot je predvideno v „merilih“ za rezultat „4“).
29. Pristojni organi lahko pri svojem izvajanju Smernic za namene notranje uporabe, kot je načrtovanje sredstev, uvedejo združene metodologije in bolj razčlenjen izračun rezultata, če se spoštuje splošni okvir za izračun rezultata iz teh smernic.
30. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da z izračunom rezultatov posameznih tveganj opredelijo možen bonitetni vpliv tveganja na institucijo po proučitvi kakovosti kontrole tveganja, da se ta vpliv zmanjša.
31. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da izračuni rezultatov poslovnega modela, notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije, kapitalske ustreznosti ter likvidnostne ustreznosti izpolnjujejo naslednje cilje:
- ▶ opredelitev grožnje, ki jo za sposobnost delovanja institucije predstavljajo ocenjeni elementi SREP glede na ocene posameznih tveganj;

- ▶ opredelitev verjetnosti potrebe po sprejetju nadzorniških ukrepov za obravnavo pomislekov in
 - ▶ opredelitev verjetnosti potrebe po sprejetju ukrepov zgodnjega posredovanja in sprožitev takih ukrepov.
32. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da izračun rezultata skupne ocene SREP izpolnjuje naslednje cilje:
- ▶ opredelitev splošne sposobnosti delovanja institucije;
 - ▶ opredelitev verjetnosti potrebe po sprejetju ukrepov zgodnjega posredovanja in sprožitev takih ukrepov ter
 - ▶ na podlagi ocene splošne sposobnosti delovanja institucije ugotovitev, ali institucija propada oziroma bo verjetno propadla.
33. Pristojni organi bi morali skupni rezultat SREP določiti z uporabo lestvice od „1“ do „4“, ki odraža splošno sposobnost delovanja institucije. Kadar rezultat skupne ocene SREP nakazuje, da je mogoče šteti, da institucija „propada ali bo verjetno propadla“ v smislu člena 32 Direktive 2014/59/EU, bi morali uporabiti rezultat „F“ in upoštevati proces vključitve organov za reševanje, kot je opredeljen v členu 32 Direktive 2014/59/EU.

2.3 Organizacijske ureditve

34. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da za izvajanje SREP njihova organizacijska ureditev vključuje vsaj naslednje:
- a. opis vlog in odgovornosti njihovega nadzornega osebja na področju izvajanja SREP ter ustrezne linije poročanja v normalnih in izrednih razmerah;
 - b. postopke za dokumentiranje in beleženje ugotovitev in nadzorniških presoj;
 - c. ureditve za potrditev ugotovitev in rezultatov ter postopke eskalacije v primeru nasprotujočih si stališč znotraj pristojnega organa v normalnih in izrednih razmerah;
 - d. ureditve za organizacijo dialoga z institucijo na podlagi modela minimalnega posredovanja iz oddelka 2.4 za oceno posameznih elementov SREP in
 - e. ureditve za sporočanje rezultatov SREP instituciji, pri čemer se upošteva tudi interakcija znotraj kolegijev nadzornikov za čezmejne skupine in njihove subjekte. Te ureditve za sporočanje bi morale posebej obravnavati določbe o posvetovanju z institucijo pred dokončanjem rezultatov SREP v obliki skupnih odločitev v zvezi s kapitalom in v zvezi z likvidnostjo v skladu z zahtevami iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 710/2014 z dne 23. junija 2014 o določitvi izvedbenih tehničnih

standardov v zvezi s pogoji uporabe postopka skupnega odločanja o bonitetnih zahtevah za posamezne institucije v skladu z Direktivo 2013/36/EU.

35. Pri določanju ureditev za dialog z institucijami bi morali pristojni organi upoštevati obliko in razčlenjenost informacij, ki so predložne kot rezultati SREP, vključno s tem, ali je mogoče sporočiti skupni rezultat SREP in rezultate za posamezne elemente SREP. Pri tem bi morali pristojni organi upoštevati tudi posledice predložitve rezultatov instituciji v smislu obveznosti glede razkritja v skladu z zahtevami iz Uredbe (EU) št. 596/2014 ter direktiv 2014/57/EU in 2004/109/ES.

2.4 Sorazmernost in nadzorniško posredovanje

36. Pristojni organi bi morali glede na kategorijo institucije pri obsegu, pogostosti in intenzivnosti nadzorniškega posredovanja in dialoga z institucijo ter pri nadzorniških pričakovanjih glede tega, kakšne standarde bi morala institucija izpolnjevati, upoštevati načelo sorazmernosti.
37. Kar zadeva sorazmernost pri pogostosti in intenzivnosti nadzorniškega posredovanja, bi morali pristojni organi pri načrtovanju dejavnosti SREP upoštevati model minimalne ravni posredovanja, in sicer na naslednji način (kot je določeno v tabeli 1):

Institucije kategorije 1

- ▶ Pristojni organi bi morali na četrtletni ravni spremljati ključne kazalnike.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj enkrat letno pripraviti dokumentiran povzetek skupne ocene SREP.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj enkrat letno posodobiti ocene vseh posameznih elementov SREP. Kar zadeva tveganja za kapital ter tveganja za likvidnost in financiranje, bi to moralo vključevati vsaj oceno najpomembnejših posameznih tveganj.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj enkrat letno institucijo obvestiti o rezultatu skupne ocene SREP in pri tem predložiti zlasti:
 - izjavo o višini in sestavi kapitala institucije nad zahtevami iz poglavja 4 naslova VII Direktive 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi z elementi tveganj in tveganji, ki niso zajeti v členu 1 navedene uredbe;
 - izjavo o likvidnosti in morebitne posebne zahteve glede likvidnosti, ki jih določi pristojni organ, in
 - izjavo o drugih nadzorniških ukrepih, vključno z ukrepi zgodnjega posredovanja, ki jih pristojni organ namerava sprejeti.
- ▶ Pristojni organi bi morali redno posredovati ter voditi dialog z upravljalnim organom in višjim vodstvom institucije, da se oceni vsak element SREP.

Institucije kategorije 2

- ▶ Pristojni organi bi morali na četrletni ravni spremljati ključne kazalnike.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj enkrat letno pripraviti dokumentiran povzetek skupne ocene SREP.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj vsaki dve leti posodobiti ocene vseh posameznih elementov SREP. Kar zadeva tveganja za kapital ter tveganja za likvidnost in financiranje, bi to moralo vključevati vsaj oceno najpomembnejših posameznih tveganj.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj vsaki dve leti institucijo obvestiti o rezultatu skupne ocene SREP in pri tem predložiti zlasti:
 - izjavo o višini in sestavi kapitala institucije nad zahtevami iz poglavja 4 naslova VII Direktive 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi z elementi tveganj in tveganji, ki niso zajeti v členu 1 navedene uredbe;
 - izjavo o likvidnosti in morebitne posebne zahteve glede likvidnosti, ki jih določi pristojni organ,
 - izjavo o drugih nadzorniških ukrepih, vključno z ukrepi zgodnjega posredovanja, ki jih pristojni organ namerava sprejeti.
- ▶ Pristojni organi bi morali redno posredovati ter voditi dialog z upravljalnim organom in višjim vodstvom institucije, da se oceni vsak element SREP.

Institucije kategorije 3

- ▶ Pristojni organi bi morali na četrletni ravni spremljati ključne kazalnike.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj enkrat letno pripraviti dokumentiran povzetek skupne ocene SREP.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj vsake tri leta posodobiti ocene vseh posameznih elementov PNP, v primeru pomembnih novih informacij o tveganju pa tudi prej. Kar zadeva tveganja za kapital ter tveganja za likvidnost in financiranje, bi to moralo vključevati vsaj oceno najpomembnejših posameznih tveganj.
- ▶ Pristojni organi bi morali vsaj vsake tri leta institucijo obvestiti o rezultatu skupne ocene SREP in pri tem predložiti zlasti:
 - izjavo o višini in sestavi kapitala institucije nad zahtevami iz poglavja 4 naslova VII Direktive 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi z elementi tveganj in tveganji, ki niso zajeti v členu 1 navedene uredbe;

- izjavo o likvidnosti in morebitne posebne zahteve glede likvidnosti, ki jih določi pristojni organ,
 - izjavo o drugih nadzorniških ukrepih, vključno z ukrepi zgodnjega posredovanja, ki jih pristojni organ namerava sprejeti.
- Pristojni organi bi morali na podlagi tveganja posredovati ter voditi dialog z upravljalnim organom in (po potrebi) višjim vodstvom institucije, da se oceni(-jo) pomemben(-bni) element(-i) tveganja.

Institucije kategorije 4

- Pristojni organi bi morali na četrtni ravni spremljati ključne kazalnike.
- Pristojni organi bi morali vsaj enkrat letno pripraviti dokumentiran povzetek skupne ocene SREP.
- Pristojni organi bi morali vsaj vsake tri leta posodobiti ocene vseh posameznih elementov PNP, v primeru pomembnih novih informacij o tveganju pa tudi prej. Kar zadeva tveganja za kapital ter tveganja za likvidnost in financiranje, bi to moralo vključevati vsaj oceno najpomembnejših posameznih tveganj.
- Pristojni organi bi morali vsaj vsake tri leta institucijo obvestiti o rezultatu skupne ocene SREP in pri tem predložiti zlasti:
- izjavo o višini in sestavi kapitala institucije nad zahtevami iz poglavja 4 naslova VII Direktive 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 575/2013 v zvezi z elementi tveganj in tveganji, ki niso zajeti v členu 1 navedene uredbe;
 - izjavo o likvidnosti in morebitne posebne zahteve glede likvidnosti, ki jih določi pristojni organ,
 - izjavo o drugih nadzorniških ukrepih, vključno z ukrepi zgodnjega posredovanja, ki jih pristojni organ namerava sprejeti.
- Pristojni organi bi morali na triletni ravni posredovati ter voditi dialog z upravljalnim organom in višjim vodstvom institucije.

Tabela 1. Uporaba SREP za različne kategorije institucij

Kategorija	Spremljanje ključnih kazalnikov	Ocena (vsaj) vseh elementov SREP	Povzetek skupne ocene SREP	Minimalna raven posredovanja/dialoga
1	Četrtno	Letno	Letno	redno posredovanje pri upravljalnem organu in višjem vodstvu institucije; posredovanje pri instituciji za namene ocene vsakega elementa

2	Četrtletno	vsaki dve leti	Letno	redno posredovanje pri upravljalnem organu in višjem vodstvu institucije; posredovanje pri instituciji za namene ocene vsakega elementa
3	Četrtletno	vsake tri leta	Letno	posredovanje pri upravljalnem organu in višjem vodstvu institucije na podlagi tveganj; posredovanje pri instituciji za namene ocene pomembnega(-ih) elementa(-ov) tveganja
4	Četrtletno	vsake tri leta	Letno	posredovanje pri upravljalnem organu in višjem vodstvu institucije vsaj vsake tri leta

38. Kadar pristojni organi ugotovijo, da imajo institucije podobne profile tveganja, lahko izvedejo tematske ocene SREP na več institucijah kot eno oceno (npr. lahko se izvede analiza poslovnega modela na vseh malih hipotekarnih posojilodajalcih, glede na to, da bodo verjetno za vse te institucije opredeljena enaka vprašanja, kar zadeva njihovo sposobnost preživetja).
39. Pristojni organi bi morali za institucije z nizkim skupnim rezultatom SREP določiti dodatno raven posredovanja na podlagi ugotovitev iz prejšnjih ocen elementov SREP, pri kateri bi bila potrebna obsežnejša nadzorniška sredstva in večja intenzivnost, ne glede na kategorijo institucije (vsaj začasno).
40. Za institucije, vključene v načrt nadzorniških pregledov, ki se zahteva v skladu s členom 99 Direktive 2013/36/EU, bi morali pristojni organi zagotoviti, da je raven posredovanja in uporabe SREP določena s tem načrtom, ki ima prednost pred zgoraj navedenimi zahtevami.
41. Pri načrtovanju dejavnosti SREP bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti usklajevanju dejavnosti z drugimi stranmi, ki so neposredno ali posredno vključene v oceno, zlasti kadar so potrebni vhodni podatki s strani institucije in/ali drugih pristojnih organov, vključenih v nadzor čezmejnih skupin, kot je določeno v naslovu 11.
42. Kar zadeva uporabo načela sorazmernosti pri izvajanju SREP na podlagi teh smernic, bi morali pristojni organi upoštevati, da različni elementi, metodološki vidiki in sestavni deli ocene, kot so opredeljeni v naslovih 4, 5, 6 in 8, niso za vse institucije enako pomembni; pristojni organi bi morali, kadar je to ustrezno, pri oceni uporabiti različne stopnje razčlenjenosti glede na kategorijo, v katero je razvrščena institucija, kolikor je to primerno glede na velikost, naravo, poslovni model in zapletenost institucije.

Naslov 3. Spremljanje ključnih kazalnikov

44. Pristojni organi bi morali redno spremljati ključne finančne in nefinančne kazalnike za namene spremljanja sprememb finančnih pogojev in profilov tveganja institucij. Prav tako bi morali pristojni organi na podlagi tega spremljanja opredeliti potrebo po posodobitvah ocene elementov SREP glede na pomembne nove informacije zunaj načrtovanih nadzorniških dejavnosti. Kadar spremljanje razkrije pomembno spremembo profila tveganja institucije ali kakršne koli nepravilnosti pri kazalnikih, bi morali pristojni organi proučiti vzroke in, kadar je to ustrezno, pregledati oceno zadevnega elementa SREP glede na nove informacije.
45. V skladu z modelom minimalnega posredovanja iz naslova 2 bi morali pristojni organi ključne finančne in nefinančne kazalnike za vse institucije spremljati vsaj na četrtni ravni. Vendar lahko pristojni organi uvedejo pogostejše spremljanje ob upoštevanju posebnih lastnosti institucij ali razmer in ob upoštevanju razpoložljivosti osnovnih informacij (npr. tržnih podatkov).
46. Pristojni organi bi morali vzpostaviti sisteme in vzorce spremljanja, ki omogočajo opredelitev pomembnih sprememb in nepravilnosti v vedenju kazalnikov, ter bi morali določiti mejne vrednosti, kadar je to ustrezno. Pristojni organi bi morali vzpostaviti tudi postopke eskalacije za vse zadevne kazalnike (ali kombinacijo kazalnikov), ki jih zajema spremljanje, da se zagotovi proučitev nepravilnosti in pomembnih sprememb.
47. Pristojni organi bi morali sklop kazalnikov in njihove pragove prilagoditi posebnostim posameznih institucij ali skupin institucij s podobnimi značilnostmi (skupine primerljivih subjektov). Okvir kazalnikov, vzorci spremljanja in pragovi bi morali upoštevati velikost, zapletenost, poslovni model in profil tveganja institucije ter zajemati geografska območja, sektorje in trge, na katerih institucija posluje.
48. Pristojni organi bi morali opredeliti kazalnike, ki jih je treba opazovati v okviru rednega spremljanja, predvsem na podlagi rednega nadzornega poročanja in z uporabo opredelitev iz enotnih standardov poročanja. Kadar je ustrezno, se lahko kot vir informacij, na podlagi katerih se lahko posamezne institucije spremljajo, uporabijo prikazi organa EBA ali kazalniki, ki jih spremlja organ EBA.
49. Vzpostavljen okvir kazalnikov in rezultati spremljanja ključnih kazalnikov bi morali biti uporabljeni tudi kot vhodni podatki za oceno tveganj za kapital ter tveganj za likvidnost in financiranje v okviru zadevnih elementov SREP.
50. Kazalniki, ki se uporabljajo za spremljanje, bi morali vključevati vsaj naslednje kazalnike za posamezne institucije:

- a. finančne kazalnike in kazalnike tveganj, ki zajemajo vse kategorije tveganja iz teh smernic (glej naslova 6 in 8);
 - b. vse količnike, izpeljane na podlagi Uredbe (EU) št. 575/2013 in nacionalne zakonodaje za izvajanje Direktive 2013/36/EU, za izračun bonitetnega minimuma (npr. navaden lastniški temeljni kapital, količnik likvidnostnega kritja, količnik neto stabilnih virov financiranja itd.);
 - c. minimalne zahteve glede kapitala in kvalificiranih obveznosti, kot so določene v Direktivi 2014/59/EU;
 - d. ustrezne tržne kazalnike (npr. cena lastniškega kapitala, razmiki kreditne zamenjave, razmiki v donosnosti obveznic itd.) in
 - e. kadar so na voljo, kazalnike sanacije, ki jih institucija uporablja v lastnih načrtih sanacije.
51. Pristojni organi bi morali hkrati s kazalniki za posamezne institucije uporabiti ustrezne makroekonomske kazalnike na geografskih območjih, sektorjih in trgih, na katerih institucija posluje, kadar so ti na voljo.
52. Pristojni organi bi morali pomembne spremembe ali nepravilnosti pri kazalnikih, zlasti kadar spremembe predstavljajo odstopanja od poslovanja primerljivih subjektov, takoj nadalje preiskati. Pristojni organi bi morali predvsem:
- a. določiti vzrok in oceniti pomembnost morebitnega bonitetnega vpliva na institucijo;
 - b. dokumentirati vzrok in rezultat ocene ter
 - c. kadar je ustrezno, pregledati oceno tveganja in rezultat SREP glede na morebitne nove ugotovitve.
53. Poleg tega bi morali pristojni organi proučiti možnost dopolnitve rednega spremljanja ključnih finančnih in nefinančnih kazalnikov s pregledom neodvisnih tržnih raziskav in analiz, kadar so te na voljo, saj so lahko koristen vir različnih stališč.

Naslov 4. Analiza poslovnega modela

4.1 Splošne ugotovitve

54. Ta naslov določa merila za oceno poslovnega modela in strategije institucije. Pristojni organi bi morali to oceno za institucijo izvesti na enaki ravni kot skupno oceno SREP, vendar se lahko izvede tudi na ravni poslovnih področij ali družine produktov ali na tematski podlagi.
55. Ne da bi se pri tem zmanjšale odgovornosti upravljalnega organa institucije za vodenje in organiziranje poslovanja ali navedle prednostne naloge za posebne poslovne modele, bi morali pristojni organi redno izvajati analizo poslovnega modela, da ocenijo poslovna in strateška tveganja ter določijo:
- ▶ kakšna je vzdržnost trenutnega poslovnega modela institucije glede na njeno zmožnost ustvarjanja sprejemljivih donosov v naslednjih 12 mesecih in
 - ▶ ali je strategija institucije trajnostna glede na njeno zmožnost ustvarjanja sprejemljivih donosov v obdobju vsaj naslednjih treh let, na podlagi njenih strateških načrtov in finančnih napovedi.
56. Pristojni organi bi morali rezultat analize poslovnega modela uporabiti kot podlago za oceno vseh drugih elementov SREP. Pristojni organi lahko kot del ocene drugih elementov SREP ocenijo posebne vidike analize poslovnega modela, zlasti kvantitativno oceno poslovnega modela (npr. razumevanje strukture financiranja je lahko del ocene tveganj za likvidnost).
57. Pristojni organi bi morali analizo poslovnega modela uporabiti tudi kot podlago za opredelitev ključnih ranljivosti institucije, ki bodo najverjetneje vplivale na institucijo/povzročile njen propad v prihodnosti.
58. Pristojni organi bi morali v okviru analize poslovnega modela izvesti naslednje ukrepe:
- a. predhodno oceno;
 - b. opredelitev področij, na katera se bodo osredotočili;
 - c. oceno poslovnega okolja;
 - d. kvantitativno analizo trenutnega poslovnega modela;
 - e. kvalitativno analizo trenutnega poslovnega modela;
 - f. analizo v prihodnost usmerjene strategije in finančnih načrtov (vključno z načrtovanimi spremembami poslovnega modela);

- g. oceno vzdržnosti poslovnega modela;
 - h. oceno trajnosti strategije;
 - i. opredelitev ključnih ranljivosti, ki sta jim ali bi jim lahko bila izpostavljena poslovni model in strategija institucije, ter
 - j. priprava povzetka ugotovitev in rezultatov.
59. Pristojni organi bi morali za izvedbo analize poslovnega modela uporabiti vsaj naslednje vire kvantitativnih in kvalitativnih informacij:
- a. strateški(-e) načrt(-e) institucije z napovedmi za tekoče leto in v prihodnost usmerjenimi napovedmi ter osnovne ekonomske predpostavke;
 - b. finančno poročanje (npr. izkaz poslovnega izida, razkritja v bilanci stanja);
 - c. regulativno poročanje (skupno poročanje (COREP), finančno poročanje (FINREP) in register kreditov, če je na voljo);
 - d. notranje poročanje (upravljaljske informacije, načrtovanje kapitala, poročanje o likvidnosti, notranja poročila o tveganjih);
 - e. načrti za sanacijo in reševanje;
 - f. poročila tretjih oseb (npr. revizijska poročila, poročila analitikov lastniškega kapitala/kreditov) in
 - g. druge pomembne študije/raziskave (npr. Mednarodnega denarnega sklada (MDS), makrobonitenih organov in institucij, evropskih institucij).

4.2 Predhodna ocena

60. Pristojni organi bi morali analizirati glavne dejavnosti, geografska območja in tržni položaj institucije, da na najvišji ravni konsolidacije v jurisdikciji opredelijo naslednje elemente institucije:
- a. glavna geografska območja;
 - b. glavne podružnice/podrejene družbe;
 - c. glavna poslovna področja in
 - d. glavne družine produktov.
61. Pri tem bi morali pristojni organi upoštevati vrsto ustreznih metrik v času ocene in spremembe skozi čas. Te metrike bi morale zajemati:

- a. prispevek k celotnim prihodkom/stroškom;
- b. delež sredstev;
- c. delež zneska skupne izpostavljenosti tveganju (TREA) in
- d. tržni položaj.

62. Pristojni organi bi morali to predhodno oceno uporabiti za:

- a. določitev pomembnosti poslovnih področij: pristojni organi bi morali določiti, katera geografska območja, podružnice/podrejene družbe, poslovna področja in družine produktov so najpomembnejši glede na prispevek k dobičku (npr. na podlagi izkaza poslovnega izida), tveganje (npr. na podlagi zneska skupne izpostavljenosti tveganju ali drugih mer tveganja) in/ali organizacijske/statutarne prednostne naloge (npr. posebne obveznosti za banke javnega sektorja, da ponujajo določene produkte). Pristojni organi bi morali na podlagi teh informacij določiti, na kaj bi se morala analiza poslovnega modela osredotočiti (podrobneje obravnavano v oddelku 4.3);
- b. opredelitev skupine primerljivih subjektov: pristojni organi bi morali za izvedbo analize poslovnega modela določiti skupino primerljivih subjektov na podlagi produktov/poslovnih področij tekmecev, ki so usmerjeni v isti vir dobička/iste stranke (npr. dejavnosti na področju kreditnih kartic različnih institucij, usmerjene v uporabnike kreditnih kartic v državi X);
- c. podporo uporabi načela sorazmernosti: pristojni organi lahko rezultate predhodne ocene uporabijo za razvrstitev institucij v kategorije sorazmernosti na podlagi ugotovljene zapletenosti institucij (kot je določeno v oddelku 2.1.1).

4.3 Opredelitev področij, na katera bi se morala osredotočiti analiza poslovnega modela

63. Pristojni organi bi morali določiti področja, na katera bi se morala osredotočiti analiza poslovnega modela. Osredotočiti bi se morali na poslovna področja, ki so najpomembnejša v smislu vzdržnosti trenutnega poslovnega modela ali njegove trajnosti v prihodnosti in/ali ki bodo najverjetneje povečala izpostavljenost institucije obstoječim ali novim ranljivostim. Pristojni organi bi morali upoštevati:

- a. pomembnost poslovnih področij – ali so nekatera poslovna področja pomembnejša v smislu ustvarjanja dobička (ali izgub);
- b. predhodne nadzorniške ugotovitve – ali lahko ugotovitve za druge elemente SREP zagotovijo kazalnike, katera poslovna področja bi bilo treba podrobneje obravnavati;

- c. ugotovitve in opažanja iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil – ali je revizijska služba opredelila posebne težave v zvezi s trajnostjo ali rentabilnostjo določenih poslovnih področij;
- d. pomembnost strateških načrtov – ali želi institucija obseg določenih poslovnih področij znatno povečati ali zmanjšati;
- e. rezultati tematskih nadzorniških pregledov – ali je analiza na ravni sektorja pokazala skupne osnovne težave, na podlagi katerih bi bilo treba izvesti dodatne analize za posamezne institucije;
- f. ugotovljene spremembe poslovnega modela – ali so ugotovljene dejanske spremembe poslovnega modela, do katerih je prišlo, ne da bi institucija najavila kakršne koli načrtovane spremembe ali pripravila nove strateške načrte, in
- g. primerjave med primerljivimi subjekti – ali je bilo poslovanje na posameznem poslovnem področju neobičajno (odstopanje) v primerjavi s primerljivimi subjekti.

4.4 Ocena poslovnega okolja

64. Za oblikovanje stališča o verodostojnosti strateških predpostavk institucije bi morali pristojni organi izvesti analizo poslovnega okolja. Pri tem bi morali upoštevati trenutne in prihodnje poslovne pogoje, v katerih institucija deluje ali verjetno bo delovala, glede na njene glavne ali pomembne geografske in poslovne izpostavljenosti. Kot del te ocene bi morali pristojni organi razumeti smer makroekonomskih in tržnih trendov ter strateške namere skupine primerljivih subjektov.
65. Pristojni organi bi morali na podlagi te analize razumeti:
- a. ključne makroekonomske spremenljivke, v okviru katerih deluje ali bo deloval zadeven subjekt, produkt ali segment, ki se ocenjuje, glede na glavna geografska območja. Ključne spremenljivke vključujejo na primer bruto domači proizvod (BDP), stopnje brezposelnosti, obrestne mere in indekse cen stanovanjskih nepremičnin;
 - b. konkurenčno okolje in njegov verjeten razvoj, ob upoštevanju dejavnosti skupine primerljivih subjektov. Področja za pregled vključujejo na primer pričakovano rast ciljnega trga (npr. stanovanjskega hipotekarnega trga) ter dejavnosti in načrte ključnih konkurentov na ciljnim trgu;
 - c. splošne trende na trgu, ki bi lahko vplivali na uspešnost in dobičkonosnost institucije. To bi moralo vključevati vsaj trende na področju zakonodaje (npr. spremembe zakonodaje o porazdelitvi produktov bančnega poslovanja s fizičnimi osebami), tehnološke trende (npr. prehod na elektronske platforme za nekatere

vrste trgovanja) in družbene/demografske trende (npr. večje povpraševanje po islamskih bančnih storitvah).

4.5 Analiza trenutnega poslovnega modela

66. Pristojni organi bi morali za razumevanje sredstev in metod, ki jih institucija uporablja pri poslovanju in ustvarjanju dobička, izvesti kvantitativno in kvalitativno analizo.

4.5.1 Kvantitativna analiza

67. Pristojni organi bi morali za razumevanje finančne uspešnosti institucije in obsega, v katerem je razlog za to njena nagnjenost k prevzemanju tveganja, ki je višja ali nižja kot pri primerljivih subjektih, izvesti analizo kvantitativnih elementov trenutnega poslovnega modela institucije.

68. Področja analize, ki jo izvedejo pristojni organi, bi morala vključevati:

- a. izkaz poslovnega izida, vključno s trendi: pristojni organi bi morali oceniti osnovno dobičkonosnost institucije (npr. po postavkah o izjemnem primeru in enkratnih ukrepih), razčlenitev tokov prihodkov, razčlenitev stroškov, rezervacije za oslabitev in ključne količnike (npr. čista obrestna marža, stroški/prihodek, oslabitev posojil). Pristojni organi bi morali proučiti, kako so se zgornji elementi razvijali v zadnjih letih, in opredeliti osnovne trende;
- b. bilanco stanja, vključno s trendi: pristojni organi bi morali oceniti kombinacijo sredstev in obveznosti, strukturo financiranja, spremembo zneska skupne izpostavljenosti tveganju in kapitala ter ključne količnike (npr. donosi iz lastniških instrumentov, navaden lastniški temeljni kapital, vrzel v financiranju). Pristojni organi bi morali proučiti, kako so se zgornji elementi razvijali v zadnjih letih, in opredeliti osnovne trende;
- c. koncentracije, vključno z njihovimi trendi: pristojni organi bi morali oceniti koncentracije v izkazu poslovnega izida in bilanci stanja v zvezi s strankami, sektorji in geografskimi območji. Pristojni organi bi morali proučiti, kako so se zgornji elementi razvijali v zadnjih letih, in opredeliti osnovne trende ter
- d. nagnjenost k prevzemanju tveganja: za razumevanje tveganj, ki jih je institucija pripravljena prevzeti za svojo finančno uspešnost, bi morali pristojni organi oceniti formalne omejitve, ki jih je določila institucija za posamezne vrste tveganja (kreditno tveganje, tveganje financiranja itd.), in njihovo upoštevanje.

4.5.2 Kvalitativna analiza

69. Pristojni organi bi morali za razumevanje dejavnikov uspeha in ključnih odvisnosti institucije izvesti analizo kvalitativnih elementov trenutnega poslovnega modela institucije.

70. Področja analize, ki jo izvedejo pristojni organi, bi morala vključevati:

- a. ključne zunanje odvisnosti: pristojni organi bi morali določiti glavne zunanje dejavnike, ki vplivajo na uspeh poslovnega modela; ti lahko vključujejo tretje ponudnike storitev, posrednike in posebne regulativne vzroke;
- b. ključne notranje odvisnosti: pristojni organi bi morali določiti glavne notranje dejavnike, ki vplivajo na uspeh poslovnega modela; ti lahko vključujejo kakovost informacijskih platform ter operativno zmogljivost in zmogljivost virov;
- c. franšizo: pristojni organi bi morali določiti moč odnosov s strankami, dobavitelji in partnerji; to lahko vključuje zanašanje institucije na svoj ugled, učinkovitost podružnic, zvestobo strank in učinkovitost partnerstev ter
- d. področja s konkurenčno prednostjo: pristojni organi bi morali določiti področja, na katerih ima institucija konkurenčno prednost pred primerljivimi subjekti; ta lahko vključujejo kar koli od zgoraj navedenega, npr. kakovost informacijskih platform institucije ali druge dejavnike, kot so globalna mreža institucije, obseg njenega delovanja ali njen predlog produkta.

4.6 Analiza strategije in finančnih načrtov

71. Za razumevanje predpostavk, verodostojnosti in tveganosti poslovne strategije institucije bi morali pristojni organi izvesti kvantitativno in kvalitativno v prihodnost usmerjeno analizo njenih finančnih napovedi in strateškega načrta.
72. Področja analize, ki jo izvedejo pristojni organi, bi morala vključevati:
 - a. splošno strategijo: pristojni organi bi morali obravnavati glavne kvantitativne in kvalitativne cilje upravljanja;
 - b. načrtovano finančno uspešnost: pristojni organi bi morali obravnavati načrtovano finančno uspešnost, ki zajema podobne ali enake metrike kot kvantitativna analiza trenutnega poslovnega modela;
 - c. dejavnike uspešnosti strategije in finančnega načrta: pristojni organi bi morali določiti ključne spremembe, predlagane za trenutni poslovni model za izpolnitev ciljev;
 - d. predpostavke: pristojni organi bi morali določiti verodostojnost in skladnost predpostavk institucije, na katerih temeljijo njena strategija in napovedi; te lahko vključujejo predpostavke na področjih, kot so makroekonomske metrike, dinamika trga, obseg in stopnja rasti ključnih produktov, segmenti in geografska območja itd., in
 - e. zmožnosti izvedbe: pristojni organi bi morali določiti zmožnosti izvedbe institucije na podlagi rezultatov vodstva v zvezi z izpolnjevanjem predhodnih strategij in

napovedi ter zapletenost in ambicioznost določene strategije v primerjavi s trenutnim poslovnim modelom.

73. Pristojni organi bi morali del te analize izvesti hkrati s kvantitativno in kvalitativno analizo trenutnega poslovnega modela, zlasti analizo načrtovane finančne uspešnosti in dejavnikov uspešnosti strategije.

4.7 Ocenjevanje vzdržnosti poslovnega modela

74. Po izvedbi analiz iz oddelkov 4.4 in 4.5 bi morali pristojni organi oblikovati ali posodobiti svoje mnenje o vzdržnosti trenutnega poslovnega modela institucije glede na njegovo zmožnost ustvarjanja sprejemljivih donosov v naslednjih 12 mesecih, ob upoštevanju njegove kvantitativne uspešnosti, ključnih dejavnikov uspeha in odvisnosti ter poslovnega okolja.
75. Pristojni organi bi morali oceniti sprejemljivost donosov na podlagi naslednjih meril:
 - a. donosnost lastniškega kapitala (ROE) v primerjavi s stroški kapitala (COE) ali enakovredno merilo: pristojni organi bi morali oceniti, ali glede na primerjavo donosnosti lastniškega kapitala in stroškov kapitala (brez enkratnih) poslovni model ustvarja donos, ki je višji od stroškov; ta ocena se lahko podpre z drugimi metrikami, kot je donosnost sredstev ali tveganju prilagojena donosnost kapitala, ob upoštevanju sprememb teh meril v celotnem obdobju;
 - b. struktura financiranja: pristojni organi bi morali oceniti, ali je kombinacija financiranja ustrezna glede na poslovni model in strategijo; nestanovitnost ali neusklajenost kombinacije financiranja lahko pomeni, da poslovni model ali strategija glede na trenutno ali prihodnje poslovno okolje morda ni učinkovita ali trajnostna, tudi če ustvarja donose, ki so višji od stroškov, in
 - c. nagnjenost k prevzemanju tveganja: pristojni organi bi morali ugotoviti, ali institucija za doseganje zadostnih donosov svoj poslovni model ali strategijo glede posameznih tveganj (npr. kreditno, tržno) ali splošneje določi na podlagi nagnjenosti k prevzemanju tveganja, za katero se šteje, da je visoka, ali pa ki odstopa glede na primerljive subjekte.

4.8 Ocenjevanje trajnosti strategije institucije

76. Po izvedbi analiz iz oddelkov 4.4 do 4.6 bi morali pristojni organi oblikovati ali posodobiti svoje mnenje o trajnosti strategije institucije glede na njeno zmožnost ustvarjanja sprejemljivih donosov, kot so opredeljeni zgoraj, vsaj v naslednjih treh letih na podlagi strateških načrtov in finančnih napovedi institucije ter nadzorne ocene poslovnega okolja.
77. Zlasti bi morali pristojni organi trajnost strategije institucije oceniti na podlagi:

- a. verodostojnosti predpostavk in načrtovane finančne uspešnosti institucije v primerjavi z nadzorniškim mnenjem glede trenutnega in prihodnjega poslovnega okolja;
- b. vpliva nadzorniškega mnenja (kadar se to razlikuje od predpostavk institucije) glede poslovnega okolja na načrtovano finančno uspešnost in
- c. ravni tveganosti strategije (tj. zapletenost in ambicioznost strategije glede na trenutni poslovni model) in posledične verjetnosti uspeha na podlagi verjetnih zmožnosti izvedbe institucije (merjeno kot uspeh institucije pri izvajanju predhodnih podobno zahtevnih strategij ali dosedanja uspešnost glede na strateški načrt).

4.9 Opredelitev ključnih ranljivosti

78. Po izvedbi analize poslovnega modela bi morali pristojni organi oceniti ključne ranljivosti, ki jim je ali bi jim lahko bila institucija izpostavljena zaradi svojega poslovnega modela in strategije, ob upoštevanju:
- a. slabe pričakovane finančne uspešnosti;
 - b. zanašanja na nerealno strategijo;
 - c. čezmerne koncentracije ali nestanovitnosti (npr. dobička);
 - d. pretiranega prevzemanja tveganja;
 - e. pomislekov glede strukture financiranja in/ali
 - f. pomembnih zunanjih dejavnikov (npr. regulativnih groženj, kot je dovoljevanje ločevanja („ringfencing“) poslovnih enot).

79. Na podlagi zgornje ocene bi morali pristojni organi oblikovati stališče glede vzdržnosti poslovnega modela in trajnosti njene strategije ter morebitne ukrepe, potrebne za odpravo težav in pomislekov.

4.10 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

80. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene vzdržnosti in trajnosti poslovnega modela oblikovati splošno stališče glede vzdržnosti poslovnega modela in trajnosti strategije ter kakršnih koli možnih tveganj za sposobnost delovanja institucije, ki izhajajo iz te ocene. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih iz tabele 2.

Tabela 2. Nadzorniška merila za izračun rezultata za poslovni model in strategijo

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Poslovni model in strategija ne predstavljata nobenega zaznavnega tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ustvarja močne in stabilne donose, ki so sprejemljivi glede na njeno nagnjenost k prevzemanju tveganja in strukturo financiranja. • Ni pomembnih koncentracij sredstev ali netrajnostnih koncentriranih virov dohodka. • Institucija ima močan konkurenčni položaj na svojih izbranih trgih in strategijo, ki bo to verjetno še okrepila. • Institucija je finančne napovedi pripravila na podlagi verodostojnih predpostavk o prihodnjem poslovnem okolju. • Strateški načrti so ustrezni glede na trenutni poslovni model in zmožnosti izvedbe vodstva.
2	Poslovni model in strategija predstavljata nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija v primerjavi z uspešnostjo primerljivih subjektov in/ali preteklo uspešnostjo ustvarja povprečne donose, ki so splošno sprejemljivi glede na njeno nagnjenost k prevzemanju tveganja in strukturo financiranja. • Obstajajo določene koncentracije sredstev ali koncentrirani viri dohodka. • Institucija se sooča s konkurenčnim pritiskom na njene produkte/storitve na enem ali več ključni trgih. Obstajajo nekateri pomisleki glede strategije institucije za obravnavo situacije. • Institucija je finančne napovedi pripravila na podlagi optimističnih predpostavk o prihodnjem poslovnem okolju. • Strateški načrti so primerni glede na trenutni poslovni model in zmožnosti izvedbe vodstva, vendar niso brez tveganja.
3	Poslovni model in strategija predstavljata srednjo raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ustvarja donose, ki so pogosto slabi ali niso stabilni, ali pa se za ustvarjanje ustreznih donosov zanaša na nagnjenost k prevzemanju tveganja ali strukturo

		<p>financiranja, ki sproža nadzorniške pomisleke.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obstajajo pomembne koncentracije sredstev ali koncentrirani viri dohodka. • Institucija ima na svojih izbranih trgih šibek konkurenčni položaj, kar zadeva njene produkte/storitve, in ima morda le malo poslovnih področij z dobrimi možnostmi za uspeh. Tržni delež institucije se morda znatno zmanjšuje. Obstajajo pomisleki glede strategije institucije za obravnavo situacije. • Institucija je finančne napovedi pripravila na podlagi preveč optimističnih predpostavk o prihodnjem poslovnem okolju. • Strateški načrti morda niso verodostojni glede na trenutni poslovni model in zmožnosti izvedbe vodstva.
4	Poslovni model in strategija predstavljata visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ustvarja zelo šibke in zelo nestabilne donose ali pa se za ustvarjanje ustreznih donosov zanaša na nesprejemljivo nagnjenost k prevzemanju tveganja ali strukturo financiranja. • Institucija ima pretirane koncentracije sredstev ali netrajnostne koncentrirane vire dohodka. • Institucija ima na svojih izbranih trgih zelo slab konkurenčni položaj, kar zadeva njene produkte/storitve, njena poslovna področja pa imajo le malo možnosti za uspeh. S strateškimi načrti zelo verjetno ne bo mogoče ustrezno obravnavati situacije. • Institucija je finančne napovedi pripravila na podlagi zelo nerealnih predpostavk o prihodnjem poslovnem okolju. • Strateški načrti niso verodostojni glede na trenutni poslovni model in zmožnosti izvedbe vodstva.

Naslov 5. Ocenjevanje notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije

5.1 Splošne ugotovitve

81. Pristojni organi bi se morali pri svojih ocenah ureditve notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije osredotočiti na preverjanje, ali sta primerna za profil tveganja, poslovni model, velikost in zapletenost institucije, ter na opredelitev obsega, v katerem institucija spoštuje zahteve in standarde glede ureditev dobrega notranjega upravljanja in kontrole tveganja, kot določajo veljavne smernice EU in mednarodne smernice na tem področju. Za namene te ocene bi morali pristojni organi ovrednotiti tveganje za pomemben bonitetni vpliv, ki ga predstavljata slabi ureditvi upravljanja in kontrole, ter njun učinek na sposobnost delovanja institucije.
82. Za namene SREP bi morala ocena notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije zajemati naslednja področja:
 - a. splošen okvir notranjega upravljanja;
 - b. korporativno kulturo in kulturo tveganj;
 - c. organizacijo in delovanje upravljalnega organa;
 - d. politike in prakse prejemkov;
 - e. okvir upravljanja tveganj, vključno z ICAAP in ILAAP;
 - f. okvir notranjih kontrol, vključno s funkcijo notranje revizije;
 - g. informacijske sisteme in neprekinjeno poslovanje ter
 - h. ureditve načrtovanja sanacije.
83. Ta naslov ne obravnava vidikov notranjega upravljanja in upravljanja/kontrole tveganj, ki so značilni za posamezne vrste tveganj (tj. niso značilni za raven celotne institucije), saj so merila za njihovo oceno obravnavana v naslovih 6 in 8.
84. Ocena notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije bi morala biti upoštevana pri oceni upravljanja in kontrole tveganj iz naslovov 6 in 8 ter pri oceni ICAAP in ILAAP v okviru ocene kapitalske ustreznosti SREP (naslov 7) in ocene likvidnostne ustreznosti SREP (naslov 9). Podobno bi morale biti analiza izračunov ICAAP/kapitalskih ocen za vsako

tveganje posebej iz naslova 7 in vse tam ugotovljene pomanjkljivosti upoštevane pri oceni splošnega okvira ICAAP, ki se ocenjuje v skladu s tem naslovom.

5.2 Splošen okvir notranjega upravljanja

85. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno primerno in pregledno korporativno strukturo, ki ustreza svojemu namenu, ter ali izvaja ustrezne ureditve upravljanja. V skladu s *Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju*¹ bi morala ta ocena zajemati oceno tega, ali institucija zagotavlja vsaj naslednje:
- a. trdno in pregledno organizacijsko strukturo z jasnimi odgovornostmi, vključno z upravljalnim organom in njegovimi odbori;
 - b. poznavanje in razumevanje operativne strukture institucije (npr. subjektov ter njihovih medsebojnih povezav in odnosov; pravnih oseb s posebnim namenom listinjenja ali povezanih struktur) ter s tem povezanih tveganj (načelo poznavanja strukture – „know your structure“) s strani upravljalnega organa;
 - c. politike tveganja ter politike za opredelitev in preprečevanje nasprotij interesov;
 - d. politiko zunanjega izvajanja in strategijo, ki upošteva učinek zunanjega izvajanja na poslovanje institucije in tveganja, s katerimi se sooča, ter politike zunanjega izvajanja, ki izpolnjujejo zahteve iz *Smernic odbora CEBS o zunanjem izvajanju*², in
 - e. preglednost okvira notranjega upravljanja za deležnike.

5.3 Korporativna kultura in kultura tveganj

86. Pristojni organi bi morali oceniti, ali sta korporativna kultura in kultura tveganj institucije trdni, ustrezni glede na obseg, zapletenost in naravo njenega poslovanja ter ali temeljita na trdnih in jasno izraženih vrednotah, ki upoštevajo nagnjenost institucije k prevzemanju tveganja.
87. V skladu s *Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju* bi morali pristojni organi oceniti, ali:
- a. upravljalni organ nosi glavno odgovornost za institucijo in določi njeno strategijo;
 - b. upravljalni organ določa načela upravljanja, korporativne vrednote in ustrezne standarde, vključno s procesi in postopki za prijavo nepravilnosti;

¹ GL 44 z dne 27. septembra 2011.

² 14. december 2006.

- c. etična korporativna kultura in kultura tveganj institucije ustvarjata okolje učinkovitih izzivov, v katerem postopek odločanja spodbuja različna stališča (npr. z vključevanjem neodvisnih članov v odbore upravljalnega organa), in
- d. dokazano poteka jasno in intenzivno obveščanje vseh zadevnih zaposlenih o strategijah in politikah ter kultura tveganj velja za vse ravni institucije.

5.4 Organizacija in delovanje upravljalnega organa

88. V skladu s *Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju* in *Smernicami organa EBA o ocenjevanju primernosti članov organov vodenja ali nadzora in nosilcev ključnih funkcij*³ bi morali pristojni organi oceniti:

- a. določanje, nadzor in redno ocenjevanje okvira notranjega upravljanja z glavnimi sestavnimi deli s strani upravljalnega organa ter
- b. obstoj učinkovite interakcije med vodstveno in nadzorniško funkcijo upravljalnega organa.

89. V skladu s členom 91(12) Direktive 2013/36/EU ter *Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju* in *Smernicami organa EBA o ocenjevanju primernosti članov organov vodenja ali nadzora in nosilcev ključnih funkcij* bi morali pristojni organi pregledati sestavo in delovanje upravljalnega organa in njegovih odborov ter pri tem oceniti, ali:

- a. je število članov organa ustrezno in sestava primerna;
- b. člani izkazujejo zadostno raven zavezanosti in neodvisnosti;
- c. se izvaja ustrezna in pravilna ocena članov ob imenovanju in nato redno;
- d. se pregleduje učinkovitost upravljalnega organa;
- e. so vzpostavljeni ustrezne prakse in postopki notranjega upravljanja za upravljalni organ in njegove odbore, kadar je to ustrezno, ter
- f. je članom upravljalnega organa omogočen zadosten čas za proučitev vprašanj v zvezi s tveganji in zagotovljen dostop do informacij o stanju institucije na področju tveganj.

³ EBA/GL/2012/06 z dne 22. novembra 2012.

5.5 Politike in prakse prejemkov

90. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno politiko prejemkov, kot je določena v členih 92 do 96 Direktive 2013/36/EU, in ustrezne politike prejemkov za vse zaposlene. V skladu s *Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju* in *Smernicami organa EBA o politikah in praksah prejemkov*⁴ bi morali pristojni organi oceniti, ali:
- a. je politika prejemkov v skladu s profilom tveganja institucije ter jo vzdržuje, potrjuje in nadzoruje upravljalni organ;
 - b. vzpostavljene odškodninske sheme podpirajo korporativne vrednote institucije ter so v skladu z njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja, poslovno strategijo in dolgoročnimi interesi;
 - c. so zaposleni, ki pomembno vplivajo na profil tveganja institucije, ustrezno opredeljeni in se Uredba (EU) št. 604/2014 ustrezno uporablja, zlasti kar zadeva:
 - i. uporabo kvalitativnih in kvantitativnih meril za opredelitev zaposlenih ter
 - ii. določbe za izključitev zaposlenih, ki so opredeljeni samo na podlagi kvantitativnih meril iz člena 4 Uredbe (EU) št. 604/2014;
 - d. politika prejemkov spodbuja pretirano prevzemanje tveganja in
 - e. je kombinacija variabilnih in fiksnih prejemkov ustrezna ter se upoštevajo določbe o omejevanju variabilne sestavine prejemkov, in sicer na 100 % fiksne sestavine prejemkov (200 % s soglasjem delničarjev), variabilni prejemki pa se ne izplačujejo z instrumenti ali metodami, ki bi spodbujali neusklajenost z Direktivo 2013/36/EU ali Uredbo (EU) št. 575/2013.

5.6 Okvir upravljanja tveganj

91. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je upravljalni organ institucije vzpostavil ustrezen okvir in postopke upravljanja tveganj. Ta ocena bi morala zajemati vsaj pregled:
- a. okvira in strategije nagnjenosti k prevzemanju tveganja;
 - b. okvirov ICAAP in ILAAP ter
 - c. zmožnosti za stresne teste.

⁴ 10. december 2010.

5.6.1 Okvir in strategija nagnjenosti k prevzemanju tveganja

92. Za namene pregleda okvira in strategije institucije v zvezi z nagnjenostjo k prevzemanju tveganja bi morali pristojni organi oceniti, ali:
- okvir nagnjenosti k prevzemanju tveganja upošteva vsa pomembna tveganja, ki jim je institucija izpostavljena, ter vsebuje limite tveganja, ravni sprejemljivega tveganja in pragove;
 - sta nagnjenost k prevzemanju tveganja in strategija upravljanja tveganj skladni, pri čemer se obe ustrezno izvajata;
 - je okvir nagnjenosti k prevzemanju tveganja usmerjen v prihodnost ter je v skladu z obdobjem strateškega načrtovanja in se redno pregleduje;
 - je odgovornost upravljalnega organa glede okvira nagnjenosti k prevzemanju tveganja jasno opredeljena in se izvaja v praksi;
 - strategija upravljanja tveganja ustrezno upošteva finančne vire institucije (tj. nagnjenost k prevzemanju tveganja bi morala upoštevati nadzorniške kapitalske zahteve in likvidnostne zahteve ter druge nadzorniške ukrepe) in
 - je izjava o nagnjenosti k prevzemanju tveganja pisno dokumentirana in obstajajo dokazi, da je bilo osebje institucije o njej obveščeno.
93. Pri ocenjevanju okvira upravljanja tveganj bi morali pristojni organi upoštevati, v kakšnem obsegu je ta vključen v splošno strategijo institucije in kako nanjo vpliva. Pristojni organi bi morali zlasti oceniti povezave med strateškim načrtom ter okviri upravljanja tveganj, kapitala in likvidnosti.

5.6.2 Okvira ICAAP in ILAAP

94. Pristojni organi bi morali redno pregledovati ICAAP in ILAAP institucije ter določiti njuno (1) ustreznost, (2) učinkovitost in (3) izčrpnost v skladu z merili iz tega oddelka. Pristojni organi bi morali tudi oceniti, kako sta ICAAP in ILAAP vključena v splošne prakse na področju upravljanja tveganj in strateškega upravljanja, vključno z načrtovanjem kapitala in likvidnosti.
95. Te ocene bi morale prispevati k izračunu dodatnih kapitalskih zahtev in oceni kapitalske ustreznosti iz naslova 7 ter k oceni likvidnostne ustreznosti iz naslova 9.

Ustreznost ICAAP in ILAAP

96. Pristojni organi bi morali pri oceni ustreznosti ICAAP in ILAAP upoštevati, ali so politike, postopki, vhodni podatki in modeli, ki sestavljajo ICAAP in ILAAP, sorazmerni glede na naravo, obseg in zapletenost dejavnosti institucije. V ta namen bi morali pristojni organi oceniti

primernost ICAAP in ILAAP za oceno in vzdrževanje ustrezne ravni notranjega kapitala in likvidnosti za kritje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila institucija izpostavljena, in za sprejemanje poslovnih odločitev (npr. dodelitev kapitala v okviru poslovnega načrta), tudi pod stresnimi pogoji v skladu s *Smernicami odbora CEBS o stresnih testih*⁵.

97. Pristojni organi bi morali pri oceni ustreznosti ICAAP in ILAAP proučiti, ali:

- a. so metodologije in predpostavke, ki jih uporabljajo institucije, ustrezne in usklajene za vsa tveganja, so utemeljene z verodostojnimi empiričnimi vhodnimi podatki, uporabljajo zanesljivo umerjene parametre in se uporabljajo enako za merjenje tveganj ter za upravljanje kapitala in likvidnosti;
- b. je stopnja zaupanja skladna z nagnjenostjo k prevzemanju tveganja, pri čemer predpostavke glede notranje razpršitve upoštevajo poslovni model in strategije upravljanja tveganja;
- c. sta opredelitev in sestava razpoložljivih sredstev notranjega kapitala ali likvidnosti, ki jih institucija upošteva pri ICAAP in ILAAP, skladni s tveganji, ki jih je izmerila institucija, ter primerni za izračun kapitalskega in likvidnostnega blažilnika ter
- d. razporeditev/dodelitev razpoložljivih sredstev notranjega kapitala ali likvidnosti po poslovnih področjih ali pravnih subjektih ustrezno odraža tveganje, ki jim je ali bi jim lahko bilo izpostavljeno posamezno poslovno področje ali pravni subjekt, ter ustrezno upošteva vse pravne ali operativne omejitve prenosljivosti teh sredstev.

Učinkovitost ICAAP in ILAAP

98. Pristojni organi bi morali pri oceni učinkovitosti ICAAP in ILAAP proučiti njihovo uporabo pri postopku odločanja in upravljanja na vseh ravneh institucije (npr. določanje limitov, merjenje uspešnosti itd.). Pristojni organi bi morali oceniti, kako institucija uporablja ICAAP in ILAAP pri svojem upravljanju tveganj, kapitala in likvidnosti (test uporabnosti). Pri oceni bi bilo treba oceniti medsebojne povezave in delovanje ICAAP/ILAAP v povezavi z okvirom nagnjenosti k prevzemanju tveganja, upravljanjem tveganja ter upravljanjem likvidnosti in kapitala, vključno s strategijami financiranja, usmerjenimi v prihodnost, pri čemer bi bilo treba tudi oceniti, ali to ustreza poslovnemu modelu in kompleksnosti institucije.

⁵ GL 32 z dne 26. avgusta 2010.

99. V ta namen bi morali pristojni organi oceniti, ali ima institucija politike, postopke in orodja za olajšanje:

- a. jasne opredelitve funkcij in/ali upravljalnih odborov, odgovornih za različne elemente ICAAP in ILAAP (npr. modeliranje in količinska opredelitev, notranje revidiranje in ovrednotenje, spremljanje in poročanje, eskalacija itd.);
- b. načrtovanja kapitala in likvidnosti: v prihodnost usmerjen izračun sredstev kapitala in likvidnosti (vključno s prevzetimi stresnimi scenariji) v povezavi s splošno strategijo ali pomembnimi transakcijami;
- c. dodeljevanja ter spremljanja sredstev kapitala in likvidnosti med poslovnimi področji in vrstami tveganja (npr. limiti tveganja, določeni za poslovna področja, subjekte ali posamezna tveganja, so skladni s ciljem zagotavljanja splošne ustreznosti sredstev notranjega kapitala in likvidnosti institucije);
- d. rednega in takojšnjega poročanja o kapitalski in likvidnostni ustreznosti višjemu vodstvu in upravljalnemu organu. Zlasti bi morala biti pogostost poročanja ustrezna glede na tveganja in razvoj obsega poslovanja, obstoječe notranje blažilnike in postopek notranjega odločanja, da se vodstvu institucije omogoči sprejetje sanacijskih ukrepov, preden je ogrožena kapitalaska ali likvidnostna ustreznost, in
- e. obveščanja in ukrepanja višjega vodstva in upravljalnega organa, kadar obstaja možnost, da poslovna strategija in/ali pomembne posamezne transakcije niso skladne z ICAAP in razpoložljivim notranjim kapitalom (npr. odobritev pomembne transakcije s strani višjega vodstva, kadar obstaja verjetnost, da bo imela transakcija pomemben vpliv na razpoložljiv notranji kapital) ter ILAAP.

100. Pristojni organi bi morali oceniti, ali upravljalni organ izkazuje ustrezno zavezanost ICAAP in ILAAP ter njunim rezultatom, pa tudi ali je ustrezno seznanjen s tem področjem. Zlasti bi morali oceniti, ali upravljalni organ potrdi okvire ICAAP in ILAAP ter njune rezultate, pri čemer potrdi tudi rezultate notranjega ovrednotenja ICAAP in ILAAP, kadar je to ustrezno.

101. Pristojni organi bi morali oceniti, v kakšnem obsegu je narava ICAAP in ILAAP usmerjena v prihodnost. Pristojni organi bi morali to storiti tako, da ocenijo skladnost ICAAP in ILAAP s kapitalskim in likvidnostnim načrtom ter s strateškimi načrti.

Izčrpnost ICAAP in ILAAP

102. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ICAAP in ILAAP pokrivata vsa poslovna področja, pravne subjekte in tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija, ter ali ICAAP in ILAAP izpolnjujeta pravne zahteve. Zlasti bi morali oceniti, ali:

- a. se ICAAP in ILAAP izvajata homogeno in sorazmerno za vsa zadevna poslovna področja in pravne subjekte institucije, kar zadeva opredelitev in oceno tveganj;
- b. ICAAP in ILAAP zajemata vsa pomembna tveganja ne glede na to, ali izhajajo iz subjektov, ki niso vključeni v konsolidacijo (subjekti s posebnim namenom, pravne osebe s posebnim namenom), in
- c. kadar ima subjekt drugačne ureditve ali procese notranjega upravljanja kot drugi subjekti skupine, ali so ta odstopanja upravičena (npr. sprejetje naprednih modelov samo s strani dela skupine je lahko upravičeno zaradi pomanjkanja zadostnih podatkov za oceno parametrov za nekatera poslovna področja ali pravne subjekte, če ta poslovna področja ali pravni subjekti ne predstavljajo vira koncentracije tveganj za preostali del portfelja).

5.6.3 Stresni testi

103. V skladu s *Smernicami odbora CEBS o stresnih testih* bi morali pristojni organi oceniti programe stresnih testov institucije, pri čemer bi morali zajeti ustreznost izbora zadevnih scenarijev, osnovnih predpostavk, metodologij in infrastruktur ter uporabo rezultatov stresnih testov. To bi morale zajemati vsaj oceno:

- a. obsega, v katerem so stresni testi vključeni v okvir upravljanja tveganj institucije;
- b. kadar je ustrezno, zmožnost in infrastrukturo institucije, vključno s podatki, za izvajanje programov stresnih testov na posameznih poslovnih področjih in v posameznih subjektih v skupini;
- c. vključenost višjega vodstva in upravljalnega organa v programe stresnih testov ter
- d. vključevanje stresnih testov in njihovih rezultatov v odločanje na ravni celotne institucije.

5.7 Okvir notranje kontrole

104. V skladu s *Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju* bi morali pristojni organi oceniti, ali ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir notranjih kontrol. Ta ocena bi morala zajemati vsaj:

- a. oceno, v kakšnem obsegu ima institucija vzpostavljen okvir notranjih kontrol z neodvisnimi kontrolnimi funkcijami, ki delujejo na podlagi jasnega postopka odločanja ter jasne porazdelitve odgovornosti za izvajanje okvira in njegovih sestavnih delov;

- b. oceno, ali je okvir notranjih kontrol uveljavljen na vseh področjih institucije ter so poslovne in podporne enote odgovorne predvsem za določitev in ohranjanje ustreznih politik in postopkov notranjih kontrol;
- c. oceno, ali je institucija vzpostavila politike in postopke za opredelitev, merjenje, spremljanje in zmanjševanje tveganj in povezanih koncentracij tveganj ter poročanje o njih, pa tudi ali je te politike in postopke odobril upravljalni organ;
- d. oceno, ali je institucija vzpostavila neodvisno funkcijo upravljanja tveganj, ki je dejavno vključena v oblikovanje strategije upravljanja tveganja in vse pomembne odločitve v zvezi z upravljanjem tveganj v instituciji ter upravljalnemu organu in višjemu vodstvu zagotavlja vse pomembne informacije v zvezi s tveganji;
- e. oceno, ali neodvisna funkcija upravljanja tveganj zagotavlja, da so postopki merjenja, ocene in spremljanja tveganj institucije ustrezni;
- f. oceno, ali ima institucija vodjo upravljanja tveganj, ki ima ustrezna pooblastila, ni povezan s prevzemanjem tveganj ter ima izključno pristojnost za funkcijo upravljanja tveganj in spremljanje okvira upravljanja tveganj;
- g. oceno, ali ima institucija politiko skladnosti ter stalno in učinkovito funkcijo skladnosti, ki poroča upravljalnemu organu;
- h. oceno, ali ima institucija politiko odobritve novih produktov in postopek z jasno opredeljeno vlogo za neodvisno funkcijo upravljanja tveganj, ki jo odobri upravljalni organ, ter
- i. oceno, ali je institucija zmožna pripraviti poročila o tveganju, ali jih uporablja za namene upravljanja in ali so taka poročila o tveganju (i) točna, izčrpna, jasna in uporabna ter (ii) ustvarjena in predložena zadevnim stranem dovolj pogosto.

5.7.1 Funkcija notranje revizije

105. V skladu s *Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju* bi morali pristojni organi oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno učinkovito neodvisno funkcijo notranje revizije:

- a. ki je vzpostavljena v skladu z nacionalnimi in mednarodnimi strokovnimi standardi;
- b. katere namen, pristojnost in odgovornost so določeni v listini, ki priznava strokovne standarde in ki jo odobri upravljalni organ;
- c. ki je organizacijsko neodvisna, objektivnost notranjih revizorjev pa je zaščitena tako, da ti poročajo neposredno upravljalnemu organu;

- d. ki ima zadostna sredstva za opravljanje svojih nalog;
- e. ki v revizijskem načrtu na podlagi tveganja ustrezno pokriva vsa potrebna področja, vključno s področji upravljanja tveganj, notranjih kontrol, ICAAP in ILAAP, ter
- f. ki je učinkovita pri zagotavljanju spoštovanja notranjih politik ter ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje, pri čemer obravnava vsa odstopanja od navedenih politik in zakonodaje.

5.8 Informacijski sistemi in neprekinjeno poslovanje

106. V skladu s *Smernicami organa EBA o notranjem upravljanju* bi morali pristojni organi oceniti, ali ima institucija učinkovite in zanesljive informacijske in komunikacijske sisteme ter ali ti sistemi v celoti podpirajo zmogljivosti združevanja podatkov o tveganjih v običajnih in stresnih razmerah. Zlasti bi morali pristojni organi oceniti, ali je institucija zmožna vsaj:

- a. ustvarjati točne in zanesljive podatke o tveganjih;
- b. pridobivati in združevati vse pomembne podatke o tveganjih na ravni celotne institucije;
- c. pravočasno ustvarjati združene in posodobljene podatke o tveganjih ter
- d. ustvarjati združene podatke o tveganjih za izpolnitev različnih zahtev upravljalnega organa ali pristojnih organov.

107. Pristojni organi bi morali tudi oceniti, ali je institucija vzpostavila učinkovito upravljanje neprekinjenega poslovanja s preskušenimi kriznimi načrti in načrti neprekinjenega poslovanja ter načrti sanacije za vse njene ključne funkcije in vire.

5.9 Načrtovanje sanacije

108. Pristojni organi bi morali pri oceni notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije upoštevati vse ugotovitve in pomanjkljivosti, opredeljene v oceni načrtov sanacije in ureditvah načrtovanja sanacije, ki se izvedejo v skladu s členoma 6 in 8 Direktive 2014/59/EU.

109. Podobno bi bilo treba ugotovitve iz ocene elementov SREP, vključno z ureditvami notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije, upoštevati pri oceni načrtov sanacije.

5.10 Uporaba na konsolidirani podlagi in posledice za subjekte v skupini

110. Na konsolidirani podlagi bi morali pristojni organi poleg elementov, zajetih v oddelkih zgoraj, oceniti, ali:

- a. upravljalni organ nadrejene osebe institucije razume organizacijo skupine in vloge različnih subjektov v skupini ter njihove medsebojne povezave in odnose;
- b. sta organizacijska in pravna struktura skupine, kadar je ustrezno, jasna in pregledna ter ustrezna glede na velikost in zapletenost poslovanja in operacij;
- c. je institucija vzpostavila učinkovit sistem obveščanja vodstva in poročanja vodstvu na ravni celotne skupine, ki se uporablja za vsa poslovna področja in pravne subjekte, ter ali je ta sistem upravljalnemu organu nadrejene osebe institucije pravočasno na voljo;
- d. je upravljalni organ nadrejene osebe institucije vzpostavil usklajene strategije na ravni celotne skupine, vključno z okvirom nagnjenosti k prevzemanju tveganja;
- e. upravljanje tveganj skupine zajema vsa pomembna tveganja ne glede na to, ali izhajajo iz subjektov, ki niso vključeni v konsolidacijo (subjekti s posebnim namenom, pravne osebe s posebnim namenom);
- f. institucija izvaja redne stresne teste, ki zajemajo vsa pomembna tveganja in subjekte v skladu s *Smernicami odbora CEBS o stresnih testih*, in
- g. je funkcija notranje revizije na ravni celotne skupine ločena od vseh drugih funkcij, ima revizijski načrt na podlagi tveganja na ravni celotne skupine, ima ustrezno osebje in poroča neposredno upravljalnemu organu nadrejene osebe.

111. Ko pristojni organi oceno notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije izvajajo na ravni podrejene družbe, bi morali poleg elementov, navedenih v tem naslovu, oceniti, kako se ureditve, politike in postopki na ravni celotne skupine izvajajo na ravni podrejene družbe.

5.11 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

112. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati stališče o ustreznosti ureditev notranjega upravljanja institucije in kontrol na ravni celotne institucije. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 3.

Tabela 3. Nadzorniška merila za izračun rezultata notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Pomanjkljivosti ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije ne predstavljajo nobenega zaznavnega tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ima trdno in pregledno organizacijsko strukturo z jasnimi odgovornostmi, pri čemer je prevzemanje tveganja ločeno od funkcije upravljanja tveganj in kontrolne funkcije. • Korporativna kultura je ustrezna. • Sestava in delovanje upravljalnega organa sta ustrezna. • Politika prejemkov je v skladu s strategijo upravljanja tveganja in dolgoročnimi interesi. • Okvir upravljanja tveganj in postopki upravljanja tveganj, vključno z ICAAP, ILAAP, okvirom stresnih testov ter načrtovanjem kapitala in likvidnosti, so ustrezni. • Okvir notranjih kontrol in notranje kontrole so ustrezni. • Funkcija notranje revizije je neodvisna ter deluje učinkovito v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi standardi in zahtevami. • Informacijski sistemi in ureditve neprekinjenega poslovanja so ustrezni. • Načrt sanacije je popoln in verodostojen, ureditve načrtovanja sanacije pa so ustrezne.
2	Pomanjkljivosti ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije predstavljajo nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ima večinoma trdno in pregledno organizacijsko strukturo z jasnimi odgovornostmi, pri čemer je prevzemanje tveganja ločeno od funkcije upravljanja tveganj in kontrolne funkcije. • Korporativna kultura je večinoma ustrezna.

		<ul style="list-style-type: none"> • Sestava in delovanje upravljalnega organa sta večinoma ustrezna. • Politika prejemkov je večinoma v skladu s strategijo upravljanja tveganja in dolgoročnimi interesi. • Okvir upravljanja tveganj in postopki upravljanja tveganj, vključno z ICAAP, ILAAP, okvirom stresnih testov testiranja ter načrtovanjem kapitala in likvidnosti, so večinoma ustrezni. • Okvir notranjih kontrol in notranje kontrole so večinoma ustrezni. • Funkcija notranje revizije je neodvisna, njeno delovanje pa je večinoma učinkovito. • Informacijski sistemi in ureditve neprekinjenega poslovanja so večinoma ustrezni. • Načrt sanacije je večinoma popoln in večinoma verodostojen. Ureditve načrtovanja sanacije so večinoma ustrezne.
3	Pomanjkljivosti ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije predstavljajo srednjo raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacijska struktura institucije in odgovornosti niso v celoti pregledni, prevzemanje tveganja pa ni v celoti ločeno od funkcije upravljanja tveganj in kontrolne funkcije. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti korporativne kulture. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti sestave in delovanja upravljalnega organa. • Obstajajo pomisleki, da bi lahko bila politika prejemkov v nasprotju s strategijo upravljanja tveganja in dolgoročnimi interesi. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti okvira upravljanja tveganj in postopkov upravljanja tveganj, vključno z ICAAP, ILAAP, okvirom stresnih testov ter

		<p>načrtovanjem kapitala in likvidnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obstajajo dvomi glede ustreznosti okvira notranjih kontrol in notranjih kontrol. • Obstajajo dvomi glede neodvisnosti in učinkovitosti delovanja funkcije notranje revizije. • Obstajajo dvomi glede ustreznosti informacijskih sistemov in ureditev neprekinjenega sodelovanja. • Načrt sanacije ni popoln, obstajajo pa tudi nekateri dvomi glede njegove verodostojnosti. Obstajajo dvomi glede ustreznosti ureditev načrtovanja sanacije.
4	Pomanjkljivosti ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije predstavljajo visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacijska struktura institucije in odgovornosti niso pregledni, prevzemanje tveganja pa ni ločeno od funkcije upravljanja tveganj in kontrolne funkcije. • Korporativna kultura je neustrezna. • Sestava in delovanje upravljalnega organa sta neustrezna. • Politika prejemkov je v nasprotju s strategijo upravljanja tveganja in dolgoročnimi interesi. • Okvir upravljanja tveganj in in postopki upravljanja tveganj, vključno z ICAAP, ILAAP, okvirom stresnih testov ter načrtovanjem kapitala in likvidnosti, so neustrezni. • Funkcija notranje revizije ni neodvisna ter/ali ne deluje v skladu z uveljavljenimi mednarodnimi standardi in zahtevami; njeno delovanje ni učinkovito. • Okvir notranjih kontrol in notranje kontrole so neustrezni. • Informacijski sistemi in ureditve neprekinjenega poslovanja so neustrezni.

		<ul style="list-style-type: none">• Načrt sanacije ni popoln in ni verodostojen. Ureditve načrtovanja sanacije so neustrezne.
--	--	---

Naslov 6. Ocenjevanje tveganj za kapital

6.1 Splošne ugotovitve

113. Pristojni organi bi morali oceniti tveganja za kapital, ki so bila opredeljena kot pomembna za institucijo, in izračunati njihov rezultat.

114. Namen tega naslova je zagotoviti skupne metodologije, ki jih je treba upoštevati pri oceni posameznih tveganj ter upravljanja tveganj in kontrole. To poglavje ni izčrpno in pristojnim organom zagotavlja manevrski prostor, da upoštevajo druga dodatna merila, ki jih lahko štejejo za pomembna na podlagi svojih izkušenj in posebnih značilnosti institucije.

115. Ta naslov pristojnim organom zagotavlja smernice za oceno in izračun rezultata naslednjih tveganj za kapital:

- a. kreditno tveganje in tveganje nasprotne stranke;
- b. tržno tveganje;
- c. operativno tveganje;
- d. obrestno tveganje, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti (IRRBB).

116. V tem naslovu so opredeljene tudi podkategorije posamezne kategorije tveganja, navedene zgoraj, ki jih je treba upoštevati pri oceni tveganj za kapital. Za te se lahko posamezno izvede ocena in izračuna rezultat, odvisno od pomembnosti katere koli od teh podkategorij za posamezno institucijo.

117. Odločitev o pomembnosti je odvisna od nadzorniške presoje. Vendar bi bilo treba v skladu s Priporočilom Evropskega odbora za sistemska tveganja o dajanju posojil v tujih valutah⁶ za tveganje posojil v tujih valutah pomembnost določiti ob upoštevanju naslednjih pragov:

Posojila v tuji valuti, zagotovljena nezaščitenim posojilojemalcem, predstavljajo vsaj 10 % skupnega portfelja posojil institucije (vsa posojila nefinančnim družbam in gospodinjstvom), če tak skupen portfelj posojil predstavlja vsaj 25 % vseh sredstev institucije.

118. Za namene teh smernic bi morali pristojni organi pri opredelitvi podkategorij tveganja upoštevati naravo izpostavljenosti tveganju, namesto da upoštevajo, ali so podkategorije v Uredbi (EU) št. 575/2013 opredeljene kot elementi kreditnega, tržnega ali operativnega tveganja (npr. izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov v bančni knjigi se lahko

⁶ESRB/2011/1, UL C 342, 22.11.2011, str. 1.

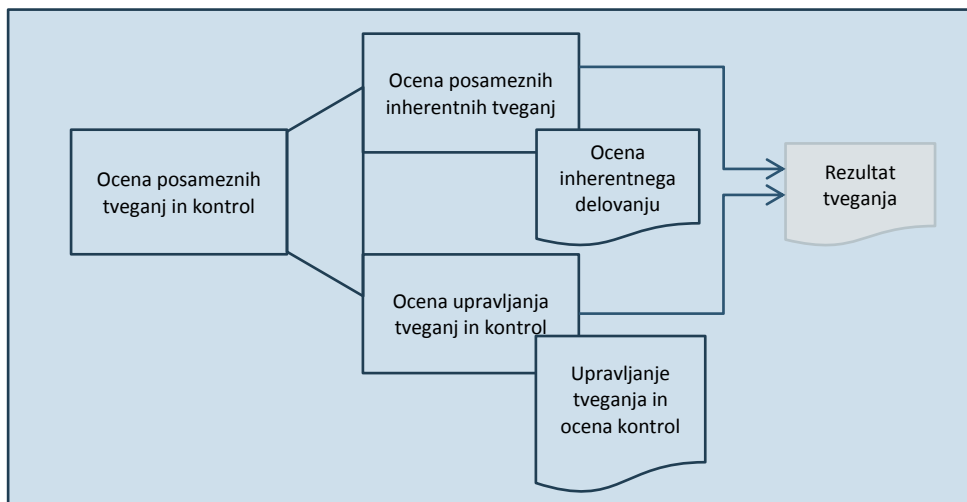
obravnavajo v okviru ocene tržnega tveganja, čeprav se v Uredbi (EU) št. 575/2013 štejejo za element kreditnega tveganja).

119. Prav tako se lahko pristojni organi odločijo za drugačno razčlenitev, kot je predstavljena v teh smernicah, če so ocenjena vsa pomembna tveganja in je to dogovorjeno znotraj kolegija nadzornikov, kadar je to ustrezno.
120. Pristojni organi bi morali oceniti tudi druga tveganja, ki so za posamezno institucijo opredeljena kot pomembna, vendar zgoraj niso navedena (npr. pokojninsko tveganje, zavarovalno tveganje ali strukturno valutno tveganje). Naslednji elementi so lahko v pomoč pri procesu opredelitve:
- a. dejavniki zneska skupne izpostavljenosti tveganju;
 - b. tveganja, opredeljena v ICAAP institucije;
 - c. tveganja, ki izhajajo iz poslovnega modela institucije (vključno s tveganji, ki jih opredelijo druge institucije s podobnim poslovnim modelom);
 - d. informacije, pridobljene s spremljanjem ključnih kazalnikov;
 - e. ugotovitve in pripombe iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil ter
 - f. priporočila in smernice, ki jih izda organ EBA, ter opozorila in priporočila, ki jih izdajo makrobonitetni organi ali ESRB.
121. Pristojni organi bi morali zgornje elemente upoštevati tudi pri načrtovanju intenzivnosti svojih nadzorniških dejavnosti v zvezi z oceno posameznega tveganja.
122. Pri kreditnem, tržnem in operativnem tveganju bi morali pristojni organi preveriti skladnost institucije z minimalnimi zahtevami, določenimi v ustrezni zakonodaji EU in nacionalni izvedbeni zakonodaji. Vendar te smernice razširjajo obseg ocene prek teh minimalnih zahtev, da se pristojnim organom omogoči oblikovanje celovitega pogleda na tveganja za kapital.
123. Pristojni organi bi morali pri oceni tveganj za kapital upoštevati tudi možen vpliv tveganja stroškov financiranja na podlagi metodologije iz naslova 8, pri čemer se lahko odločijo, ali je treba sprejeti ukrepe za zmanjšanje tega tveganja.
124. Pristojni organi bi morali pri izvajanju metodologij iz tega naslova opredeliti ustrezne kvantitativne kazalnike in druge metrike, ki se lahko uporabljajo tudi za spremljanje ključnih kazalnikov iz naslova 3.
125. Za vsako pomembno tveganje bi morali pristojni organi oceniti spodaj navedene elemente in jih upoštevati v rezultatu tveganja:
- a. tveganje pri delovanju (izpostavljenosti tveganjem) ter

b. kakovost in učinkovitost upravljanja tveganj in kontrol.

126. Ta potek ocene je predstavljen na sliki 2 spodaj.

Slika 2. Proces ocenjevanja tveganj za kapital

127. Pristojni organi bi morali pri izvajanju svojih ocen uporabiti vse razpoložljive vire informacij, vključno z regulativnim poročanjem, ad hoc poročanjem, dogovorjenim z institucijo, notranjimi metrikami in poročili institucije (npr. notranje revizijsko poročilo, poročila o upravljanju tveganj, informacije iz ICAAP), poročili o inšpekcijskih pregledih na kraju samem ter zunanji poročili (npr. sporočila institucije vlagateljem, bonitetnim agencijam). Čeprav naj bi se ocena izvedla za posamezno institucijo, bi bilo treba upoštevati možnost primerjave s primerljivimi subjekti, da se opredeli možna izpostavljenost tveganjem za kapital. V ta namen bi bilo treba opredeliti primerljive subjekte za vsako tveganje posebej, ki se lahko razlikujejo od primerljivih subjektov, opredeljenih za analizo poslovnega modela in druge analize.

128. Pristojni organi bi morali pri oceni tveganj za kapital ovrednotiti tudi točnost in preudarnost izračuna minimalnih kapitalskih zahtev, da opredelijo situacije, v katerih morda izračuni minimalnega kapitala podcenjujejo dejansko raven tveganja. Ta ocena bi se upoštevala pri določitvi dodatnih kapitalskih zahtev, kot je določeno v oddelku 7.2.3.

129. Rezultat ocene vsakega pomembnega tveganja bi se moral odražati v povzetku ugotovitev, v katerem so pojasnjeni glavni dejavniki tveganja in naveden rezultat.

130. Pristojni organi bi morali rezultat izračunati predvsem na podlagi ocene tveganja pri delovanju, vendar pa bi morali upoštevati tudi ugotovitve o upravljanju tveganj in kontrolah, kot je dejstvo, da se lahko glede na ustreznost upravljanja in kontrol tveganje za pomemben bonitetni vpliv poveča ali – v izjemnih primerih – zmanjša (tj. v ugotovitvah o tveganju pri delovanju je lahko raven tveganja podcenjena ali precenjena, odvisno od ustreznosti

upravljanja in kontrol). Pri oceni ustreznosti upravljanja in kontrol bi bilo treba upoštevati merila iz tabel 4 do 7.

131. V okviru nacionalnega izvajanja teh smernic lahko pristojni organi uporabljajo različne metode za odločanje o posameznih rezultatih tveganja. V nekaterih primerih se lahko rezultat ravni tveganja pri delovanju ter kakovosti upravljanja tveganj in kontrol izračuna ločeno, na podlagi česar se izračunata vmesni in končni rezultat, medtem ko se v drugih primerih v postopku ocenjevanja ne sme uporabiti vmesni rezultat.

6.2 Ocena kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke

6.2.1 Splošni premisleki

132. Pristojni organi bi morali oceniti kreditno tveganje, ki izhaja iz vseh izpostavljenosti iz bančne knjige (vključno z zunajbilančnimi postavkami). Oceniti bi morali tudi kreditno tveganje nasprotne stranke in tveganje poravnave.

133. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditnega tveganja upoštevati vse elemente, ki opredeljujejo možne kreditne izgube, in zlasti: verjetnost kreditnega dogodka (npr. neplačilo) ali koreliranih kreditnih dogodkov, kar zadeva predvsem posojilojemalce in njihovo zmožnost, da poplačajo zadevne obveznosti; obseg izpostavljenosti, ki so predmet kreditnega tveganja, ter stopnjo izterjave za kreditne izpostavljenosti v primeru, da posojilojemalci obveznosti ne poplačajo. Pri vseh teh elementih bi morali pristojni organi upoštevati možnost, da se lahko ti elementi sčasoma poslabšajo in ne dosežajo pričakovanih rezultatov.

6.2.2 Ocena kreditnega tveganja pri delovanju

134. Na podlagi ocene kreditnega tveganja pri delovanju bi morali pristojni organi določiti glavne dejavnike izpostavljenosti institucije kreditnemu tveganju in oceniti pomembnost bonitetnega vpliva tega tveganja na institucijo. Pri oblikovanju ocene kreditnega tveganja pri delovanju bi bilo torej treba upoštevati naslednje glavne korake:

- a. predhodno oceno;
- b. oceno narave in sestave kreditnega portfelja;
- c. oceno kreditne kakovosti portfelja;
- d. oceno ravni in kakovosti zmanjševanja kreditnega tveganja ter
- e. oceno ravni rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja.

135. Pristojni organi bi morali oceniti kreditno tveganje na podlagi sedanjega in potencialnega stanja. Pristojni organi bi morali analizo trenutnega kreditnega tveganja portfelja kombinirati z oceno strategije upravljanja kreditnega tveganja institucije (po možnosti kot del širše ocene strategije, ki se izvaja kot del analize poslovnega modela) in proučiti, kako bi lahko pričakovani makroekonomski razvoj in makroekonomski razvoj v stresnem obdobju vplivala na te elemente ter končno na dobiček in kapital institucije.

136. Pristojni organi bi morali predvsem izvesti oceno tako na ravni portfelja kot tudi na ravni kategorije sredstev. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi oceno izvesti tudi na bolj razčlenjeni ravni, po možnosti na ravni posameznih posojilojemalcev ali transakcij. Pristojni organi lahko pri oceni tveganja portfelja uporabijo tudi tehnike vzorčenja.

137. Pristojni organi lahko oceno izvedejo vertikalno (tj. obravnavajo vse razsežnosti za zadevne podportfelje) ali horizontalno (tj. obravnavajo eno razsežnost, na primer kreditno kakovost, za celoten portfelj).

Predhodna ocena

138. Pri določanju obsega ocene kreditnega tveganja bi morali pristojni organi najprej opredeliti vire kreditnega tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti znanje, pridobljeno pri oceni drugih elementov SREP, primerjavi položaja institucije s položajem primerljivih subjektov in pri katerih koli drugih nadzornih dejavnostih.

139. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje:

- a. strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja;
- b. kapitalske zahteve za kreditno tveganje v primerjavi s skupnimi kapitalskimi zahtevami in, kadar je ustrezno, notranji kapital, dodeljen za kreditno tveganje, v primerjavi s skupnim notranjim kapitalom, vključno s preteklimi spremembami tega zneska in napovedmi, če so na voljo;
- c. naravo, obseg in sestavo bilančnih in zunajbilančnih postavk institucije, povezanih s kreditnim tveganjem;
- d. raven oslabitev, odpisov in stopnje neplačil kreditnega portfelja ter njihove spremembe skozi čas in
- e. tveganju prilagojeno delovanje kreditnega portfelja.

140. Pristojni organi bi morali izvesti predhodno analizo ob upoštevanju sprememb zgoraj navedenih elementov skozi čas, da oblikujejo argumentirano stališče o glavnih dejavnih kreditnega tveganja institucije.

141. Pristojni organi bi se morali pri svojih ocenah osredotočiti na dejavnike in portfelje, ki veljajo za najpomembnejše.

Narava in sestava kreditnega portfelja

142. Pristojni organi bi morali oceniti naravo kreditne izpostavljenosti (tj. vrste posojilojemalcev in izpostavljenosti), da opredelijo osnovne dejavnike tveganja, in bi morali analizirati sestavo tveganja kreditnega portfelja institucije.

143. Pri izvajanju te ocene bi morali pristojni organi upoštevati tudi, kako lahko narava izpostavljenosti kreditnemu tveganju vpliva na obseg izpostavljenosti (tj. kreditne linije/neizkoriščena odobrena sredstva, ki jih črpajo posojilojemalci, denominacija v tuji valuti

itd.), ob upoštevanju pravne sposobnosti institucije, da enostransko prekliče neizkoriščene zneske odobrenih kreditnih aranžmajev.

144. Pristojni organi bi morali pri oceni narave kreditnega tveganja upoštevati vsaj naslednje podkategorije kreditnega tveganja:

- a. tveganje kreditne koncentracije;
- b. kreditno tveganje nasprotne stranke in tveganje poravnave;
- c. deželno tveganje;
- d. kreditno tveganje iz naslova listinjenja;
- e. tveganje posojil v tujih valutah in
- f. posebne kreditne aranžmaje.

Tveganje kreditne koncentracije

145. Pristojni organi bi morali oblikovati stališče o stopnji tveganja kreditne koncentracije, kot je opredeljena v členu 81 Direktive 2013/36/EU, ki mu je institucija izpostavljena. Natančneje, pristojni organi bi morali oceniti tveganje, da bo imela institucija znatne kreditne izgube zaradi koncentracije izpostavljenosti majhni skupini posojilojemalcev, določenim posojilojemalcem s podobnim vedenjem v smislu neplačila ali močno koreliranim finančnim sredstvom.

146. Pristojni organi bi morali pri tej oceni obravnavati različne kategorije tveganja kreditne koncentracije, vključno s:

- a. koncentracijami za eno samo izpostavljenost („single name“) (vključno s stranko ali skupino povezanih strank, kot je določeno za velike izpostavljenosti);
- b. sektorskimi koncentracijami;
- c. geografskimi koncentracijami;
- d. koncentracijami produktov in
- e. koncentracijami zavarovanj s premoženjem in jamstev.

147. Pri opredelitvi kreditnih koncentracij bi morali pristojni organi obravnavati običajne dejavnike kreditnega tveganja, ki obsegajo vse izpostavljenosti, pri čemer bi se morali osredotočiti na izpostavljenosti, za katere je značilno podobno vedenje (npr. močna korelacija).

148. Pristojni organi bi morali posebno pozornost nameniti skritim virom tveganja kreditne koncentracije, ki se lahko uresničijo v stresnih pogojih, ko je lahko stopnja korelacije

kreditnega tveganja večja kot v običajnih pogojih in ko so mogoče dodatne kreditne izpostavljenosti, ki izhajajo iz zunajbilančnih postavk.

149. Pri skupinah bi morali pristojni organi upoštevati tveganje kreditne koncentracije, ki je lahko posledica konsolidacije, ki na posamični ravni ni vedno razvidna.
150. Pristojni organi bi morali pri oceni koncentracij tveganja upoštevati možnost prekrivanja (npr. visoka koncentracija do posamezne vlade bo verjetno povzročila koncentracijo do države in koncentracijo za eno samo izpostavljenost), zato bi se morali izogibati uporabi enostavnega združevanja različnih vrst kreditnih koncentracij in bi morali namesto tega obravnavati osnovne dejavnike.
151. Pristojni organi bi morali pri oceni stopnje koncentracije uporabiti različne ukrepe in kazalnike, pri čemer so najobičajnejši Herfindahl-Hirschmanov indeks (HHI) in Ginijevi koeficienti, ki se lahko nato vključijo v bolj ali manj kompleksne metodologije za oceno dodatnega vpliva kreditnega tveganja.

Kreditno tveganje nasprotne stranke in tveganje poravnave

152. Pristojni organi bi morali oceniti kreditno tveganje nasprotne stranke in tveganje poravnave, s katerima se soočajo institucije in ki izhajata iz izpostavljenosti izvedenim finančnim instrumentom in transakcijam s finančnimi instrumenti.
153. Pri tej oceni bi bilo treba upoštevati naslednje vidike:
- a. kakovost nasprotnih strank in zadevnih prilagoditev kreditnega vrednotenja (CVA);
 - b. kompleksnost finančnih instrumentov, na katerih temeljijo zadevne transakcije;
 - c. tveganje neugodnih gibanj, ki izhaja iz pozitivne korelacije med kreditnim tveganjem nasprotne stranke in izpostavljenostjo kreditnemu tveganju;
 - d. izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke in tveganju poravnave tako v tekočih tržnih vrednostih kot tudi nominalnem znesku v primerjavi s skupno kreditno izpostavljenostjo in kapitalom;
 - e. delež transakcij, obdelanih prek infrastruktur finančnih trgov, ki delujejo po sistemu poravnave „payment versus delivery“ (plačilo proti dostavi);
 - f. delež zadevnih transakcij s centralnimi nasprotnimi strankami in učinkovitost mehanizmov zaščite v primeru izgube, ki se zanje uporabljajo, ter
 - g. obstoj, pomembnost, učinkovitost in izvršljivost pogodb o pobotu.

Deželno tveganje

154. Pristojni organi bi morali oceniti:

- a. stopnjo koncentracije v okviru vseh vrst izpostavljenosti deželnemu tveganju, vključno z izpostavljenostmi državnega vrednostnega papirja, sorazmerno s kreditnim portfeljem celotne institucije (po dolžnikih in zneskih);
- b. gospodarsko moč in stabilnost države posojilojemalca ter podatke o njegovem preteklem točnem plačevanju in pojavu resnih dogodkov neplačila;
- c. tveganje drugih oblik državnega posredovanja, ki lahko znatno poslabšajo kreditno sposobnost posojilojemalcev (npr. zamrznitev depozitov, razlastitev ali kaznovanje pri obdavčevanju), in
- d. tveganje, ki izhaja iz možnosti za pojav dogodka (npr. naravnega ali socialnega/političnega dogodka), ki bi vplival na celotno državo tako, da bi prišlo do neplačila s strani večje skupine dolžnikov (tveganje kolektivnega dolžnika).

Pristojni organi bi morali pri pomembnih čezmejnih posojilih in izpostavljenostih v tujih valutah oceniti tudi transferno tveganje, povezano s čezmejnimi posojili v tujih valutah.

Kreditno tveganje iz naslova listinjenja

155. Kadar institucije delujejo kot originatorji, vlagatelji, sponzorji ali ponudniki izboljšanja kreditne kakovosti, bi morali pristojni organi oceniti kreditno tveganje, povezano z listinjenjem.

156. Za razumevanje narave zadevnih izpostavljenosti in njihovega možnega razvoja bi morali pristojni organi:

- a. razumeti strategijo, nagnjenost k prevzemanju tveganja in poslovno motivacijo institucij glede listinjenja ter
- b. analizirati izpostavljenosti v listinjenju ob upoštevanju vloge in nadrejenosti tranš institucije ter vrste listinjenja (npr. tradicionalno ali sintetično, listinjenje ali relistinjenje).

157. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditnega tveganja, ki izhaja iz izpostavljenosti v listinjenju, oceniti vsaj:

- a. ali je porazdelitev izpostavljenosti v listinjenju med bančno in trgovalno knjigo ustrezna ter ali je zagotovljena usklajenost s strategijo listinjenja institucije;
- b. ali se za listinjenja uporablja ustrezna zakonodajna obravnava;

- c. kakšne so bonitetna ocena in učinkovitost tranš listinjenja institucije ter tudi narava, sestava in kakovost osnovnih sredstev;
- d. ali je kapitalska olajšava usklajena z dejanskim prenosom tveganja za izvirna listinjenja. Pristojni organi bi morali tudi preveriti, ali institucija zagotavlja kakršno koli obliko implicitne (nepogodbene) podpore za transakcije ter možen vpliv na kapital za kreditno tveganje;
- e. ali je zagotovljena jasna ločitev črpanih in nečrpanih zneskov za likvidnostna posojila za instrument listinjenja ter
- f. ali obstajajo krizni načrti za posebej ustanovljene subjekte, ki izdajajo komercialne zapise s premoženjskim kritjem, ki jih institucija uporabi v primeru, ko izdaja komercialnega zapisa ni mogoča zaradi likvidnostnih razmer, ter kakšen je vpliv na celotno izpostavljenost institucije kreditnemu tveganju.

Tveganje posojil v tujih valutah

158. Pristojni organi bi morali oceniti obstoj in pomembnost dodatnega kreditnega tveganja, ki izhaja iz izpostavljenosti nezaščitenim posojilojemalcem iz naslova posojil v tujih valutah, ter zlasti kakršen koli nelinearen odnos med tržnim in kreditnim tveganjem, kadar imajo lahko devizni tečaji (tržno tveganje) nesorazmeren vpliv na kreditno tveganje portfelja posojil v tujih valutah institucije. Vendar bi morali pristojni organi, kadar je ustrezno, razširiti obseg te ocene na druge vrste strank (tj. stranke, ki niso fizične osebe ali MSP), ki niso zaščitene. Zlasti bi morali pristojni organi oceniti večje kreditno tveganje, ki izhaja iz:

- a. povečanja neporavnane zneska dolga in toka plačil za odplačilo takega zapadlega dolga ter
- b. povečanja neporavnane zneska dolga v primerjavi z vrednostjo sredstev zavarovanja s premoženjem, nominiranih v domači valuti.

159. Pristojni organi bi morali pri oceni tveganja posojil v tujih valutah upoštevati naslednje:

- a. vrsto režima deviznega tečaja in njegov vpliv na spremembe deviznega tečaja med domačo in tujo valuto;
- b. upravljanje tveganj posojil v tujih valutah, okvira merjenja in kontrole, politike in postopke v instituciji, tudi obseg, v katerem vključujejo nelinearne odnose med tržnim in kreditnim tveganjem, Pristojni organi bi morali zlasti oceniti, ali:
 - i. institucija eksplicitno opredeljuje nagnjenost k prevzemanju tveganja posojil v tujih valutah in pri svojem poslovanju upošteva določene pragove;

- ii. je tveganje posojil v tujih valutah upoštevano pri oceni posojilojemalcev in so posojila v tuji valuti zavarovana;
 - iii. je tveganje posojil v tujih valutah, vključno s tveganjem koncentracije v eni ali več valutah, ustrezno obravnavano v ICAAP;
 - iv. institucija redno pregleduje, kako so posojilojemalci zaščiteni;
 - v. se pri določanju verjetnosti neplačila upošteva vpliv nihanj deviznega tečaja;
- c. se upošteva vpliv nihanj deviznega tečaja na občutljivost pri bonitetni oceni/kreditnemu točkovanju posojilojemalcev in njihovih zmožnostih servisiranja dolga ter
 - d. kakšne so možne koncentracije kreditne aktivnosti v eni tuji valuti ali omejenem številu močno koreliranih tujih valut.

Posebni kreditni aranžmaji

160. Pristojni organi bi morali posebne kreditne aranžmaje oceniti ločeno od drugih kreditnih aktivnosti, saj tveganje takih izpostavljenosti izhaja iz dobičkonosnosti financiranega sredstva ali projekta (npr. poslovna nepremičnina, energetski objekt, dobava, blago itd.) in ne iz posojilojemalca (ki je običajno subjekt s posebnim namenom).

161. Običajno je obseg teh izpostavljenosti velik glede na portfelj, zato te izpostavljenosti predstavljajo vir kreditne koncentracije, z dolgo zapadlostjo, zaradi česar je težko oblikovati zanesljive napovedi glede dobičkonosnosti.

162. Pristojni organi bi morali pri oceni zadevnega tveganja upoštevati naslednje:

- a. dobičkonosnost projektov in konservativnost predpostavk, na katerih temeljijo poslovni načrti (vključno s kreditnim tveganjem glavnih strank);
- b. vpliv sprememb v ureditvi, zlasti za subvencionirane sektorje, na prihodnje denarne tokove;
- c. vpliv spreminjajočega se tržnega povpraševanja, kadar je ustrezno, in obstoj trga za morebitno prihodnjo prodajo financiranega predmeta;
- d. obstoj konzorcija ali drugih posojilodajalcev, ki delijo kreditno tveganje, in
- e. kakršno koli obliko jamstva, ki ga zagotovijo sponzorji.

Ocena kreditne kakovosti portfelja

163. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditnega tveganja pri delovanju obravnavati kakovost kreditnega portfelja, in sicer tako, da izvedejo začetno analizo za razlikovanje med kategorijami donosne, nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti.
164. Pristojni organi bi morali oceniti splošno kreditno kakovost na ravni portfelja in različne kakovostne razrede znotraj posamezne kategorije, navedene zgoraj, da določijo skupno kreditno tveganje institucije. Pristojni organi bi morali preveriti tudi, ali je dejanska kreditna kakovost skladna z navedeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganja, in ugotoviti vzroke morebitnih odstopanj.
165. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditne kakovosti portfelja posebno pozornost nameniti ustreznosti klasifikacije kreditnih izpostavljenosti in bi morali oceniti vpliv morebitne napačne klasifikacije s posledično zamudo pri oblikovanju rezervacij in pripoznanju izgub s strani institucije. Pristojni organi bi morali pri izvajanju te ocene uporabiti analizo primerljivih subjektov in referenčne portfelje, kadar so na voljo. Pristojni organi lahko pri oceni kreditne kakovosti portfelja uporabijo tudi vzorčenje posojil.

Donosne izpostavljenosti

166. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditne kakovosti donosnih izpostavljenosti upoštevati spremembe v portfelju, kar zadeva sestavo, obseg in kreditno sposobnost, njegovo dobičkonosnost ter tveganje prihodnjega poslabšanja, tako da analizirajo vsaj naslednje elemente, kadar so ti na voljo:
- a. razvrstitev bonitetnih razredov posojilojemalcev (npr. po notranjih in/ali zunanjih bonitetnih ocenah ali drugih informacijah, ki so primerne za merjenje kreditne sposobnosti, kot so količnik finančnega vzvoda, delež prihodkov, namenjen plačilu obrokov, itd.);
 - b. stopnje rasti po vrstah posojilojemalcev, sektorjev in produktov ter skladnost s strategijami upravljanja kreditnega tveganja;
 - c. občutljivost bonitetnih razredov posojilojemalcev ali, splošneje, zmožnosti posojilojemalcev za odplačevanje na gospodarski cikel;
 - d. stopnje preteklega prehajanja iz enega bonitetnega razreda v drugega, nerednost plačil in stopnje neplačil za različna časovna obdobja ter
 - e. dobičkonosnost (npr. kreditni razmik v primerjavi s kreditnimi izgubami).
167. Pristojni organi bi morali pri izvedbi te ocene upoštevati število dolžnikov in zadevne zneske, pa tudi stopnjo koncentracije portfelja.

Restrukturirane izpostavljenosti

168. Pristojni organi bi morali oceniti obseg restrukturiranih izpostavljenosti in možne izgube, ki bi lahko iz njih izhajale. To bi moralo zajemati vsaj:

- a. stopnje restrukturiranja za vsak posamezen portfelj in spremembe skozi čas, pri čemer bi bilo treba izvesti tudi primerjavo s primerljivimi subjekti;
- b. stopnjo zavarovanja restrukturiranih izpostavljenosti s premoženjem in
- c. stopnje prehajanja restrukturiranih izpostavljenosti v donosne in nedonosne izpostavljenosti, pri čemer bi bilo treba izvesti tudi primerjavo s primerljivimi subjekti.

Nedonosne izpostavljenosti

169. Pristojni organi bi morali oceniti pomembnost slabih posojil za vsak posamezen portfelj in možne izgube, ki bi lahko iz njih izhajale. To bi moralo zajemati vsaj:

- a. stopnje nedonosnosti za vsak posamezen portfelj, gospodarsko panogo, geografsko območje in spremembe skozi čas;
- b. razvrstitev izpostavljenosti v razrede nedonosnih sredstev (tj. zapadla, dvomljiva itd.);
- c. vrste in ravni preostalega zavarovanja s premoženjem;
- d. stopnje prehajanja iz razredov nedonosnih izpostavljenosti v donosne in restrukturirane izpostavljenosti ter med različnimi razredi nedonosnih izpostavljenosti;
- e. sredstva v izvršilnem postopku in spremembe skozi čas;
- f. pretekle stopnje izterjave po portfeljih, gospodarskih panogah, geografskih območjih ali vrstah zavarovanja s premoženjem in trajanje postopka izterjave ter
- g. leto vzpostavitve portfelja slabih posojil.

170. Pri izvedbi zgornje analize bi morali pristojni organi uporabiti analizo primerljivih subjektov in referenčne portfelje (tj. portfelje posojilojemalcev, ki so skupni za skupine institucij), kadar je to ustrezno in mogoče.

Ocena ravni in kakovosti zmanjševanja kreditnega tveganja

171. Pristojni organi bi morali pri oceni možnega vpliva kreditnega tveganja na institucijo upoštevati tudi raven in kakovost jamstev (vključno s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti) ter razpoložljivega zavarovanja s premoženjem, ki bi zmanjšala kreditne izgube,

če bi prišlo do kreditnih dogodkov, vključno s tistimi, ki niso sprejeta kot primerne tehnike za zmanjševanje kreditnega tveganja za izračun kapitala.

172. Pristojni organi bi morali upoštevati predvsem:

- a. kritje, zagotovljeno z zavarovanjem s premoženjem in jamstvi, po portfeljih, vrstah posojilojemalcev, bonitetnih ocenah, gospodarskih panogah in drugih zadevnih vidikih;
- b. pretekle stopnje izterjave po vrstah in zneskih zavarovanja s premoženjem in jamstev ter
- c. pomembnost tveganja zmanjšanja vrednosti (glej člen 4 Uredbe (EU) št. 575/2013) za odkupljene denarne terjatve.

173. Pristojni organi bi morali oceniti tudi pomembnost preostalega tveganja (glej člen 80 Direktive 2013/36/EU) in zlasti:

- a. ustreznost in izvršljivost dogovorov o zavarovanju s premoženjem in jamstvi;
- b. časovni okvir in zmožnost unovčenja zavarovanja s premoženjem ter uveljavitev jamstev v skladu z nacionalnim pravnim okvirom;
- c. likvidnost in nestanovitnost vrednosti sredstev za zavarovanje s premoženjem;
- d. izterljivi znesek zavarovanja s premoženjem v okviru kakršnega koli ukrepa za izvršitev kredita (npr. izvršilni postopki) in
- e. kreditno sposobnost dajalca jamstva.

174. Prav tako bi morali pristojni organi oceniti koncentracijo dajalcev jamstva in zavarovanja s premoženjem ter korelacijo s kreditno sposobnostjo posojilojemalcev (tj. tveganje neugodnih gibanj) in možnega vpliva v smislu učinkovitosti zaščite.

Ocena ravni rezervacij za izgube iz naslova posojil in prilagoditev kreditnega vrednotenja

175. Pristojni organi bi morali oceniti, ali raven rezervacij za izgube iz naslova posojil in prilagoditev kreditnega vrednotenja ustreza kakovosti izpostavljenosti in, kadar je ustrezno, ravni zavarovanja s premoženjem. Pristojni organi bi morali oceniti, ali:

- a. je raven rezervacij za izgube iz naslova posojil skladna z ravno tveganja v različnih portfeljih, v času in v primerjavi s subjekti, ki so primerljivi z institucijo;
- b. prilagoditve kreditnega vrednotenja tržnim vrednostim izvedenih finančnih instrumentov upoštevajo kreditno sposobnost zadevnih nasprotnih strank;

- c. so računovodske rezervacije za izgube iz naslova posojil v skladu z veljavnimi računovodskimi načeli in so ocenjene kot zadostne za pokritje pričakovanih izgub;
- d. so bila za nedonosna in restrukturirana sredstva ter sredstva v izvršilnem postopku oblikovane zadostne rezervacije za izgube iz naslova posojil, ob upoštevanju ravni obstoječega zavarovanja s premoženjem in leta nastanka takih izpostavljenosti, ter
- e. so rezervacije za izgube iz naslova posojil skladne s preteklimi izgubami in zadevnim makroekonomskim razvojem ter upoštevajo vse spremembe ustreznih predpisov (npr. izvršba, vračanje premoženja, zaščita upnikov itd.).

176. Kadar se zdi potrebno, bi morali pristojni organi uporabiti inšpekcijske preglede na kraju samem ali druge ustrezne nadzorniške ukrepe, da na primer prek ocene vzorca posojil ocenijo, ali je raven rezervacij za izgube iz naslova posojil in kritja tveganja ustrezna.

177. Pristojni organi bi morali upoštevati tudi kakršne koli ugotovitve notranjih in zunanjih revizorjev, kadar so na voljo.

Stresni testi

178. Pristojni organi bi morali pri oceni kreditnega tveganja institucije pri delovanju upoštevati rezultate stresnih testov, ki jih je izvedla institucija, da opredelijo kakršne koli predhodno neodkrite vire kreditnega tveganja, kot so viri kreditnega tveganja, ki izhajajo iz sprememb kreditne kakovosti, kreditnih koncentracij, vrednosti zavarovanja s premoženjem in kreditne izpostavljenosti v stresnem obdobju.

6.2.3 Ocena upravljanja kreditnega tveganja in kontrol

179. Za zagotovitev celovitega razumevanja profila kreditnega tveganja institucije bi morali pristojni organi proučiti tudi okvir upravljanja in obvladovanja tveganja, na katerem temeljijo njene dejavnosti na področju kreditnega tveganja. Pri tem bi morali pristojni organi oceniti:

- a. strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja;
- b. organizacijski okvir;
- c. politike in postopke;
- d. opredelitev, merjenje, upravljanje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem in
- e. okvir notranjih kontrol.

Strategija upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja

180. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno zanesljivo, jasno oblikovano in dokumentirano strategijo upravljanja kreditnega tveganja, ki jo odobri upravljalni organ. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ jasno predstavlja strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja ter postopek za njun pregled;
- b. višje vodstvo ustrezno izvaja in spremlja strategijo upravljanja kreditnega tveganja, ki jo je odobril upravljalni organ, pri čemer se zagotavlja, da so dejavnosti institucije v skladu z oblikovano strategijo, da se pripravijo in izvajajo pisni postopki ter da se jasno in ustrezno določijo odgovornosti;
- c. strategija institucije v zvezi z upravljanjem kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke odraža nagnjenost institucije k prevzemanju kreditnega tveganja in ali je ta strategija skladna s splošno nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;
- d. je strategija upravljanja kreditnega tveganja institucije ustrezna za institucijo glede na:
 - poslovni model,
 - splošno nagnjenost k prevzemanju tveganja,
 - tržno okolje in vloge v finančnem sistemu ter
 - finančno stanje, zmožnost financiranja in kapitalsko ustreznost;
- e. strategija upravljanja kreditnega tveganja institucije pokriva njene dejavnosti odobritve kreditov, upravljanje zavarovanja s premoženjem in upravljanje slabih posojil ter ali ta strategija podpira odločanje na podlagi tveganj in upošteva vidike, ki lahko na primer vključujejo vrsto izpostavljenosti (gospodarska, potrošniška, nepremičninska, državnega vrednostnega papirja), gospodarski sektor, geografsko lokacijo, valuto in zapadlost, vključno z ravnmi sprejemljive koncentracije;
- f. strategija upravljanja kreditnega tveganja institucije splošno zajema vse dejavnosti institucije, ki lahko predstavljajo znatno kreditno tveganje;
- g. se v strategiji upravljanja kreditnega tveganja institucije upoštevajo ciklični vidiki gospodarstva, tudi pod stresnimi pogoji, in posledične spremembe sestave portfelja kreditnih tveganj ter

- h. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotovitev, da je vse zadevno osebje učinkovito obveščeno o strategiji upravljanja kreditnega tveganja.

Organizacijski okvir

181. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen organizacijski okvir, ki omogoča učinkovito upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja, z zadostnimi (kvalitativnimi in kvantitativnimi človeškimi in tehničnimi viri za izvedbo zahtevanih nalog. Upoštevati bi morali, ali:

- a. obstajajo jasne opredeljene odgovornosti za prevzemanje, merjenje in spremljanje kreditnega tveganja ter poročanje o njem;
- b. sta sistema kontrole in spremljanja kreditnega tveganja predmet neodvisnega pregleda ter ali so prevzemniki tveganja in osebe, ki upravljajo tveganje, jasno ločene;
- c. funkcije upravljanja, merjenja in kontrole tveganja pokrivajo kreditno tveganje na ravni celotne institucije in
- d. osebje, ki je vključeno v dejavnosti odobritve kreditov (na poslovnih področjih ter na področjih upravljanja in kontrole), je ustrezno usposobljeno in ima ustrezne izkušnje.

Politike in postopki

182. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezne politike za opredelitev, upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ odobri politike za upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja ter o njih razpravlja in jih redno pregleduje v skladu s strategijami upravljanja tveganja;
- b. je višje vodstvo odgovorno za pripravo ter izvajanje politik in postopkov za upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja, kot jih določi upravljalni organ;
- c. so politike in postopki ustrezni in skladni s strategijo upravljanja kreditnega tveganja ter zajemajo vse glavne dejavnosti in postopke, ki zadevajo upravljanje, merjenje in kontrolo kreditnega tveganja, zlasti:
 - odobravanje in določanje cen kreditov: na primer, primernost posojilojemalcev, dajalcev jamstev in zavarovanja s premoženjem; kreditni limiti; izbor infrastruktur finančnih trgov, centralnih nasprotnih strank in korespondenčnih bank; vrste kreditnih aranžmajev, ki so na

voljo; določila in pogoji (vključno z zahtevo glede dogovorov o zavarovanju s premoženjem in pobotu), ki jih je treba uporabljati;

- merjenje in spremljanje kreditnega tveganja: na primer, merila za opredelitev skupin povezanih nasprotnih strank; merila za oceno kreditne sposobnosti posojilojemalcev in oceno zavarovanja s premoženjem ter pogostost njunih pregledov; merila za količinsko opredelitev oslabitev, prilagoditev kreditnega vrednotenja in rezervacij ter
 - upravljanje z dolžniki: na primer, merila za pregled produktov ter določil in pogojev; merila za uporabo praks dopuščanja ali restrukturiranja; merila za klasifikacijo posojil in upravljanje slabih posojil;
- d. so take politike skladne z zadevnimi predpisi in ustrezne glede na naravo in zapletenost dejavnosti institucije ter omogočajo jasno razumevanje kreditnega tveganja različnih produktov in dejavnosti v okviru institucije;
- e. so take politike jasno oblikovane, objavljene in se v instituciji dosledno uporabljajo ter
- f. se te politike uporabljajo skladno v bančnih skupinah ter omogočajo ustrezno upravljanje skupnih posojilojemalcev in nasprotnih strank.

Oprelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem

183. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za opredelitev, razumevanje, merjenje in spremljanje kreditnega tveganja ter poročanje o njem, ki upošteva velikost in zapletenost institucije, pri čemer pa bi morali pristojni organi tudi oceniti, ali je ta okvir v skladu z zahtevami iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje.

184. Pri tem bi morali pristojni organi obravnavati, ali so podatki, informacijski sistemi in analitične tehnike ustrezni, tako da instituciji omogočajo izpolnjevanje zahtev glede nadzornega poročanja ter ugotavljanje, merjenje in redno spremljanje kreditnega tveganja vseh bilančnih in zunajbilančnih dejavnosti (po potrebi na ravni skupine), zlasti kar zadeva:

- a. kreditno tveganje in primernost posojilojemalca/nasprotne stranke/transakcije;
- b. kreditne izpostavljenosti (ne glede na njihovo naravo) posojilojemalcev in, kadar je ustrezno, skupin povezanih posojilojemalcev;
- c. kritje, ki ga zagotavlja zavarovanje s premoženjem (vključno z dogovori o pobotu), in primernost tega kritja;
- d. stalno skladnost s pogodbenimi pogoji in dogovori (zaveze);
- e. nedovoljene prekoračitve stanja in pogoje za prerazvrstitev kreditnih izpostavljenosti ter

- f. pomembne vire tveganja kreditne koncentracije.

185. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucija jasno razume kreditno tveganje, povezano z različnimi vrstami posojilojemalcev, transakcij in odobrenega kredita.

186. Oceniti bi morali tudi, ali ima institucija ustrezno znanje, sisteme in metodologije za merjenje tega tveganja na ravni posojilojemalca/transakcije in portfelja glede na velikost, naravo, sestavo in zapletenost dejavnosti institucije, ki vključujejo kreditno tveganje. Pristojni organi bi morali zlasti zagotoviti, da taki sistemi in metodologije:

- a. instituciji omogočajo, da razlikuje med različnimi ravnmi tveganja posojilojemalca in izpostavljenosti;
- b. zagotavljajo zanesljivo in skrbno oceno ravni kreditnega tveganja in vrednosti zavarovanja s premoženjem;
- c. opredeljujejo in merijo tveganja kreditne koncentracije (za eno samo izpostavljenost, sektorsko, geografsko itd.);
- d. instituciji omogočajo napoved ocen kreditnega tveganja za namene načrtovanja in stresnih testov;
- e. instituciji omogočajo, da določi raven rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja, ki je potrebna za kritje pričakovanih in nastalih izgub, ter
- f. omogočajo, da se zajamejo elementi tveganja, ki jih zahteve iz Uredbe (EU) št. 575/2013 ne pokrivajo ali ne pokrivajo v celoti, če so pomembni.

187. Za namene člena 101 Direktive 2013/36/EU, kadar je instituciji za določitev minimalnih kapitalskih zahtev za kreditno tveganje dovoljeno uporabljati notranje pristope, bi morali pristojni organi preveriti, ali institucija še naprej izpolnjuje minimalne zahteve iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje ter ali taki pristopi ne vključujejo kakršne koli pomembne podcenjenosti tveganj.

188. Pristojni organi bi morali oceniti, ali upravljalni organ in višje vodstvo institucije razumeta predpostavke, na katerih temelji sistem merjenja kreditnega tveganja, ter ali se zavedata stopnje zadevnega modelskega tveganja.

189. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija izvedla stresne teste, da bi razumela vpliv negativnih dogodkov na svoje izpostavljenosti kreditnemu tveganju in na ustreznost svojih rezervacij za kreditno tveganje. Upoštevati bi morali naslednje:

- a. pogostost stresnih testov;
- b. zadevne opredeljene dejavnike tveganja;

- c. predpostavke, na katerih temelji stresni scenarij, in
- d. notranjo uporabo rezultatov stresnih testov za načrtovanje kapitala in strategij upravljanja kreditnega tveganja.

190. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija določila in ali izvaja stalno in učinkovito spremljanje izpostavljenosti kreditnemu tveganju (vključno s kreditno koncentracijo) na ravni celotne institucije, in sicer med drugim s posebnimi kazalniki in ustreznimi sprožilci za zagotovitev učinkovitega sistema zgodnjega opozarjanja.

191. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucija redno poroča o izpostavljenostih kreditnemu tveganju, vključno z rezultati stresnih testov, upravljalnemu organu, višjemu vodstvu in ustreznim osebam, ki upravljajo kreditno tveganje.

Okvir notranjih kontrol

192. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija trden in celovit okvir kontrol ter zanesljive varovalne ukrepe za zmanjševanje kreditnega tveganja v skladu z njeno strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenostjo k prevzemanju kreditnega tveganja. Pri tem bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti temu, ali:

- a. obseg kontrolnih funkcij institucije vključuje vse konsolidirane subjekte, geografske lokacije in kreditne dejavnosti;
- b. obstajajo notranje kontrole, operativne omejitve in druge prakse, katerih cilj je ohranjanje izpostavljenosti kreditnemu tveganju na ravneh, sprejemljivih za institucijo, v skladu s parametri, ki jih določita upravljalni organ in višje vodstvo, ter nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja in
- c. ima institucija ustrezne notranje kontrole in prakse za zagotavljanje, da se kršitve in izjeme pri politikah, postopkih in omejitvah pravočasno sporočajo ustrezni ravni upravljanja za ukrepanje.

193. Pristojni organi bi morali oceniti sistem omejitev, med drugim tudi, ali:

- a. je sistem omejitev zadosten glede na zapletenost organizacije in kreditnih dejavnosti institucije ter njene zmožnosti v zvezi z merjenjem in upravljanjem kreditnega tveganja;
- b. so določene omejitve absolutne oziroma ali so mogoče kršitve omejitev. V tem primeru bi morale politike institucije jasno določati obdobje in posebne okoliščine, v katerih so takšne kršitve omejitev mogoče;

- c. ima institucija postopke za redno obveščanje oseb, ki odobravajo kredite, o njihovih omejitvah in
- d. ima institucija ustrezne postopke za redno posodabljanje svojih omejitev (npr. za zagotavljanje skladnosti na podlagi sprememb strategij).

194. Poleg tega bi morali pristojni organi oceniti tudi funkcionalnost funkcije notranje revizije. Pri tem bi morali oceniti, ali:

- a. institucija redno izvaja notranje revizije okvira za upravljanje kreditnih tveganj;
- b. notranja revizija zajema glavne elemente upravljanja, merjenja in kontrole kreditnih tveganj na ravni celotne institucije, in
- c. je funkcija notranje revizije učinkovita pri ugotavljanju upoštevanja notranjih politik in vseh ustreznih zunanjih predpisov ter obravnavi morebitnih odstopanj od njih.

195. Za institucije, ki uporabljajo notranji pristop pri določanju minimalnih kapitalskih zahtev za kreditno tveganje, bi morali pristojni organi oceniti tudi, ali je proces notranjega ovrednotenja dober in učinkovit pri izpodbijanju predpostavk modelov in opredelitvi morebitnih pomanjkljivosti v zvezi s sistemom modeliranja kreditnih tveganj, količinske opredelitve kreditnih tveganj in upravljanja kreditnih tveganj ter drugimi zadevnimi minimalnimi zahtevami, ki jih določata ustrezna zakonodaja EU in nacionalna izvedbena zakonodaja.

6.2.4 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

196. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati stališče o kreditnem tveganju in tveganju nasprotne stranke institucije. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 4. Če se na podlagi pomembnosti nekaterih podkategorij tveganja pristojni organ odloči, da bo te podkategorije ocenil in zanje izračunal rezultat ločeno, je treba smiselno uporabiti smernice iz te tabele, če je to mogoče.

Tabela 4. Nadzorniška merila za izračun rezultata kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo ni bilo ugotovljeno nobeno zaznavno tveganje za znaten bonitetni vpliv	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti kreditnemu tveganju gre za nepomembno tveganje. Izpostavljenost kompleksnim produktom in transakcijam ni pomembna. • Raven tveganja kreditne 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija kreditnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • Organizacijski okvir za

	na institucijo.	<p>koncentracije ni pomembna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raven restrukturiranih in nedonosnih izpostavljenosti ni pomembna. Kreditno tveganje, ki izhaja iz donosnih izpostavljenosti, ni pomembno. • Kritje rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja je zelo visoko. • Kritje in kakovost jamstev in zavarovanja s premoženjem sta zelo visoka. 	<p>kreditno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijami upravljanja in kontrole.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sistemi za merjenje in spremljanje kreditnega tveganja ter poročanje o njem so primerni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za kreditno tveganje so ustrezni. • Omejitve, ki omogočajo zmanjšanje ali omejitev kreditnega tveganja, so v skladu s strategijo upravljanja kreditnega tveganja in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja institucije.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti kreditnemu tveganju gre za nizko tveganje. Izpostavljenost kompleksnim produktom in transakcijam je nizka. • Raven tveganja kreditne koncentracije je nizka. • Raven restrukturiranih in nedonosnih izpostavljenosti je nizka. Kreditno tveganje, ki izhaja iz donosnih izpostavljenosti, je nizko. • Kritje rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja je visoko. • Kritje in kakovost jamstev in zavarovanja s premoženjem sta visoka. 	
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje.	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti kreditnemu tveganju gre za srednje tveganje. Izpostavljenost kompleksnim produktom in transakcijam je srednja. • Raven tveganja kreditne koncentracije je srednja. • Raven restrukturiranih in nedonosnih izpostavljenosti je srednja. Kreditno tveganje, ki izhaja iz donosnih izpostavljenosti, je srednje, pri čemer se v stresnih razmerah dodatno poveča. • Kritje rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja je srednje. • Kritje in kakovost jamstev in 	

		zavarovanja s premoženjem sta srednja.	
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti kreditnemu tveganju gre za visoko tveganje. Izpostavljenost kompleksnim produktom in transakcijam je visoka. • Raven tveganja kreditne koncentracije je visoka. • Raven restrukturiranih in nedonosnih izpostavljenosti je visoka. Kreditno tveganje, ki izhaja iz donosnih izpostavljenosti, je visoko. • Kritje rezervacij in prilagoditev kreditnega vrednotenja je nizko. • Kritje in kakovost jamstev in zavarovanja s premoženjem sta nizka. 	

6.3 Ocena tržnega tveganja

6.3.1 Splošne ugotovitve

197. Ocena tržnega tveganja zadeva bilančne in zunajbilančne pozicije, ki so podvržene izgubam, ki izhajajo iz nihanj tržnih cen. Pristojni organi bi morali pri oceni tržnega tveganja upoštevati vsaj naslednje podkategorije:

- a. pozicijsko tveganje, nadalje ločeno na splošno in posebno tveganje;
- b. valutno tveganje;
- c. blagovno tveganje in
- d. tveganje prilagoditve kreditnega vrednotenja.

198. Ocena bi morala zajemati vsaj tveganja, ki izhajajo iz instrumentov, povezanih z obrestno mero, ter lastniških instrumentov in instrumentov, povezanih z lastniškim kapitalom, v regulativni trgovni knjigi, ter pozicije v tujih valutah in pozicije blagovnega tveganja, dodeljene trgovni in bančni knjigi.

199. Poleg tega bi bilo treba v zvezi z bančno knjigo pri oceni upoštevati naslednje podkategorije tržnega tveganja:

- a. tveganje spremembe kreditnega razmika, ki izhaja iz pozicij, izmerjenih po pošteni vrednosti, in

- b. tveganje, ki izhaja iz izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov.

200. IRRBB je izključen iz ocene tržnega tveganja, ker je zajet v oddelku 6.5.

6.3.2 Ocena inherentnega tržnega tveganja

201. Na podlagi ocene tržnega tveganja pri delovanju bi morali pristojni organi določiti glavne dejavnike izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju in oceniti tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo. Pri oblikovanju ocene tržnega tveganja pri delovanju bi bilo treba upoštevati naslednje glavne korake:

- a. predhodno oceno;
- b. oceno narave in sestave pozicij institucije, ki so podvržene tržnemu tveganju;
- c. oceno dobičkonosnosti;
- d. oceno tveganja koncentracije na trgu in
- e. rezultat stresnih testov.

Predhodna ocena

202. Pri določanju obsega ocene tržnega tveganja bi morali pristojni organi najprej opredeliti vire tržnega tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti znanje, pridobljeno pri oceni drugih elementov SREP, primerjavi položaja institucije s položajem primerljivih subjektov in pri katerih koli drugih nadzornih dejavnostih.

203. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje:

- a. tržne dejavnosti, poslovna področja in produkte institucije;
- b. glavno strategijo portfelja tržnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja v okviru tržnih dejavnosti;
- c. relativno pomembnost pozicij tržnega tveganja glede na vsa sredstva, spremembe skozi čas in strategijo institucije za te pozicije, če je na voljo;
- d. relativno pomembnost neto dobičkov iz naslova tržnih pozicij glede na skupne poslovne prihodke in
- e. kapitalske zahteve za tržno tveganje v primerjavi s skupnimi kapitalskimi zahtevami in, kadar je ustrezno, notranji kapital, dodeljen za tržno tveganje, v primerjavi s skupnim notranjim kapitalom, vključno s preteklimi spremembami tega zneska in napovedmi, če so na voljo.

204. Pristojni organi bi morali v svojih začetnih ocenah upoštevati tudi znatne spremembe tržnih dejavnosti institucije, pri čemer bi se morali osredotočiti na morebitne spremembe skupne izpostavljenosti tržnemu tveganju. Oceniti bi morali vsaj:

- a. znatne spremembe strategije, politik in obsega omejitev tržnega tveganja;
- b. morebiten vpliv teh sprememb na profil tveganja institucije in
- c. glavne trende na finančnih trgih.

Narava in sestava dejavnosti institucije na področju tržnega tveganja

205. Pristojni organi bi morali analizirati naravo izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju (trgovalna in bančna knjiga), da opredelijo posamezne izpostavljenosti tveganju in povezane dejavnike tržnega tveganja (npr. devizni tečajji, obrestne mere ali kreditni razmiki) za nadaljnjo poglobljeno oceno.

206. Pristojni organi bi morali analizirati izpostavljenosti tržnemu tveganju po zadevnih kategorijah sredstev in/ali finančnih instrumentih glede na njihovo velikost, zapletenost in raven tveganja. Pri najpomembnejših izpostavljenostih bi morali nadzorniki oceniti njihove povezane dejavnike tveganja.

207. Pri analizi dejavnosti na področju tržnega tveganja bi morali pristojni organi upoštevati tudi kompleksnost zadevnih finančnih produktov (npr. produkti prostega trga ali produkti, vrednoteni z uporabo notranjega modela) in posebnih operacij trga (npr. visokofrekvenčno trgovanje). Pristojni organi bi morali oceniti naslednje:

- a. če ima institucija pozicije v izvedenih finančnih instrumentih, tržno vrednost in hipotetični znesek, ter
- b. če institucija trguje z izvedenimi finančnimi instrumenti prostega trga, težo teh transakcij v skupnem portfelju izvedenih finančnih instrumentov in razčlenitev portfelja izvedenih finančnih instrumentov prostega trga po vrstah pogodb (zamenjave, termenske pogodbe itd.), osnovnih finančnih instrumentov itd. (kreditno tveganje nasprotne stranke, povezano s temi produkti, je vključeno v metodologijo kreditnega tveganja).

208. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi oceniti problematične in/ali nelikvidne pozicije (npr. slabi portfelji iz preteklosti, tj. portfelji nelikvidnih sredstev, povezani z opustitvijo bančnega poslovanja/dejavnosti, ki se upravljajo na podlagi modela izteka) in oceniti njihov vpliv na dobičkonosnost institucije.

209. Za institucije, ki za izračun svojih bonitetnih kapitalskih zahtev uporabljajo notranje pristope, bi morali pristojni organi za opredelitev posameznih področij tveganja in povezanih dejavnikov tveganja upoštevati tudi naslednje kazalnike:

- a. delitev kapitalskih zahtev za tržno tveganje na tvegano vrednost (VaR), stresno tvegano vrednost (SVaR), kapitalske zahteve za presežno tveganje neplačila in kapitalske zahteve za trgovalni portfelj s korelacijo;
- b. VaR, razčlenjen po dejavnikih tveganja;
- c. spremembe VaR in SVaR (možni kazalniki so dnevne/tedenske spremembe, četrtni povprečni rezultati in rezultati testiranja za nazaj) ter
- d. multiplikatorje, ki se uporabljajo za VaR in SVaR.

210. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi upoštevati tudi notranja mera tveganja institucij. Ti bi lahko vključevali notranjo VaR, ki se ne uporablja v izračunih kapitalskih zahtev, ali občutljivosti tržnega tveganja na različne dejavnike tveganja in morebitne izgube.

211. Pri analizi tržnega tveganja pri delovanju bi morali pristojni organi upoštevati podatke in trende za izbrano točko v času na združeni ravni in na ravni portfeljev. Kadar je možno, bi bilo treba to analizo dopolniti s primerjavo podatkov institucije s podatki primerljivih subjektov in z ustreznimi makroekonomskimi kazalniki.

Analiza dobičkonosnosti

212. Pristojni organi bi morali analizirati preteklo dobičkonosnost tržnih dejavnosti, vključno z nestanovitnostjo dobičkov, da pridobijo boljše razumevanje profila tržnega tveganja institucije. Ta analiza se lahko izvede na ravni portfelja ali pa se razčleni po poslovnih področjih ali kategorijah sredstev (lahko tudi kot del širše ocene v okviru analize poslovnega modela).

213. Pri oceni dobičkonosnosti bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti glavnim področjem tveganja, opredeljenim med preučevanjem dejavnosti na področju tržnega tveganja. Pristojni organi bi morali ločevati med prihodki iz trgovanih dejavnosti in prihodki iz netrgovanih dejavnosti (kot so opravnine, provizije itd.) na eni strani ter realiziranimi in nerealiziranimi dobički/izgubami na drugi.

214. Za kategorije sredstev in/ali izpostavljenosti, ki ustvarjajo nenormalne dobičke ali izgube, bi morali pristojni organi oceniti dobičkonosnost v primerjavi z ravno tveganja, ki ga prevzame institucija (npr. VaR/neto dobički za finančna sredstva in obveznosti za trgovanje), da opredelijo in analizirajo morebitne neskladnosti. Kadar je mogoče, bi morali pristojni organi primerjati podatke institucije z njeno preteklo uspešnostjo in primerljivimi subjekti.

Tveganje koncentracije na trgu

215. Pristojni organi bi morali oblikovati stališče o stopnji tveganja koncentracije na trgu, ki mu je institucija izpostavljena, in sicer prek izpostavljenosti enemu dejavniku tveganja ali prek izpostavljenosti več koreliranim dejavnikom tveganja.

216. Pristojni organi bi morali pri oceni možnih koncentracij posebno pozornost nameniti koncentracijam v kompleksnih produktih (npr. strukturirani produkti), nelikvidnih produktih (npr. finančni instrumenti, zavarovani z zastavo dolžniških instrumentov,) ali produktih, vrednotenih z uporabo notranjega modela.

Stresni testi

217. Pristojni organi bi morali pri oceni tržnega tveganja institucije pri delovanju upoštevati rezultate stresnih testov, ki jih je izvedla institucija, da opredelijo kakršne koli predhodno neodkrite vire tržnega tveganja. To je zlasti pomembno za tveganja malo verjetnih dogodkov, ki so lahko zaradi majhne pogostosti pojavljanja nezadostno zastopana ali v celoti izključena iz preteklih podatkov. Pristojni organi bi morali upoštevati možnosti povišanj parametrov določanja cen, kot so nenadne spremembe nekaterih cen ali prenapihnjene cene blaga, saj je to tudi lahko vir skritih ranljivosti.

6.3.3 Ocena upravljanja tržnega tveganja in kontrol

218. Za zagotovitev celovitega razumevanja profila tržnega tveganja institucije bi morali pristojni organi proučiti tudi okvir upravljanja in obvladovanja tveganja, na katerem temeljijo njene tržne dejavnosti. Pri tem bi morali pristojni organi oceniti:

- a. strategijo upravljanja tržnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja;
- b. organizacijski okvir;
- c. politike in postopke;
- d. opredelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem in
- e. okvir notranjih kontrol.

Strategija upravljanja tržnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja

219. Pristojni organi bi morali oceniti, ali imajo institucije vzpostavljeno zanesljivo, jasno oblikovano in dokumentirano strategijo upravljanja tržnega tveganja, ki jo odobri njihov upravljalni organ. Pri tej oceni bi morali pristojni organi zlasti upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ jasno predstavlja strategijo upravljanja tržnega tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja ter postopek za njun pregled (npr. v primeru pregleda splošne strategije upravljanja tveganja ali pomislekov glede dobičkonosnosti in/ali kapitalske ustreznosti);
- b. višje vodstvo ustrezno izvaja strategijo upravljanja tržnega tveganja, ki jo je odobril upravljalni organ, pri čemer se zagotavlja, da so dejavnosti institucije v skladu z oblikovano strategijo, da se pripravijo in izvajajo pisni postopki ter da se jasno in ustrezno določijo odgovornosti;

- c. strategija upravljanja tržnega tveganja institucije ustrezno odraža nagnjenost institucije k prevzemanju tržnega tveganja in ali je skladna s splošno nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;
- d. sta strategija institucije njena nagnjenost k prevzemanju v zvezi s tržnim tveganjem ustrezni za institucijo glede na:
 - njen poslovni model,
 - njeno splošno strategijo upravljanja tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja,
 - tržno okolje in vloge v finančnem sistemu ter
 - finančno stanje, zmožnost financiranja in kapitalsko ustreznost;
- e. strategija upravljanja tržnega tveganja institucije zagotavlja smernice za upravljanje različnih instrumentov in/ali portfeljev, ki so podvrženi tržnemu tveganju, in podpira sprejemanje poslovnih odločitev z upoštevanjem tveganja;
- f. strategija upravljanja tržnega tveganja institucije splošno zajema vse dejavnosti institucije, ki predstavljajo znatno tržno tveganje;
- g. se v strategiji upravljanja tržnega tveganja institucije upoštevajo ciklični vidiki gospodarstva in posledične spremembe sestave pozicij, podvrženih tržnemu tveganju, ter
- h. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotovitev, da je vse zadevno osebje učinkovito obveščeno o strategiji upravljanja tržnega tveganja.

Organizacijski okvir

220. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen organizacijski okvir za upravljanje, merjenje, spremljanje in kontrolne funkcije tržnega tveganja z zadostnimi (kvalitativnimi in kvantitativnimi) človeškimi in tehničnimi viri. Upoštevati bi morali, ali:

- a. obstajajo jasno opredeljene odgovornosti za sprejemanje, spremljanje in kontrolo tržnega tveganja ter poročanje o njem;
- b. sta trgovalna enota (oblikovalci stališč) in zaledna služba (odgovorna za dodelitev, beleženje in poravnavo transakcij) jasno ločeni v okviru področja poslovanja;
- c. je sistem kontrole in spremljanja tržnega tveganja v organizaciji jasno opredeljen ter funkcionalno in hierarhično neodvisen od področja poslovanja ter ali je predmet neodvisnega pregleda;

- d. funkcije upravljanja, merjenja, spremljanja in kontrole tveganja zajemajo tržno tveganje v celotni instituciji (vključno s podrejenimi družbami in podružnicami) in zlasti vsa področja, na katerih je mogoče sprejeti, zmanjšati ali spremljati tržno tveganje, in
- e. osebje, ki je vključeno v tržne dejavnosti (na poslovnih področjih ter na področjih upravljanja in kontrole), je ustrezno usposobljeno in ima ustrezne izkušnje.

Politike in postopki

221. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija jasno določene politike in postopke za opredelitev, upravljanje, merjenje in kontrolo tržnega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. upravljalni organ odobri politike za upravljanje, merjenje in kontrolo tržnega tveganja ter o njih razpravlja in jih redno pregleduje v skladu s strategijami upravljanja tveganja;
- b. je višje vodstvo odgovorno za njihov razvoj in zagotavljanje ustreznega izvajanja odločitev upravljalnega organa;
- c. so tržne politike skladne z zadevnimi predpisi in ustrezne glede na naravo in zapletenost dejavnosti institucije ter omogočajo jasno razumevanje tržnega tveganja različnih produktov in dejavnosti v okviru institucije ter ali so take politike jasno oblikovane, sporočene in se dosledno uporabljajo v celotni instituciji ter
- d. se v primeru skupin te politike uporabljajo skladno v skupini in omogočajo ustrezno upravljanje tveganja.

222. Pristojni organi bi morali oceniti, ali so tržne politike in postopki institucije ustrezni in skladni s strategijo upravljanja tržnega tveganja ter zajemajo vse glavne dejavnosti in postopke, ki zadevajo upravljanje, merjenje in kontrolo tržnega tveganja. Ocena bi morala zajemati zlasti:

- a. naravo operacij, finančnih instrumentov in trgov, na katerih lahko institucija posluje;
- b. pozicije, ki jih je treba za regulativne namene vključiti v trgovalno knjigo in iz nje izključiti;
- c. politike glede notranjega varovanja pred tveganji;
- d. opredelitev, strukturo in odgovornosti trgovalne enote institucije, kadar je ustrezno;
- e. zahteve glede trgovalnih in poravnalnih postopkov;

- f. postopke za omejevanje in kontrolo tržnega tveganja;
- g. okvir za zagotavljanje, da so vse pozicije, izmerjene po pošteni vrednosti, predmet prilagoditev v okviru preudarnega vrednotenja v skladu z ustrežno zakonodajo, zlasti Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 526/2014 v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi za določitev približka razmika in omejenega števila manjših portfeljev za tveganje prilagoditve kreditnega vrednotenja⁷. Ta okvir bi moral vključevati zahteve za kompleksne pozicije, nelikvidne produkte in produkte, vrednotene z uporabo modelov;
- h. merila, ki jih institucija uporablja za preprečevanje povezovanja s posamezniki/skupinami, ki so vpletene v goljufive dejavnosti in druga kazniva dejanja, ter
- i. postopke za nove tržne dejavnosti in/ali produkte; pomembne pobude za varovanje in upravljanje tveganj bi moral odobriti upravljalni organ ali njegov ustrezni pooblaščen odbor; pristojni organi bi morali zagotoviti, da:
 - so nove tržne dejavnosti in/ali produkti predmet ustreznih postopkov in kontrol pred njihovim uvajanjem ali uporabo,
 - je institucija izvedla analizo njihovega morebitnega vpliva v svojem celotnem profilu tveganja.

Opredelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje

223. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za opredelitev, razumevanje in merjenje tržnega tveganja, ki upošteva velikost in zapletenost institucije, pri čemer pa bi morali pristojni organi tudi oceniti, ali je ta okvir v skladu z ustreznimi minimalnimi zahtevami iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje. Upoštevati bi morali, ali:

- a. podatki, informacijski sistemi in tehnike merjenja omogočajo vodstvu, da izmeri tržno tveganje pri delovanju pri vseh pomembnih bilančnih in zunajbilančnih dejavnostih (po potrebi na ravni skupine), vključno s trgovalnim in bančnim portfeljem, ter izpolnjujejo zahteve glede nadzornega poročanja;
- b. imajo institucije ustrezno osebje in metodologije za merjenje tržnega tveganja v svojem trgovalnem in bančnem portfelju, ob upoštevanju velikosti in zapletenosti profila tveganja njihovih dejavnosti;
- c. se pri sistemu merjenja tveganj institucije upoštevajo vsi pomembni dejavniki tveganja, povezani z njenimi izpostavljenostmi tržnemu tveganju (vključno z osnovnim tveganjem, kreditnimi razmiki v podjetniških obveznicah ali kreditnih izvedenih finančnih instrumentih ter veča in gama tveganji, povezanimi z

⁷ Delegirana uredba Komisije (EU) št. 526/2014 z dne 12. marca 2014, UL L 148, 20.5.2014, str. 17.

opcijami). Kadar so nekateri instrumenti in/ali dejavniki izključeni iz sistemov merjenja tveganja, bi morali pristojni organi oceniti pomembnost izključitev in ugotoviti, ali so take izključitve utemeljene;

- d. so sistemi merjenja tveganj institucije zmožni opredeliti možne koncentracije tržnega tveganja, ki izhajajo iz izpostavljenosti posameznemu dejavniku tveganja ali izpostavljenosti več koreliranim dejavnikom tveganja;
- e. osebe, ki upravljajo tveganje, in višje vodstvo institucije razumejo predpostavke, na katerih temeljijo sistemi merjenja, zlasti za bolj dodelane tehnike upravljanja tveganj, in
- f. se osebe, ki upravljajo tveganje, in višje vodstvo institucije zavedajo stopnje modelskega tveganja, ki prevladuje v modelih institucije za določanje cen in njenih tehnikah merjenja tveganj, ter ali redno pregledujejo veljavnost in kakovost različnih modelov, ki se uporabljajo v dejavnostih tržnega tveganja.

224. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija izvedla ustrezna stresna testiranja, ki dopolnjujejo njen sistem merjenja tveganja. Pri tem bi morali upoštevati naslednje elemente:

- a. pogostost stresnih testov;
- b. ali so opredeljeni zadevni dejavniki tveganja (npr. nelikvidnost/velik cenovni razkorak, koncentrirane pozicije, enosmerni trgi itd.);
- c. predpostavke, na katerih temelji stresni scenarij, in
- d. notranjo uporabo rezultatov stresnih testov za načrtovanje kapitala in strategij upravljanja tržnega tveganja.

225. Za namene člena 101 Direktive 2013/36/EU, če je instituciji za določitev minimalnih kapitalskih zahtev za tržno tveganje dovoljeno uporabljati notranje modele, bi morali pristojni organi preveriti, ali institucija še naprej izpolnjuje minimalne zahteve iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje ter ali taki notranji modeli ne vključujejo kakršne koli podcenjenosti pomembnih tveganj.

226. Pristojni organi bi morali oceniti, ali imajo institucije zadosten okvir za spremljanje tržnega tveganja in poročanje o njem, ki zagotavlja takojšnje ukrepanje na ustrezni ravni višjega vodstva ali upravljalnega organa institucije, če je to potrebno. Sistem spremljanja bi moral vključevati posebne kazalnike in sprožilce za zagotovitev učinkovitega sistema zgodnjega opozarjanja. Pristojni organi bi morali upoštevati, ali:

- a. ima institucija učinkovite informacijske sisteme za natančno in pravočasno opredelitev, združevanje in spremljanje dejavnosti na področju tržnega tveganja ter poročanje o njih ter

- b. enota za upravljanje in kontrolo upravljalnemu organu in višjemu vodstvu redno sporoča vsaj informacije o trenutnih tržnih izpostavljenostih, rezultatih dobičkov in izgub ter merah tveganja (npr. VaR) v primerjavi z omejitvami politike.

Okvir notranjih kontrol

227. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija trden in celovit okvir kontrol ter zanesljive varovalne ukrepe za zmanjševanje tržnega tveganja v skladu z njeno strategijo upravljanja tržnega tveganja in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. obseg kontrolne funkcije institucije vključuje vse konsolidirane subjekte, geografske lokacije in finančne dejavnosti;
- b. obstajajo notranje kontrole, operativne omejitve in druge prakse, katerih cilj je zagotoviti, da izpostavljenosti tržnemu tveganju ne presežejo ravni, sprejemljivih za institucijo, v skladu s parametri, ki jih določita upravljalni organ in višje vodstvo, ter nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja in
- c. ima institucija ustrezne notranje kontrole in prakse za zagotavljanje, da se kršitve in izjeme pri politikah, postopkih in omejitvah pravočasno sporočajo ustrezni ravni upravljanja za ukrepanje. Upoštevati bi morali, ali notranje kontrole in prakse institucije:
 - lahko ugotovijo kršitve posameznih omejitev, določenih na ravni oddelka ali poslovne enote, in kršitve splošne omejitve za tržne dejavnosti ter
 - omogočajo ugotovitev in spremljanje kršitev omejitev in/ali izjem na dnevni ravni.

228. Pristojni organi bi morali oceniti sistem omejitev, med drugim tudi, ali:

- a. so določene omejitve absolutne oziroma ali so mogoče kršitve omejitev. V tem primeru bi morale politike institucije jasno določati obdobje in posebne okoliščine, v katerih so takšne kršitve omejitev mogoče;
- b. sistem omejitev določa splošno omejitev za tržne dejavnosti in posebne omejitve za glavne podkategorije tveganja; kadar je ustrezno, bi moral omogočiti razvrstitev omejitev po portfeljih, oddelkih, poslovnih enotah ali vrstah instrumenta; raven podrobnosti bi morala odražati značilnosti tržnih dejavnosti institucije;
- c. niz omejitev (omejitve na podlagi metrik tveganja, hipotetične omejitve, omejitve za kontrolo nad izgubami itd.), ki jih vzpostavi institucija, ustreza velikosti in zapletenosti njenih tržnih dejavnosti;
- d. ima institucija postopke za redno obveščanje trgovcev o njihovih omejitvah in

- e. ima institucija ustrezne postopke za redno posodabljanje svojih omejitev.

229. Pristojni organi bi morali oceniti funkcionalnost funkcije notranje revizije. Oceniti bi morali, ali:

- a. institucija redno izvaja notranje revizije okvira za upravljanje tržnih tveganj;
- b. notranja revizija zajema glavne elemente upravljanja, merjenja in kontrole tržnih tveganj na ravni celotne institucije in
- c. je funkcija notranje revizije učinkovita pri ugotavljanju upoštevanja notranjih politik in vseh ustreznih zunanjih predpisov ter obravnavi morebitnih odstopanj od njih.

230. Za institucije, ki uporabljajo notranje modele pri določanju kapitalskih zahtev za tržno tveganje, bi morali pristojni organi oceniti, ali je proces notranjega ovrednotenja dober in učinkovit pri izpodbijanju predpostavk modelov in opredelitvi morebitnih pomanjkljivosti v zvezi s sistemom modeliranja tržnih tveganj, količinske opredelitve tržnih tveganj in upravljanja tržnih tveganj ter drugimi zadevnimi minimalnimi zahtevami, ki jih določata ustrezna zakonodaja EU in nacionalna izvedbena zakonodaja.

6.3.4 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

231. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati mnenje o tržnem tveganju institucije. To stališče bi bilo treba upoštevati v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih, navedenih v tabeli 5. Če se na podlagi pomembnosti nekaterih podkategorij tveganja pristojni organ odloči, da bo te podkategorije ocenil in zanje izračunal rezultat ločeno, je treba smiselno uporabiti smernice iz te tabele, če je to mogoče.

232. Ker dejavniki, kot so zapletenost, raven koncentracije in nestanovitnost donosov tržnih izpostavljenosti, niso vedno popolni kazalniki ravni tržnega tveganja, bi morali pristojni organi pri oceni in izračunu rezultata tržnega tveganja pri delovanju vse te dejavnike obravnavati vzporedno in ne posamezno, pri čemer bi morali razumeti dejavnike, ki povzročajo trende nestanovitnosti.

Tabela 5. Nadzorniška merila za izračun rezultata tržnega tveganja

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo ni bilo	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti je mogoče sklepati, da tržno tveganje ni pomembno. • Izpostavljenosti institucije 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija upravljanja tržnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo

	ugotovljeno nobeno zaznavno tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo.	<p>tržnemu tveganju niso kompleksne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raven koncentracije tržnega tveganja ni pomembna. • Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju ustvarjajo stabilne donose. 	<p>k prevzemanju tveganja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacijski okvir za tržno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijami upravljanja in kontrole. • Sistemi za merjenje in spremljanje tržnega tveganja ter poročanje o njem so primerni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za tržno tveganje so zanesljivi ter skladni s strategijo upravljanja tveganj in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja/ravnju zanjo sprejemljivega tveganja.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti tržnemu tveganju gre za nizko tveganje. • Raven zapletenosti izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju je nizka. • Raven koncentracije tržnega tveganja je nizka. • Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju ustvarjajo donose z nizko stopnjo nestanovitnosti. 	
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje.	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti tržnemu tveganju gre za srednje tveganje. • Raven zapletenosti izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju je srednja. • Raven koncentracije tržnega tveganja je srednja. • Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju ustvarjajo donose s srednjo stopnjo nestanovitnosti. 	
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Glede na naravo in sestavo izpostavljenosti tržnemu tveganju gre za pomembno tveganje. • Raven zapletenosti izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju je visoka. • Raven koncentracije tržnega tveganja je visoka. • Izpostavljenosti institucije tržnemu tveganju ustvarjajo donose z visoko stopnjo nestanovitnosti. 	

6.4 Ocena operativnega tveganja

6.4.1 Splošne ugotovitve

233. Pristojni organi bi morali oceniti operativno tveganje na vseh poslovnih področjih in pri vseh dejavnostih institucije, pri čemer bi morali upoštevati ugotovitve ocene ureditev notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije, kot so opredeljene v naslovu 5. V okviru te ocene bi morali določiti, v katerih primerih se lahko operativna tveganja uresničijo (ekonomska izguba, skorajšnji dogodek, izguba prihodnjega zaslužka, dobiček), pri čemer bi morali upoštevati tudi možne vplive v smislu drugih povezanih tveganj (npr. mejni primeri kreditno-operativnega tveganja, tržno-operativnega tveganja).

234. Pristojni organi bi morali oceniti pomembnost operativnega tveganja, ki izhaja iz storitev in dejavnosti, prenesenih na zunanje izvajalce, pri čemer bi morali tudi oceniti, ali bi te storitve in dejavnosti lahko vplivale na sposobnost institucije, da obdeluje transakcije in/ali zagotavlja storitve, ali povzročile pravno odgovornost za škodo, povzročeno tretjim osebam (npr. strankam in drugim deležnikom).

235. Pri oceni operativnega tveganja bi morali pristojni organi obravnavati tudi:

- a. Tveganje izgube poslovnega ugleda: tveganje izgube poslovnega ugleda je vključeno v operativno tveganje, ker so med obema močne povezave (npr. večina dogodkov operativnega tveganja močno vpliva na ugled). Kljub temu se rezultat ocene tveganja izgube poslovnega ugleda ne bi smel upoštevati v izračunu rezultata operativnega tveganja, ampak bi se moral, kadar je ustrezno, šteti za del analize poslovnega modela in/ali ocene likvidnostnega tveganja, saj povzroča predvsem zmanjšanje prihodkov in izgubo zaupanja ali nezadovoljstvo z institucijo pri investitorjih, vlagateljih ali udeležencih medbančnega trga.
- b. Modelsko tveganje: modelsko tveganje zajema dve ločeni obliki tveganja:
 - i. tveganje, povezano s prenizko oceno kapitalskih zahtev na podlagi regulativnih odobrenih modelov (npr. modeli na podlagi notranjih bonitetnih ocen (IRB) za kreditno tveganje), in
 - ii. tveganje nastanka izgub, povezano z razvojem, izvajanjem ali nepravilno uporabo morebitnih drugih modelov, ki jih institucija vzpostavi za odločanje (npr. določanje cen produktom, ocena finančnih instrumentov, spremljanje limitov tveganja itd.).

V zvezi s točko (i) bi morali pristojni organi upoštevati modelsko tveganje kot del ocene posebnih tveganj za kapital (npr. pomanjkljivost modela IRB se šteje za del ocene kreditnega tveganja) in pri oceni kapitalske ustreznosti. V zvezi s točko (ii) bi morali pristojni organi upoštevati tveganje kot del ocene operativnega tveganja.

236. Pri oceni operativnega tveganja lahko pristojni organi za napredne pristope za merjenje uporabijo razvrščanje glede na vrsto dogodka, določeno v členu 324 Uredbe (EU) št. 575/2013 in opredeljeno v izvedbeni uredbi Komisije, objavljeni v skladu s členom 312(4) Uredbe (EU) št. 575/2013, da dobijo bolj jasno predstavo o spektru operativnih tveganj in zagotovijo skladnost pri analizi teh tveganj za vse institucije, ne glede na pristop, sprejet za določitev kapitalskih zahtev za operativno tveganje.

6.4.2 Ocena inherentnega operativnega tveganja

237. Pristojni organi bi morali izvesti oceno narave in obsega operativnega tveganja, ki mu je ali bi mu lahko bila izpostavljena institucija. Pri tem morajo pristojni organi podrobno razumeti poslovni model institucije, njene dejavnosti, kulturo tveganja in okolje, v katerem posluje, saj lahko vsi ti dejavniki vplivajo na izpostavljenost institucije operativnemu tveganju.

238. Ocena operativnega tveganja pri delovanju zajema dva koraka, ki sta podrobneje opisana v tem oddelku, in sicer:

- a. predhodno oceno ter
- b. oceno narave in pomembnosti izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju.

Predhodna ocena

239. Pri določanju obsega ocene operativnega tveganja bi morali pristojni organi najprej opredeliti vire operativnega tveganja, ki mu je institucija izpostavljena. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti tudi znanje, pridobljeno pri oceni drugih elementov SREP, primerjavi položaja institucije s položajem primerljivih subjektov (vključno z ustreznimi zunanjimi podatki, kadar so na voljo) in pri katerih koli drugih nadzornih dejavnostih.

240. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje:

- a. glavno strategijo za upravljanje operativnega tveganja in raven sprejemljivega operativnega tveganja;
- b. poslovno okolje in zunanja okolja (vključno z geografsko lokacijo), v katerih institucija posluje;
- c. kapitalsko zahtevo za operativno tveganje (glede na enostavni pristop (BIA), standardizirani pristop (TSA) in napredne pristope za merjenje (AMA)) v primerjavi s skupnimi kapitalskimi zahtevami in, kadar je ustrezno, notranji kapital za operativno tveganje v primerjavi s skupnim notranjim kapitalom, vključno s preteklimi trendi in napovedmi, če so na voljo;
- d. raven bruto dohodka, sredstev in izgub iz naslova operativnega tveganja ter njihove spremembe v zadnjih nekaj letih;

- e. nedavne pomembne poslovne dogodke (kot so združitve, nakupi, prodaje in prestrukturiranje), ki lahko kratkoročno ali srednje- do dolgoročno povzročijo spremembo v profilu operativnega tveganja institucije (npr. ker kratkoročno sistemi, procesi in postopki ne bi bili v celoti usklajeni s politikami upravljanja tveganj nadrejene osebe);
- f. spremembe pomembnih elementov informacijskih sistemov in/ali postopkov, ki bi lahko povzročili spremembo profila operativnega tveganja (npr. ker novi ali spremenjeni informacijski sistemi niso bili ustrezno preskušeni ali ker lahko nezadostno usposabljanje o novih sistemih/procesih in postopkih vodi do napak);
- g. neskladnosti z veljavno zakonodajo ali notranjimi predpisi, o katerih poročajo zunanji revizorji in funkcija notranje revizije ali ki so ugotovljene na podlagi informacij javnega značaja (ob upoštevanju trenutnih razmer in sprememb v vedenju na področju regulativne skladnosti skozi čas);
- h. ambiciozne poslovne načrte ter agresivne spodbude in odškodninske sheme (npr. prodajni cilji, zmanjšanje števila zaposlenih itd.), ki bi lahko povečali tveganje za neskladnost, človeško napako in kršitve zaposlenih;
- i. kompleksnost procesov in postopkov, produktov (ki so prodani strankam ali s katerimi se trguje) in informacijskih sistemov (vključno z uporabo novih tehnologij), v kolikor lahko to vodi do napak, zamud, nezadovoljivih specifikacij, kršitev varnosti itd., in
- j. prakse institucije na področju spremljanja kakovosti storitev, prenesenih na zunanje izvajalce, ter raven njene ozaveščenosti glede operativnega tveganja, povezanega z dejavnostmi, prenesenimi na zunanje izvajalce, in splošne izpostavljenosti ponudnikov storitev tveganju v skladu z zahtevami iz *Smernic odbora CEBS o zunanjem izvajanju*.

241. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi analizirati zgornje vidike po poslovnih področjih/pravnih subjektih in geografskih območjih ter kategoriji vrste dogodka, če so podatki na voljo, in primerjati položaj institucije s položajem primerljivih subjektov.

Narava izpostavljenosti operativnemu tveganju

242. Pristojni organi bi morali določiti naravo izpostavljenosti operativnemu tveganju in ločiti tiste, ki bodo bolj verjetno vodile v zelo pogoste dogodke z majhnim učinkom, od tistih, ki bodo povzročile redke, vendar velike izgube (ki so z bonitetnega vidika bolj nevarne).

243. Pri tem bi morali pristojni organi analizirati izpostavljenosti glavnim dejavnikom operativnega tveganja, da si oblikujejo v prihodnost usmerjeno mnenje glede možnega tveganja in izgub. Za tako analizo je včasih treba proučiti poslovna področja, produkte, procese in geografske lokacije, pomembne za institucijo, ter oceno izpostavljenosti operativnemu tveganju za

glavne dejavnike tveganja (npr. postopke, osebe, sisteme in zunanje dejavnike) z uporabo samoocene tveganja institucije in analize primerljivih subjektov.

244. V okviru izvedbe te analize bi morali pristojni organi upoštevati medsebojne povezave takih dejavnikov tveganja pri določanju izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju (npr. izpostavljenost več dejavnikom tveganja bi lahko povečala verjetnost operativnega dogodka in posledične izgube).

Pomembnost izpostavljenosti operativnemu tveganju

245. Potem ko so opredeljeni glavni viri in dejavniki operativnega tveganja, bi se moral pristojni organ osredotočiti na tiste, ki bi lahko imeli največji vpliv na institucijo. Pristojni organ bi moral oceniti „možno izpostavljenost“ institucije dejavnikom operativnega tveganja z uporabo strokovne ocene in kvantitativnih kazalnikov v zvezi z institucijo ali primerljivimi subjekti.

246. Pri oceni pomembnosti izpostavljenosti operativnemu tveganju bi morali pristojni organi upoštevati pogostost in resnost dogodkov, ki jim je institucija izpostavljena.

247. Pristojni organi bi morali kot glavni vir informacij upoštevati zbirko podatkov o operativnih izgubah in dogodkih, ki zagotavlja pretekel profil operativnega tveganja institucije, če je na voljo in je zanesljiva (tj. točna in popolna).

248. V primeru institucij, ki za izračun minimalnih kapitalskih zahtev uporabijo napredni pristop za merjenje (AMA), bi moral pristojni organ upoštevati tudi rezultat notranjega pristopa, če se lahko s tem pristopom zagotovi merjenje izpostavljenosti operativnemu tveganju na zaželeni ravni podrobnosti (npr. produkt, proces itd.), ob predpostavki, da je model dovolj usmerjen v prihodnost.

249. Poleg tega bi morali pristojni organi izvesti bolj kvalitativno analizo ter uporabiti oceno tveganja za institucijo, podatke iz analize primerljivih subjektov ter javno zbirko podatkov in/ali zbirko podatkov konzorcija, če so na voljo in če je ustrezno. Pristojni organi bi morali upoštevati tudi druge dejavnike, ki so značilni za zadevne poslovne enote itd., na katere vplivajo možne pomanjkljivosti, ki lahko zagotovijo merjenje izpostavljenosti tveganju.

250. Pri izvajanju ocene izpostavljenosti institucije tveganju bi morali pristojni organi uporabiti v prihodnost usmerjen pristop, pri čemer bi morali izkoristiti analize scenarijev, ki jih je izvedla institucija in kadar so na voljo, ob upoštevanju morebitnih popravilnih ukrepov in ukrepov za zmanjševanje tveganja, ki so že izvedeni in učinkoviti.

Ocena podkategorij operativnega tveganja

251. Pristojni organi bi morali oceniti operativno tveganje za vse podkategorije operativnega tveganja (določene na podlagi vrst dogodkov in nadaljnjih razčlenitev teh vrst dogodkov) in dejavnike tveganja, povezane s posamezno podkategorijo.

252. Pri oceni bi morali pristojni organi nekaterim podkategorijam operativnega tveganja zaradi njihove razširjenosti in pomembnosti v večini institucij ter njihovega možnega bonitetnega vpliva nameniti posebno pozornost. Take podkategorije vključujejo:

- a. tveganje ravnanja;
- b. tveganje sistemov – IKT in
- c. modelsko tveganje.

Tveganje ravnanja

253. Pristojni organi bi morali oceniti relevantnost in pomembnost izpostavljenosti institucije tveganju ravnanja kot delu pravnega tveganja v okviru operativnega tveganja in zlasti:

- a. napačni prodaji produktov na maloprodajnih in grosističnih trgih;
- b. pospeševanju navzkrižne prodaje produktov fizičnim strankam, kot so paketni bančni računi ali dodatni produkti, ki jih stranke ne potrebujejo;
- c. nasprotjem interesov pri poslovanju;
- d. manipulaciji referenčnih obrestnih mer, menjalnih tečajev ali kakršnih koli drugih finančnih instrumentov ali indeksov s ciljem povečanja dobičkov institucije;
- e. oviram pri zamenjavi finančnih produktov med njihovo življenjsko dobo in/ali pri zamenjavi ponudnikov finančnih storitev;
- f. slabo zasnovanim distribucijskim kanalom, ki lahko omogočijo nasprotja interesov z lažnimi spodbudami;
- g. samodejnim obnovitvam produktov ali kaznim za izstop in/ali
- h. nepošteni obravnavi pritožb strank.

254. Ker tveganje ravnanja zajema zelo različne vidike ter lahko izhaja iz številnih poslovnih procesov in produktov, bi morali pristojni organi uporabiti rezultate analize poslovnega modela in temeljito pregledati politike spodbud, da dobijo zelo dobro predstavbo o virih tveganja ravnanja.

255. Kadar je ustrezno, bi morali pristojni organi proučiti raven konkurence na trgih, na katerih posluje institucija, in ugotoviti, ali morebitni prevladujoči položaj institucije same ali v majhni skupini predstavlja pomembno tveganje za kršitve (npr. kot posledica ravnanja, podobnega kartelnemu).

256. Možni kazalniki, ki bi lahko opozorili na tveganje ravnanja, so:

- a. sankcije, ki jih ustrezni organi naložijo instituciji za kršitve;
- b. sankcije, ki se naložijo primerljivim subjektom za kršitve, in
- c. pritožbe zoper institucijo zaradi problematičnih števil in zneskov.

257. Vendar bi morali pristojni organi uporabiti v prihodnost usmerjen pristop, pri čemer bi morali upoštevati tudi možen vpliv regulativnega razvoja in dejavnosti ustreznih organov, kar zadeva varstvo potrošnikov in zagotavljanje finančnih storitev na splošno.

Tveganje sistemov – IKT

258. Pristojni organi lahko pri oceni operativnega tveganja uporabijo različne metodologije na podlagi uveljavljenih industrijskih standardov (npr. ISO 27000, Control Objectives for Information and Related Technology (COBIT), Information Technology Infrastructure Library (ITIL) itd.). Ne glede na to, kateri pristop je izbran, bi moral pristojni organ oceniti vsaj:

- a. kakovost in učinkovitost testiranja in načrtovanja neprekinjenega poslovanja (npr. zmožnost informacijskega sistema institucije, da ohranja institucijo v celoti operativno);
- b. varnost notranjega in zunanjega dostopa do sistemov in podatkov (npr. ali informacijski sistem zagotavlja informacije in dostop le ustreznim osebam);
- c. točnost in celovitost podatkov, ki se uporabljajo za poročanje, upravljanje tveganj, računovodstvo in ohranjanje pozicij itd. (npr. ali informacijski sistem zagotavlja točnost, pravočasnost in popolnost informacij ter poročanja o njih), in
- d. učinkovitost izvedbe spremembe (npr. ali se spremembe informacijskih sistemov izvajajo v okviru sprejemljivih stroškov in s potrebno hitrostjo).

259. Pristojni organi bi morali oceniti kompleksnost informacijske arhitekture in možnost njenega vpliva na elemente, navedene zgoraj.

260. Pri oceni teh elementov bi moral pristojni organ zbrati ustrezna notranja poročila o incidentih in notranja revizijska poročila, kadar so na voljo, ter druge kazalnike, ki jih institucija določi in uporablja za merjenje in spremljanje tveganja IKT.

261. Pristojni organi bi morali nato oceniti pomembnost možnega vpliva tveganja IKT v smislu izgub in škode ugledu institucije. Pri tem bi morali uporabiti ustrezne analize občutljivosti in analize scenarijev ali rezultate stresnih testov, kadar so na voljo.

Modelsko tveganje

262. Pristojni organi bi morali oceniti izpostavljenost institucije modelskemu tveganju, ki izhaja iz uporabe notranjih modelov na glavnih poslovnih področjih in pri glavnih dejavnostih, ob upoštevanju opredelitve in zahtev iz izvedbene uredbe Komisije, objavljene v skladu s členom 312(4) Uredbe (EU) št. 575/2013, če se uporabljajo.

263. Pristojni organi bi morali oceniti:

- i. v kakšnem obsegu in za kakšen namen (npr. vrednotenje sredstev, oblikovanje cen produktov, strategije trgovanja, upravljanje tveganj) institucija uporablja modele za sprejemanje odločitev ter kakšen je poslovni pomen takih odločitev in
- ii. raven ozaveščenosti institucije glede modelskega tveganja in način njenega upravljanja modelskega tveganja.

264. V zvezi s točko (i) bi morali pristojni organi določiti poslovno področje/dejavnost, za katero institucija uporablja modele. Pri izvajanju te ocene lahko pristojni organi proučijo naslednja področja, na katerih institucije običajno obsežno uporabljajo modele:

- a. trgovanje s finančnimi instrumenti;
- b. merjenje in obvladovanje tveganja ter
- c. razporeditev kapitala (vključno s posojilnimi politikami in oblikovanjem cen produktov).

265. V zvezi s točko (ii) bi morali pristojni organi oceniti, ali:

- a. je institucija uporabila kakršen koli kontrolni mehanizem (npr. umerjanje tržnih parametrov, notranje ovrednotenje ali testiranje rezultatov merjenja za nazaj, preverjanje na podlagi strokovne ocene itd.) ter ali je ta mehanizem ustrezen (tj. kar zadeva metode, pogostost, spremljanje itd.) in vključuje postopke odobritve modela ter
- b. institucija modele uporablja preudarno (npr. s povišanjem ali znižanjem ustreznih parametrov glede na položaj pozicij itd.), če se zaveda njegovih pomanjkljivosti ali razvoja na trgu ali na področju poslovanja.

266. Pri izvajanju ocene modelskega tveganja bi morali pristojni organi uporabiti rezultate ocene drugih tveganj za kapital, likvidnost in financiranje, zlasti v zvezi z ustreznostjo metodologij,

uporabljenih za merjenje tveganja, oblikovanje cen ter vrednotenje sredstev in/ali obveznosti.

267. Za poslovna področja, ki obsežno uporabljajo modele, bi moral pristojni organ nato oceniti, kako velik bi lahko bil vpliv modelskega tveganja, med drugim z analizami občutljivosti in scenarijev ali stresnimi testi.

6.4.3 Ocena tveganja izgube poslovnega ugleda

268. Pristojni organi bi morali izvesti oceno tveganja izgube poslovnega ugleda, ki mu je institucija izpostavljena, pri čemer bi morali uporabiti svoje razumevanje upravljanja, poslovnega modela in produktov institucije ter okolja, v katerem posluje.

269. Tveganje izgube poslovnega ugleda je že po naravi pomembnejše pri večjih institucijah, zlasti tistih z lastniškimi in dolžniškimi instrumenti, ki kotirajo na borzi, ali tistih, ki poslujejo na medbančnih trgih. Zato bi morali pristojni organi pri oceni tveganja izgube poslovnega ugleda večjo pozornost nameniti institucijam s temi lastnostmi.

270. Pristojni organi bi morali upoštevati notranje in zunanje dejavnike ali dogodke, ki bi lahko sprožili pomisleke glede ugleda institucije. Pristojni organi bi morali pri svoji oceni izpostavljenosti institucije tveganju izgube poslovnega ugleda upoštevati naslednje kvalitativne kazalnike:

- a. število sankcij uradnih organov v zadevnem letu (ne samo sankcij pristojnih organov, ampak tudi sankcij, ki izhajajo iz davčnih ali drugih poravnav);
- b. medijske kampanje in pobude združenj potrošnikov, ki prispevajo k poslabšanju podobe institucije v javnosti in njenega ugleda;
- c. število pritožb stranke in njihove spremembe;
- d. negativne dogodke, ki vplivajo na primerljive subjekte institucije, kadar jih javnost povezuje s celotnim finančnim sektorjem ali skupino institucij;
- e. poslovanje v sektorjih, ki jih javnost ne sprejema dobro (npr. orožarska industrija, države, zoper katere je uveden embargo, itd.), ali z osebami in državami, ki so na seznamu sankcij (npr. seznam Urada Združenih držav za nadzor tujega premoženja (Office of Foreign Assets Control)), ter
- f. druge „tržne“ kazalnike, če so na voljo (npr. poslabšanje bonitetne ocene ali spremembe cene delnic med letom).

271. Pristojni organi bi morali oceniti pomembnost izpostavljenosti institucije tveganju izgube poslovnega ugleda in njeno povezavo z drugimi tveganji (tj. kreditnim, tržnim, operativnim in likvidnostnim tveganjem) z uporabo drugih ocen tveganja, da opredelijo vse možne

sekundarne učinke v kateri koli smeri (učinek tveganja izgube poslovnega ugleda na druga tveganja in obratno).

6.4.4 Ocena upravljanja, merjenja in kontrole operativnega tveganja

272. Pristojni organi bi morali okvir in ureditve, ki jih ima institucija za upravljanje in kontrolo operativnega tveganja, ocenjevati kot ločeno kategorijo tveganja. Pri tej oceni bi bilo treba upoštevati rezultate analize splošnega upravljanja tveganj in okvira notranjih kontrol iz naslova 5, saj to vpliva na izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju.

273. Pristojni organi bi morali k temu pregledu pristopiti z upoštevanjem ključnih dejavnikov operativnega tveganja (tj. osebe, procesi, zunanji dejavniki, sistemi), ki lahko delujejo tudi kot dejavniki zmanjšanja tveganja, in bi morali upoštevati:

- a. strategijo upravljanja operativnega tveganja in raven sprejemljivega tveganja;
- b. organizacijski okvir;
- c. politike in postopke;
- d. opredelitev, merjenje in spremljanje operativnega tveganja ter poročanje o njem;
- e. načrte v zvezi z neprekinjenim poslovanjem in poslovno prožnostjo ter
- f. okvir notranjih kontrol, ki se uporablja za upravljanje operativnega tveganja.

Strategija upravljanja operativnega tveganja in raven sprejemljivega tveganja

274. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija opredeljeno in formalizirano zanesljivo strategijo upravljanja operativnega tveganja in raven sprejemljivega tveganja, ki ju odobri upravljalni organ. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ jasno predstavlja strategijo upravljanja operativnega tveganja in raven sprejemljivega tveganja ter postopek za njun pregled (npr. v primeru pregleda splošne strategije upravljanja tveganja ali pomislekov glede trenda izgub in/ali kapitalske ustreznosti itd.);
- b. višje vodstvo izvaja in spremlja strategijo upravljanja operativnega tveganja, ki jo je odobril upravljalni organ, pri čemer se zagotovi, da so ukrepi institucije za zmanjšanje operativnega tveganja v skladu z oblikovano strategijo;
- c. so te strategije ustrezne in učinkovite glede na naravo in pomembnost profila operativnega tveganja ter ali institucija spremlja njihovo učinkovitost skozi čas in upoštevanje ravni sprejemljivega operativnega tveganja;

- d. strategija upravljanja operativnega tveganja zajema vse dejavnosti, procese in sisteme institucije – tudi prospektivno v okviru strateškega načrta – kadar je ali bi lahko bilo operativno tveganje pomembno, ter
- e. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotovitev, da je zadevno osebje učinkovito obveščeno o strategiji upravljanja operativnega tveganja.

275. Pri oceni verodostojnosti takih strategij bi morali pristojni organi oceniti tudi, ali je institucija dodelila zadostna sredstva za njihovo izvajanje in ali so bile sprejete ustrezne odločitve ne glede na morebitne ugodnosti minimalnih kapitalskih zahtev (zlasti za institucije, ki za določitev minimalnih kapitalskih zahtev uporabljajo pristope BIA ali TSA).

Organizacijski okvir za upravljanje in nadzor operativnega tveganja

276. Pristojni organi bi morali oceniti ustreznost in učinkovitost organizacijskega okvira za upravljanje operativnega tveganja. Pri tem bi moral pristojni organ ugotoviti, ali:

- a. so jasno določene odgovornosti za opredelitev, analizo, oceno, zmanjševanje in spremljanje operativnega tveganja ter poročanje o njem;
- b. sta sistema kontrole in spremljanja operativnega tveganja predmet neodvisnega pregleda ter ali so osebe, ki prevzemajo tveganje, in osebe, ki upravljajo tveganje, ter te osebe in funkciji kontrole in nadzora tveganja jasno ločene;
- c. funkcije upravljanja, merjenja in kontrole tveganja na celovit način pokrivajo operativno tveganje na ravni celotne institucije (vključno s podružnicami), ne glede na pristop za merjenje, uporabljen za določitev minimalnega kapitala, ter pokrivajo poslovne funkcije, prenesene na zunanje izvajalce, in druge dejavnosti ter
- d. ima okvir za upravljanje operativnega tveganja zadostne in kvalitativne človeške in tehnične vire.

Politike in postopki

277. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezne politike in postopke za upravljanje operativnega tveganja, vključno s preostalim tveganjem po uporabi tehnik za zmanjševanje tveganja. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ odobri politike za upravljanje operativnega tveganja in jih redno pregleduje v skladu s strategijami upravljanja operativnega tveganja;
- b. je višje vodstvo odgovorno za razvoj in izvajanje politik in postopkov za upravljanje operativnega tveganja;

- c. so politike in postopki za upravljanje operativnega tveganja jasno oblikovani, je celotna institucija o njih obveščena ter zajemajo celotno organizacijo ali vsaj tiste procese in dejavnosti, ki so najbolj izpostavljeni operativnemu tveganju;
- d. take politike in postopki pokrivajo vse elemente upravljanja, merjenja in kontrole operativnega tveganja, po potrebi vključno z zbiranjem podatkov o izgubi, metodologijami količinske opredelitve, tehnikami zmanjševanja tveganja (npr. zavarovalne police), tehnikami vzročne analize v zvezi z dogodki operativnega tveganja, omejitvami in ravnmi sprejemljivega tveganja ter obravnavo izjem pri teh omejitvah in ravneh sprejemljivega tveganja;
- e. je institucija uvedla nov postopek odobritve za produkte, procese in sisteme, pri katerih je treba oceniti in zmanjšati morebitna operativna tveganja;
- f. so take politike ustrezne glede na naravo in zapletenost dejavnosti institucije ter omogočajo jasno razumevanje operativnega tveganja različnih produktov in dejavnosti v okviru institucije;
- g. take politike jasno oblikovane, sporočene in skladno uporabljene v instituciji oziroma ali se, v primeru bančnih skupin, te politike skladno uporabljajo v skupini ter omogočajo ustrezno upravljanje tveganj in
- h. institucija spodbuja kulturo upravljanja operativnega tveganja na ravni celotne institucije prek usposabljanja in določanja ciljev za zmanjšanje izgub zaradi operativnega tveganja.

Opredelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem

278. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za opredelitev, oceno, merjenje in spremljanje operativnega tveganja, ki upošteva velikost in zapletenost institucije, pri čemer pa bi morali pristojni organi tudi oceniti, ali je ta okvir vsaj v skladu z ustreznimi zahtevami za določitev minimalnih kapitalskih zahtev iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje. Pristojni organi bi morali upoštevati:

- a. ali institucija izvaja učinkovite procese in postopke za celovito opredelitev in oceno izpostavljenosti operativnemu tveganju (npr. samoocenjevanje tveganja in kontrole (Risk and Control Self-Assessment – RCSA)) ter za odkrivanje in natančno kategorizacijo zadevnih dogodkov (tj. zbiranje podatkov o izgubi), vključno z mejnimi primeri z drugimi tveganji (npr. kreditna izguba, ki jo povzroči ali poveča dogodek operativnega tveganja); pri tem bi morali pristojni organi ugotoviti tudi, ali je institucija zmožna opredeliti ključne dejavnike zadevnih operativnih izgub, in to informacijo uporabiti za namene upravljanja operativnega tveganja;
- b. za namene člena 101 Direktive 2013/36/EU, če je instituciji za določitev minimalnih kapitalskih zahtev za operativno tveganje dovoljeno uporabljati

notranji model, ali institucija še naprej izpolnjuje minimalne zahteve iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje ter ali tak notranji model ne vključuje kakršne koli pomembne podcenjenosti tveganj;

- c. ali ima institucija ustrezne informacijske sisteme in metodologije za količinsko opredelitev ali oceno operativnega tveganja, ki izpolnjujejo vsaj zahteve za določitev ustreznega minimalnega kapitala, kot je določeno v ustrezni zakonodaji EU in nacionalni izvedbeni zakonodaji (npr. za TSA, vzporejanje zadevnih postavk dobička in izgube z osmimi regulativnimi poslovnimi področji); za AMA dolžina časovnih nizov, obravnava zavarovanja, korelacija itd.)
- d. ali je institucija izvedla ustrezne stresne teste in analizo scenarijev, kot je ustrezno, za razumevanje vpliva negativnih operativnih dogodkov na njeno dobičkonosnost in kapital, pri čemer bi bilo treba upoštevati tudi morebitno nedelovanje notranjih kontrol in tehnik za zmanjševanje tveganja; kadar je ustrezno bi morali pristojni organi upoštevati usklajenost teh analiz z RCSA in rezultatom analize primerljivih subjektov;
- e. ali upravljalni organ in višje vodstvo institucije razumeta predpostavke, na katerih temelji sistem merjenja, ter ali se zavedata stopnje zadevnega modelskega tveganja;
- f. ali je institucija opredelila in izvajala stalno in učinkovito spremljanje izpostavljenosti operativnemu tveganju na ravni celotne institucije, vključno z dejavnostmi, prenesenimi na zunanje izvajalce, ter novimi produkti in sistemi, med drugim na podlagi posebnih kazalnikov (ključni kazalniki tveganja in ključni kazalniki kontrole) in sprožilcev za zagotovitev učinkovitega sistema zgodnjega opozarjanja ter
- g. ali institucija redno poroča o izpostavljenosti operativnemu tveganju, vključno z rezultati stresnih testov, upravljalnemu organu, višjemu vodstvu ter upravljavcem zadevnih dejavnosti in postopkov, kot je ustrezno.

Načrti v zvezi z neprekinjenim poslovanjem in poslovno prožnostjo

279. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija obsežne in preskušene načrte v zvezi z neprekinjenim poslovanjem in poslovno prožnostjo, ki instituciji omogočajo, da lahko neprekinjeno posluje in omeji izgube v primeru resne motnje poslovanja.

280. Pristojni organi bi morali ugotoviti, ali ima institucija pripravljene načrte v zvezi z neprekinjenim poslovanjem, ki upoštevajo naravo, velikost in zapletenost njenih dejavnosti. Taki načrti bi morali upoštevati različne vrste verjetnih ali možnih scenarijev, v katerih bi lahko bila institucija ranljiva.

281. Pristojni organi bi morali oceniti kakovost in učinkovitost postopka institucije za načrtovanje upravljanja neprekinjenega poslovanja. Pri tem bi morali pristojni organi oceniti, koliko institucija upošteva priznane postopke upravljanja neprekinjenega poslovanja. V skladu s tem bi morali pristojni organi ugotoviti, ali postopek institucije za načrtovanje upravljanja neprekinjenega poslovanja vključuje:

- a. analizo vplivov na poslovanje;
- b. ustrezne strategije za sanacijo, ki zajemajo notranje in zunanje odvisnosti ter jasno opredeljene prednostne naloge sanacije;
- c. pripravo obsežnih in prilagodljivih načrtov za obravnavo možnih scenarijev;
- d. učinkovito preskušanje načrtov;
- e. programe ozaveščanja in usposabljanja o upravljanju neprekinjenega poslovanja ter
- f. obveščanje ter dokumentiranje kriznega upravljanja in usposabljanje na to temo.

Okvir notranjih kontrol

282. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija trden okvir kontrol in zanesljive zaščitne ukrepe za zmanjševanje svojega operativnega tveganja v skladu z ravno zanjo sprejemljivega operativnega tveganja in strategijo upravljanja operativnega tveganja. Pristojni organi bi morali upoštevati, ali:

- a. obseg kontrolnih funkcij institucije vključuje vse konsolidirane subjekte in geografske lokacije;
- b. so vzpostavljene notranje kontrole in drugi postopki (npr. politike ravnanja itd.), katerih cilj je zmanjšanje izpostavljenosti operativnemu tveganju in njihovo ohranjanje na ravneh, sprejemljivih za institucijo, v skladu s parametri, ki jih določita upravljalni organ in višje vodstvo, ter ravno sprejemljivega tveganja za institucijo in
- c. ima institucija ustrezne notranje kontrole in postopke za zagotavljanje, da se kršitve in izjeme pri politikah, postopkih in omejitvah pravočasno sporočajo ustrezni ravni upravljanja za ukrepanje in po potrebi pristojnim organom.

283. Poleg tega bi morali pristojni organi oceniti tudi funkcionalnost funkcije notranje revizije. Pri tem bi morali ugotoviti, ali:

- a. institucija redno izvaja notranje revizije okvira za upravljanje operativnega tveganja;

- b. notranja revizija zajema glavne elemente upravljanja, merjenja in kontrole kreditnih tveganj na ravni celotne institucije ter
- c. so takšne revizije učinkovite pri ugotavljanju, ali se upoštevajo notranje politike in vsi ustrezni zunanji predpisi, ter obravnavi morebitnih odstopanj od njih.

284. Za institucije, ki pri določanju minimalnih kapitalskih zahtev za operativno tveganje uporabljajo napredne pristope za merjenje, bi morali pristojni organi oceniti tudi, ali je proces notranjega ovrednotenja pristopa zanesljiv in učinkovit za preskušanje predpostavk modelov in opredelitev morebitnih pomanjkljivosti v zvezi z modeliranjem operativnih tveganj, količinsko opredelitvijo operativnega tveganja in sistemi ter drugimi zadevnimi minimalnimi zahtevami, ki jih določata ustrezna zakonodaja EU in nacionalna izvedbena zakonodaja.

285. Ne glede na pristop, ki ga sprejme institucija za določanje regulativnega minimalnega kapitala, kadar se odločitve sprejemajo na podlagi modelov (npr. krediti, oblikovanje cen, trgovanje s finančnimi instrumenti itd.), bi morali pristojni organi oceniti, ali je vzpostavljen zanesljiv proces notranjega ovrednotenja in/ali postopek pregleda modela za opredelitev in zmanjševanje modelskega tveganja.

Upravljanje tveganja izgube poslovnega ugleda

286. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija uvedla ustrezne ureditve, strategije, postopke in mehanizme za upravljanje tveganja izgube poslovnega ugleda. Pristojni organi bi morali zlasti upoštevati, ali:

- a. je institucija uvedla formalizirane politike in postopke za opredelitev, upravljanje in spremljanje tega tveganja ter so te politike in postopki sorazmerni z njeno velikostjo in njenim pomenom v sistemu;
- b. institucija to tveganje obravnava previdno, na primer z določanjem omejitev ali zahtevanjem odobritve za dodelitev kapitala določenim državam, sektorjem ali osebam, in/ali upoštevati, ali je v načrtih neprekinjenega poslovanja obravnavana potreba po proaktivni obravnavi težav v zvezi z ugledom v primeru krize;
- c. institucija izvaja stresne teste ali analizo scenarijev za oceno morebitnih sekundarnih učinkov tveganja izgube poslovnega ugleda (npr. likvidnost, stroški financiranja itd.);
- d. institucija v primeru posameznih dogodkov, ki bi lahko ogrozili njen ugled, ukrepa s hitrimi komunikacijskimi kampanjami, da bi zaščitila svojo blagovno znamko, in
- e. institucija upošteva, kakšen je morebitni vpliv njene strategije in poslovnih načrtov ter splošneje ravnanja na njen ugled.

6.4.5 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

287. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati mnenje o operativnem tveganju institucije. To mnenje bi moralo biti izraženo v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih iz tabele 6. Če se na podlagi pomembnosti nekaterih podkategorij tveganja pristojni organ odloči, da bo te podkategorije ocenil in zanje izračunal rezultat ločeno, je treba smiselno uporabiti smernice iz te tabele, če je to mogoče.

Tabela 6. Nadzorniška merila za izračun rezultata operativnega tveganja

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo ni bilo ugotovljeno nobeno zaznavno tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo.	<ul style="list-style-type: none"> Narava izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju je omejena na le nekaj kategorij vpliva z visoko pogostostjo/majhno resnostjo. Analiza scenarijev in primerjava z izgubami primerljivih subjektov kaže, da izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju niso pomembne. Raven izgub, ki jih je imela institucija v zadnjih letih, ni pomembna ali pa se je zmanjšala z višje ravni. 	<ul style="list-style-type: none"> Politika in strategija operativnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. Organizacijski okvir za operativno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> Narava izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju zajema predvsem kategorije vpliva z visoko pogostostjo/majhno resnostjo. Analiza scenarija in primerjava z izgubami primerljivih subjektov kaže, da so izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju nizke. Raven izgub, ki jih je imela institucija v zadnjih letih, je nizka ali pa naj bi se povečala z nižje pretekle ravni ali zmanjšala z višje pretekle ravni. 	<ul style="list-style-type: none"> Sistemi za merjenje in spremljanje operativnega tveganja ter poročanje o njem so ustrezni. Okvir kontrol za operativno tveganje je učinkovit.

3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje.	<ul style="list-style-type: none"> • Narava izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju se nanaša na nekatere kategorije vpliva z nizko pogostostjo/veliko resnostjo. • Analiza scenarija in primerjava z izgubami primerljivih subjektov kaže, da so izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju srednje. • Raven izgub, ki jih je imela institucija v zadnjih nekaj letih, je srednja ali pa naj bi se povečala z nižje pretekle ravni ali zmanjšala z višje pretekle ravni. 	
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Narava izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju se nanaša na vse glavne kategorije. • Analiza scenarija in primerjava z izgubami primerljivih subjektov kaže, da so izpostavljenosti institucije operativnemu tveganju velike. • Raven izgub, ki jih je imela institucija v zadnjih nekaj letih, je velika ali pa se je tveganje znatno povečalo. 	

6.5 Ocena obrestnega tveganja, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti

6.5.1 Splošne ugotovitve

288. Pristojni organi bi morali oceniti obrestno tveganje, ki izhaja iz obrestno občutljivih pozicij iz netrgovalnih dejavnosti (kar se običajno imenuje obrestno tveganje v bančni knjigi ali IRRBB), vključno z varovanji za te pozicije, ne glede na njihovo ovrednotenje za računovodske namene (tveganje spremembe kreditnega razmika, ki izhaja iz nekaterih pozicij bančne knjige, je zajeto v oddelku o tržnem tveganju).

289. Pristojni organi bi morali pri oceni IRRBB upoštevati naslednje podkategorije:

- a. tveganja, povezana s časovno neusklajenostjo pri zapadlosti in prevrednotenju sredstev, obveznosti ter zunajbilančnih kratko- in dolgoročnih pozicij (tveganje prevrednotenja);
- b. tveganje, ki izhaja iz sprememb nagiba in oblike krivulje donosa (tveganje krivulje donosa);
- c. tveganja, ki izhajajo iz zavarovanja izpostavljenosti eni obrestni meri z izpostavljenostjo obrestni meri, za katero se pri prevrednotenju uporabljajo nekoliko drugačni pogoji (osnovno tveganje), in
- d. tveganja, ki izhajajo iz opcij, vključno z vgrajenimi opcijami, npr. potrošniki, ki odkupijo produkte s fiksno obrestno mero, ko se tržna obrestna mera spremeni (opcijsko tveganje).

290. Pristojni organi bi morali upoštevati, ali institucija preudarno upošteva napotke iz smernic organa EBA, izdanih v skladu s členom 98(5) Direktive 2013/36/EU. To velja zlasti za izračun nadzorniškega pretresa iz člena 98(5) navedene direktive ter za notranje postopke institucije za opredelitev, merjenje, spremljanje in kontrolo obrestnega tveganja institucije.

6.5.2 Ocena inherentnega IRRBB

291. Na podlagi ocene IRRBB pri delovanju bi morali pristojni organi določiti glavne dejavnike izpostavljenosti IRRBB institucije in oceniti morebiten bonitetni vpliv tega tveganja na institucijo. Pri oblikovanju ocene IRRBB pri delovanju bi bilo treba izvesti naslednje glavne korake:

- a. predhodno oceno;
- b. oceno narave in sestave profila obrestnega tveganja institucije ter
- c. oceno rezultata analize scenarija in stresnih testov.

Predhodna ocena

292. Pri določanju obsega ocene IRRBB bi morali pristojni organi najprej opredeliti vire IRRBB, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti znanje, pridobljeno pri oceni drugih elementov SREP, primerjavi položaja institucije s položajem primerljivih subjektov in pri katerih koli drugih nadzornih dejavnostih.

293. Pristojni organi bi morali upoštevati vsaj naslednje:

- a. kako institucija upravlja obrestno tveganje, vključno z glavno strategijo IRRBB in nagnjenostjo institucije k prevzemanju obrestnega tveganja;
- b. vpliv standardnega pretresa iz člena 98(5) Direktive 2013/36/EU, ob upoštevanju smernic organa EBA, izdanih v skladu z navedenim členom, na ekonomsko vrednost kot delež regulativnega kapitala institucije;
- c. vpliv na dobičke zaradi spremembe obrestnih mer v skladu z metodologijo, ki jo uporablja institucija, in
- d. notranji kapital – kadar je ustrezno – dodeljen IRRBB, v skupnem znesku in kot delež skupnega notranjega kapitala institucije glede na njen ICAAP, vključno s preteklim trendom in napovedmi, če so na voljo.

294. V svoji predhodni oceni bi morali pristojni organi upoštevati tudi znatne spremembe izpostavljenosti institucije do IRRBB. Oceniti bi morali vsaj naslednje vidike:

- a. znatne spremembe splošne strategije, politike in višine limitov IRRBB institucije;
- b. morebiten vpliv teh sprememb na profil tveganja institucije in
- c. glavne trende na trgu.

Narava in sestava profila obrestnega tveganja institucije

295. Pristojni organi bi morali oblikovati jasno stališče o tem, kako lahko spremembe obrestnih mer negativno vplivajo na dobiček in ekonomsko vrednost institucije (sedanjo vrednost pričakovanih denarnih tokov), da si ustvarijo kratkoročno in dolgoročneje mnenje o morebitni grožnji za kapitalsko ustreznost.

296. Pri tem bi morali pristojni organi analizirati in oblikovati jasno stališče o strukturi sredstev, obveznosti in zunajbilančnih izpostavljenosti institucije. Zlasti glede:

- a. različnih pozicij v bančni knjigi, njihove zapadlosti ali datumov prevrednotenja in vedenjskih predpostavk (npr. predpostavke v zvezi s produkti z negotovo zapadlostjo) za te pozicije;
- b. obrestnih denarnih tokov institucije, če so na voljo;

- c. deleža produktov z negotovo zapadlostjo in produktov z izrecnimi in/ali vgrajenimi opcijami, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti produktu z vgrajeno opcionalnostjo glede strank, ter
- d. strategije institucije glede varovanja pred tveganjem ter količine in uporabe izvedenih finančnih instrumentov (varovanje ali špekulacija).

297. Da bi pristojni organi bolje določili zapletenost in profil obrestnega tveganja institucije, bi morali razumeti tudi glavne značilnosti sredstev, obveznosti in zunajbilančnih izpostavljenosti institucije, zlasti:

- a. kreditni portfelj (npr. količino posojil brez zapadlosti, količino posojil s predplačilnimi opcijami ali količino posojil s spremenljivo obrestno mero s spodnjo in zgornjo mejo);
- b. portfelj obveznic (npr. količino naložb z opcijami, morebitne koncentracije);
- c. depozitne račune (npr. obrestno občutljivost depozitne osnove institucije na spremembe obrestnih mer, morebitne koncentracije) in
- d. izvedene finančne instrumente (npr. zapletenost izvedenih finančnih instrumentov, ki se uporabljajo za varovanje ali za špekulativne namene, pomisleki glede prodanih ali kupljenih obrestnih opcij).

298. Pristojni organi bi morali pri analizi vpliva na dobiček institucije upoštevati različne vire prihodka institucije in stroške ter njihovo relativno težo. Zavedati bi se morali, v kakšnem obsegu so donosi institucije odvisni od obrestno občutljivih pozicij, in določiti, kako različne spremembe obrestnih mer vplivajo na neto prihodek institucije od obresti.

299. Pri analizi vpliva na ekonomsko vrednost institucije bi morali pristojni organi najprej upoštevati rezultate standardnega pretresa iz člena 98(5) Direktive 2013/36/EU, da bi dobili začetno primerjalno vrednost, ki bi jo lahko uporabili za primerjavo, kako spreminjanje obrestnih mer vpliva na institucijo. Za zagotovitev skladnosti bi morali pristojni organi upoštevati smernice organa EBA, izdane v skladu z navedenim členom. Pri izvajanju te ocene bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti občutljivosti bilančnega vpliva na spremembe v osnovnih ključnih predpostavkah (predvsem za račune strank brez določenih datumov prevrednotenja in/ali lastniški kapital).

300. Pristojni organi bi morali poskušati razumeti učinek teh predpostavk s pregledom odstopanj od rezultata standardnega preskusa in nato izolirati tveganja ekonomske vrednosti, ki izhajajo iz prilagoditev ravnanja institucije, da lahko med drugim opredelijo in razumejo tveganja, ki izhajajo iz dejavnosti stabiliziranja zaslužka, kot tveganja, drugačna od tistih, ki izhajajo iz drugih vidikov poslovnega modela.

301. Poleg uporabe standardnega pretresa iz člena 98(5) Direktive 2013/36/EU bi morali pristojni organi proučiti možnost uporabe lastnih določenih scenarijev pretresa (tj. večjih ali manjših, za vse ali nekatere valute, kar omogoča nevzporedno spreminjanje stopenj, upoštevanje osnovnega tveganja itd.). Pri določanju ravni, pri kateri je treba določiti te dodatne scenarije pretresa, bi morali pristojni organi upoštevati dejavnike, kot so splošna raven obrestnih mer, oblika krivulje donosa in vse ustrezne nacionalne značilnosti njihovih finančnih sistemov. Notranji sistemi institucije bi zato morali biti dovolj prilagodljivi za izračun občutljivosti na morebiten standardni pretres, ki je predpisan.
302. Pristojni organi bi morali v svoji kvantitativni oceni upoštevati tudi rezultate notranjih metodologij institucije za merjenje obrestnega tveganja, če je to primerno. Na podlagi analize teh metodologij bi morali pristojni organi bolje razumeti glavne dejavnike tveganja, na katerih temelji profil obrestnega tveganja institucije.
303. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucije, ki poslujejo v različnih valutah, izvedejo analizo obrestnega tveganja v vseh valutah, v katerih imajo pomembno pozicijo, ob upoštevanju preteklih korelacij med valutami.
304. Pri analizi rezultatov vpliva standardnega pretresa in notranjih metodologij institucije bi morali pristojni organi upoštevati „trenutne“ podatke in pretekle trende. Te stopnje bi bilo treba primerjati s primerljivimi subjekti in razmerami na globalnem trgu.

Analiza scenarijev in stresni testi

305. Pristojni organi bi morali oceniti in upoštevati rezultate analize scenarijev in stresnih testov (razen rezultatov standardnega pretresa), ki jih izvede institucija kot del svojega stalnega procesa notranjega upravljanja. V tem okviru bi se morali pristojni organi zavedati glavnih virov IRRBB institucije.
306. Če se pri pregledu rezultatov stresnih testov institucije ugotovi posebno kopičenje prevrednotenja/zapadlosti na različnih točkah krivulje oziroma obstaja sum za to, lahko pristojni organi zahtevajo dodatno analizo.

6.5.3 Ocena upravljanja in kontrole IRRBB

307. Da bi se omogočilo celovito razumevanje profila obrestnega tveganja institucije v bančni knjigi, bi morali pristojni organi pregledati upravljanje in okvir, na katerem temeljijo izpostavljenosti institucije obrestnemu tveganju.
308. Pristojni organi bi morali oceniti naslednje elemente:
- a. strategijo upravljanja obrestnega tveganja in nagnjenost institucije k prevzemanju obrestnega tveganja (kot ločene elemente ali kot del širše strategije upravljanja tržnega tveganja in nagnjenosti institucije k prevzemanju tržnega tveganja);
 - b. organizacijski okvir;

- c. politike in postopke;
- d. opredelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem in
- e. okvir notranjih kontrol.

Strategija upravljanja obrestnega tveganja in nagnjenost institucije k prevzemanju obrestnega tveganja

309. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljeno zanesljivo, jasno oblikovano in dokumentirano strategijo upravljanja IRRBB, ki jo odobri upravljalni organ. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ jasno izrazi strategijo upravljanja IRRBB in nagnjenost institucije k prevzemanju IRRBB ter postopek pregleda tega tveganja (npr. v primeru splošnega pregleda strategije tveganja ali pomislekov glede dobičkonosnosti ali kapitalske ustreznosti) ter ali višje vodstvo ustrezno izvaja strategijo upravljanja IRRBB, ki jo je odobril upravljalni organ, pri čemer zagotavlja, da so dejavnosti institucije skladne z uveljavljeno strategijo, da so sestavljeni in se izvajajo pisni postopki ter da so odgovornosti jasno in ustrezno dodeljene;
- b. strategija upravljanja IRRBB institucije ustrezno odraža nagnjenost institucije k prevzemanju obrestnega tveganja ter je ta strategija skladna s splošno nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;
- c. sta strategija upravljanja IRRBB in nagnjenost institucije k prevzemanju IRRBB ustrezni za institucijo glede na:
 - poslovni model;
 - njeno splošno strategijo tveganja in nagnjenost k prevzemanju tveganja;
 - tržno okolje in vloge v finančnem sistemu ter
 - njeno kapitalsko ustreznost;
- d. strategija upravljanja IRRBB institucije splošno zajema vse dejavnosti institucije, pri katerih je IRRBB pomembno;
- e. se v strategiji upravljanja IRRBB institucije upoštevajo ciklični vidiki gospodarstva in posledične spremembe sestave dejavnosti IRRBB ter
- f. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotavljanje, da je zadevno osebje ustrezno obveščeno o strategiji upravljanja IRRBB.

Organizacijski okvir

310. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen organizacijski okvir za upravljanje, merjenje, spremljanje in kontrolne funkcije IRRBB z zadostnimi človeškimi (kvalitativnimi in kvantitativnimi) in tehničnimi viri. Upoštevati bi morali, ali:

- a. obstajajo jasno opredeljene odgovornosti za sprejemanje, spremljanje in kontrolo IRRBB ter poročanje o njem;
- b. je področje upravljanja in kontrole IRRBB predmet neodvisnega pregleda in ima jasno opredeljeno organizacijo ter je funkcionalno in hierarhično neodvisno od poslovnega področja ter
- c. je osebje, ki se ukvarja z obrestnim tveganjem (na poslovnem področju ter na področjih upravljanja in kontrole) ustrezno usposobljeno in ima ustrezne izkušnje.

Politike in postopki

311. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija jasno opredeljene politike in postopke za upravljanje IRRBB, ki so skladni z njeno strategijo upravljanja IRRBB in nagnjenostjo k prevzemanju IRRBB. Upoštevati bi morali, ali:

- a. upravljalni organ odobri politike za upravljanje, merjenje in kontrolo IRRBB ter o njih razpravlja in jih redno pregleduje v skladu s strategijami upravljanja tveganja;
- b. višje vodstvo odgovorno za njihov razvoj in zagotavljanje ustreznega izvajanja odločitev upravljalnega organa;
- c. politike upravljanja IRRBB skladne z ustreznimi predpisi in primerne glede na naravo in zapletenost dejavnosti institucije, pri čemer omogočajo jasno razumevanje IRRBB pri delovanju;
- d. so take politike jasno oblikovane, objavljene in se v instituciji dosledno uporabljajo;
- e. se te politike uporabljajo dosledno v bančnih skupinah in omogočajo ustrezno upravljanje tveganja;
- f. politike upravljanja IRRBB določajo postopke za razvoj novih produktov, pomembne pobude za varovanje pred tveganjem ali upravljanje tveganj in ali je take politike odobril upravljalni organ ali njegov ustrezen delegirani odbor. Pristojni organi bi morali zlasti zagotoviti, da:
 - so novi produkti, nove pomembne pobude za varovanje in upravljanje tveganj predmet ustreznih postopkov in kontrol pred njihovim uvajanjem ali uporabo ter

- je institucija izvedla analizo njihovega možnega vpliva v svojem skupnem profilu tveganja.

Oprelitev, merjenje in spremljanje tveganja ter poročanje

312. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za opredelitev, razumevanje in merjenje IRRBB v skladu z velikostjo in zapletenostjo institucije. Upoštevati bi morali, ali:

- a. informacijski sistemi in tehnike merjenja omogočajo vodstvu, da izmeri obrestno tveganje pri delovanju pri vseh svojih pomembnih bilančnih in zunajbilančnih izpostavljenostih (po potrebi na ravni skupine), vključno z notranjimi varovanji pred tveganji, v portfelju bančne knjige;
- b. ima institucija ustrezno osebje in metodologije za merjenje IRRBB (v skladu z zahtevami organa EBA iz *Smernic o tehničnih vidikih upravljanja obrestnega tveganja, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti – smernice organa EBA o IRRBB*), ob upoštevanju velikosti, oblike in zapletenosti izpostavljenosti obrestnemu tveganju;
- c. se pri predpostavkah, na katerih temeljijo notranje metodologije, upoštevajo napotki iz smernic organa EBA o IRRBB. Pristojni organi bi morali zlasti oceniti, ali so predpostavke institucije glede pozicij brez pogodbene zapadlosti in vgrajenih opcij glede strank smiselne. Pristojni organi bi morali tudi oceniti, ali institucije v izračun ekonomske vrednosti vključijo lastniški kapital, in če ga, analizirati vpliv izključitve lastniškega kapitala iz tega izračuna;
- d. se pri sistemih merjenja tveganj institucije upoštevajo vse pomembne oblike obrestnih tveganj, ki jim je izpostavljena institucija (npr. tveganje prevrednotenja, tveganje krivulje donosa, osnovno tveganje in opcijsko tveganje). Če so nekateri instrumenti in/ali dejavniki izključeni iz sistemov merjenja tveganj, bi morale biti institucije nadzornikom sposobne pojasniti razloge za njihovo izključitev in količinsko opredeliti pomembnost izključitev;
- e. so informacije, ki jih zagotovijo informacijski sistemi, kakovostne, podrobne in pravočasne, in ali lahko sistemi združijo podatke o tveganjih za vse portfelje, dejavnosti in subjekte, vključene v obseg konsolidacije. Informacijski sistemi bi morali biti skladni z napotki iz smernic organa EBA o IRRBB;
- f. so podatki, na katerih temelji postopek merjenja tveganj, ki bi moral biti skladen tudi z napotki iz smernic organa EBA o IRRBB, celoviti in pravočasni;
- g. se lahko s sistemi merjenja institucije opredelijo morebitne koncentracije IRRBB;
- h. odgovorni za upravljanje tveganja in višje vodstvo institucije razumejo predpostavke, na katerih temeljijo sistemi merjenja, zlasti v zvezi s pozicijami z

negotovo pogodbeno zapadlostjo in pozicijami z implicitnimi ali eksplicitnimi opcijami, ter predpostavke institucije glede lastniškega kapitala in

- i. se odgovorni za upravljanje tveganja in višje vodstvo institucije zavedajo stopnje modelskega tveganja, ki prevladuje v tehnikah institucije za merjenje tveganja.

313. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija izvedla ustrezne scenarije stresnih testov, ki dopolnjujejo njen sistem merjenja tveganja. Pri oceni bi morali oceniti skladnost z ustreznimi napotki iz smernic organa EBA, izdanih v skladu s členom 98(5) Direktive 2013/36/EU.

314. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir za spremljanje IRRBB in notranje poročanje o IRRBB, ki zagotavlja takojšnje ukrepanje na ustrezni ravni višjega vodstva ali upravljalnega organa institucije, če je to potrebno. Sistem spremljanja bi moral vključevati posebne kazalnike in ustrezne sprožilce za zagotovitev učinkovitega sistema zgodnjega opozarjanja. Pristojni organi bi morali upoštevati, ali vodstvo in kontrolna enota upravljalnemu organu in višjemu vodstvu redno sporočata (pogostost bo odvisna od obsega, zapletenosti in ravni izpostavljenosti IRRBB) vsaj naslednje informacije:

- a. pregled trenutnih izpostavljenosti IRRBB, rezultate dobičkov in izgub ter izračun tveganja;
- b. znatne kršitve limitov IRRBB in
- c. spremembe glavnih predpostavk ali parametrov, na katerih temeljijo postopki za oceno IRRBB.

Okvir notranjih kontrol

315. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija zanesljiv in celovit okvir kontrol ter zanesljive varovalne ukrepe za zmanjševanje izpostavljenosti IRRBB v skladu z njeno strategijo upravljanja tveganj in nagnjenostjo k prevzemanju tveganj. Upoštevati bi morali, ali:

- a. obseg kontrolne funkcije institucije vključuje vse konsolidirane subjekte, geografske lokacije in finančne dejavnosti;
- b. obstajajo notranje kontrole, operativne omejitve in druge prakse, katerih cilj je ohranjanje izpostavljenosti IRRBB na ravneh, sprejemljivih za institucijo, v skladu s parametri, ki jih določita upravljalni organ in višje vodstvo, ter nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja in
- c. ima institucija ustrezne notranje kontrole in prakse za zagotavljanje, da se kršitve in izjeme pri politikah, postopkih in omejitvah pravočasno sporočajo ustrezni ravni upravljanja za ukrepanje.

316. Pristojni organi bi morali oceniti sistem omejitev, med drugim tudi, ali:

- a. je sistem skladen s strategijo upravljanja tveganj in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja;
- b. je sistem primeren glede na zapletenost organizacije institucije in izpostavljenosti IRRBB ter glede na njeno zmožnost merjenja in upravljanja tega tveganja;
- c. sistem obravnava morebiten vpliv sprememb obrestnih mer na dobiček in ekonomsko vrednost institucije; z vidika dobička morajo omejitve določati sprejemljive ravni nestanovitnosti za dobiček v skladu z določenimi scenariji obrestnih mer; oblika omejitev za obravnavo učinka obrestnih mer na ekonomsko vrednost institucije bi morala biti ustrezna glede na velikost in zapletenost dejavnosti in osnovnih pozicij institucije; za banke, ki izvajajo dejavnosti bančništva na drobno in imajo malo dolgoročnih instrumentov, opcij, instrumentov z vgrajenimi opcijami ali drugih instrumentov, katerih vrednost se lahko spremeni zaradi sprememb obrestnih mer, lahko zadostujejo sorazmerno preproste omejitve; vendar pa so za bolj zapletene institucije morda potrebne podrobnejše omejitve spremenljivih sprememb ocenjene ekonomske vrednosti;
- d. so določene omejitve absolutne oziroma ali so mogoče kršitve omejitev; v tem primeru bi morale politike institucije jasno določati obdobje in posebne okoliščine, v katerih so takšne kršitve omejitev mogoče; pristojni organi bi morali zahtevati informacije o ukrepih, ki zagotavljajo upoštevanje omejitev, in
- e. ima institucija ustrezne postopke za redno posodabljanje svojih omejitev.

317. Pristojni organi bi morali oceniti funkcionalnost funkcije notranje revizije. Pri tem bi morali oceniti, ali:

- a. institucija redno izvaja notranje revizije okvira upravljanja IRRBB;
- b. notranja revizija zajema glavne elemente upravljanja, merjenja in kontrole IRRBB znotraj institucije ter
- c. je funkcija notranje revizije učinkovita pri ugotavljanju upoštevanja notranjih politik in vseh ustreznih zunanjih predpisov ter obravnava morebitnih odstopanj od njih.

6.5.4 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

318. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati mnenje o IRRBB institucije. To mnenje bi moralo biti izraženo v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih iz tabele 7. Če se na podlagi pomembnosti nekaterih podkategorij tveganja pristojni organ odloči, da bo te podkategorije ocenil in zanje izračunal rezultat ločeno, je treba smiselno uporabiti smernice iz te tabele, če je to mogoče.

Tabela 7. Nadzorniška merila za izračun rezultata IRRBB

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo ni bilo ugotovljeno nobeno znatno bonitetno vpliv na institucijo.	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti na spremembe obrestnih mer ni pomembna. • Občutljivost dobička na spremembe obrestnih mer ni pomembna. • Občutljivost ekonomske vrednosti in dobička na spremembe osnovnih predpostavk (npr. produkti z vgrajeno opcionalnostjo glede strank) ni pomembna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija obrestnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • Organizacijski okvir za obrestno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole. • Sistemi za merjenje in spremljanje obrestnih tveganj ter poročanje o njih so ustrezni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za obrestno tveganje so zanesljivi ter skladni s strategijo upravljanja tveganja in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znatno bonitetno vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti na spremembe obrestnih mer je nizka. • Občutljivost dobička na spremembe obrestnih mer je nizka. • Občutljivost ekonomske vrednosti in dobička na spremembe osnovnih predpostavk (npr. produkti z vgrajeno opcionalnostjo glede strank) je nizka. 	
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znatno bonitetno vpliv na institucijo srednje.	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti na spremembe obrestnih mer je srednja. • Občutljivost dobička na spremembe obrestnih mer je srednja. • Občutljivost ekonomske vrednosti in dobička na spremembe osnovnih predpostavk (npr. produkti z vgrajeno opcionalnostjo glede strank) je srednja. 	
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znatno bonitetno vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Občutljivost ekonomske vrednosti na spremembe obrestnih mer je visoka. • Občutljivost dobička na spremembe obrestnih mer je visoka. • Občutljivost ekonomske vrednosti in dobička na 	

		spremembe osnovnih predpostavk (npr. produkti z vgrajeno opcionalnostjo glede strank) je visoka.	
--	--	--	--

Naslov 7. Ocena kapitalske ustreznosti SREP

7.1 Splošne ugotovitve

319. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene kapitalske ustreznosti SREP določiti, ali kapital, ki ga ima institucija, zagotavlja dobro kritje tveganj za kapital, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija, če so takšna tveganja ocenjena kot pomembna za institucijo.
320. Pristojni organi bi morali pri tem določiti količino (obseg) in sestavo (kakovost) dodatnega kapitala, ki ga mora imeti institucija za kritje elementov tveganj in tveganj, ki niso zajeta v členu 1 Uredbe (EU) št. 575/2013 („dodatne kapitalske zahteve“), po potrebi vključno s kapitalskimi zahtevami za kritje tveganja, ki izhaja iz modela, kontrol, upravljanja ali drugih pomanjkljivosti.
321. Pristojni organi bi morali oceniti ustreznost kapitala institucije ter vpliv ekonomskega pretresa nanj kot odločilno za sposobnost delovanja institucije. Pri teh ocenah je treba upoštevati tudi tveganja, ki izhajajo iz prevelikega finančnega vzvoda.
322. Ta določitev bi morala biti povzeta in se odražati v rezultatu na podlagi meril, določenih na koncu tega naslova.

Postopek ocene kapitalske ustreznosti SREP

323. Po proučitvi rezultatov ocene tveganj za kapital iz naslova 6 bi morali pristojni organi izvesti naslednje korake kot del postopka ocene kapitalske ustreznosti SREP:
- a. določitev dodatnih kapitalskih zahtev;
 - b. uskladitev dodatnih kapitalskih zahtev z blažilniki iz direktive o kapitalskih zahtevah in morebitnimi makrobonitetnimi zahtevami;
 - c. določitev in opredelitev skupne kapitalske zahteve SREP in celotne kapitalske zahteve;
 - d. ocena tveganja prevelikega finančnega vzvoda;
 - e. ocena, ali je mogoče v ekonomskem ciklu izpolniti celotne kapitalske zahteve in skupne kapitalske zahteve SREP, ter
 - f. določitev rezultata kapitala.

7.2 Določitev dodatnih kapitalskih zahtev

324. Pristojni organi bi morali določiti dodatne kapitalske zahteve, ki zajemajo:

- a. tveganje nepričakovanih izgub in pričakovanih izgub, ki niso ustrezno krite z rezervacijami, v 12-mesečnem obdobju (razen kadar je drugače določeno v Uredbi (EU) št. 575/2013) („nepričakovane izgube“);
- b. tveganje podcenjenosti tveganja zaradi pomanjkljivosti modela, kot je ocenjeno v smislu člena 101 Direktive 2013/36/EU, in
- c. tveganje, ki izhaja iz pomanjkljivosti notranjega upravljanja, vključno z notranjo kontrolo, ureditvami in drugimi pomanjkljivostmi.

7.2.1 Določanje dodatnega kapitala za kritje nepričakovanih izgub

325. Pristojni organi bi morali določiti dodatne kapitalske zahteve za kritje tveganja nepričakovanih izgub, ki jih mora institucija vedno izpolnjevati. Pristojni organi bi morali določiti dodatne kapitalske zahteve za vsako tveganje posebej z uporabo nadzorniške presoje, podprte z naslednjimi viri informacij:

- a. izračuni ICAAP;
- b. rezultatom izračunov nadzorniških primerjalnih vrednosti in
- c. drugimi ustreznimi vhodnimi podatki, vključno s tistimi, ki izhajajo iz stikov in dialoga z institucijo.

326. Izračuni ICAAP – kadar se štejejo za zanesljive ali delno zanesljive – bi morali biti izhodišče za določanje, pri čemer bi morali biti dopolnjeni z rezultatom nadzorniških primerjalnih vrednosti in drugimi zadevnimi vhodnimi podatki, če je to primerno. Kadar se šteje, da izračun ICAAP ni zanesljiv, bi moral biti rezultat nadzorniških primerjalnih vrednosti izhodišče za določanje, pri čemer bi moral biti dopolnjen z drugimi ustreznimi vhodnimi podatki, če je to primerno.

327. Pristojni organi ne bi smeli dovoliti, da se kapital, ki ga ima institucija v skladu s členom 92 Uredbe (EU) št. 575/2013, uporabijo za izpolnitev ali nadomestitev dodatnih kapitalskih zahtev na skupni ravni in na ravni posameznega tveganja.

328. Za namene člena 98(1)(f) Direktive 2013/36/EU in določitev dodatnih kapitalskih zahtev bi morali pristojni organi oceniti in upoštevati učinke razpršitve, ki izhajajo iz geografskih, sektorskih ali katerih koli drugih zadevnih dejavnikov znotraj posamezne kategorije pomembnega tveganja (razpršitev znotraj tveganja). Kar zadeva posamezna tveganja za kapital, zajeta v Uredbi (EU) št. 575/2013, takšni učinki razpršitve ne bi smeli zmanjšati minimalnih kapitalskih zahtev, izračunanih v skladu s členom 92 Uredbe (EU) št. 575/2013.

329. Vendar bi bilo treba razpršitev med tveganji v različnih kategorijah, vključno s tistimi, zajetimi v Uredbi (EU) št. 575/2013 (razpršitev znotraj tveganja), šteti kot del določanja dodatnih kapitalskih zahtev.

330. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da dodatne kapitalske zahteve, določene za posamezno tveganje, zagotavljajo zanesljivo kritje tveganja. Pri tem bi morali pristojni organi:

- a. jasno utemeljiti morebitne dodatne kapitalske zahteve, ki se znatno razlikujejo od rezultatov zanesljivih izračunov ICAAP ali izračunov primerjalne vrednosti, ter
- b. dosledno uporabljati dodatne kapitalske zahteve – kadar te ne temeljijo na merilih, povezanih s posamezno institucijo – za zagotovitev splošne skladnosti bonitetnih rezultatov za vse institucije.

331. Pri določanju dodatnega kapitala bi morali pristojni organi upoštevati rezultate dialoga in stikov z institucijo.

Izračun ICAAP

332. Pristojni organi bi morali oceniti zanesljivost izračunov ICAAP tako, da določijo, ali so:

- a. razčlenjeni: Izračuni/metodologije bi morali omogočati razčlenitev izračunov glede na vrsto tveganja in ne bi smeli predstavljati le enega izračuna (ekonomskega kapitala), ki zajema vsa tveganja. To razčlenitev bi morala omogočati že sama metodologija ICAAP. Kadar pristojni organi ocenijo, da je to primerno, se lahko zagotovijo ocene na podlagi izračunov manj pomembnih prispevkov, na primer za tveganja, ki jih ni mogoče izmeriti samostojno (npr. tveganje kreditne koncentracije);
- b. verodostojni: Uporabljeni izračuni/metodologije bi morali dokazano zajemati tveganje, ki ga želijo obravnavati (npr. pri izračunu tveganja kreditne koncentracije bi bilo treba uporabiti ustrezne razčlenitve sektorja, ki odražajo dejanske korelacije in sestave portfeljev), ter bi morali temeljiti na priznanih ali ustreznih modelih in bonitetnih predpostavkah;
- c. razumljivi: Osnovni dejavniki izračunov/metodologij bi morali biti jasno opredeljeni. Izračun po načelu „črne skrinjice“ ne bi smel biti sprejemljiv. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da institucija zagotovi razlago najbolj nezanesljivih področij uporabljenih modelov ter kako se ti upoštevajo in so popravljeni v končnem izračunu ICAAP, in
- d. primerljivi: Pristojni organi bi morali upoštevati obdobje posedovanja/obdobje tveganja in ravni zaupanja (ali enakovredno meritev) izračunov ICAAP, prilagajanje teh spremenljivk ali zahtevanje od institucije, da jih prilagodi, da se omogoči

primerljivost s primerljivimi subjekti in ocenami nadzorniških primerjalnih vrednosti.

333. Pristojni organi bi morali oceniti tudi zanesljivost izračunov ICAAP, tako da jih primerjajo z rezultatom nadzorniških primerjalnih vrednosti za enaka tveganja, in druge ustrezne vhodne podatke.
334. Izračun ICAAP bi bilo treba šteti za delno zanesljivega, kadar se kljub neizpolnjevanju vseh zgoraj navedenih meril izračun še vedno zdi zelo verodostojen, čeprav bi moralo to veljati le izjemoma in bi morali biti poleg tega sprejeti ukrepi za izboljšanje pomanjkljivosti, ugotovljenih pri izračunu ICAAP.

Nadzorniške primerjalne vrednosti

335. Pristojni organi bi morali razviti in uporabiti nadzorniške primerjalne vrednosti za posamezno tveganje kot način za preskušanje izračunov ICAAP za pomembna tveganja ali elemente teh tveganj, ki niso zajeti v Uredbi (EU) št. 575/2013, ali za nadaljnje podpiranje določanja dodatne kapitalske zahteve po posameznih tveganjih, kadar se izračuni ICAAP za ta pomembna tveganja ali elemente takih tveganj štejejo za nezanesljive ali niso na voljo.
336. Razviti bi bilo treba nadzorniške primerjalne vrednosti, da se zagotovi preudaren, dosleden (umerjen na enakovredna obdobja posedovanja/obdobja tveganja in ravni zaupanja v skladu z Uredbo (EU) št. 575/2013), pregleden in primerljiv ukrep za izračun in primerjavo morebitnih kapitalskih zahtev institucij glede na vrsto tveganj (razen tveganj, zajetih v Uredbi (EU) št. 575/2013).
337. Glede na vrsto različnih poslovnih modelov, ki jih uporabljajo institucije, rezultat nadzorniških primerjalnih vrednosti morda ni primeren v vsakem primeru za vsako institucijo. Pristojni organi bi morali to obravnavati z uporabo najustreznejše primerjalne vrednosti, kadar je na voljo več možnosti, in z uporabo presoje rezultata primerjalne vrednosti, da se upoštevajo merila glede posameznega poslovnega modela.
338. Kadar pristojni organi pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev upoštevajo nadzorniške primerjalne vrednosti kot del dialoga, bi morali instituciji pojasniti utemeljitev in splošna osnovna načela, na katerih temeljijo primerjalne vrednosti.

Drugi pomembni vhodni podatki

339. Pristojni organi bi morali uporabiti druge pomembne vhodne podatke v podporo določanju dodatnih kapitalskih zahtev za posamezno tveganje. Drugi pomembni vhodni podatki lahko vključujejo rezultate ocen tveganja (v skladu z merili iz naslova 6), primerjave med primerljivimi subjekti, vključno s poročili, ki jih izda organ EBA v skladu z zahtevami iz člena 78 Direktive 2013/36/EU, merila uspešnosti, ki jih izda organ EBA v skladu s členom 101 Direktive 2013/36/EU, stresni testi za posamezno tveganje, vhodne podatke od makrobonitetnih (imenovanih) organov itd.

340. Drugi pomembni vhodni podatki bi morali spodbuditi pristojne organe, da ponovno ocenijo ustreznost/zanesljivost izračuna ICAAP/primerjalne vrednosti za posamezno tveganje in/ali prilagodijo rezultat, kadar obstajajo dvomi glede njegove točnosti (npr. kadar rezultat tveganja kaže na znatno drugačno raven tveganja od izračuna ali kadar medsebojni strokovni pregledi pokažejo, da se institucija znatno razlikuje od primerljivih subjektov v smislu kapitalne zahteve za kritje primerljive izpostavljenosti tveganju).
341. Za zagotovitev skladnosti pri določanju dodatnih kapitalnih zahtev za posamezno tveganje bi morali pristojni organi uporabiti enake skupine primerljivih subjektov, vzpostavljene za analizo tveganj za kapital iz naslova 6.
342. Kadar pristojni organi upoštevajo druge pomembne vhodne podatke za določanje dodatnih kapitalnih zahtev kot del dialoga, bi morali instituciji pojasniti utemeljitev in splošna osnovna načela, na katerih temeljijo uporabljeni vhodni podatki.

7.2.2 Določanje kapitala ali drugih ukrepov za kritje pomanjkljivosti modela

343. Če med rednim pregledovanjem notranjih pristopov v skladu z zahtevami iz člena 101 Direktive 2013/36/EU ali z analizami primerljivih subjektov, izvedenimi v skladu s členom 78 Direktive 2013/36/EU, pristojni organi opredelijo pomanjkljivosti modela, ki bi lahko povzročile podcenjevanje minimalnih kapitalnih zahtev iz Uredbe (EU) št. 575/2013, bi morali določiti dodatne kapitalne zahteve za kritje tveganja, ki ga predstavljajo pomanjkljivosti modela, ki bi lahko povzročile podcenjevanje tveganja, kadar se ugotovi, da je to bolj primerno od drugih nadzorniških ukrepov. Pristojni organi bi morali dodatne kapitalne zahteve za kritje tega tveganja le kot začasen ukrep, dokler se ne odpravijo pomanjkljivosti.

7.2.3 Določanje kapitala ali drugi ukrepi za kritje drugih pomanjkljivosti

344. Pristojni organi bi morali določiti dodaten kapital za kritje tveganj, ki jih predstavljajo kontrola, upravljanje ali druge pomanjkljivosti, opredeljene na podlagi ocene tveganja iz naslovov 4 do 6, kadar se šteje, da je to bolj primerno od drugih nadzorniških ukrepov. Pristojni organi bi morali dodatne kapitalne zahteve za kritje teh tveganj le kot začasen ukrep, dokler se ne odpravijo pomanjkljivosti.

7.2.4 Določanje kapitala ali drugi ukrepi za kritje tveganja financiranja

345. Pristojni organi bi morali določiti dodatne kapitalne zahteve za kritje tveganja financiranja, opredeljenega na podlagi ocene tveganja iz naslova 8, kadar se ugotovi, da je to bolj primerno od drugih nadzorniških ukrepov.

7.3 Uskladitev z zahtevami po kapitalskem blažilniku in makrobonitetnimi zahtevami

346. Pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev (ali drugih kapitalskih ukrepov – glej oddelek 10.3) bi morali pristojni organi dodatne kapitalske zahteve uskladiti z morebitnimi obstoječimi zahtevami po kapitalskem blažilniku in/ali makrobonitetnimi zahtevami, ki obravnavajo enaka tveganja ali elemente teh tveganj. Pristojni organi ne bi smeli določiti dodatnih kapitalskih zahtev (ali drugih kapitalskih ukrepov), kadar tveganje krijejo že zahteve po kapitalskem blažilniku in/ali dodatne makrobonitetne zahteve.

7.4 Določanje skupne kapitalske zahteve SREP

347. Pristojni organi bi morali določiti skupno kapitalsko zahtevo SREP kot vsoto:

- a. kapitalske zahteve iz člena 92 Uredbe (EU) št. 575/2013 in
- b. vsote dodatnih kapitalskih zahtev (določenih v skladu z merili, opredeljenimi zgoraj) in morebitnega dodatnega kapitala, za katerega se ugotovi, da je potreben za kritje pomembnih koncentracij znotraj tveganja.

348. Pristojni organi bi morali določiti zahtevo glede sestave dodatnih kapitalskih zahtev za kritje naslednjih vrst tveganj, ki zajemajo vsaj 56 % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in vsaj 75 % temeljnega kapitala:

- a. elementi kreditnega, tržnega in operativnega tveganja (ki niso zajeti v Uredbi (EU) št. 575/2013);
- b. tveganje kreditne koncentracije in IRRBB;
- c. tveganje zaradi pomanjkljivosti modela, ki lahko povzročijo podcenjevanje ustrezne ravni kapitala, kadar se za kritje tega tveganja uporabljajo dodatne kapitalske zahteve.

349. Pristojni organi bi morali določiti sestavo dodatnega kapitala za kritje drugih vrst tveganja po lastni presoji, vendar si morajo prizadevati za zagotovitev dobre pokritosti nastalih tveganj.

350. Pristojni organi bi morali pri oceni/izračunu skupne kapitalske zahteve SREP upoštevati samo postavke in instrumente, ki izpolnjujejo pogoje za določitev kapitala (kot je opredeljeno v delu II Uredbe (EU) št. 575/2013).

7.5 Opredelitev kapitalskih zahtev

351. Pristojni organi bi morali zagotoviti doslednost pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev ter njihovem sporočanju instituciji in/ali drugim pristojnim organom, če je to primerno. To bi moralo vključevati sporočanje skupne kapitalske zahteve SREP institucije kot deleža (razmerja) zneska skupne izpostavljenosti tveganjem, razčlenjenega glede na sestavo zahteve.

352. Pri sporočanju skupne kapitalske zahteve SREP kot razmerja bi morali pristojni organi uporabiti naslednjo formulo (tj. kot večkratnik 8 % zahteve glede zneska skupne izpostavljenosti tveganjem iz Uredbe (EU) št. 575/2013):

$$TSCR \text{ ratio} = 8\% \times \frac{TSCR \times 12.5}{TREA}$$

353. Pristojni organi bi morali po potrebi izvesti potrebne prilagoditve zgornje formule, da vključijo dodatne kapitalske zahteve, določene za kritje izpostavljenosti tveganjem, ki niso povezane z bilančno vsoto, in/ali da zagotovijo, da dodatne kapitalske zahteve ne padejo pod nominalni prag (npr. zaradi zmanjševanja finančnega vzvoda), ki se lahko izrazi ločeno.

354. Pristojni organi lahko skupno kapitalsko zahtevo SREP izrazijo z razčlenitvijo dodatnih kapitalskih zahtev za vsako tveganje posebej poleg splošne zahteve.

Primer skupne kapitalske zahteve SREP

Od DATUM in dokler se ne določi drugače, mora INSTITUCIJA imeti skupno kapitalsko zahtevo SREP v višini X % zneska skupne izpostavljenosti tveganjem:

- 8 % (ki zajema vsaj x % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in x % temeljnega kapitala) predstavlja kapitalske zahteve iz člena 92 uredbe (EU) št. 575/2013;

- X % predstavlja dodaten kapital, ki presega zahteve iz člena 92 Uredbe (EU) št. 575/2013, od katerega se X % (ki vključuje vsaj x % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in x % temeljnega kapitala) uporabi za kritje nepričakovanih izgub, ugotovljenih med SREP, X % (ki vključuje vsaj x % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in x % temeljnega kapital) pa za kritje DRUGIH ZADEV [npr. težav na področju upravljanja], ugotovljenih med SREP.

355. Da bi dosegli še večjo skladnost, lahko pristojni organi institucijam in/ali, kjer je ustrezno, drugim pristojnim organom sporočijo tudi celotno kapitalsko zahtevo in njene sestavne dele – skupno kapitalsko zahtevo SREP, zahteve po blažilniku CRD in dodatne kapitalske zahteve za kritje makrobonitetnih tveganj – kot delež (razmerje) zneska skupne izpostavljenosti tveganjem, razčlenjenega glede na sestavo zahteve.

Primer določitve celotne kapitalske zahteve

Od DATUM in dokler se ne določi drugače, mora INSTITUCIJA imeti celotno kapitalsko zahtevo v višini X % zneska skupne izpostavljenosti tveganjem, od tega vsaj X % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in vsaj X % temeljnega kapitala.

Od tega X % celotne kapitalske zahteve:

- *X % predstavlja skupno kapitalsko zahtevo SREP, ki mora biti vedno izpolnjena, pri čemer:*
 - *8 % (ki zajema vsaj x % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in x % temeljnega kapitala) predstavlja kapitalske zahteve iz člena 92 uredbe (EU) št. 575/2013;*
 - *X % predstavlja dodaten kapital, ki presega zahteve iz člena 92 Uredbe (EU) št. 575/2013, od katerega se X % (ki vključuje vsaj x % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in x % temeljnega kapitala) uporabi za kritje nepričakovanih izgub, ugotovljenih med SREP, X % (ki vključuje vsaj x % navadnega lastniškega temeljnega kapitala in x % temeljnega kapital) pa za kritje DRUGIH ZADEV [npr. težav na področju upravljanja], ugotovljenih med SREP.*
- *X % predstavlja zahtevo po skupnem blažilniku iz Direktive 2013/36/EU (100 % navadnega lastniškega temeljnega kapitala), ki se uporablja za INSTITUCIJO, pri čemer:*
 - *2,5 % predstavlja zahtevo po varovalnem kapitalskem blažilniku;*
 - *X % predstavlja DRUGO [npr. proticiklični kapitalski blažilnik in DSPI] zahtevo.*

7.6 Ocena tveganja prevelikega finančnega vzvoda

356. Pristojni organi bi morali oceniti tveganje, ki ga predstavlja prevelik finančni vzvod za kapital institucije.

357. Pri ocenjevanju bi morali pristojni organi upoštevati naslednje vidike:

- a. trenutno raven količnika finančnega vzvoda v primerjavi s primerljivimi subjekti ter po potrebi razliko med količnikom in predpisano minimalno omejitvijo;
- b. spremembo količnika finančnega vzvoda institucije, vključno s predvidljivim vplivom trenutne in pričakovane prihodnje izgube na količnik finančnega vzvoda. Pristojni organi bi morali upoštevati tudi morebiten vpliv trenutne in pričakovane rasti izpostavljenosti, upoštevanih v količniku, na količnik finančnega vzvoda;

- c. v kolikšni meri tveganje prevelikega finančnega vzvoda izhaja iz različnih stresnih dogodkov (zajetih tudi v oddelku 7.7) in
- d. ali bi lahko prišlo do tveganja prevelikega finančnega vzvoda za posamezne institucije, ki niso ustrezno upoštevane v količniku finančnega vzvoda.

7.7 Izpolnjevanje zahtev v gospodarskem ciklu

358. Pristojni organi bi morali določiti ustreznost kapitala institucije (količino in sestavo) za kritje nestanovitnosti v ekonomskem ciklu in potrebo po ukrepih za obravnavo morebitnih neustreznosti.

359. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti stresne teste (ki jih izvede institucija sama in/ali nadzorniško testiranje) za določitev vpliva osnovnega ali negativnega scenarija na razpoložljivi kapital in ali to zadošča za kritje kapitalskih zahtev (celotne kapitalske zahteve in skupne kapitalske zahteve SREP) ali kateri koli drug ciljni količnik, ki ga določijo pristojni organi za stresno testiranje celotnega sistema. Pristojni organi bi morali upoštevati tudi vpliv stresnih testov na količnik finančnega vzvoda institucije.

360. Pristojni organi bi morali sprejeti to odločitev na podlagi analize stresnih testov, ki jih izvede institucija pri svojem ICAAP in nadzorniškem stresnem testiranju, zlasti:

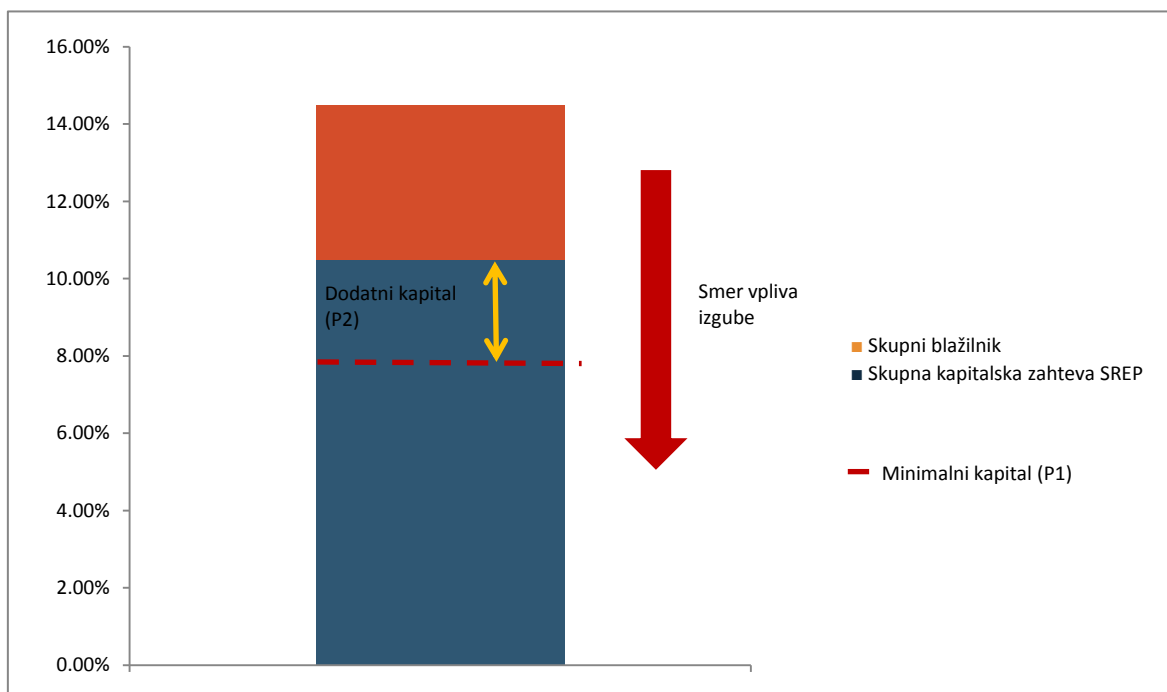
- a. rezultat stresnih testov, ki jih izvede institucija kot del ICAAP na podlagi verjetnega, vendar resnega stresa v zvezi s poslovnim modelom in profilom tveganja institucije v skladu s smernicami organa EBA za stresne teste ter ki jih ustrezno izpodbijajo pristojni organi, in/ali
- b. rezultate nadzorniških stresnih testov, ki jih izvedejo pristojni organi v skladu s členom 100 Direktive 2013/36/EU, ob upoštevanju smernic organa EBA, izdanih v skladu z navedenim členom, kar na primer zajema:
 - i. predpisovanje posebnih „temeljnih“ scenarijev/predpostavk, ki jih morajo izvesti institucije, za
 - ii. izvajanje stresnih testov za celoten sistem v skladu z metodologijami in scenariji, ki jih izvajajo institucije ali nadzorniki.

361. Na podlagi določitve sorazmernega pristopa lahko pristojni organi proučijo možnost uporabe ožjega obsega stresnih testov za institucije, ki ne spadajo v kategorijo 1.

362. Pristojni organi bi morali analizirati rezultate stresnih testov, ki zajemajo prihodnje obdobje, kot je določeno v smernicah organa EBA o stresnih testih. Izhodišče za sredstva bi moral biti razpoložljivi kapital institucije na začetku stresnih razmer.

363. Za opredelitev kršitev celotne kapitalske zahteve bi se bilo treba o vseh predpostavkah v zvezi z makrobonitetnimi zahtevami (npr. spremembe ravni zahtev ali kateri blažilniki se lahko uporabijo) v obdobju scenarija dogovoriti z makrobonitetnim (imenovanim) organom, pri čemer morajo biti zahteve razvrščene v vrstnem redu, prikazanem v tabeli spodaj.

Slika 3. Vrstni red kapitalskih zahtev

364. Ob upoštevanju rezultatov stresnih testov bi morali pristojni organi proučiti, ali in kateri ukrepi so potrebni v skladu z merili iz odstavkov 365 in 366, odvisno od scenarijev in vrst stresnih testov (ICAAP institucij ali nadzorniški stresni testi), da se odpravijo morebitne kršitve zahtev ali katerega koli drugega ustreznega ciljnega količnika, ki ga določijo pristojni organi za stresno testiranje celotnega sistema. Pristojni organi bi morali od institucije v vsakem primeru zahtevati, da predloži verodostojen kapitalski načrt, s katerim zagotovi, da je v predvidenem časovnem obdobju sposobna izpolniti svojo skupno kapitalsko zahtevo SREP ali doseči kateri koli drug ustrezen ciljni količnik, ki ga določijo pristojni organi za stresne teste celotnega sistema.

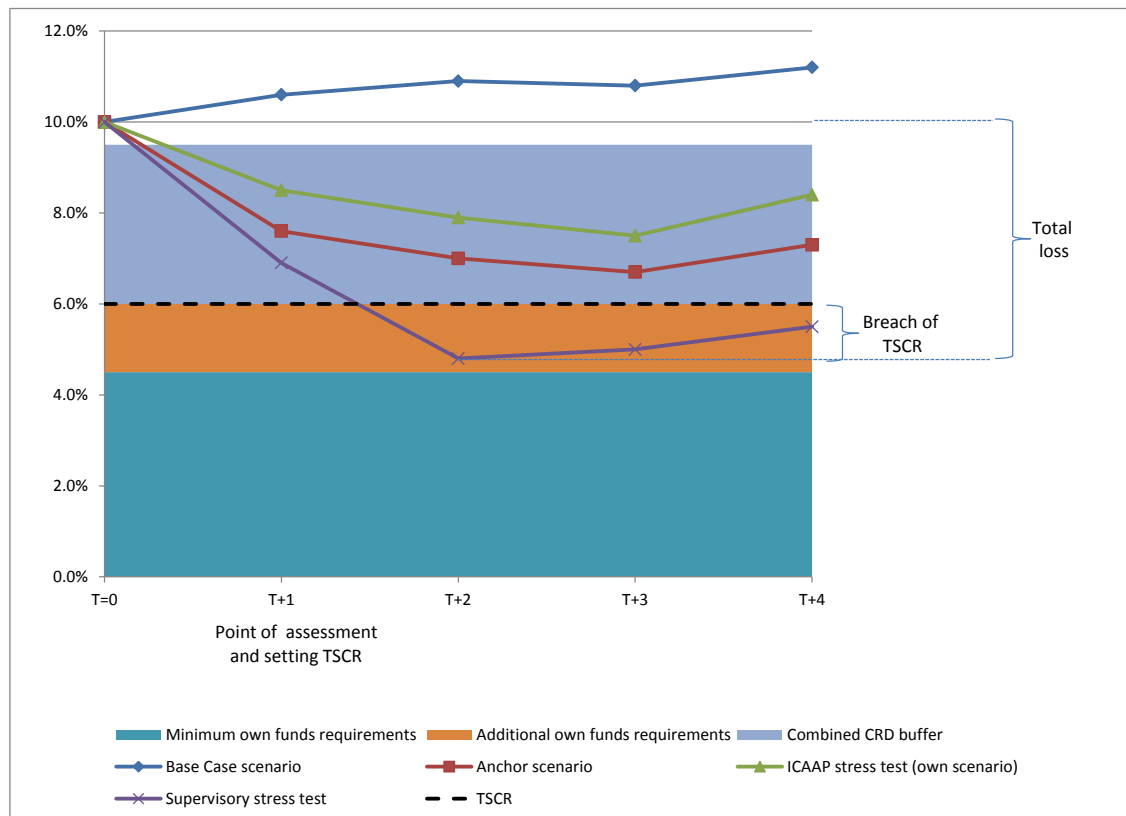
365. Pri analizi kapitalskega načrta bi morali pristojni organi pregledati in upoštevati ustreznost verodostojnih blažilnih ukrepov v zvezi z upravljanjem, za katere institucija navede, da jih bo sprejela. Pristojni organi bi morali te ukrepe oceniti v okviru zakonskih omejitev in omejitev glede ugleda institucije, pri tem pa upoštevati obseg, v katerem so že navedeni v javnih dokumentih (npr. politika dividend) ter poslovnem načrtu institucije in njenih izjavah o nagnjenosti k prevzemanju tveganja. Pristojni organi bi morali poleg tega oceniti verodostojnost blažilnih ukrepov v okviru splošnejših makroekonomskih ugotovitev.

366. Pristojni organi bi morali po potrebi upoštevati tudi dodatne ukrepe iz oddelka 10.3. Pri določanju teh ukrepov bi morali pristojni organi upoštevati:

- a. časovno obdobje, v katerem pride do kršitve, v primerjavi z izhodiščem stresnih testov;
- b. razsežnost kršitve v primerjavi z izhodiščem stresnih testov;
- c. razsežnost absolutnega in relativnega zmanjšanja sredstev v primerjavi z izhodiščem stresnih testov;
- d. strategijo ter finančne načrte in rezultate ocenjevanja institucije, izvedene v skladu z analizo poslovnega modela iz naslova 4;
- e. stališče makrobonitetnega (imenovanega) organa glede zahteve po razpolaganju s kapitalom za izpolnitev kapitalskih blažilnikov CRD, razen varovalnih kapitalskih blažilnikov (npr. proticikličnih blažilnikov, blažilnika OSII), v okviru predvidenih stresnih pogojev in
- f. spremembo makroekonomskih pogojev, dejanske ravni kapitala in zneska skupne izpostavljenosti tveganjem od začetka stresnih testov do izvedbe ocene.

367. Če glede na rezultate stresnih testov in ob upoštevanju trenutnega makroekonomskega okolja obstaja neposredna nevarnost, da institucija ne bo sposobna izpolniti svoje skupne kapitalske zahteve SREP, bi morali pristojni organi proučiti možnost določitve dodatnih kapitalskih zahtev, ki izhajajo iz pregleda skupne kapitalske zahteve SREP, določene v skladu z določbami iz oddelka 7.4 (glej sliko 4).

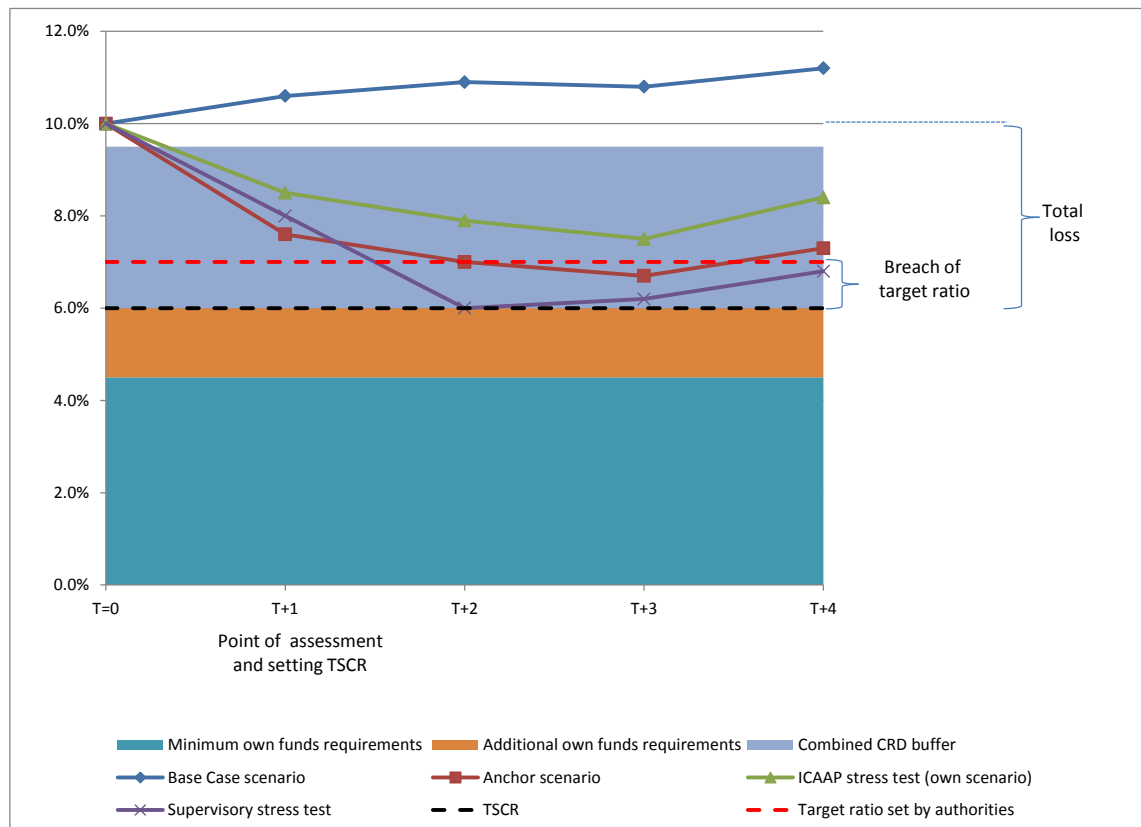
Slika 4. Primer sprememb kapitalnih virov (navadnega lastniškega temeljnega kapitala) v ekonomskem ciklu in kršitev skupne kapitalne zahteve SREP

EN	SL
Total loss	Skupna izguba
Breach of TSCR	Kršitev skupne kapitalne zahteve SREP
Point of assessment and setting TSCR	Točka ocenjevanja in določanja skupne kapitalne zahteve SREP
Minimum own funds requirements	Dodatne kapitalne zahteve
Base Case scenario	Osnovni scenarij
Supervisory stress test	Nadzorniško stresno testiranje
Additional own funds requirements	Dodatne kapitalne zahteve
Anchor scenario	Temeljni scenarij
TSCR	Skupna kapitalna zahteva SREP
Combined CRD buffer	Skupni blažilnik CRD
ICAAP stress test (own scenario)	Stresni test ICAAP (lastni scenarij)

368. Če glede na rezultate stresnih testov in ob upoštevanju trenutnega makroekonomskega okolja obstaja neposredna nevarnost, da bo institucija kršila ciljni količnik, ki ga določi pristojni organ v stresnem testu celotnega sistema in je višji od skupne kapitalne zahteve SREP institucije, bi morali pristojni organi upoštevati dodatne kapitalne zahteve za potrebe sistemskih tveganj (glej sliko 5).

Slika 5. Primer sprememb kapitalskih virov (navadnega lastniškega temeljnega kapitala) v ekonomskem ciklu in kršitev ciljnega količnika

EN	SL
Total loss	Skupna izguba
Breach of target ratio	Kršitev ciljnega količnika
Point of assessment and setting TSCR	Točka ocenjevanja in določanja skupne kapitalske zahteve SREP
Minimum own funds requirements	Dodatne kapitalske zahteve
Base Case scenario	Osnovni scenarij
Supervisory stress test	Nadzorniško stresno testiranje
Additional own funds requirements	Dodatne kapitalske zahteve
Anchor scenario	Temeljni scenarij
TSCR	Skupna kapitalska zahteva SREP
Combined CRD buffer	Skupni blažilnik CRD
ICAAP stress test (own scenario)	Stresni test ICAAP (lastni scenarij)
Target ratio set by authorities	Ciljni količnik, ki ga določijo organi

7.8 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

369. Na podlagi zgornje ocene bi morali pristojni organi oblikovati mnenje o tem, ali obstoječi viri kapitala zagotavljajo zanesljivo kritje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija. To mnenje bi moralo biti izraženo v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih iz tabele 8.

Tabela 8. Nadzorniška merila za izračun rezultata kapitalske ustreznosti

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Količina in sestava kapitala, ki ga ima institucija, ne predstavljata nobenega zaznavnega tveganja za sposobnost poslovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija ima in naj bi tudi v prihodnje imela raven kapitala, ki znatno presega celotno kapitalsko zahtevo. • Stresni testi niso pokazali nobenega zaznavnega tveganja v zvezi z vplivom resne, vendar verjetne gospodarske recesije na kapital. • Prosti pretok kapitala med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, ni oviran ali pa so vsi subjekti dobro kapitalizirani nad nadzorniškimi zahtevami. • Institucija ima verjeten in verodostojen kapitalski načrt, ki bi bil lahko učinkovit, če bi bilo to potrebno. • Količnik finančnega vzvoda institucije znatno presega morebitne predpisane minimalne zahteve, pri čemer ni zaznavnega tveganja za prevelik finančni vzvod.
2	Količina in sestava kapitala, ki ga ima institucija, predstavljata nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija skoraj že krši nekatere svoje kapitalske blažilnike, vendar še vedno brez dvoma presega svojo skupno kapitalsko zahtevo SREP. • Stresni testi so pokazali nizko raven tveganja v zvezi z vplivom resne, vendar verjetne gospodarske recesije na kapital, vendar se zdijo ukrepi v zvezi z upravljanjem za obravnavo tega tveganja verodostojni. • Prosti pretok kapitala med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je ali bi lahko bil nekoliko oviran. • Institucija ima verjeten in verodostojen kapitalski načrt, ki sicer vključuje tudi tveganja, vendar bi lahko bil učinkovit, če bi bilo to potrebno. • Količnik finančnega vzvoda institucije presega kakršne koli predpisane minimalne zahteve. Raven tveganja prevelikega finančnega vzvoda je nizka.

3	Količina in sestava kapitala, ki ga ima institucija, predstavljata srednjo raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija uporablja nekatere kapitalske blažilnike. Obstaja možnost, da bo institucija kršila skupno kapitalsko zahtevo SREP, če se bo stanje poslabšalo. • Stresni testi so pokazali srednjo raven tveganja v zvezi z vplivom resne, vendar verjetne gospodarske recesije na kapital. Ukrepi v zvezi z upravljanjem morda tega tveganja ne obravnavajo verodostojno. • Prosti pretok kapitala med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je oviran. • Institucija ima kapitalski načrt, ki verjetno ne bo učinkovit. • Količnik finančnega vzvoda institucije presega kakršne koli predpisane minimalne zahteve, vendar stresni testi pokažejo pomisleke glede vpliva resne, vendar verjetne gospodarske recesije na količnik. Tveganje prevelikega finančnega vzvoda je srednje.
4	Količina in sestava kapitala, ki ga ima institucija, predstavljata visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Institucija skoraj že krši svojo skupno kapitalsko zahtevo SREP. • Stresni testi so pokazali, da bi bila skupna kapitalska zahteva SREP kršena približno na začetku resne, vendar verjetne gospodarske recesije. Z ukrepi v zvezi z upravljanjem se to tveganje ne bo verodostojno obravnavalo. • Prosti pretok kapitala med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je oviran. • Institucija nima kapitalskega načrta ali pa ima kapitalski načrt, ki je očitno neustrezen. • Količnik finančnega vzvoda institucije skoraj presega kakršne koli predpisane minimalne zahteve. Tveganje prevelikega finančnega vzvoda je veliko.

Naslov 8. Ocena tveganj za likvidnost in financiranje

8.1 Splošne ugotovitve

370. Pristojni organi bi morali oceniti tveganja za likvidnost in financiranje, ki so bila opredeljena kot pomembna za institucijo. Namen tega naslova je zagotoviti skupne metodologije, ki jih je treba upoštevati pri oceni posameznega tveganja ter upravljanja in kontrole tveganj. To poglavje ni izčrpno in pristojnim organom zagotavlja manevrski prostor, da upoštevajo druga dodatna merila, ki jih lahko štejejo za pomembna na podlagi svojih izkušenj in posebnih značilnosti institucije.

371. Ta naslov pristojnim organom zagotavlja sklop skupnih elementov za oceno tveganja za likvidnost in financiranje.

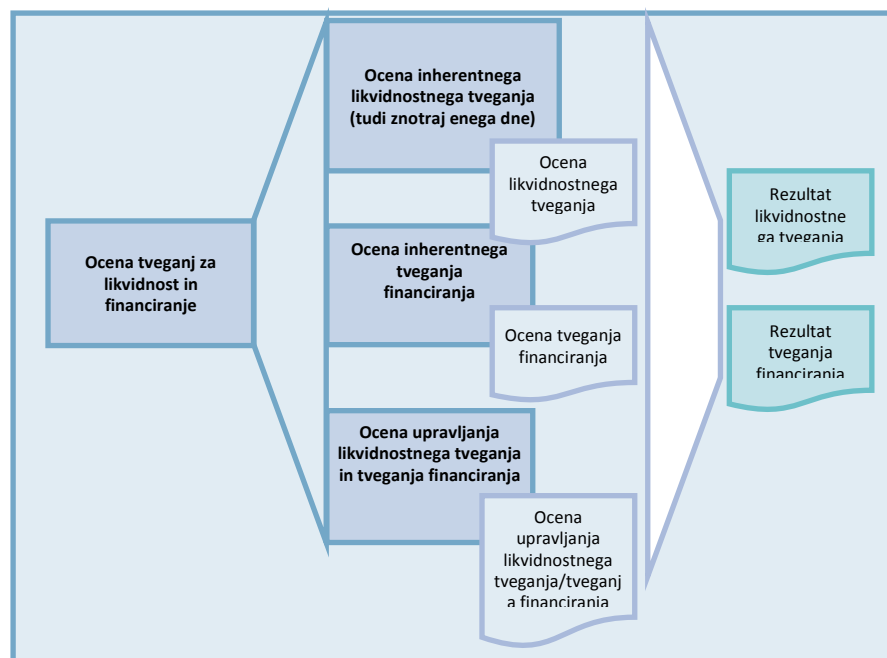
372. Metodologija zajema tri glavne sestavne dele:

- a. oceno likvidnostnega tveganja pri delovanju;
- b. oceno tveganja financiranja pri delovanju in
- c. oceno upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja.

373. Pri oceni tveganj za likvidnost in financiranje bi morali pristojni organi preveriti, ali institucija izpolnjuje minimalne zahteve, določene z ustrezno zakonodajo EU in nacionalno izvedbeno zakonodajo. Vendar te smernice razširjajo obseg ocene prek teh minimalnih zahtev, da bi se pristojnim organom omogočilo oblikovanje celovitega pogleda na tveganja.

374. Ta tok ocene je grafično prikazan na sliki 6.

Slika 6. Elementi ocene tveganj za likvidnost in financiranje

375. Na podlagi meril, opredeljenih v tem naslovu, bi morali pristojni organi oceniti vse tri sestavne dele, da bi oblikovali mnenje o ravni likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja pri delovanju, s katerima se srečuje institucija, ter o kakovosti upravljanja in kontrol likvidnostnega tveganja institucije ter njenega tveganja financiranja. Glede na to, da so likvidnostno tveganje in tveganje financiranja ter njuno upravljanje medsebojno povezani in odvisni, je oddelek za oceno upravljanja in kontrol likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja enak pri obeh tveganjih.

376. Pri ocenjevanju tveganj za likvidnost in financiranje kot del SREP lahko pristojni organi uporabijo kombinacijo virov informacij, vključno z:

- a. rezultati analize poslovnega modela institucije, zlasti tistimi, ki bi lahko prispevali k razumevanju ključnih virov tveganj za likvidnost in financiranje;
- b. informacijami, pridobljenimi s spremljanjem ključnih kazalnikov;
- c. nadzorniškimi poročanjem in zlasti informacijami, ki jih zagotovi institucija v okviru poročanja o likvidnostnem tveganju v skladu s členom 415 Uredbe (EU) št. 575/2013;
- d. rezultati različnih nadzorniških dejavnosti;
- e. informacijami, ki jih zagotovi institucija, vključno z informacijami na podlagi ILAAP;
- f. ugotovitvami in pripombami iz notranjih ali zunanjih revizijskih poročil:

- g. priporočili in smernicami, ki jih izda organ EBA, ter opozorili in priporočili, ki jih izdajo makrobonitetni organi ali ESRB, in
- h. tveganji, ugotovljenimi glede drugih institucij, ki uporabljajo podobne poslovne modele (skupina primerljivih subjektov).

377. Pristojni organi bi morali pri izvajanju metodologij in skupnih elementov iz tega naslova opredeliti ustrezne kvantitativne kazalnike in druge metrike, ki se lahko uporabljajo tudi za spremljanje ključnih kazalnikov iz naslova 3.

378. Rezultat ocene posameznega tveganja bi se moral odražati v povzetku ugotovitev, v katerem so pojasnjeni glavni dejavniki tveganja, in rezultatu.

379. Pri določanju posameznega rezultata tveganja bi morali pristojni organi upoštevati oceno tveganja pri delovanju ter kakovost in učinkovitost upravljanja in kontrol institucije, pri čemer je treba upoštevati, da je ocena upravljanja in kontrol tveganja enaka za likvidnostno tveganje in tveganje financiranja.

380. V okviru izvajanja teh smernic na nacionalni ravni lahko pristojni organi uporabljajo različne metode za izračun rezultatov posameznega tveganja. V nekaterih primerih se lahko rezultat ravni tveganja pri delovanju ter kakovosti upravljanja in kontrol tveganja izračuna ločeno, na podlagi česar se izračunata vmesni in končni rezultat, medtem ko se v drugih primerih v postopku ocenjevanja ne sme uporabiti vmesni rezultat.

8.2 Ocenjevanje likvidnostnega tveganja

381. Pristojni organi bi morali oceniti kratko- in dolgoročno likvidnostno tveganje institucije v ustreznem sklopu časovnih obdobj, tudi znotraj enega dne, za zagotovitev, da institucija ohrani ustrezne ravni likvidnostnih blažilnikov v običajnih in stresnih pogojih. Ta ocena vključuje naslednje elemente:

- a. ovrednotenje kratkoročnih in srednjeročnih likvidnostnih potreb;
- b. ovrednotenje tveganja likvidnosti znotraj enega dne;
- c. ovrednotenje likvidnostnega blažilnika in zmožnosti nadomestitve ter
- d. nadzorniško stresno testiranje likvidnosti.

382. Za oceno potreb po likvidnosti, blažilnikov in zmožnosti nadomestitve v običajnih pogojih bi morali pristojni organi podpreti analizo z dokazi iz obrazcev o poročanju za dodatne metrike za spremljanje, kot je opredeljeno v Delegirani uredbi Komisije, izdani v skladu s členom 415(3)(b) Uredbe (EU) št. 575/2013.

Ovrednotenje kratkoročnih in srednjeročnih likvidnostnih potreb

383. Pristojni organi bi morali oceniti kratkoročne in srednjeročne likvidnostne potrebe institucije v običajnih in stresnih pogojih (pretresi). Upoštevati bi morali naslednje:

- a. stresne likvidnostne potrebe institucije v različnih obdobjih, zlasti v obdobjih do 30 dni, od 30 dni do 3 mesecev in več kot 3 do 12 mesecev, in sicer predvsem učinek resnega, vendar verjetnega stresa na likvidnostne potrebe institucije (neto denarne odlive) za kritje idiosinkratičnih, tržnih in skupnih pretresov, ter
- b. obseg, lokacijo in valuto likvidnostnih potreb ter, kadar institucija deluje v različnih glavnih valutah, ločene vplive pretresov v različnih valutah, da se upošteva tveganje konvertibilnosti valut.

384. Pristojni organi bi morali podpreti oceno kratkoročnega likvidnostnega tveganja z analizo vsaj količnika likvidnostnega kritja iz Delegirane uredbe Komisije, izdane v skladu s členom 460 Uredbe (EU) št. 575/2013, in zlasti:

- a. ali institucija ustrezno sporoča svojo pozicijo količnika likvidnostnega kritja in
- b. ali količnik likvidnostnega kritja ustrezno določa likvidnostne potrebe institucije.

385. Pri oceni vpliva pretresov na likvidnostne potrebe institucije bi morali pristojni organi upoštevati vse pomembne vire likvidnostnega tveganja za institucijo. Upoštevati bi morali zlasti:

- a. možnost, da se z nobeno veljavno zahtevo, ki izhaja iz ustrezne zakonodaje EU in nacionalne izvedbene zakonodaje, ne bi ustrezno opredelile likvidnostne potrebe institucije v primeru vrste stresnega scenarija, uporabljenega za zahtevo, tudi kadar so zapadlosti krajše od 30 dni. Med postopnim uvajanjem količnika likvidnostnega kritja lahko pristojni organi posebno pozornost namenijo možnosti, da institucije povečajo svoj količnik likvidnostnega kritja s sodelovanjem v zelo kratkoročnem najemanju in dajanju posojil, tj. dejavnosti, ki lahko, če je zahteva manjša od 100 %, poveča količnik likvidnostnega kritja brez znižanja likvidnostnega tveganja;
- b. tveganja, ki izhajajo iz velikih institucionalnih strank glede bilančnih postavk in koncentracije financiranja, ob upoštevanju ukrepov, ki jih lahko sprejme institucija za ohranitev svojega ugleda/franšize;
- c. tveganja, ki izhajajo iz pogojnih denarnih tokov/zunajbilančnih postavk (na primer kreditne linije, poziv k doplačilu kritja) in dejavnosti (na primer likvidnostna podpora za nekonsolidirane subjekte s posebnim namenom, ki presega pogodbene obveznosti), ob upoštevanju ukrepov, ki jih lahko sprejme institucija za ohranitev svojega ugleda/franšize;

- d. prilive in odlive na bruto in neto osnovi: kadar so prilivi in odlivi zelo visoki, bi morali pristojni organi posebno pozornost nameniti tveganju za institucijo, kadar institucija prilivov ne prejme do pričakovanega roka, tudi če je tveganje neto odlivov omejeno;
- e. tveganja, ki izhajajo iz nasprotnih strank na drobno, ob upoštevanju ukrepov, ki jih lahko sprejme institucija za ohranitev svojega ugleda/franšize. Pri tem bi morali pristojni organi uporabiti metodologijo o razvrstitvi vlog na drobno v različne skupine tveganj v skladu s členom 421(3) Uredbe št. 575/2013 za poročanje o likvidnosti in
- f. tveganje, da bodo prevelika tveganja v srednje- do dolgoročnem profilu financiranja negativno vplivala na vedenje nasprotnih strank, pomembno za kratkoročno likvidnostno pozicijo.

Ovrednotenje tveganja likvidnosti znotraj enega dne

386. Pristojni organi bi morali oceniti izpostavljenost institucije tveganju likvidnosti znotraj enega dne v izbranem časovnem obdobju, vključno z razpoložljivostjo likvidnih sredstev znotraj enega dne glede na nepredvidljivo naravo nepričakovanih odlivov znotraj enega dne ali pomanjkanja prilivov. Ta ocena bi morala vključevati vsaj ovrednotenje likvidnosti znotraj enega dne, ki je na voljo ali dostopna v običajnih pogojih ter v primeru finančnih ali operativnih težav (npr. okvare informacijske tehnologije, pravne omejitve glede prenosa sredstev).
387. Pri tistih jurisdikcijah, kjer poročanje o tveganju znotraj enega dne še ni na voljo, bi se morali pristojni organi zanašati na lastne analize institucije glede tveganja likvidnosti znotraj enega dne.

Ovrednotenje likvidnostnega blažilnika in zmožnosti nadomestitve

388. Pristojni organi bi morali oceniti primernost likvidnostnega blažilnika institucije in njene zmožnosti nadomestitve za izpolnitev likvidnostnih potreb znotraj enega meseca in v različnih časovnih obdobjih, ki lahko trajajo do eno leto, vključno z obdobji čez noč. Pri tej oceni bi bilo treba upoštevati:
- a. neposredno razpoložljive likvidnostne blažilnike ali obdobja preživetja institucije v različnih stresnih scenarijih;
 - b. skupno zmožnost nadomestitve, ki je na voljo instituciji v celotnem obdobju ustreznega stresnega scenarija;
 - c. značilnosti, kot sta resnost in trajanje, različnih stresnih scenarijev in obdobj, upoštevanih pri ovrednotenju likvidnostnih potreb institucije;
 - d. znesek sredstev, ki bi jih bilo treba unovčiti v ustreznih časovnih obdobjih;

- e. ali sta dejanski likvidnostni blažilnik in zmožnost nadomestitve, vključno s kakovostjo likvidnih sredstev, v skladu z ravno sprejemljivega likvidnostnega tveganja za institucijo ter
- f. razvrstitev in kakovost likvidnih sredstev, kot sta v količniku likvidnostnega kritja določeni za referenčno točko, kot je določeno v Delegirani uredbi Komisije, izdani v skladu s členom 460 Uredbe (EU) št. 575/2013.

389. Pristojni organi bi morali oceniti zmožnost institucije, da pravočasno unovči svoja likvidna sredstva, da izpolni svoje likvidnostne potrebe v stresnem obdobju. Upoštevati bi morali, ali:

- a. institucija preskuša dostop do trga z redno prodajo ali repo posli;
- b. obstajajo velike koncentracije, ki lahko predstavljajo tveganje za precenjevanje likvidnostnega blažilnika in zmožnost nadomestitve;
- c. so sredstva v blažilniku neobremenjena (kot je opredeljeno v Smernicah organa EBA o razkritju obremenjenih in neobremenjenih sredstev⁸), pod nadzorom ustreznih zaposlenih in na voljo službi za upravljanje z likvidnostjo;
- d. je denominacija likvidnih sredstev skladna z razporeditvijo likvidnostnih potreb po valutah;
- e. če si je institucija izposodila likvidna sredstva, ali jih mora vrniti v obdobju kratkoročnega likvidnostnega stresa, kar bi pomenilo, da institucija teh sredstev ne bi več imela na voljo za izpolnjevanje svojih odlivov v primeru stresa ob upoštevanju neto učinka posla, in
- f. kakšna je verjetna vrednost odobrenih likvidnostnih kreditov, kadar pristojni organi določijo, da so lahko takšni krediti do določene mere vključeni v zmožnost nadomestitve.

Nadzorniško stresno testiranje likvidnosti

390. Pristojni organi bi morali uporabiti stresne teste likvidnosti, ki jih določijo in izvedejo pristojni organi, kot neodvisno orodje za ocenjevanje kratko- in dolgoročnih likvidnostnih tveganj za:

- a. opredelitev likvidnostnih tveganj v različnih časovnih obdobjih in različnih stresnih scenarijih. Stresni scenariji bi morali biti vezani na 30-dnevne stresne predpostavke glede količnika likvidnostnega kritja, vendar lahko pristojni organi razširijo obseg svoje ocene s proučitvijo tveganj v obdobju 30 dni ter več kot 30 dni in spremenijo predpostavke glede količnika likvidnostnega kritja, da se upoštevajo tveganja, ki niso ustrezno zajeta v količnik likvidnostnega kritja;

⁸ EBA/GL/2014/03 z dne 27. junija 2014.

- b. utemeljitev svojega mnenja o likvidnostnih tveganjih poleg informacij v okviru notranjih stresnih testov institucije;
- c. določitev in količinsko opredelitev posebnih področij likvidnostnega tveganja ter
- d. utemeljitev svojega mnenja o skupnem likvidnostnem tveganju, ki mu je izpostavljena institucija, kar jim bo omogočilo primerjavo relativnega tveganja institucij. To bi moralo vključevati vsaj nadzorniške stresne teste, ki združujejo stresne situacije za posamezno institucijo in za celoten trg.

391. Pristojni organi lahko ocenijo morebitno spremembo zahteve po likvidnostnem kritju in njeno občutljivost v skladu s členom 412(3) in členom 414 Uredbe (EU) št. 575/2013 med scenariji blagega stresa z nadzorniškimi stresnimi testiranjem ali stresnimi testi institucije na ravni likvidnosti. Scenariji, ki se uporabljajo za to oceno, bi morali biti običajno manj strogi (npr. le tržni stres) kot scenariji, uporabljeni za testiranje sposobnosti preživetja institucije (tržni in sistemski stres), in posledično odražati razmere, v katerih se od institucij ne bi pričakovalo, da uporabijo svoj minimalni likvidnostni blažilnik.

8.3 Ocena inherentnega tveganja financiranja

392. Pristojni organi bi morali oceniti, kakšno je tveganje financiranja institucije in ali so srednje- in dolgoročne obveznosti ustrezno izpolnjene z več različnimi instrumenti financiranja v običajnih in stresnih pogojih. Ta ocena vključuje naslednje elemente:

- a. ovrednotenje profila financiranja institucije;
- b. ovrednotenje tveganj za stabilnost profila financiranja;
- c. ovrednotenje dejanskega dostopa do trga in
- d. ovrednotenje pričakovanih sprememb tveganj financiranja na podlagi načrta financiranja institucije.

Ovrednotenje profila financiranja institucije

393. Pristojni organi bi morali oceniti ustreznost profila financiranja institucije, vključno s srednje- in dolgoročnimi pogodbenimi ter vedenjskimi neuskkljenostmi, glede na njen poslovni model, strategijo in raven sprejemljivega tveganja. Upoštevati bi morali zlasti:

- a. ali so srednje- in dolgoročne obveznosti institucije ustrezno izpolnjene z raznolikimi instrumenti za stabilno financiranje v skladu s členom 413 Uredbe (EU) št. 575/2013 ter ali so njene dejanske neuskkljenosti v zadevnih časovnih obdobjih v okviru sprejemljivih meja glede na posamezni poslovni model institucije;

- b. ali – glede na mnenje pristojnega organa o želenem profilu financiranja institucije – dejanski profil financiranja institucije ne dosega njenega želenega profila;
- c. (lokalne) regulativne in pogodbene dejavnike, ki vplivajo na vedenjske značilnosti ponudnikov financiranja (npr. predpisi v zvezi s kliringom, reševanjem s sredstvi upnikov, sistemi zajamčenih vlog itd., saj lahko ti vplivajo na vedenje ponudnikov financiranja), zlasti kadar obstajajo bistvene spremembe ali razlike med jurisdikcijami, v katerih institucija posluje, in
- d. da bo sprememba zapadlosti povzročila določeno stopnjo neusklajenosti, pri čemer pa morajo te neusklajenosti ostati znotraj obvladljivih in kontroliranih meja, da se prepreči propad poslovnega modela v primeru stresnih obdobj ali sprememb tržnih razmer.

394. Pristojni organi bi morali oceniti, ali lahko morebitne pomanjkljivosti, ki izhajajo iz profila financiranja institucije, kot so neusklajenosti zapadlosti, ki presegajo sprejemljive meje, prevelike koncentracije virov financiranja, prevelike ravni obremenitev sredstev ali neustrezno ali nestabilno financiranje dolgoročnih sredstev, povzročijo nesprejemljivo zvišanje stroškov financiranja za institucijo. Upoštevati bi morali naslednje:

- a. tveganje obnovitve financiranja po višjih obrestnih merah v primeru pretirane odvisnosti od posebnih virov financiranja, zvišanja potreb po financiranju institucije ali če viri financiranja dojemajo institucijo kot institucijo z bolj tveganim profilom, zlasti če ni verjetno, da bodo ti višji stroški samodejno preneseni na stranke, in
- b. ali vse večja raven obremenitev sredstev nad sprejemljivimi mejami zmanjšuje dostop do nezavarovanega financiranja in zvišuje njegovo ceno.

Ovrednotenje tveganj za stabilnost profila financiranja

395. Pristojni organi bi morali upoštevati dejavnike, ki lahko zmanjšajo stabilnost profila financiranja v zvezi z vrsto in značilnostmi sredstev in obveznosti. Upoštevati bi morali naslednje:

- a. dejstvo, da bodo nekatere posebne kategorije sredstev za institucijo in/ali sistem pomembnejše od drugih;
- b. strukturno neusklajenost zapadlosti med sredstvi in obveznostmi tako v različnih pomembnih valutah, kadar je to primerno, kot tudi v skupnem znesku ter način, kako valutne neusklajenosti, ki prekrivajo strukturne neusklajenosti zapadlosti, vplivajo na skupno tveganje za stabilnost profila financiranja, in
- c. ustrezne metrike strukturnega financiranja (ustrezne za poslovni model institucije). Primeri metrik strukturnega financiranja lahko vključujejo razmerje

med posojili in vlogami, vrzel v financiranju stranke in vedenju prilagojeno lestvico zapadlosti (poseben primer za to je metrika količnika neto stabilnih virov financiranja).

396. Pristojni organi bi morali oceniti tveganja za vzdržnost profila financiranja, ki izhaja iz koncentracij virov financiranja. Upoštevati bi morali naslednje dejavnike:

- a. koncentracije v različnih pogledih, zlasti kadar je to primerno: vrsto uporabljenih instrumentov financiranja, posebne trge financiranja, posamezne ali povezane nasprotne stranke in druga tveganja koncentracije, ki lahko vplivajo na dostop do financiranja v prihodnje (z usmeritvijo v trge in instrumente, pomembne za profil dolgoročnega financiranja, in ob upoštevanju, da je lahko njihovo mnenje o tveganju koncentracije v profilu kratkoročne likvidnosti pomembno), ter
- b. tveganje, da lahko raven obremenitev sredstev negativno vpliva na nagnjenost trga k prevzemanju nezavarovanih dolgov institucije (v smislu posebnih značilnosti trgov, na katerih deluje institucija, in poslovnega modela institucije). Dejavniki za to oceno lahko vključujejo:
 - skupni znesek obremenjenih in/ali izposojenih sredstev v primerjavi z bilanco stanja;
 - razpoložljivost prostih sredstev (sredstva, ki so neobremenjena, vendar jih je mogoče obremeniti), zlasti kadar se upoštevajo v zvezi s skupnim nezavarovanim grosističnim financiranjem;
 - raven presežnega zavarovanja glede na kapitalsko osnovo; presežno zavarovanje se nanaša na obseg, v katerem vrednost sredstev, uporabljenih za pridobitev zavarovanega financiranja, presega hipotetični znesek pridobljenega financiranja (npr. če se sredstva v višini 120 EUR uporabijo za zavarovano financiranje v višini 100 EUR, presežno zavarovanje znaša 20 EUR) in
 - posledice ravni presežnega zavarovanja za sistem jamstva za vloge, če institucija propade.

Ovrednotenje dejanskega dostopa do trga

397. Pristojni organi bi morali biti seznanjeni z dejanskim dostopom institucije do trga ter trenutnimi in prihodnjimi nevarnostmi za njen dostop do trga. Upoštevati je treba več dejavnikov:

- a. vse informacije, s katerimi so seznanjeni pristojni organi, vključno z informacijami, ki jih predloži institucija sama in ki kažejo na to, da ima institucija visoke zahteve za posamezne trge ali nasprotne stranke (vključno s centralnimi bankami), ki so zanjo pomembne, glede na zmogljivost teh trgov/nasprotnih strank;

- b. vse pomembne ali nepričakovane spremembe v izdajanju dolžniških instrumentov, s katerimi se seznanijo pristojni organi na vsakem pomembnem trgu (tudi v pomembnih valutah); upoštevati je treba, da bi pristojni organi od institucij pričakovali, da jih opozorijo na vse takšne morebitne spremembe. Poleg tega bi morali oceniti, ali so takšne spremembe posledica strateških odločitev institucije ali pa so znak zmanjšane dostopa do trga;
- c. tveganje, da lahko novice o instituciji negativno vplivajo na trg (dojemanje/zaupanje) in s tem na dostop do trga. Take novice so lahko na trgu znane ali pa ne in
- d. znake, da bi lahko kratkoročna likvidnostna tveganja (npr. kadar se oceni, da je kratkoročno likvidnostno tveganje visoko) zmanjšala dostop institucije do njenih glavnih trgov financiranja.

Ovrednotenje pričakovanih sprememb tveganj financiranja na podlagi načrta financiranja institucije

398. Pristojni organi bi morali oceniti pričakovane spremembe tveganj financiranja na podlagi načrta financiranja institucije. Pri tej oceni bi bilo treba upoštevati naslednje vidike:

- a. vpliv načrta financiranja institucije, potem ko bo izveden v celoti, na tveganja financiranja institucije, ob upoštevanju, da se lahko z izvedbo načrta financiranja povečajo ali zmanjšajo tveganja v profilu financiranja, in
- b. nadzorniško mnenje o izvedljivosti načrta.

8.4 Ocena upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja

399. Za zagotovitev celovitega razumevanja profila likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja institucije bi morali pristojni organi proučiti tudi okvir upravljanja in obvladovanja tveganja, na katerem temeljita njeno likvidnostno tveganje in tveganje financiranja. Pri tem bi morali pristojni organi oceniti:

- a. strategijo likvidnostnega tveganja in raven sprejemljivega likvidnostnega tveganja;
- b. organizacijski okvir, politike in postopke;
- c. opredelitev, merjenje, upravljanje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem;
- d. stresne teste institucije na ravni likvidnosti;
- e. okvir notranjih kontrol za upravljanje likvidnostnega tveganja;
- f. krizne načrte za likvidnost institucije in

- g. načrte institucije glede financiranja.

Strategija likvidnostnega tveganja in raven sprejemljivega likvidnostnega tveganja

400. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucija je ustrezno opredelila in sporočila svojo strategijo likvidnostnega tveganja in raven sprejemljivega likvidnostnega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. je strategijo likvidnostnega tveganja in raven sprejemljivega likvidnostnega tveganja oblikoval, odobril in posodobil upravljalni organ;
- b. ima institucija vzpostavljen ustrezen okvir za zagotovitev, da je zadevno osebje učinkovito obveščeno o strategiji likvidnostnega tveganja;
- c. sta strategija likvidnostnega tveganja in raven sprejemljivega likvidnostnega tveganja jasno opredeljeni, ustrezno dokumentirani, učinkovito izvedeni in sporočeni zadevnemu osebju;
- d. je raven sprejemljivega likvidnostnega tveganja primerna za institucijo glede na njen poslovni model, skupno raven sprejemljivega tveganja, vlogo v finančnem sistemu, finančno stanje in zmožnost financiranja ter
- e. ali sta strategija institucije glede likvidnostnega tveganja in njen okvir sprejemljivega likvidnostnega tveganja ustrezno vključena v njen okvir skupne ravni sprejemljivega tveganja.

Organizacijski okvir, politike in postopki

401. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezne ureditve za obvladovanje in upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati, ali:

- a. upravljalni organ odobri vodenje in politike za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja ter o njih redno razpravlja in jih pregleduje;
- b. je višje vodstvo odgovorno za razvoj in izvajanje politik ter postopkov za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja;
- c. višje vodstvo zagotavlja spremljanje odločitev upravljalnega organa;
- d. je okvir upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja notranje usklajen in zagotavlja, da je ILAAP celovit ter dobro vključen v splošnejši postopek institucije za upravljanje tveganja;
- e. so politike in postopki primerni za institucijo ob upoštevanju njene ravni sprejemljivega likvidnostnega tveganja ter

- f. so politike in postopki ustrezno opredeljeni, formalizirani in učinkovito sporočeni vsem v instituciji.

402. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen organizacijski okvir za funkcije upravljanja, merjenja in kontrole likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja z zadostnimi človeškimi in tehničnimi viri za razvoj in izvajanje teh funkcij ter za izvedbo zahtevanih nalog spremljanja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. sisteme in postopke za kontrolo in spremljanje likvidnostnega tveganja nadzirajo neodvisne kontrolne funkcije;
- b. funkcije upravljanja, merjenja in kontrole tveganja zajemajo likvidnostno tveganje v celotni instituciji (vključno s podružnicami) in zlasti vsa področja, kjer je mogoče sprejeti, zmanjšati ali spremljati likvidnostno tveganje;
- c. ima institucija sklop dokumentov o likvidnostni politiki in politiki financiranja, ki se zdijo ustrezni za spodbujanje previdnega vedenja s strani zaposlenih institucije in omogočanje učinkovitega delovanja kontrolnih funkcij, ter
- d. ima institucija ustrezne notranje pisne politike in postopke za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja ter ustrezen okvir za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja.

403. Pristojni organi bi morali oceniti primernost pristopa institucije k ohranjanju dostopa do trga na njenih pomembnih trgih financiranja. Upoštevati bi morali naslednje:

- a. pristop institucije k ohranjanju stalne prisotnosti na trgih (preskušanje dostopa do trga); za posamezne majhne institucije ali specializirane poslovne modele preskušanje dostopa do trgov morda ni pomembno;
- b. pristop institucije k razvoju trdnih odnosov s ponudniki financiranja za zmanjševanje tveganja za zmanjšanje njenega dostopa in
- c. morebitne dokaze, da bi imela institucija še naprej stalen dostop do trga v času stresnih razmer (čeprav bi lahko bilo to v takih okoliščinah za institucijo dražje).

Oprelitev, merjenje, upravljanje in spremljanje tveganja ter poročanje o njem

404. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen okvir in sisteme IT za opredelitev in merjenje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja v skladu z njeno velikostjo in zapletenostjo, ravno sprejemljivega tveganja ter zmožnostjo prevzemanja tveganj. Upoštevati bi morali naslednje dejavnike:

- a. ali je institucija uvedla ustrezne metode za načrtovanje svojih denarnih tokov v ustreznem sklopu časovnih obdobj ob upoštevanju običajnih in stresnih situacij ter celovito prek bistvenih dejavnikov tveganja;

- b. ali institucija uporablja ustrezne ključne predpostavke in metodologije, ki se redno pregledujejo, ob priznavanju medsebojnega vpliva med različnimi tveganji (kreditno, tržno itd.), ki izhajajo iz bilančnih in zunajbilančnih postavk;
- c. kadar je to primerno, ali so vključene vse pomembne pravne subjekte, podružnice in podrejene družbe v jurisdikciji, v kateri deluje institucija, ter
- d. ali institucija razume svojo sposobnost dostopa do finančnih instrumentov, ne glede na to, kje so hranjeni, ob upoštevanju vseh pravnih, regulativnih in obratovalnih omejitev glede njihove uporabe, vključno na primer z nedostopnostjo sredstev zaradi bremenitev v različnih časovnih obdobjih.

405. Pristojni organi bi morali oceniti, ali imajo institucije ustrezen okvir poročanja za likvidnostno tveganje in tveganje financiranja. Upoštevati bi morali:

- a. ali je vzpostavljen sklop meril poročanja, ki ga določi višje vodstvo, pri čemer višje vodstvo opredeli tudi obseg, način in pogostost poročanja o likvidnostnem tveganju in tveganju financiranja ter je odgovorno za pripravo poročil;
- b. kakovost in ustreznost informacijskih sistemov, upravljalnih informacij in notranjega pretoka informacij, ki podpirajo upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja, in ali so podatki in informacije, ki jih uporabljajo institucije, razumljivi za ciljno občinstvo, točni in uporabni (npr. pravočasni, ne preveč zapleteni, dovolj obsežni itd.), in
- c. ali se posebna poročila in dokumenti, ki vsebujejo izčrpne in lahko dostopne informacije o likvidnostnem tveganju, redno zagotavljajo ustreznim prejemnikom (kot je upravljalni organ, višje vodstvo ali odbor za sredstva in obveznosti).

406. Pristojni organi bi morali oceniti primernost postopka merjenja tveganja likvidnosti znotraj enega dne, zlasti za institucije, ki sodelujejo v plačilnih sistemih, sistemih poravnave in klirinških sistemih. Upoštevati bi morali, ali:

- a. institucija ustrezno spremlja in nadzira denarne tokove in likvidna sredstva, ki so na voljo za kritje zahtev znotraj enega dne, ter napoveduje, kdaj čez dan se bodo pojavili denarni tokovi, in
- b. institucija izvaja ustrezne specifične stresne teste za posle znotraj enega dne (pri čemer naj bi institucija upoštevala podobne scenarije, kot so navedeni zgoraj).

407. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija ustrezen sklop kazalnikov v zvezi z likvidnostno pozicijo in pozicijo sredstev, ki ustreza poslovnemu modelu ter naravi, obsegu in zapletenosti institucije. Upoštevati bi morali:

- a. ali kazalniki ustrezno zajemajo ključne strukturne ranljivosti financiranja institucije, kar zajema naslednje vidike, kjer je to primerno:

- stopnjo odvisnosti od enotnega trga ali zelo majhno število trgov/nasprotnih strank;
 - „rigidnost“ virov financiranja in dejavnikov vedenja;
 - koncentracijo posameznih instrumentov;
 - koncentracijo dejavnosti v različnih valutah;
 - velike koncentracije zapadlosti in vrzeli v zapadlosti v dolgoročnem obdobju ter
- b. ali so kazalniki ustrezno dokumentirani, se redno preverjajo, uporabljajo kot vhodni podatki za opredelitev ravni sprejemljivega tveganja, so del poročanja o upravljanju in se uporabljajo za določanje operativnih omejitev.

Stresni testi institucije na ravni likvidnosti

408. Pristojni organi bi morali oceniti, ali institucija izvaja ustrezne stresne teste na ravni likvidnosti kot del svojega splošnega programa stresnih testov v skladu s *Smernicami* odbora CEBS za *stresne teste*, da razumejo vpliv neželenih dogodkov na njeno izpostavljenost tveganjem ter na kvantitativno in kvalitativno ustreznost njenih likvidnih sredstev in da ugotovijo, ali likvidnostna sredstva institucije zadostujejo za kritje tveganj, ki se lahko spremenijo v različnih vrstah stresnih scenarijev, in/ali za obravnavo tveganj, ki jih predstavljajo kontrola, upravljanje ali druge pomanjkljivosti. Pri tem bi morali pristojni organi upoštevati tudi, ali je okvir stresnih testov institucije ustrezen za:

- a. določanje obdobja preživetja institucije glede na njen obstoječ likvidnostni blažilnik in stabilne vire financiranja ter ob upoštevanju ravni sprejemljivega tveganja v obdobju resnega, vendar verjetnega likvidnostnega stresa;
- b. analizo vpliva stresnih scenarijev na konsolidirano likvidnostno pozicijo celotne skupine ter na likvidnostno pozicijo posameznih subjektov in poslovnih področij ter
- c. razumevanje, kje lahko pride do tveganj, ne glede na organizacijsko strukturo in stopnjo centraliziranega upravljanja likvidnostnega tveganja.

409. Pristojni organi bi morali oceniti tudi, ali so potrebni dodatni testi za posamezne subjekte in/ali likvidnostne podskupine, ki so izpostavljene znatnim likvidnostnim tveganjem. Pri teh testih bi bilo treba upoštevati posledice scenarijev v različnih časovnih obdobjih, tudi znotraj enega dne.

410. Pristojni organi bi morali poskrbeti, da institucija zagotovi modeliran vpliv različnih vrst stresnih scenarijev in več testov občutljivosti (na podlagi sorazmernosti). Skrbno bi bilo treba proučiti oceno zasnove stresnih scenarijev in različnih pretresov, simuliranih v njih, ob upoštevanju, ali institucija v tej zasnovi ne upošteva le preteklosti, temveč uporablja tudi

hipoteze na podlagi strokovne presoje. Pristojni organi bi morali analizirati, ali se upoštevajo vsaj naslednji scenariji:

- a. kratkoročni in dolgoročni;
- b. specifični za institucijo in za celoten trg (pojavljajo se istočasno na različnih trgih) ter
- c. kombinacija točk (i) in (ii).

411. Pomemben vidik, ki bi ga morali pristojni organi upoštevati pri oceni okvira stresnih testov institucije, je modeliranje vpliva hipotetičnih stresnih scenarijev na denarne tokove institucije ter na njeno zmožnost nadomestitve in obdobje preživetja ter ali modeliranje odraža različne vplive, ki bi jih lahko ekonomski stres imel na sredstva institucije ter njene prilive in odlive.

412. Pristojni organi bi morali oceniti tudi, ali je institucija sprejela konservativen pristop k določanju predpostavk stresnih testov. Odvisno od vrste in resnosti scenarija bi morali pristojni organi proučiti ustreznost več predpostavk, zlasti:

- a. izteka depozitnega financiranja;
- b. zmanjšanja zavarovanega in nezavarovanega grosističnega financiranja;
- c. povezave med trgi financiranja in razpršitvijo na različnih trgih;
- d. dodatnih pogojnih zunajbilančnih izpostavljenosti;
- e. zapadlosti financiranja (npr. kadar ima ponudnik financiranja nakupne opcije);
- f. vpliva morebitnega poslabšanja bonitetne ocene institucije;
- g. valutne konvertibilnosti in dostopa do deviznih trgov;
- h. zmožnosti prenosa likvidnostnih sredstev med subjekti, sektorji in državami;
- i. ocen prihodnje rasti bilanc stanja in
- j. zaradi tveganj izgube poslovnega ugleda implicitne zahteve, da institucija obnovi sredstva in razširi ali ohrani druge oblike likvidnostne podpore.

413. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je okvir upravljanja stresnih testov institucije na ravni likvidnosti primeren in ali je ustrezno vključen v strategijo upravljanja celotnega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. sta obseg in pogostost stresnih testov ustrezna glede na naravo in zapletenost institucije, njeno izpostavljenost likvidnostnemu tveganju in njen relativni pomen v finančnem sistemu;

- b. so rezultati stresnih testov vključeni v postopek strateškega načrtovanja institucije za likvidnost in financiranje ter se uporabljajo za povečanje učinkovitosti upravljanja likvidnosti v primeru krize, vključno z načrtom institucije za obnovo likvidnosti;
- c. ima institucija ustrezen postopek za določanje primernih dejavnikov tveganja za izvajanje stresnih testov, ob upoštevanju vseh pomembnih ranljivosti, ki lahko ogrozijo likvidnostno pozicijo posamezne institucije;
- d. se predpostavke in scenariji pregledujejo in posodablajo dovolj pogosto ter
- e. pri ocenjevanju upravljanja likvidnosti skupine institucija dovolj pozornosti nameni morebitnim omejitvam za prenos likvidnosti znotraj skupine.

Okvir notranjih kontrol likvidnostnega tveganja

414. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija trden in celovit okvir notranjih omejitev in kontrol ter zanesljive zaščitne ukrepe za zmanjševanje ali omejitev likvidnostnega tveganja v skladu z njeno ravno sprejemljivega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. je okvir omejitev in kontrol primeren glede na zapletenost, velikost in poslovni model institucije ter odraža različne pomembne dejavnike likvidnostnega tveganja, kot so neuskklajenost zapadlosti, valutne neuskklajenosti, posli z izvedenimi finančnimi instrumenti, zunajbilančne postavke in tveganje likvidnosti znotraj enega dne;
- b. je institucija uvedla ustrezne omejitve in nadzorne sisteme, ki so skladni z njeno ravno sprejemljivega likvidnostnega tveganja ter omogočajo uporabo rezultatov likvidnostnih stresnih testov;
- c. omejitve tveganj redno pregledujejo pristojni organi institucije in se jasno sporočajo vsem zadevnim poslovnim področjem;
- d. obstajajo jasni in pregledni postopki o načinu odobritve in pregledovanja posameznih omejitev likvidnostnega tveganja;
- e. obstajajo jasni in pregledni postopki o načinu spremljanja skladnosti s posameznimi omejitvami likvidnostnega tveganja in o načinu reševanja kršitev teh omejitev (vključno z jasnimi postopki eskalacije in poročanja) ter
- f. okvir omejitev in kontrol pomaga instituciji zagotoviti razpoložljivost raznovrstne strukture financiranja ter zadostna in dostopna likvidna sredstva.

415. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je institucija uvedla ustrezen sistem transfernih cen kot del okvira kontrol likvidnostnega tveganja. Upoštevati bi morali, ali:

- a. sistem transfernih cen institucije zajema vse pomembne poslovne dejavnosti;
- b. sistem institucije glede transfernih obrestnih mer vključuje vse ustrezne likvidnostne stroške, koristi in tveganja;
- c. nastali mehanizem vodstvu omogoča, da daje ustrezne spodbude za upravljanje likvidnostnega tveganja;
- d. se metodologija transfernih cen in njeno umerjanje ustrezno pregledujeta in posodabljata glede na velikost in zapletenost institucije;
- e. je zadevno osebje seznanjeno s sistemom transfernih cen in njihovo metodologijo ter
- f. kot dodaten dejavnik, ali se politika institucije o vključitvi metodologije transfernih obrestnih mer v okvir notranjega oblikovanja cen uporablja za ocenjevanje in odločanje o transakcijah s strankami (to vključuje obe strani bilance stanja, npr. odobritev posojil in sprejemanje depozitov).

416. Pristojni organi bi morali oceniti, ali ima institucija vzpostavljene ustrezne kontrole v zvezi z blažilnikom likvidnih sredstev. Upoštevati bi morali, ali:

- a. okvir kontrol zajema pravočasno spremljanje blažilnika likvidnih sredstev, vključno s kakovostjo sredstev, njihovo koncentracijo, takojšnjo razpoložljivostjo za subjekt skupine, ki uporablja sredstva za kritje likvidnostnih tveganj, in morebitnimi ovirami za njihovo pravočasno pretvorbo v gotovino ter
- b. ima institucija ustrezno politiko glede spremljanja tržnih pogojev, ki lahko vplivajo na njeno sposobnost hitre prodaje ali začasne prodaje na trgu.

Krizni načrti za likvidnost

417. Pristojni organi bi morali oceniti, ali so v kriznih načrtih institucije za likvidnost ustrezno določeni politike, postopki in akcijski načrti za odziv na resne morebitne motnje za zmožnost institucije, da se financira. Upoštevati bi morali vsebino in obseg ukrepov za financiranje v kriznih razmerah, ki so vključeni v krizni načrt za likvidnost, in zlasti dejavnike, kot so:

- a. ali so v kriznem načrtu za likvidnost ustrezno pojasnjene ureditve upravljanja za njegovo uporabo in vzdrževanje;
- b. ali se v kriznem načrtu za likvidnost ustrezno upoštevata profil tveganja na ravni likvidnosti in splošen profil tveganja;

- c. ali ima institucija okvir kazalnikov za zgodnje opozarjanje glede likvidnosti, ki so verjetno učinkoviti pri omogočanju instituciji, da pravočasno opredeli poslabšanje tržnih okoliščin in hitro določi, katere ukrepe je treba sprejeti;
- d. ali so v kriznem načrtu za likvidnost jasno opredeljeni vsi pomembni (morebitni) viri financiranja, vključno z ocenjenimi zneski, ki so na voljo za različne vire likvidnosti, in predvidenim časom, potrebnim za pridobitev sredstev iz teh virov;
- e. ali so ukrepi usklajeni s splošno strategijo tveganja institucije in njeno ravno sprejemljivega tveganja ter
- f. ustreznost predpostavk v zvezi z vlogo financiranja s strani centralnih bank v kriznem načrtu institucije za likvidnost. Primeri dejavnikov, ki jih lahko upoštevajo pristojni organi, lahko vključujejo mnenje institucije o:
 - sedanji in prihodnji razpoložljivosti morebitnih drugih virov financiranja, povezanih s posojilnimi programi centralne banke;
 - vrstah posojanja, sprejemljivem zavarovanju s premoženjem in operativnih postopkih za dostop do sredstev centralne banke ter
 - okoliščinah, v katerih bi bilo potrebno financiranje s strani centralne banke, potrebnem znesku in obdobju, za katero bi se verjetno zahtevala taka uporaba sredstev s strani centralne banke.

418. Pristojni organi bi morali oceniti, ali so ukrepi, opisani v kriznem načrtu za likvidnost, izvedljivi glede na stresne scenarije, v katerih naj bi bili sprejeti. Upoštevati bi morali dejavnike, kot so:

- a. raven skladnosti in medsebojnega vpliva med stresnimi testi institucije na ravni likvidnosti, njenim kriznim načrtom za likvidnost in njenimi kazalniki za zgodnje opozarjanje glede likvidnosti;
- b. ali se zdi verjetno, da bodo ukrepi, opredeljeni v kriznem načrtu za likvidnost, omogočili instituciji, da se ustrezno odzove na različne možne scenarije hudega likvidnostnega stresa, vključno s stresom na ravni institucije in stresom na ravni celotnega trga, kot tudi morebiten medsebojen vpliv med njimi, ter
- c. ali so ukrepi, opredeljeni v kriznem načrtu za likvidnost, preudarno količinsko opredeljeni v smislu sposobnosti ustvarjanja likvidnosti v stresnih pogojih in časa, potrebnega za njihovo izvajanje, ob upoštevanju operativnih zahtev, kot je zastava zavarovanja pri centralni banki.

419. Pristojni organi bi morali oceniti ustreznost okvira institucije za upravljanje glede na njen krizni načrt za likvidnost. Upoštevati bi morali dejavnike, kot so:

- a. ustreznost postopkov eskalacije in določanja prednosti, ki opredeljujejo, kdaj in kako se lahko in bi se moral uporabiti posamezen ukrep;

- b. ali ima institucija ustrezne politike in postopke v zvezi s komunikacijo znotraj institucije in z zunanjimi stranmi ter
- c. stopnja skladnosti med kriznimi načrti za likvidnost in načrti neprekinjenega delovanja institucije.

Načrti financiranja

420. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je načrt financiranja izvedljiv in ustrezen glede na naravo, obseg in zapletenost institucije, njene trenutne in načrtovane dejavnosti ter njen profil likvidnosti in financiranja. Upoštevati bi morali dejavnike, kot so:

- a. ali je načrt financiranja zanesljiv v smislu zmožnosti podpiranja načrtovanih poslovnih dejavnosti v neugodnih scenarijih;
- b. pričakovana sprememba profila financiranja institucije, ki izhaja iz izvajanja načrta financiranja, ter ali je to primernost tega glede na dejavnosti in poslovni model institucije;
- c. ali načrt financiranja podpira morebitne zahtevane ali zaželene izboljšave v profilu financiranja institucije;
- d. njihovo lastno mnenje o tržnih dejavnostih (njihovih spremembah), ki jih institucije načrtujejo v svoji jurisdikciji na združeni ravni, in pomen tega za izvedljivost posameznih načrtov financiranja;
- e. ali je načrt financiranja:
 - vključen v splošen strateški načrt institucije,
 - skladen z njenim poslovnim modelom in
 - skladen z njeno ravno sprejemljivega likvidnostnega tveganja.

421. Poleg tega lahko pristojni organi upoštevajo:

- a. ali institucija ustrezno analizira ter se zaveda primernosti in ustreznosti načrta financiranja glede na trenutno likvidnostno pozicijo in pozicijo sredstev ter njun načrtovani razvoj. V okviru tega lahko pristojni organi ocenijo, ali lahko višje vodstvo institucije pojasni, zakaj je načrt financiranja izvedljiv in katere so njegove pomanjkljivosti;
- b. politiko institucije za določanje, kakšen obseg financiranja in kateri trgi so pomembni za institucijo (in ali je financiranje ustrezno);

- c. časovno obdobje, ki ga institucija predvidi za prehod na drugačen profil financiranja, če je to potrebno ali zaželeno, ob upoštevanju, da so lahko s tem povezana tveganja, če je prehod do končnega stanja prehitel ali prepočasen, in
- d. ali načrt financiranja vsebuje različne strategije in jasne postopke upravljanja za pravočasno izvedbo sprememb strategije.

422. Pristojni organi bi morali oceniti, ali je načrt financiranja institucije ustrezno izveden. Upoštevati bi morali vsaj, ali:

- a. je načrt financiranja ustrezno dokumentiran in sporočen vsem zadevnim zaposlenim;
- b. je načrt financiranja vključen v vsakodnevne dejavnosti institucije, zlasti v postopek sprejemanja odločitev glede financiranja, in

423. Poleg tega lahko pristojni organi upoštevajo, ali lahko institucija uskladi načrt financiranja s podatki, predloženimi pristojnim organom v predlogi načrta financiranja.

424. Pristojni organi bi morali proučiti kakovost postopkov institucije za spremljanje izvajanja načrta financiranja in njeno sposobnost, da se pravočasno odzove na odstopanja. Pri tej oceni bi morali pristojni organi upoštevati dejavnike, kot so:

- a. kakovost obveščanja (višjega) vodstva o trenutnem stanju izvajanja načrta financiranja;
- b. ali načrt financiranja predvideva izvajanje alternativnih nadomestnih ukrepov v primeru sprememb tržnih pogojev in
- c. politiko in prakso institucije v zvezi z rednimi pregledi in posodabljanjem načrta financiranja, kadar se dejanska zbrana sredstva znatno razlikujejo od načrta financiranja.

8.5 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

425. Pristojni organi bi morali na podlagi zgornje ocene oblikovati mnenje o tveganju financiranja in likvidnostnem tveganju institucije. To mnenje bi moralo biti izraženo v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih iz tabel 9 in 10.

Tabela 9. Nadzorniška merila za izračun rezultata likvidnostnega tveganja

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo ni bilo ugotovljeno nobeno zaznavno tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo.	<ul style="list-style-type: none"> • Neuskklajenosti (npr. med zapadlostmi, valutami itd.) ne predstavljajo nobenega zaznavnega tveganja. • Velikost in sestava likvidnostnega blažilnika sta primerni in ustrezni. • Drugi dejavniki likvidnostnega tveganja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, nezmožnost prenosa likvidnosti znotraj skupine itd.) niso pomembni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija likvidnostnega tveganja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • Organizacijski okvir za likvidnostno tveganje je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole. • Sistemi za merjenje in spremljanje likvidnostnega tveganja ter poročanje o njem so ustrezni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za likvidnostno tveganje so zanesljivi ter skladni s strategijo upravljanja tveganja in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja/ravnju zanj sprejemljivega tveganja.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Neuskklajenosti (npr. med zapadlostmi, valutami itd.) kažejo na nizko tveganje. • Tveganje v zvezi z velikostjo in sestavo likvidnostnega blažilnika je nizko. • Drugi dejavniki likvidnostnega tveganja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, nezmožnost prenosa likvidnosti znotraj skupine itd.) so malo pomembni. 	
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje.	<ul style="list-style-type: none"> • Neuskklajenosti (npr. med zapadlostmi, valutami itd.) kažejo na srednje tveganje. • Tveganje v zvezi z velikostjo in sestavo likvidnostnega blažilnika je srednje. • Drugi dejavniki likvidnostnega tveganja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, nezmožnost prenosa likvidnosti znotraj skupine itd.) so srednje pomembni. 	
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Neuskklajenosti (npr. med zapadlostmi, valutami itd.) kažejo na visoko tveganje. • Tveganje v zvezi z velikostjo in sestavo likvidnostnega blažilnika je visoko. • Drugi dejavniki likvidnostnega tveganja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, nezmožnost prenosa likvidnosti znotraj skupine itd.) so zelo pomembni. 	

Tabela 10. Nadzorniška merila za izračun rezultata tveganja financiranja

Rezultat tveganja	Nadzorniško mnenje	Merila glede inherentnih tveganj	Merila glede ustreznega upravljanja in kontrol
1	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo ni bilo ugotovljeno nobeno zaznavno tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo.	<ul style="list-style-type: none"> • Profil financiranja institucije ali njegova vzdržnost ne predstavlja nobenega zaznavnega tveganja. • Tveganje, ki izhaja iz stabilnosti financiranja, ni pomembno. • Drugi dejavniki tveganja financiranja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, dostop do trgov financiranja itd.) niso pomembni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Politika in strategija tveganja financiranja institucije sta usklajeni z njeno splošno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganja. • Organizacijski okvir za tveganje financiranja je zanesljiv ter ima jasne odgovornosti in jasno ločene naloge med prevzemniki tveganja ter funkcijama upravljanja in kontrole. • Sistemi za merjenje in spremljanje tveganja financiranja ter poročanje o njem so primerni. • Notranje omejitve in okvir kontrol za tveganje financiranja so zanesljivi ter skladni s strategijo upravljanja tveganja in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganja/ravnjo zanjo sprejemljivega tveganja.
2	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo nizko.	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganje, ki izhaja iz profila financiranja institucije in njegove vzdržnosti, je nizko. • Tveganje, ki izhaja iz stabilnosti financiranja, je nizko. • Pomembnost drugih dejavnikov tveganja financiranja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, dostop do trgov financiranja itd.) je nizka. 	
3	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo srednje.	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganje, ki izhaja iz profila financiranja institucije in njegove vzdržnosti, je srednje. • Tveganje, ki izhaja iz stabilnosti financiranja, je srednje. • Drugi dejavniki tveganja financiranja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, dostop do trgov financiranja itd.) so srednje pomembni. 	
4	Glede na raven tveganja pri delovanju ter upravljanje in kontrolo je tveganje za znaten bonitetni vpliv na institucijo visoko.	<ul style="list-style-type: none"> • Tveganje, ki izhaja iz profila financiranja institucije in njegove vzdržnosti, je visoko. • Tveganje, ki izhaja iz stabilnosti financiranja, je visoko. • Drugi dejavniki tveganja financiranja (npr. tveganje izgube poslovnega ugleda, dostop do trgov financiranja itd.) so zelo pomembni. 	

Naslov 9. Ocena likvidnostne ustreznosti SREP

9.1 Splošne ugotovitve

426. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene likvidnostne ustreznosti SREP določiti, ali likvidnost institucije zagotavlja ustrezno kritje tveganj za likvidnost in financiranje, ocenjenih v skladu z naslovom 8. Pristojni organi bi morali na podlagi ocene likvidnostne ustreznosti SREP določiti tudi, ali je treba določiti posebne likvidnostne zahteve za kritje tveganj za likvidnost in financiranje, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija.

427. Pristojni organi bi morali upoštevati likvidnostne blažilnike institucije, njeno zmožnost nadomestitve in profil financiranja ter njen ILAAP, pa tudi ureditve, politike, postopke in mehanizme za merjenje in upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja kot ključni dejavnik sposobnosti delovanja institucije. Ta določitev bi morala biti povzeta in se odražati v rezultatu na podlagi meril, določenih na koncu tega naslova.

428. Na podlagi rezultatov ILAAP, kadar je to ustrezno in pomembno, bi moral pristojni organ oblikovati svojo ugotovitev o likvidnostni ustreznosti.

429. Pristojni organi bi morali izvesti postopek ocene likvidnostne ustreznosti SREP ter pri tem uporabiti naslednje korake:

- a. skupno oceno likvidnosti;
- b. določitev potrebe po posebnih likvidnostnih ukrepih;
- c. količinsko opredelitev morebitnih posebnih likvidnostnih zahtev – izračun primerjalne vrednosti;
- d. oblikovanje posebnih likvidnostnih zahtev in
- e. določitev rezultata likvidnosti.

9.2 Skupna ocena likvidnosti

430. Za oceno, ali likvidnost institucije zagotavlja ustrezno kritje tveganj za likvidnost in financiranje, bi morali pristojni organi uporabiti naslednje vire informacij:

- a. ILAAP institucije;
- b. rezultate ocene likvidnostnega tveganja;

- c. rezultate ocene tveganja financiranja;
- d. rezultat izračuna nadzorniških primerjalnih vrednosti in
- e. druge ustrezne vhodne podatke (na podlagi inšpekcijskih pregledov na kraju samem, medsebojne strokovne analize skupine, stresnih testov itd.).

431. Pristojni organi bi morali upoštevati zanesljivost ILAAP institucije, vključno z metrikami za likvidnostno tveganje in tveganje financiranja, ki jih uporablja institucija.

432. Pri ocenjevanju okvira institucije za ILAAP – po potrebi vključno z notranjimi metodologijami za izračun notranjih likvidnostnih zahtev – bi morali pristojni organi oceniti, ali so izračuni ILAAP:

- a. verodostojni: ali uporabljeni izračuni/metodologije ustrezno pokrivajo tveganja, ki naj bi jih obravnavale, in
- b. razumljivi: ali so osnovne sestavine izračunov ILAAP jasno razčlenjene in povzete.

433. Pri oceni likvidnostne ustreznosti institucije bi morali pristojni organi združiti svoje ocene likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. Upoštevati bi morali zlasti ugotovitve v zvezi z:

- a. tveganji, ki niso zajeta v likvidnostne zahteve iz Uredbe (EU) št. 575/2013, vključno s tveganjem likvidnosti znotraj enega dne in likvidnostnim tveganjem, ki presega 30-dnevno obdobje;
- b. drugimi tveganji, ki jih institucija ni ustrezno zajela in izmerila zaradi podcenjevanja odlivov, precenjevanja prilivov, precenjevanja likvidnostne vrednosti blažilnikov ali zmožnosti nadomestitve ali nerazpoložljivosti likvidnih sredstev z operativnega vidika (sredstva niso na voljo za prodajo, sredstva, ki so obremenjena itd.);
- c. posebnimi koncentracijami zmožnosti nadomestitve in/ali financiranja glede na nasprotno stranko in/ali produkt/vrsto;
- d. vrzeli financiranja v posameznih skupinah zapadlosti v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju;
- e. primernim kritjem vrzeli financiranja v različnih valutah;
- f. učinki prepada in
- g. drugimi ustreznimi rezultati nadzorniških stresnih testov likvidnosti.

434. Pristojni organi bi morali to skupno oceno upoštevati v rezultatu likvidnosti, ki bi moral odražati mnenje pristojnih organih o nevarnostih za sposobnost delovanja institucije, ki bi lahko izhajali iz tveganj za likvidnost in financiranje.

9.3 Določitev potrebe po posebnih likvidnostnih zahtevah

435. Pristojni organi bi morali določiti potrebo po posebnih nadzorniških likvidnostnih zahtevah za institucijo na podlagi svoje nadzorniške presoje in dialoga z institucijo ob upoštevanju naslednjega:

- a. poslovnega modela in strategije institucije ter njune nadzorniške ocene;
- b. informacij na podlagi ILAAP institucije;
- c. nadzorniške ocene tveganj za likvidnost in financiranje, vključno z oceno likvidnostnega tveganja pri delovanju, tveganja financiranja pri delovanju ter upravljanja in kontrol likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja, ob upoštevanju možnosti, da se lahko ugotovljena tveganja in ranljivosti drug drugega poslabšajo, ter
- d. morebitnega sistemskega likvidnostnega tveganja.

436. Kadar pristojni organi ugotovijo, da so potrebne posebne likvidnostne zahteve za obravnavo pomislekov glede likvidnosti in financiranja, bi morali sprejeti odločitev o uporabi kvantitativnih zahtev iz tega naslova in/ali uporabi kvalitativnih zahtev iz naslova 10.

437. Pri določanju strukturnih in dolgoročnih nadzorniških zahtev bi morali pristojni organi upoštevati potrebo po dodatnih kratko-/srednjeročnih zahtevah kot začasno rešitev za zmanjšanje tveganj, ki niso odpravljena, medtem ko strukturne zahteve zagotavljajo zelene učinke.

438. Kadar pristojni organi ugotovijo, da obstaja veliko tveganje, da se bodo stroški financiranja institucije nesprejemljivo povečali, bi morali proučiti možnost uvedbe ukrepov, vključno z določitvijo dodatnih kapitalskih zahtev (iz naslova 7), za pokritje večjega vpliva dobičkov in izgub, če institucija ne more prenesti večjih stroškov financiranja na svoje stranke, ali zahtevanjem sprememb strukture financiranja za zmanjšanje tveganja glede stroškov financiranja.

9.4 Določitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev

439. Pristojni organi bi morali razviti in uporabiti nadzorniške likvidnostne primerjalne vrednosti kot kvantitativna orodja v podporo oceni, ali likvidnost institucije zagotavlja zanesljivo kritje tveganj za likvidnost in financiranje. Uporabiti bi jih morali za zagotovitev preudarne, dosledne, pregledne in primerljive primerjalne vrednosti za izračun in primerjavo posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev za institucije.

440. Pri razvoju nadzorniških likvidnostnih primerjalnih vrednosti bi morali pristojni organi upoštevati naslednja merila:

- a. primerjalne vrednosti bi morale biti preudarne, dosledne in pregledne;
- b. primerjalne vrednosti bi morale biti razvite z uporabo nadzorniške ocene tveganj za likvidnost in financiranje ter nadzorniških stresnih testov likvidnosti; nadzorniški stresni testi likvidnosti bi morali biti bistveni del primerjalne vrednosti;
- c. primerjalne vrednosti bi morale zagotoviti primerljive rezultate in izračune, ki bi omogočali primerjavo količinskih opredelitev likvidnostnih zahtev za institucije s podobnimi poslovnimi modeli in profili tveganja, ter
- d. primerjalne vrednosti bi morale nadzornikom pomagati pri določanju ustrezne ravni likvidnosti za institucijo.

441. Glede na vrsto različnih poslovnih modelov, ki jih uporabljajo institucije, rezultat nadzorniških primerjalnih vrednosti morda ni primeren v vsakem primeru za vsako institucijo. Pristojni organi bi morali to obravnavati z uporabo najprimernejše primerjalne vrednosti, kadar je na voljo več možnosti, in/ali z uporabo presoje rezultata primerjave, da se upoštevajo merila glede posameznega poslovnega modela.

442. Pristojni organi bi morali oceniti primernost morebitnih primerjalnih vrednosti, uporabljenih za institucije, ter jih stalno pregledovati in posodabljati glede na izkušnje v zvezi z njihovo uporabo.

443. Kadar pristojni organi pri določanju posebnih likvidnostnih zahtev upoštevajo nadzorniške primerjalne vrednosti kot del dialoga, bi morali instituciji pojasniti utemeljitev in splošna osnovna načela, na katerih temeljijo primerjalne vrednosti.

444. Količnik neto stabilnih virov financiranja se lahko do začetka njegovega izvajanja uporabi kot temelj za določanje posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev glede stabilnega financiranja, če je to potrebno.

445. Če pristojni organi niso razvili svoje primerjalne vrednosti za količinsko opredelitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev, lahko uporabijo primerjalno vrednost na podlagi naslednjih korakov:

- a. primerjalna analiza neto denarnih odlivov v stresnih pogojih in upravičena likvidna sredstva v sklopu časovnih obdobj: do 1 meseca (tudi čez noč), od 1 meseca do 3 mesecev in od 3 mesecev do 1 leta. V ta namen bi morali pristojni organi načrtovati neto odlive (bruto odlive in prilive) in zmožnost nadomestitve v različnih skupinah zapadlosti ob upoštevanju stresnih pogojev (na primer preudarno vrednotenje na podlagi stresnih predpostavk za likvidna sredstva glede

na trenutno vrednotenje v običajnih pogojih in po odbitku), pri čemer se stresna lestvica zapadlosti oblikuje za eno leto vnaprej;

- b. ocena obdobja preživetja institucije na podlagi ocene stresne lestvice zapadlosti;
- c. določitev zelenega/nadzorniškega minimalnega obdobja preživetja ob upoštevanju profila tveganja institucije ter tržnih in makroekonomskih pogojev in
- d. če je zeleno/nadzorniško minimalno obdobje preživetja daljše od trenutnega obdobja preživetja institucije, lahko pristojni organi ocenijo dodatne zneske likvidnih sredstev (dodatne likvidnostne blažilnike), ki jih mora imeti institucija za podaljšanje obdobja preživetja na zahtevano minimalno obdobje.

446. Ključni vhodni podatki za primerjalne vrednosti pristojnih organov za količinsko opredelitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev bodo podatki, zbrani na podlagi nadzorniškega poročanja v skladu s členom 415 Uredbe (EU) št. 575/2013 o likvidnosti in stabilnem financiranju na posamični in konsolidirani podlagi ter o dodatnih metrikah spremljanja likvidnosti. Na obliko primerjalnih vrednosti bo vplivala vsebina tega poročanja, uporaba primerjalnih vrednosti pa bo odvisna od tega, kdaj bodo na voljo poročila.

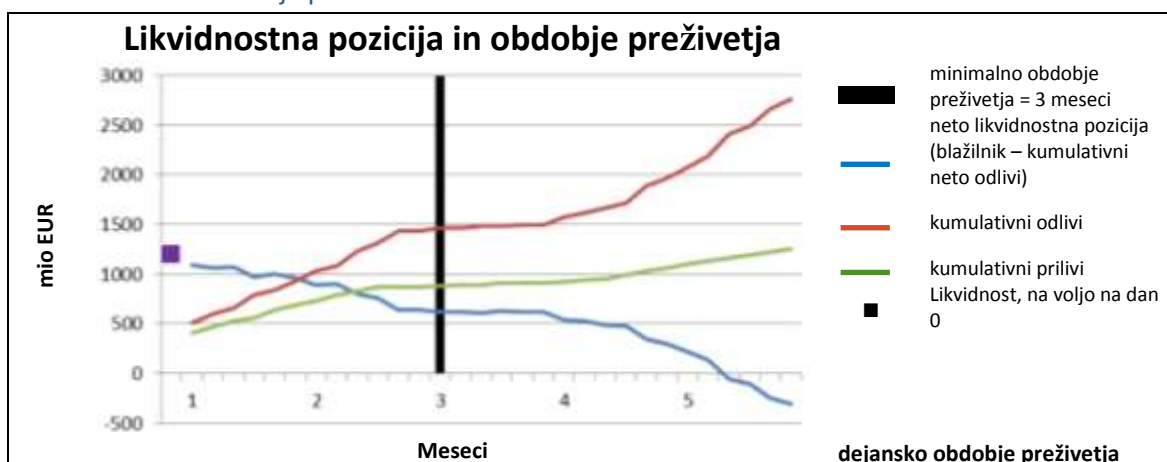
447. Spodaj je nekaj primerov možnih pristopov:

- a. Primer 1: institucija z začetnim likvidnostnim blažilnikom v višini 1 200 milijonov EUR. Kumulativni prilivi in kumulativni odlivi, ocenjeni v stresnih pogojih, so načrtovani v časovnem obdobju 5 mesecev. V tem časovnem obdobju institucija uporabi likvidnostni blažilnik vedno, kadar so prilivi nižji od odlivov. Rezultat tega je, da bi lahko v opredeljenih stresnih pogojih institucija preživela 4,5 meseca, kar je dlje od najdaljšega obdobja preživetja, ki ga določijo nadzorniki (v tem primeru 3 mesece):

Tabela 11. Primer primerjalne vrednosti za količinsko opredelitev likvidnosti

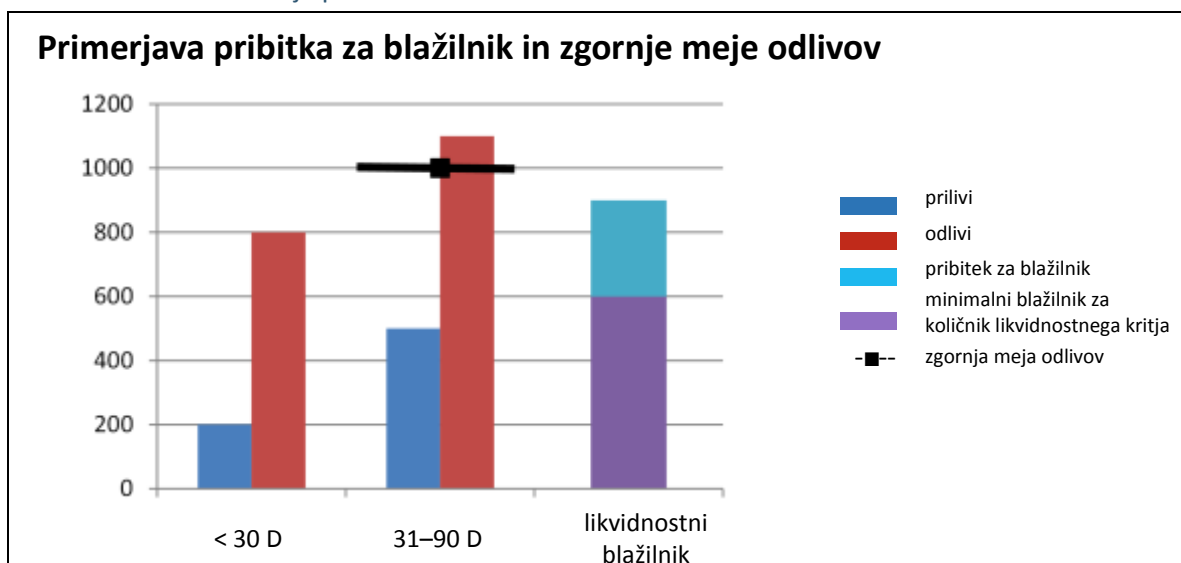
Časovno obdobje v mesecih	Kumulativni odlivi	Kumulativni prilivi	Kumulativni neto odlivi	Neto likvidnostna pozicija (blažilnik – kumulativni neto odlivi)	Likvidnost, na voljo na dan 0
					1 200
1	511	405	106	1 094	
	598	465	133	1 067	
	659	531	128	1 072	
	787	563	224	976	
	841	642	199	1 001	
	933	693	240	960	
2	1 037	731	306	894	
	1 084	788	295	905	
	1 230	833	397	803	
	1 311	875	435	765	
	1 433	875	558	642	
	1 440	876	564	636	
3	1 465	882	583	617	
	1 471	889	582	618	
	1 485	891	594	606	
	1 485	911	574	626	
	1 492	916	576	624	
	1 493	916	577	623	
4	1 581	918	663	537	
	1 618	945	673	527	
	1 666	956	710	490	
	1 719	993	726	474	
	1 885	1 030	856	344	
	1 965	1 065	900	300	
5	2 078	1 099	980	220	
	2 192	1 131	1 061	139	Obdobje preživetja
	2 415	1 163	1 252	-52	
	2 496	1 194	1 302	-102	
	2 669	1 224	1 445	-245	
	2 764	1 253	1 511	-311	

Slika 7. Primer določanja posebne kvantitativne likvidnostne zahteve

- b. Primer 2: nadzorniško minimalno obdobje preživetja je 3 mesece. Alternativni ukrep, ki se lahko uporabi namesto določanja minimalnega obdobja preživetja in s katerim se lahko obravnava tudi nadzorniška zaskrbljenost, da je razlika med prilivi in odlivi nesprejemljivo visoka, je določitev zgornje meje za odlive. Na sliki spodaj je mehanizem za določanje zgornje meje za odlive prikazan s črno vodoravno črto. Institucija mora zmanjšati svoje odlive na raven pod zgornjo mejo. Zgornja meja se lahko določi za enega ali več časovnih intervalov in za neto odlive (po popravku za prilive) ali bruto odlive. Možnost, da se namesto tega doda zahteva po blažilniku, je prikazana v tretjem stolpcu:

Slika 8. Primer določanja posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev

9.5 Oblikovanje posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev

448. Za ustrezno opredelitev posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev bi morali pristojni organi uporabiti enega od naslednjih pristopov:

1. Pristop 1 – zahteva, da je količnik likvidnostnega kritja višji od regulativnega minimuma (kadar je tak količnik uveden z nacionalnimi predpisi ali predpisi EU), in sicer da je tako visok, da so opredeljene pomanjkljivosti dovolj zmanjšane;
2. Pristop 2 – zahteva, da je minimalno obdobje preživetja tako dolgo, da so opredeljene pomanjkljivosti dovolj zmanjšane; obdobje preživetja se lahko določi neposredno kot zahteva ali posredno z določitvijo zgornje meje zneska odlivov v upoštevanih ustreznih časovnih intervalih; pristojni organi lahko zahtevajo različne vrste likvidnih sredstev (npr. sredstva, primerna za centralne banke) za kritje tveganj, ki niso (zadostno) krita s količnikom likvidnostnega kritja;
3. Pristop 3 – zahtevanje minimalnega skupnega zneska likvidnih sredstev ali zmožnosti nadomestitve kot minimalen skupni znesek ali kot minimalen znesek, ki presega veljaven regulativni minimum in je tako visok, da so ugotovljene pomanjkljivosti dovolj zmanjšane; pristojni organi lahko določijo zahteve za sestavo likvidnih sredstev, vključno z operativnimi zahtevami (npr. neposredna pretvorba v gotovino ali bančna vloga likvidnih sredstev pri centralni banki).

449. Pristojni organi lahko strukturirajo posebne kvantitativne zahteve za stabilno financiranje z zahtevanjem minimalne ravni stabilnega financiranja v smislu količnika neto stabilnih virov financiranja.

450. Za zagotovitev skladnosti bi morali pristojni organi strukturirati posebne kvantitativne likvidnostne zahteve tako, da se zagotovijo splošno skladni bonitetni rezultati za vse institucije, ob upoštevanju, da se lahko vrste opredeljenih zahtev med posameznimi institucijami razlikujejo zaradi njihovih individualnih okoliščin. Poleg količine bi morala struktura določati pričakovano sestavo in naravo zahteve. V vseh primerih bi morala določati nadzorniško zahtevo in morebitne veljavne zahteve v skladu z Direktivo 2013/36/EU. Likvidnostni blažilniki in zmožnost nadomestitve, ki jih ima institucija za izpolnitev nadzorniških zahtev, bi morali biti instituciji na voljo za uporabo v obdobju stresnih razmer.

451. Pri določanju posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev in seznanjanju institucij s temi zahtevami bi morali pristojni organi poskrbeti, da jih institucija takoj obvesti, če ne izpolnjuje zahtev ali ne pričakuje, da bo kratkoročno izpolnila zahteve. Pristojni organi bi morali zagotoviti, da jih institucija o tem obvesti brez nepotrebnega odlašanja, skupaj z načrtom, ki ga institucija pripravi za pravočasno ponovno vzpostavitev skladnosti z zahtevami. Pristojni

organi bi morali oceniti izvedljivost načrta institucije za ponovno vzpostavitev skladnosti in sprejeti ustrezne nadzorniške ukrepe, če menijo, da načrt ni izvedljiv. Kadar se šteje, da je načrt izvedljiv, bi morali pristojni organi: določiti morebitne potrebne vmesne nadzorniške ukrepe na podlagi okoliščin institucije; spremljati izvajanje načrta za ponovno vzpostavitev skladnosti; in pozorno spremljati likvidnostno pozicijo institucije ter zahtevati, da institucija po potrebi poveča pogostost poročanja.

452. Ne glede na navedeno lahko pristojni organi določijo kvalitativne zahteve v obliki omejitev/zgornjih meja/limitov za neuskkljenosti, koncentracije, nagnjenost k prevzemanju tveganj, kvantitativne omejitve izdajanja zavarovanih posojil itd. v skladu z merili, opredeljenimi v naslovu 10 smernic.

453. Spodaj je nekaj primerov različnih pristopov za strukturo posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev:

Primer oblikovanja posebnih zahtev

Od 1. januarja 2015 in dokler se ne določi drugače, mora banka X:

- a. **Pristop 1 – zagotoviti, da je njena zmožnost nadomestitve vedno enaka ali višja od npr. 125 % likvidnostnih neto odlivov, izmerjenih v količniku likvidnostnega kritja.**
- b. **Pristop 2 – zagotoviti, da njena zmožnost nadomestitve vedno zagotovi obdobje preživetja, ki je daljše od 3 mesecev ali enako 3 mesecem, izmerjeno na podlagi notranjega stresnega testa likvidnosti/lestvice zapadlosti/posebnih metrik, ki jih razvije nadzornik.**
- c. **Pristop 3 –**
 - **zagotoviti, da njena zmožnost nadomestitve vedno enaka ali višja od X milijard EUR, ali**
 - **zagotoviti, da je njena zmožnost nadomestitve vedno enaka ali višja od X milijard EUR nad minimalno zahtevo v skladu s količnikom likvidnostnega kritja.**
- d. **Pristop 4 – zagotoviti, da je njeno stabilno financiranje vedno enako ali višje od X milijard EUR nad minimalno zahtevo v skladu s količnikom neto stabilnih virov financiranja.**

9.6 Povzetek ugotovitev in izračun rezultata

454. Na podlagi zgornje ocene bi morali pristojni organi oblikovati mnenje o tem, ali obstoječi viri likvidnosti zagotavljajo zanesljivo kritje tveganj, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena

institucija. To mnenje bi moralo biti izraženo v povzetku ugotovitev skupaj z rezultatom, ki temelji na merilih iz tabele 12.

455. Za skupno odločitev (kadar je to potrebno) bi morali pristojni organi uporabiti oceno in rezultat likvidnosti za določanje, ali so viri likvidnosti ustrezni.

Tabela 12. Nadzorniška merila za izračun rezultata likvidnostne ustreznosti

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Likvidnostna pozicija in profil financiranja institucije ne predstavljata nobenega zaznavnega tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmožnost nadomestitve in likvidnostni blažilniki institucije so precej nad posebnimi nadzorniškimi kvantitativnimi zahtevami in naj bi ostali na tej ravni tudi v prihodnje. • Sestava in stabilnost dolgoročnega financiranja (> 1 leto) ne predstavljata zaznavnega tveganja v zvezi z dejavnostmi in poslovnim modelom institucije. • Prost pretok likvidnosti med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, ni oviran ali pa imajo vsi subjekti zmožnost nadomestitve in likvidnostne blažilnike nad nadzorniškimi zahtevami. • Institucija ima verjeten in verodostojen krizni načrt za likvidnost, ki bi bil lahko učinkovit, če bi bilo to potrebno.
2	Likvidnostna pozicija in/ali profil financiranja institucije predstavlja nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmožnost nadomestitve in likvidnostni blažilniki institucije presegajo posebne nadzorniške kvantitativne zahteve, vendar pa obstaja tveganje, da ne bodo ostali na teh ravneh. • Sestava in stabilnost dolgoročnega financiranja (> 1 leto) predstavljata nizko raven tveganja v zvezi z dejavnostmi in poslovnim modelom institucije. • Prost pretok likvidnosti med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je ali bi lahko bil nekoliko oviran. • Institucija ima verjeten in verodostojen krizni načrt za likvidnost, ki sicer vključuje tudi tveganja, vendar bi lahko bil učinkovit,

		če bi bilo to potrebno.
3	Likvidnostna pozicija in/ali profil financiranja institucije predstavlja srednjo raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmožnost nadomestitve in likvidnostni blažilniki institucije se poslabšujejo in/ali so nižji od posebnih nadzorniških kvantitativnih zahtev, pri čemer obstajajo pomisleki glede zmožnosti, da institucija pravočasno ponovno vzpostavi skladnost s temi zahtevami. • Sestava in stabilnost dolgoročnega financiranja (> 1 leto) predstavljata srednjo raven tveganja v zvezi z dejavnostmi in poslovnim modelom institucije. • Prost pretok likvidnosti med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je oviran. • Institucija ima krizni načrt za likvidnost, ki pa verjetno ne bo učinkovit.
4	Likvidnostna pozicija in/ali profil financiranja institucije predstavlja visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmožnost nadomestitve in likvidnostni blažilniki institucije se hitro poslabšujejo in/ali so nižji od posebnih nadzorniških kvantitativnih zahtev, pri čemer obstajajo resni pomisleki glede zmožnosti, da institucija pravočasno ponovno vzpostavi skladnost s temi zahtevami. • Sestava in stabilnost dolgoročnega financiranja (> 1 leto) predstavljata visoko raven tveganja v zvezi z dejavnostmi in poslovnim modelom institucije. • Prost pretok likvidnosti med subjekti v skupini, kadar je to ustrezno, je resno oviran. • Institucija nima kriznega načrta za likvidnost ali pa ima krizni načrt za likvidnost, ki je očitno neustrezen.

Naslov 10. Skupna ocena SREP in uporaba nadzorniških ukrepov

10.1 Splošne ugotovitve

456. Ta naslov zajema kombinacijo ugotovitev ocen elementov SREP v skupni oceni SREP. Obravnava tudi uporabo nadzorniških ukrepov s strani pristojnih organov za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih na podlagi ocene elementov SREP. Pristojni organi lahko uporabijo nadzorniške ukrepe, kot je opredeljeno v Direktivi 2013/36/EU (člena 104 in 105) in nacionalni zakonodaji, ter po potrebi ukrepe zgodnjega posredovanja, kot je opredeljeno v členu 27 Direktive 2014/59/EU, ali kombinacijo obojega.

457. Pristojni organi bi morali izvajati svoja nadzorna pooblastila na podlagi pomanjkljivosti, ugotovljenih med ocenami posameznih elementov SREP, pri čemer bi morali upoštevati skupno oceno SREP, vključno z rezultatom, ob upoštevanju naslednjega:

- a. pomembnosti pomanjkljivosti/ranljivosti in morebitnega bonitetnega vpliva nereševanja tega vprašanja (tj. ali je treba to vprašanje rešiti s posebnim ukrepom);
- b. ali so ukrepi skladni/sorazmerni z njihovo splošno oceno posameznega elementa SREP (in skupno oceno SREP);
- c. ali so bile pomanjkljivosti/ranljivosti že obravnavane/pokrite z drugimi ukrepi;
- d. ali bi se lahko z drugimi ukrepi dosegel enak cilj z manjšim upravnim in finančnim vplivom na institucijo;
- e. optimalne ravni in trajanja uporabe ukrepa za doseg nadzorniškega cilja ter
- f. možnosti, da so lahko ugotovljena tveganja in ranljivosti med seboj povezani in/ali se medsebojno krepijo, kar zahteva povečanje strogosti nadzorniških ukrepov.

458. Pri uporabi nadzorniških ukrepov za obravnavo posebnih pomanjkljivosti, ugotovljenih pri oceni elementov SREP, bi morali pristojni organi upoštevati splošne kvantitativne kapitalske in likvidnostne zahteve, ki se morajo uporabljati na podlagi meril iz naslovov 7 in 9.

459. Pristojni organi lahko sprejmejo nadzorniške ukrepe, ki so neposredno povezani z rezultati morebitnih nadzorniških dejavnosti (npr. pregledi na kraju samem, ocene primernosti članov upravljalnega organa in ključnih funkcij itd.), kadar rezultati takih dejavnosti zahtevajo takojšnjo uporabo nadzorniških ukrepov za obravnavo pomembnih pomanjkljivosti.

10.2 Skupna ocena SREP

460. Pri določanju skupne ocene SREP bi morali pristojni organi upoštevati ugotovitve na podlagi ocen elementov SREP, zlasti:

- a. tveganja, ki jim je ali bi jim lahko bila izpostavljena institucija;
- b. verjetnost, da bi lahko upravljanje institucije, njene pomanjkljivosti glede nadzora in/ali poslovni model ali strategija povečali ali zmanjšali ta tveganja ali izpostavili institucijo novim virom tveganja;
- c. ali viri kapitala in likvidnosti institucije zagotavljajo zanesljivo kritje teh tveganj in
- d. možnost za pozitiven in negativen medsebojni vpliv med elementi (npr. pristojni organi lahko močno kapitalsko pozicijo štejejo za morebiten olajševalni dejavnik za nekatere pomisleke, ugotovljene na področju likvidnosti in financiranja, ali nasprotno, da bi lahko šibka kapitalska pozicija še povečala pomisleke na tem področju).

461. Na podlagi teh meril bi morali pristojni organi določiti sposobnost delovanja institucije, opredeljeno kot bližino do točke nesposobnosti poslovanja na podlagi ustreznosti kapitala in likvidnostnih virov, upravljanja, nadzora in/ali poslovnega modela ali strategije za kritje tveganj, ki jim je ali bi lahko bila izpostavljena institucija.

462. Na podlagi te določitve bi morali pristojni organi:

- a. sprejeti vse potrebne nadzorniške ukrepe za obravnavo pomislekov (poleg posebnih ukrepov, sprejetih za obravnavo posebnih ugotovitev na podlagi ocen SREP);
- b. določiti prihodnje nadzorniško zagotavljanje virov in načrtovanje za institucijo, vključno s tem, ali bi bilo treba institucijo vključiti v načrt nadzorniških pregledov;
- c. določiti potrebo po sprejetju ukrepov zgodnjega posredovanja iz člena 27 Direktive 2014/59/EU in
- d. določiti, ali se lahko šteje, da institucija „propada ali bo verjetno propadla“ v smislu člena 32 Direktive 2014/59/EU.

463. Skupna ocena SREP bi se morala odražati v rezultatu na podlagi meril iz tabele 13 in biti jasno dokumentirana v letnem povzetku skupne ocene SREP. Ta letni povzetek bi moral vključevati tudi skupen rezultat SREP in rezultate za elemente SREP ter morebitne nadzorniške ugotovitve, sprejete v zadnjih 12 mesecih.

Tabela 13. Nadzorniška merila za izračun skupnega rezultata SREP

Rezultat	Nadzorniško mnenje	Merila
1	Ugotovljena tveganja ne predstavljajo nobenega zaznavnega tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovni model in strategija institucije ne vzbujata pomislekov. • Ureditve notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije ne vzbujajo pomislekov. • Tveganja za kapital in likvidnost institucije ne predstavljajo zaznavnega tveganja za pomemben bonitetni vpliv. • Sestava in količina kapitala, ki ga ima institucija, ne vzbujata pomislekov. • Likvidnostna pozicija in profil financiranja institucije ne vzbujata pomislekov.
2	Ugotovljena tveganja predstavljajo nizko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovni model in strategija institucije vzbujata nizko raven pomislekov. • Ureditve upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije vzbujajo nizko raven pomislekov. • Raven tveganja pomembnega bonitetnega vpliva, ki izhaja iz tveganj za kapital in likvidnost, je nizka. • Raven pomislekov glede sestave in količine kapitala, ki ga ima institucija, je nizka. • Raven pomislekov glede likvidnostne pozicije institucije in/ali njenega profila financiranja je nizka.
3	Ugotovljena tveganja predstavljajo srednjo raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovni model in strategija institucije vzbujata srednjo raven pomislekov. • Ureditve upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije vzbujajo srednjo raven pomislekov. • Raven tveganja pomembnega bonitetnega vpliva, ki izhaja iz tveganj za kapital in likvidnost, je srednja. • Raven pomislekov glede sestave in količine kapitala, ki ga ima institucija, je srednja. • Raven pomislekov glede likvidnostne pozicije institucije in/ali njenega profila financiranja je srednja. • Institucija je lahko začela uporabljati različne opcije, vključene v njen načrt za sanacijo.
4	Ugotovljena tveganja predstavljajo	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovni model in strategija institucije

	visoko raven tveganja za sposobnost delovanja institucije.	<p>vzbujata visoko raven pomislekov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ureditve upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije vzbujajo visoko raven pomislekov. • Raven tveganja pomembnega bonitetnega vpliva, ki izhaja iz tveganj za kapital in likvidnost, je visoka. • Raven pomislekov glede sestave in količine kapitala, ki ga ima institucija, je visoka. • Raven pomislekov glede likvidnostne pozicije institucije in/ali njenega profila financiranja je visoka. • Institucija je lahko začela uporabljati znatno število opcij, vključenih v njen načrt za sanacijo.
5	Za institucijo se šteje, da „propada ali bo verjetno propadla“.	<ul style="list-style-type: none"> • Obstaja neposredno tveganje za sposobnost delovanja institucije. • Institucija izpolnjuje pogoje za „propad ali verjeten propad“, kot je določeno v členu 32(4) Direktive 2014/59/EU⁹.

464. Pri ugotovitvi, da institucija „propada ali bo verjetno propadla“, kar se kaže v skupnem rezultatu SREP „F“, bi morali pristojni organi sodelovati z organi za reševanje in se z njimi posvetovati glede ugotovitev na podlagi postopka iz člena 32 Direktive 2014/59/EU.

10.3 Uporaba kapitalskih ukrepov

465. Pristojni organi bi morali uvesti dodatne kapitalske zahteve z določitvijo skupne kapitalske zahteve SREP v skladu s postopkom in merili iz naslova 7.

466. Ne glede na zahteve iz prejšnjega odstavka lahko pristojni organi na podlagi ranljivosti in pomanjkljivosti, ugotovljenih pri ocenjevanju elementov SREP, uvedejo dodatne kapitalske ukrepe, vključno z:

⁹ Pristojni organ zlasti meni, da (1) institucija krši zahteve za nadaljnje dovoljenje ali da obstajajo objektivni elementi, ki podpirajo ugotovitev, da jih bo v bližnji prihodnosti kršila, in to na način, ki bi upravičil preklic dovoljenja s strani pristojnega organa, med drugim zato, ker je institucija ustvarila izgube ali obstaja verjetnost, da bo ustvarila izgube, zaradi katerih bo pošel ves njen kapital ali njegov precejšen del; (2) sredstva institucije so manjša od njenih obveznosti oziroma obstajajo objektivni elementi, ki podpirajo ugotovitev, da bo v bližnji prihodnosti do tega prišlo; ali (3) institucija ni zmožna plačevati svojih dolgov ali drugih obveznosti, ko zapadejo v plačilo, oziroma obstajajo objektivni elementi, ki podpirajo ugotovitev, da bo v bližnji prihodnosti do tega prišlo.

Člen 32(4)(d) Direktive 2014/59/EU določa tudi merila izredne javnofinančne pomoči za ugotovitev o tem, ali institucija „propada ali bo verjetno propadla“, vendar se ta merila ne upoštevajo pri SREP in ugotovitvi, ki jo sprejmejo pristojni organi.

- a. zahtevanjem, da institucija poveča kapital z uporabo čistega dobička v skladu s členom 104(1)(h) Direktive 2013/36/EU;
- b. omejitvijo ali prepovedjo, da institucije izplačajo dobiček ali obresti delničarjem, družbenikom ali imetnikom instrumentov dodatnega temeljnega kapitala, kadar prepoved ne pomeni nastopa dogodka neplačila institucije v skladu s členom 104(1)(i) Direktive 2013/36/EU, in/ali
- c. zahtevanjem, da institucija uporabi posebno obravnavo sredstev z vidika kapitalskih zahtev v skladu s členom 104(1)(d) Direktive 2013/36/EU.

10.4 Uporaba likvidnostnih ukrepov

467. Pristojni organi bi morali uvesti posebne likvidnostne zahteve v skladu s postopkom in merili iz naslova 9.

468. Ne glede na posebne kvantitativne zahteve iz prejšnjega odstavka lahko pristojni organi na podlagi ranljivosti in pomanjkljivosti, ugotovljenih pri ocenjevanju tveganj za likvidnost in financiranje, uvedejo dodatne likvidnostne ukrepe, vključno z:

- a. uvedbo posebnih likvidnostnih zahtev, vključno z omejitvami neusklajenosti zapadlosti med sredstvi in obveznostmi v skladu s členom 104(1)(k) Direktive 2013/36/EU, in/ali
- b. uvedbo drugih upravnih ukrepov, vključno z dodatnimi bonitetnimi ukrepi v skladu s členom 105 Direktive 2013/36/EU.

10.5 Uporaba drugih nadzorniških ukrepov

469. Za obravnavo posebnih pomanjkljivosti, ugotovljenih pri oceni elementov SREP, lahko pristojni organi proučijo možnost uporabe ukrepov, ki niso neposredno povezani s kvantitativnimi kapitalskimi ali likvidnostnimi zahtevami. Ta oddelek vsebuje nedokončni seznam možnih nadzorniških ukrepov, ki jih je mogoče uporabiti na podlagi členov 104 in 105 Direktive 2013/36/EU.

Analiza poslovnega modela

470. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih pri analizi poslovnega modela, verjetno vključujejo zahtevo, da institucija prilagodi ureditve upravljanja in kontrole, da bi prispevala k izvajanju poslovnega modela in strategije ali omejila nekatere poslovne dejavnosti.

471. V skladu s členom 104(1)(b) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da prilagodi ureditve upravljanja in kontrole tveganj ali ureditve upravljanja tako, da ustrezajo zelenemu poslovnemu modelu ali strategiji, in sicer na načine, ki vključujejo:

- a. prilagoditev finančnega načrta, predvidenega v strategiji, če ni podprt z notranjim načrtovanjem kapitala ali verodostojnimi predpostavkami;
- b. zahtevanje sprememb organizacijskih struktur, krepitev funkcij upravljanja in kontrole tveganj ter ureditev v podporo izvajanju poslovnega modela ali strategije in/ali
- c. zahtevanje sprememb in krepitev sistemov IT v podporo izvajanju poslovnega modela ali strategije.

472. V skladu s členom 104(1)(e) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da spremeni poslovni model ali strategijo, kadar:

- a. je ne podpirajo ustrezne organizacijske ureditve, ureditve upravljanja ali kontrole in upravljanja tveganj;
- b. je ne podpirajo kapitalski in operativni načrti, vključno z dodelitvijo ustreznih finančnih, človeških in tehnoloških (IT) sredstev, in/ali
- c. strategija vodi do povečanja systemskega tveganja ali ogroža finančno stabilnost.

473. V skladu s členom 104(1)(f) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. zahtevajo, da institucije zmanjšajo tveganje, ki je povezano s produkti, ki jih izda/razdeli, in sicer na načine, ki vključujejo:
 - zahtevanje sprememb tveganj, povezanih z nekaterimi ponodbami produktov, in/ali
 - zahtevanje izboljšav ureditev upravljanja in kontrole za razvoj ter vzdrževanje produktov;
- b. zahtevanje, da institucija zmanjša tveganje, povezano z njenimi sistemi, na primer z:
 - zahtevanjem izboljšav sistemov ali zvišanjem ravni naložb ali pospešitvijo uvajanja novih sistemov in/ali
 - zahtevanjem izboljšanja ureditev upravljanja in kontrole za razvoj in vzdrževanje sistema.

Notranje upravljanje in kontrole na ravni celotne institucije

474. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih pri oceni notranjega upravljanja in kontrol na ravni celotne institucije, se lahko osredotočajo na zahtevo, da institucija okrepi svoje ureditve upravljanja in kontrol, ali na zmanjšanje tveganja, povezanega z njenimi produkti, sistemi in posli.

475. V skladu s členom 104(1)(b) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. zahtevajo, da institucija spremeni svoje splošne ureditve upravljanja in organizacijo, in sicer na načine, ki vključujejo zahtevanje:
 - sprememb organizacijske ali funkcijske strukture, vključno z linijami poročanja;
 - sprememb politik tveganja ali načina njihovega razvoja in izvajanja v celotni organizaciji in/ali
 - večje preglednosti ureditev upravljanja;
- b. zahtevajo, da institucija spremeni organizacijo, sestavo ali delovne ureditve upravljalnega organa;
- c. zahtevajo, da institucija okrepi svoje splošne ureditve upravljanja tveganj, in sicer na načine, ki vključujejo zahtevanje:
 - sprememb (zmanjšanje) nagnjenosti k prevzemanju tveganja ali ureditve upravljanja za določanje nagnjenosti k prevzemanju tveganja in razvoj celotne strategije tveganja;
 - izboljšav postopkov in modelov ICAAP ali ILAAP, kadar se šteje, da ti ne ustrezajo svojemu namenu;
 - povečanje zmogljivosti stresnih testov in skupnega programa stresnih testov in/ali
 - izboljšanje načrtovanja ravnanja v nepredvidljivih razmerah;
- d. zahtevajo, da institucija okrepi svoje ureditve in funkcije notranjih kontrol, in sicer na načine, ki vključujejo zahtevo glede:
 - neodvisnosti in ustreznega števila osebja za funkcijo notranje revizije in/ali
 - izboljšav postopka notranjega poročanja za zagotovitev, da je poročanje upravljalnemu organu primerno;
- e. zahtevajo, da institucija izboljša informacijske sisteme ali ureditve neprekinjenega poslovanja, na primer z zahtevanjem:
 - izboljšanja zanesljivosti sistemov in/ali
 - razvoja in preizkušanja načrtov neprekinjenega poslovanja.

476. V skladu s členom 104(1)(g) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da:

- a. spremeni politiko prejemkov in/ali
- b. omeji variabilne prejemke z odstotkom skupnih neto prihodkov.

Kreditno tveganje in tveganje nasprotne stranke

477. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih z oceno kreditnega tveganja in tveganja nasprotne stranke, ter s tem povezanih ureditev upravljanja in kontrol se pogosto osredotočajo na zahtevo, da institucija zmanjša raven tveganja pri delovanju ali okrepi ureditev upravljanja in kontrol.

478. V skladu s členom 104(1)(b) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da:

- a. dejavneje vključi upravljalni organ ali njegove odbore v ustrezne odločitve glede kreditov;
- b. izboljša sisteme za merjenje kreditnega tveganja;
- c. izboljša kontrole kreditnih postopkov in/ali
- d. izboljša upravljanje zavarovanja s premoženjem ter njegovo vrednotenje in spremljanje.

479. V skladu s členom 104(1)(d) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da:

- a. uporabi posebno politiko oblikovanja rezervacij in – kadar to dovoljujejo računovodska pravila in predpisi – poveča rezervacije;
- b. uporabi spodnjo (ali zgornjo) mejo za notranje parametre tveganja in/ali uteži tveganja, uporabljene za izračun zneskov izpostavljenosti tveganju za posebne produkte, sektorje ali vrste dolžnikov;
- c. uporabi višje odbitke vrednosti zavarovanja s premoženjem in/ali
- d. ima dodaten kapital za pokritje razlike med računovodsko vrednostjo rezervacij in preudarnim vrednotenjem sredstev (rezultat pregleda kakovosti sredstev), kar kaže na pričakovane izgube, ki niso pokrite z računovodskimi rezervacijami.

480. V skladu s členom 104(1)(e) in (f) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da:

- a. zmanjša velike izpostavljenosti ali druge vire tveganja kreditne koncentracije;
- b. zaostri merila za odobritev kreditov za vse ali nekatere kategorije produktov ali dolžnikov in/ali

- c. zmanjša svojo izpostavljenost do posebnih produktov (npr. hipotek, financiranja izvoza, poslovnih nepremičnin, listinjenja itd.), kategorij dolžnikov, sektorjev, držav itd. ali pridobi zaščito zanje.

481. V skladu s členom 104(1)(j) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da izboljša kakovost in poveča pogostost poročanja upravljalnemu organu in višjemu vodstvu o kreditnem tveganju.

Tržno tveganje

482. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih z oceno tržnega tveganja, ter s tem povezanih ureditev upravljanja in kontrole se pogosto osredotočajo na zahtevo, da institucija zmanjša raven tveganja pri delovanju ali okrepi ureditev upravljanja in kontrol.

483. V skladu s členom 104(1)(b) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da obravnava pomanjkljivosti, ugotovljene v zvezi z njeno zmožnostjo, da opredeli, izmeri, spremlja in nadzira tržno tveganje, in sicer na načine, ki vključujejo:

- a. povečanje uspešnosti notranjih pristopov institucije ali njene zmogljivosti testiranja za nazaj ali stresnih testov;
- b. izboljšanje kakovosti in povečanje pogostosti poročanja višjemu vodstvu institucije o tržnem tveganju in/ali
- c. zahtevanje pogostejših in poglobljenih notranjih revizij tržne dejavnosti.

484. V skladu s členom 104(1)(e) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. omejijo naložbe v nekatere produkte, kadar politike in postopki institucije ne zagotavljajo ustreznega kritja in kontrole tveganja, ki izhaja iz teh produktov;
- b. zahtevajo, da institucija predstavi načrt za postopno zmanjšanje izpostavljenosti do prizadetega premoženja in/ali nelikvidnih pozicij in/ali
- c. zahtevajo opustitev finančnih produktov, kadar postopki vrednotenja institucije ne zagotavljajo konservativnih vrednotenj, ki so skladna s standardi iz Uredbe (EU) št. 575/2013.

485. V skladu s členom 104(1)(f) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. zahtevajo, da institucija zniža raven tržnega tveganja pri delovanju (z zavarovanjem ali prodajo sredstev), kadar so v sistemih merjenja institucije ugotovljene pomembne pomanjkljivosti, in/ali
- b. zahtevajo, da institucija poveča znesek izvedenih finančnih instrumentov, ki jih poravnajo centralne nasprotne stranke.

Operativno tveganje

486. Nadzorniški ukrepi za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih z oceno operativnega tveganja, ter s tem povezanih ureditev upravljanja in kontrole se pogosto osredotočajo na zahtevo, da institucija zmanjša raven tveganja pri delovanju ali okrepi ureditev upravljanja in kontrol.

487. V skladu s členom 104(1)(b) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi zahtevajo, da:

- a. institucija dejavneje vključi upravljalni organ ali njegove odbore v sprejemanje odločitev o upravljanju operativnega tveganja;
- b. institucija pri odobritvi novih produktov in sistemov upošteva operativno tveganje pri delovanju in/ali
- c. institucija izboljša sisteme za opredelitev in merjenje operativnega tveganja.

488. V skladu s členom 104(1)(e) in (f) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi zahtevajo, da:

- a. institucija zmanjša obseg zunanjih storitev, ki jih izvajajo tretje osebe, in/ali
- b. institucija zmanjša izpostavljenosti operativnemu tveganju (npr. z zavarovanjem, uvedbo več kontrolnih točk itd.).

Obrestno tveganje, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti

489. Ne glede na zahtevo, da ima institucija dodaten kapital v skladu s členom 104(1)(a), bi morali pristojni organi proučiti možnost uporabe nadzorniških ukrepov v naslednjih primerih:

- a. če je prisotno pomembno obrestno tveganje, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti (glej naslov 8);
- b. če rezultati SREP pokažejo pomanjkljivosti v oceni IRRBB institucije pri delovanju ter s tem povezani ureditvi upravljanja in kontrol ali
- c. če institucija poroča, da bi se lahko njena ekonomska vrednost zmanjšala za več kot 20 % kapitala („standardni pretres“) zaradi nenadne in nepričakovane spremembe obrestnih mer v skladu s členom 98(5) Direktive 2013/36/EU.

490. V skladu s členom 104(1)(b) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da sprejme ukrepe za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih v zvezi z njeno zmožnostjo, da opredeli, izmeri, spremlja in nadzira obrestno tveganje, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti, na primer za:

- a. povečanje njene zmožnosti stresnih testov in/ali

- b. izboljšanje poročanja o informacijah v zvezi z upravljanjem likvidnosti upravljalnemu organu institucije.

491. V skladu s členom 104(1)(f) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da uporabi spremembe notranjih omejitev za zmanjšanje tveganja, ki je povezano z dejavnostmi, produkti in sistemi.

492. V skladu s členom 104(1)(j) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi zahtevajo dodatno ali pogostejše poročanje o pozicijah IRRBB institucije.

493. Ukrepi, uporabljeni zaradi standardnega pretresa, bi morali biti odvisni od zapletenosti uporabljene metode izračuna ter ustreznosti standardnega pretresa in ravni ekonomske vrednosti. Če je znižanje ekonomske vrednosti določeno z relativno enostavno ali standardno metodo izračuna, lahko pristojni organi najprej zahtevajo dodatne informacije, ki so po možnosti notranje. Če pa znižanje temelji na rezultatu zapletenejšega modela, o katerem imajo pristojni organi več informacij, lahko hitreje ocenijo ustrezne ukrepe. V tem primeru je treba pri izbiri ukrepa upoštevati rezultate ocene IRRBB, izvedene v skladu z naslovom 6 teh smernic.

Likvidnostno tveganje

494. V skladu s členom 104(1)(k) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. določijo zahteve glede koncentracije likvidnih sredstev, ki jih ima institucija, vključno z:
 - zahtevami za sestavo profila likvidnih sredstev institucije v zvezi z nasprotnimi strankami, valuto itd. in/ali
 - zgornjimi mejami, limiti ali omejitvami koncentracij financiranja;
- b. določijo omejitve kratkoročne pogodbene ali vedenjske neusklajenosti zapadlosti med sredstvi in obveznostmi, vključno z:
 - omejitvami neusklajenosti zapadlosti (v določenih časovnih intervalih) med sredstvi in obveznostmi;
 - omejitvami minimalnih obdobj preživetja in/aliomejitvami odvisnosti od nekaterih kratkoročnih virov financiranja, kot je financiranje na denarnem trgu.

495. V skladu s členom 104(1)(j) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi določijo zahtevo, da mora institucija zagotoviti pogostejše poročanje o likvidnostnih pozicijah, vključno s:

- a. pogostostjo poročanja o likvidnostnem kritju in/ali neto stabilnem financiranju in/ali

- b. pogostostjo in razčlenjenostjo drugih poročil o likvidnosti, kot so „dodatne metrike spremljanja“.

496. V skladu s členom 104(1)(b) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi od institucije zahtevajo, da sprejme ukrepe za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih v zvezi z njeno zmožnostjo, da opredeli, izmeri, spremlja in nadzira likvidnostno tveganje, in sicer na načine, ki vključujejo:

- a. izboljšanje zmožnosti stresnih testov za izboljšanje njene zmožnosti določitve in količinske opredelitve pomembnih virov likvidnostnega tveganja za institucijo;
- b. izboljšanje zmožnosti unovčenja likvidnih sredstev;
- c. izboljšanje kriznega načrta za likvidnost in okvira kazalnikov za zgodnje opozarjanje glede likvidnosti in/ali
- d. izboljšanje poročanja o informacijah v zvezi z upravljanjem likvidnosti upravljalnemu organu institucije.

Tveganje financiranja

497. V skladu s členom 104(1)(k) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi zahtevajo sprejetje ukrepov za spremembo profila financiranja institucije, vključno z:

- a. zmanjšanjem njene odvisnosti od nekaterih (potencialno nestanovitnih) trgov financiranja, kot je grosistično financiranje;
- b. zmanjšanjem koncentracije njenega profila financiranja v zvezi z nasprotnimi strankami, najvišjimi vrednostmi v profilu dolgoročne zapadlosti, valutami (neusklajenosti pri valutah) itd. in/ali
- c. zmanjšanjem količine obremenjenih sredstev, pri čemer se lahko razlikuje med skupno obremenitvijo in presežnim zavarovanjem (npr. za krite obveznice, pozive k doplačilu kritja itd.).

498. V skladu s členom 104(1)(j) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi zahtevajo dodatno ali pogostejše poročanje o pozicijah sredstev institucije, vključno s:

- a. pogostejšim regulativnim poročanjem v zvezi s spremljanjem profila financiranja (kot so poročilo o količniku neto stabilnih virov financiranja in „dodatne metrike spremljanja“) in/ali
- b. pogostejšim poročanjem o načrtu institucije za financiranje, ki se predloži nadzorniku.

499. V skladu s členom 104(1)(b) Direktive 2013/36/EU lahko pristojni organi:

- a. zahtevajo sprejetje ukrepov za obravnavo pomanjkljivosti, ugotovljenih v zvezi s kontrolo tveganja financiranja institucije, vključno z:
 - izboljšanjem sporočanja upravnih informacij v zvezi s tveganjem financiranja upravnemu odboru institucije;
 - preoblikovanjem ali izboljšanjem načrta financiranja in/ali
 - uvedbo omejitev nagnjenosti institucije k prevzemanju tveganja/ravni sprejemljivega tveganja;
- b. izboljšajo zmožnosti za stresne teste institucije s sredstvi, ki vključujejo zahtevo, da institucija pokrije daljše stresno obdobje.

10.6 Medsebojni vpliv nadzorniških ukrepov in ukrepov zgodnjega posredovanja

500. Poleg nadzorniških ukrepov iz tega naslova lahko pristojni organi uporabijo ukrepe zgodnjega posredovanja iz člena 27 Direktive 2014/59/EU, ki so namenjeni dopolnitvi sklopa nadzorniških ukrepov iz členov 104 in 105 Direktive 2013/36/EU.

501. Pristojni organi pri uporabi ukrepov zgodnjega posredovanja ne bi smeli posegati v nobene druge nadzorniške ukrepe, pri čemer morajo izbrati najprimernejše ukrepe, da se zagotovi odziv, ki je sorazmeren s posameznimi okoliščinami.

10.7 Medsebojni vpliv nadzorniških in makrobonitetnih ukrepov

502. Kadar za institucijo veljajo makrobonitetni ukrepi, bi morali pristojni organi oceniti, ali:

- a. se ob upoštevanju, da institucija uporablja odobrene nadzorniške modele za izračun kapitalskih zahtev, posebna ranljivost/pomanjkljivost, v katero je usmerjen makrobonitetni ukrep, ne upošteva pri učinkih ukrepa zaradi oblikovnih značilnosti (npr. če makrobonitetni ukrep povečuje uteži tveganja za nekatere kategorije izpostavljenosti, kar pomeni, da bi ukrep zajemal le institucije, ki uporabljajo standardizirani pristop za izračun minimalnih kapitalskih zahtev za kreditno tveganje, zaradi česar institucije, ki uporabljajo pristope IRB, ne bi bile neposredno prizadete) in
- b. makrobonitetni ukrep ustrezno obravnava povezana tveganja/ranljivosti/pomanjkljivosti določene institucije, če je to potrebno.

503. Kadar makrobonitetni ukrep zaradi svojih oblikovnih značilnosti ne zajema določene institucije (kot je opisano zgoraj), lahko pristojni organi proučijo možnost razširitve učinkov ukrepa neposredno na to institucijo (npr. z uporabo enakih uteži tveganja za nekatere kategorije izpostavljenosti, v katere je usmerjen makrobonitetni ukrep).

504. Kadar se na podlagi ocene SREP ugotovi, da makrobonitetni ukrep ne obravnava ustrezno povezane ravni tveganja ali pomanjkljivosti, ki so prisotne v instituciji (tj. institucija je izpostavljena višji ravni tveganja ali predstavlja višjo raven tveganja v primerjavi z ravno, v katero je usmerjen makrobonitetni ukrep, ali pa so ugotovljene pomanjkljivosti pomembnejše od pomanjkljivosti, v katere je usmerjen ukrep), bi morali pristojni organi proučiti možnost dopolnitve makrobonitetnega ukrepa z dodatnimi ukrepi za posamezno institucijo.

Naslov 11. Uporaba SREP za čezmejne skupine

505. V tem naslovu je obravnavana uporaba skupnih postopkov in metodologije SREP, kot so določeni v teh smernicah, za čezmejne skupine in njihove subjekte. Zagotovljene so tudi povezave s skupno oceno in postopkom odločanja, ki ju je treba izvesti v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 710/2014 v zvezi s pogoji za uporabo postopka skupnega odločanja o bonitetnih zahtevah za posamezne institucije¹⁰.

11.1 Uporaba SREP za čezmejne skupine

506. Pri uporabi SREP in teh smernic za čezmejne skupine bi morali pristojni organi oceniti sposobnost poslovanja skupine kot celote in sposobnost poslovanja posameznih subjektov v skupini. To je mogoče doseči z razdelitvijo postopka v dve fazi: (1) pristojni organi pripravijo začetno oceno subjektov pod njihovim neposrednim nadzorom ter (2) pristojni organi skupaj razpravljajo in dokončno oblikujejo oceno v okviru kolegijev nadzornikov v skladu z zahtevami iz členov 113 in 116 Direktive 2013/36/EU.

507. V skladu s področjem uporabe Smernic, kot je opisano v naslovu 1:

- a. bi morali konsolidacijski nadzorniki izvesti začetno oceno nadrejene osebe in skupine institucij na konsolidirani ravni ter
- b. bi morali pristojni organi izvesti začetno oceno subjektov pod njihovim nadzorom (posamično ali podkonsolidirano, če je to potrebno).

508. Kadar se te smernice uporabljajo za podrejene družbe čezmejne skupine, kot je določeno v zgornjem odstavku, bi morali pristojni organi za podrejene družbe pri oblikovanju začetne ocene predvsem obravnavati institucije posamično, tj. oceniti poslovni model, strategijo, notranje upravljanje in kontrole na ravni celotne institucije, tveganja za kapital in likvidnost ter kapitalsko in likvidnostno ustreznost subjekta na enak način kot pri samostojni instituciji. Ugotovitve na podlagi teh začetnih ocen bi morale po potrebi vključevati tudi opredelitev ključnih ranljivosti v čezmejnem okviru ali okviru skupine, ki so lahko povezane z zaupanjem institucije v svojo nadrejeno osebo/skupino glede financiranja, kapitala, tehnološke podpore itd. V začetnih ocenah na posamični podlagi bi morali pristojni organi upoštevati tudi prednosti in olajševalne dejavnike, povezane s subjektom, ki je del skupine, ki so lahko povezani s skupino tehnološko podporo, ureditvijo finančne podpore itd.

¹⁰ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 710/2014 z dne 23. junija 2014, UL L 188, 27.6.2014, str. 19.

509. Rezultati take začetne ocene elementov SREP, vključno z – če so opredeljeni – mnenji o ključnih odvisnostih od nadrejene osebe/skupine, bi se morali uporabiti kot vhodni podatki za skupno oceno in postopek odločanja v skladu z zahtevami iz člena 113 Direktive 2013/36/EU in bi jih torej morali pristojni organi obravnavati v okviru kolegijev nadzornikov, ustanovljenih v skladu s členom 116 Direktive 2013/36/EU.

510. Na podlagi razprav v okviru kolegijev nadzornikov in rezultatov skupnega postopka ocenjevanja bi morali pristojni organi dokončno oblikovati svoje ocene SREP in pri tem sprejeti potrebne prilagoditve, ki temeljijo na rezultatih razprav v kolegiju.

511. Kadar začetna ocena pristojnega organa pokaže posebne pomanjkljivosti v zvezi s pozicijami znotraj skupine (npr. visoka koncentracija izpostavljenosti do nadrejene osebe, odvisnost od financiranja znotraj skupine, skrbi glede trajnosti strategije subjekta itd.), ki negativno vplivajo na splošno sposobnost delovanja podjetja na posamični podlagi, bi morali pristojni organi v okviru kolegijev nadzornikov razpravljati, ali je treba končno oceno subjekta spremeniti glede na splošno razsežnost skupine, vključno s poslovnim modelom in strategijo konsolidirane skupine, ter obstojem in posebnimi funkcijami ureditev finančne podpore znotraj skupine.

512. Pristojni organi bi morali znotraj kolegijev nadzornikov obravnavati in usklajevati naslednje:

- a. načrtovanje, vključno s pogostostjo in roki za izvedbo ocene različnih elementov SREP za konsolidirane skupine in njene subjekte, da se olajša priprava poročil o tveganju skupine in likvidnostnem tveganju skupine, ki so potrebna za skupne odločitve, kot je določeno v členu 113 Direktive 2013/36/EU;
- b. podrobnosti uporabe primerjalnih vrednosti, uporabljenih za oceno elementov SREP;
- c. pristop k oceni in izračunu rezultata za podkategorije tveganj posamično, kadar so takšne podkategorije opredeljene kot pomembne;
- d. vhodne podatke, ki jih predloži institucija na konsolidirani ravni in na ravni posameznega subjekta za izvedbo ocene elementov SREP, vključno s tistimi iz ICAAP in ILAAP;
- e. rezultate ocene, vključno z rezultati SREP, določenimi za posamezne elemente, ter skupno oceno SREP in skupen rezultat SREP na konsolidirani ravni in na ravni posameznega subjekta. Pristojni organi bi se morali med razpravo o oceni posameznih tveganj za kapital in likvidnost osredotočiti na tveganja, ki so opredeljena kot pomembna za zadevne subjekte, in
- f. načrtovane nadzorniške ukrepe in ukrepe zgodnjega posredovanja, če je to potrebno.

513. Pri pripravi povzetka skupne ocene SREP za čezmejne skupine in njene subjekte bi morali pristojni organi oceno strukturirati tako, da se olajša izpolnjevanje predlog za poročilo SREP in poročilo o tveganju skupine ter predlog za poročilo o oceni likvidnostnega tveganja in oceni likvidnostnega tveganja skupine, ki so potrebne za sprejetje skupne odločitve v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU, kot je določeno v Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 710/2014 v zvezi s pogoji uporabe postopka skupnega odločanja o bonitetnih zahtevah za posamezne institucije.

11.2 Ocena kapitalske ustreznosti SREP in bonitetne zahteve za posamezne institucije

514. Določitev kapitalske ustreznosti in zahtev v skladu s postopkom iz naslova 7 za čezmejne skupine je del postopka pristojnih organov za skupno odločanje v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU.

515. Izvajanje nadzorniških pooblastil in sprejetje nadzorniških ukrepov, vključno v zvezi z uvedbo dodatnega kapitala v skladu s členom 104(1)(a) na konsolidirani ravni ali na ravni posameznih subjektov, kot je določeno v naslovu 7, bi morala biti predmet skupne odločitve pristojnih organov v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU.

516. Za nadrejene ali podrejene institucije čezmejne skupine bi bilo treba pri uporabi dodatnih kapitalskih zahtev v skladu s členom 104(1)(a) Direktive 2013/36/EU v smislu člena 103 navedene direktive upoštevati postopek skupnega odločanja iz člena 113 navedene direktive.

517. V okviru razprav o ustreznosti ravni kapitala in določanja dodatnih kapitalskih zahtev bi morali pristojni organi upoštevati:

- a. oceno pomembnosti tveganj in pomanjkljivosti, ugotovljenih na konsolidirani ravni in ravni posameznega subjekta (tj. katera tveganja so pomembna za skupino kot celoto in katera so pomembna le za en subjekt), in raven kapitala, potrebnega za kritje teh tveganj;
- b. kadar so ugotovljene pomanjkljivosti skupne vsem subjektom (npr. enake pomanjkljivosti v zvezi z upravljanjem, ki so prisotne pri vseh subjektih, ali pomanjkljivosti v zvezi z modeli, uporabljenimi za več subjektov), uskladitev ocene in odziva v zvezi z nadzorom ter zlasti odločanje, ali naj se ukrepi uvedejo na konsolidirani ravni ali sorazmerno na ravni posameznega subjekta, kadar so prisotne skupne pomanjkljivosti;
- c. rezultate ocen ICAAP in mnenj o zanesljivosti izračunov ICAAP ter njihovo uporabo za namene vhodnih podatkov pri določanju dodatnih kapitalskih zahtev;
- d. rezultate izračuna nadzorniških primerjalnih vrednosti, ki se uporabljajo za določanje dodatnih kapitalskih zahtev za vse subjekte znotraj skupine in na konsolidirani ravni, ter

- e. dodatne kapitalske zahteve, ki veljajo za subjekte in na konsolidirani ravni, da se zagotovi doslednost končnih kapitalskih zahtev in ali obstaja potreba za prenos kapitala s konsolidirane ravni na raven subjektov.

518. Pri določanju skupne kapitalske zahteve SREP iz naslova 7 bi morali pristojni organi upoštevati enako raven uporabe kot pri zahtevah za skupne odločitve v skladu s členom 113 Direktive 2013/36/EU. Predvsem bi morale biti skupne kapitalske zahteve SREP in drugi kapitalski ukrepi, če je to potrebno, določeni na konsolidirani in posamični ravni za subjekte, ki poslujejo v drugih državah članicah. Za podkonsolidirano raven bi morale skupne kapitalske zahteve SREP in drugi kapitalski ukrepi zajemati le nadrejeno osebo podkonsolidirane skupine, da se prepreči dvojno štetje dodatnih kapitalskih zahtev, ki jih pristojni organi upoštevajo za podrejene družbe v drugih državah članicah.

11.3 Ocena likvidnostne ustreznosti SREP in bonitetne zahteve za posamezne institucije

519. V skladu s členom 113(1)(b) Direktive 2013/36/EU bi morali pristojni organi „zadeve“ šteti za pomembne in/ali „ugotovitve“ za bistvene vsaj, kadar:

- a. pristojni organi predlagajo posebne kvantitativne likvidnostne zahteve in/ali
- b. pristojni organi ne predlagajo posebnih kvantitativnih likvidnostnih zahtev, ampak predlagajo druge ukrepe, pri čemer je rezultat likvidnostnega tveganja in/ali tveganja financiranja 3 ali 4.

11.4 Uporaba drugih nadzorniških ukrepov

520. Pristojni organi, odgovorni za nadzor čezmejnih skupin in njihovih subjektov, bi morali razpravljati in usklajevati, kadar je to mogoče, uporabo vseh nadzorniških ukrepov in ukrepov zgodnjega posredovanja za skupino in/ali njene bistvene subjekte, da se zagotovi, da se najprimernejši ukrepi dosledno uporabljajo za ugotovljene ranljivosti, ob upoštevanju razsežnosti skupine, vključno z medsebojnimi odvisnostmi in ureditvami znotraj skupine, kot je obravnavano zgoraj.

Naslov 12. Končne določbe in izvajanje

521. Naslednje smernice se razveljavijo z učinkom od 1. januarja 2016:

- a. *Smernice odbora CEBS o procesu izvajanja nadzora v okviru drugega stebra (GL03) z dne 25. januarja 2006;*
- b. *Oddelek o „smernicah za nadzornike“ Smernic odbora CEBS o tehničnih vidikih upravljanja obrestnega tveganja, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti, v okviru postopka nadzornega pregleda z dne 3. oktobra 2006;*
- c. *Smernice odbora CEBS o upravljanju tveganja koncentracije v okviru procesa nadzornega pregleda (GL31) z dne 2. septembra 2010;*
- d. *Smernice odbora CEBS o skupni oceni elementov, zajetih v nadzorni pregled, ter postopku ovrednotenja in skupni odločitvi glede kapitalske ustreznosti čezmejnih skupin (GL39) z dne 7. aprila 2010 in*
- e. *Smernice organa EBA o kapitalskih ukrepih za dajanje kreditov v tujih valutah nevarovanim kreditojemalcem v skladu s procesom nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (EBA/GL/2013/02) z dne 20. decembra 2013.*

522. Pristojni organi bi morali te smernice izvajati tako, da jih do 1. januarja 2016 vključijo v svoje nadzorne prakse in postopke.

523. Posebne določbe teh smernic so predmet naslednjih prehodnih ureditev, čeprav lahko pristojni organi po lastni presoji pospešijo ta prehod:

- a. *izvajanje pristopa za razpršitev tveganj in sestavo kapitala za kritje skupne kapitalske zahteve SREP, kot je določeno v naslovu 7, ni potrebno do 1. januarja 2019 in*
- b. *struktura kvantitativnih zahtev, povezanih s količnikom neto stabilnih virov financiranja iz naslovov 9 in 10, ni potrebna, dokler niso določene in ne začnejo veljati ustrezne zahteve iz Uredbe (EU) št. 575/2013.*

524. Pri izvajanju teh smernic, zlasti naslovov 7, 10 in 11, bi morali pristojni organi zagotoviti, da kapitalska ustreznost in splošna ocena SREP, določitev dodatnih kapitalskih zahtev in uvedba drugih kapitalskih ukrepov ne posegajo v skladnost institucije s pragom iz sporazuma Basel I, kot je določeno v členu 500 Uredbe (EU) št. 575/2013, in te skladnosti ne ogrožajo.

Priloge

Priloga 1. Operativno tveganje, primeri povezav med izgubami in dejavniki tveganja

Za ponazoritev, kako se kaže operativno tveganje, je treba razumeti odnos med dejavniki dogodka posebnega tveganja in učinkom (tj. rezultatom) dogodka tveganja. Nekaj primerov je navedenih v tabeli spodaj¹¹.

	Dejavnik	Dogodek tveganja	Vrste učinkov (rezultati)
Ljudje	Požig – namerno dejanje, ki ga izvede človek	Požar – dogodek	<ul style="list-style-type: none"> • Smrt/poškodba • Finančna izguba/strošek • Premoženska škoda • Motnje strank
Postopek	Napačna navodila	Nenatančni računovodski izkazi	<ul style="list-style-type: none"> • Finančna izguba • Ponovna priprava računovodskih izkazov
Sistemi	Napaka v programski opremi IT	Nedelujoči/nerazpoložljivi bankomati	<ul style="list-style-type: none"> • Pritožbe strank • Odškodnina • Škodovanje ugledu • Regulativna omejitve
Zunanja	Huda ledena ujma	Nedostopne stavbe/uporaba nujnih ukrepov	<ul style="list-style-type: none"> • Motnje strank • Finančna izguba • Stroški popravila

¹¹ Glavni vzrok privede do dogodka tveganja, ki povzroči vpliv ali več rezultatov, pri čemer so nekateri od njih merljivi.

Priloga 2. Izbrane reference in regulativne zahteve glede notranjega upravljanja in kontrole na ravni celotne institucije

1. Členi 73–74, 88, 91–96 in 98 Direktive 2013/36/EU
2. *Smernice organa EBA o notranjem upravljanju.*
3. *Smernice organa EBA o ocenjevanju primernosti članov organov vodenja ali nadzora in nosilcev ključnih funkcij (EBA/GL/2012/06).*
4. *Smernice odbora CEBS o stresnih testih.*
5. *Smernice organa EBA o politikah in praksah prejemkov.*
6. *Regulativni tehnični standardi organa EBA o oceni načrtov za sanacijo v skladu s členom 6(8) Direktive 2014/59/EU.*
7. *Regulativni tehnični standardi organa EBA o vsebini načrtov za sanacijo v skladu s členom 5(10) Direktive 2014/59/EU.*
8. *Smernice organa EBA o veljavni nominalni diskontni stopnji za variabilne prejemke (EBA/GL/2014/01).*
9. Delegirana uredba Komisije (EU) št. 527/2014 v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki opredeljujejo vrste instrumentov, ki ustrezno odražajo kreditno kvaliteto institucije v okviru rednega poslovanja in so primerni, da se uporabljajo za namene variabilnih prejemkov (UL L 148, 20.5.2014, str. 21).
10. Baselski odbor za bančni nadzor, *Načela za učinkovito združevanje podatkov o tveganjih in poročanje o tveganjih*, januar 2013
11. Odbor za finančno stabilnost, *Načela za učinkovit okvir nagnjenosti k prevzemanju tveganj*, november 2013
12. Odbor za finančno stabilnost, *Smernice o interakciji s finančnimi institucijami na področju kulture tveganja*, 2014

Priloga 3. Izbrane reference in regulativne zahteve v zvezi s tveganji za kapital

Kreditno tveganje in tveganje nasprotne stranke

1. Kapitalske zahteve za kreditno tveganje – splošna načela (členi 107–110 Uredbe (EU) št. 575/2013)
2. Steber 1 izračuna kapitala – standardizirani pristop (členi 111–141 Uredbe (EU) št. 575/2013)
3. Notranji pristop za izračun kapitalskih zahtev – notranji pristop na podlagi bonitetnih ocen (členi 142–191 Uredbe (EU) št. 575/2013)
4. Zmanjševanje kreditnega tveganja (členi 192–241 Uredbe (EU) št. 575/2013)
5. Listinjenje (členi 242–270 Uredbe (EU) št. 575/2013)
6. Kreditno tveganje nasprotne stranke (členi 271–311 Uredbe (EU) št. 575/2013)
7. Kapitalske zahteve za tveganje poravnave (členi 378–380 Uredbe (EU) št. 575/2013)
8. Izpostavljenosti prenesenemu kreditnemu tveganju (členi 404–410 Uredbe (EU) št. 575/2013)
9. Ureditev velikih izpostavljenosti (členi 395–401 Uredbe (EU) št. 575/2013)
10. *Izvedbeni tehnični standardi organa EBA o nadzorniškem poročanju (restrukturiranje in nedonosne izpostavljenosti)*

Tržno tveganje

1. Splošne zahteve za trgovalno knjigo (členi 102–106 Uredbe (EU) 575/2013)
2. Steber 1 izračuna kapitala (členi 325–377 Uredbe (EU) št. 575/2013)
3. Kapitalske zahteve za tveganje prilagoditve kreditnega vrednotenja (členi 381–386 Uredbe (EU) 575/2013)
4. Notranji pristop za izračun kapitalskih zahtev za posebno tveganje dolžniških instrumentov v trgovalni knjigi (člen 77(3) Direktive 2013/36/EU)
5. Tveganje pomanjkanja likvidnosti (člen 83(2) Direktive 2013/36/EU)
6. Osnovno tveganje (člen 83(3) Direktive 2013/36/EU)
7. Pozicija iz izvedbe prve prodaje z obveznostjo odkupa (člen 83(3) Direktive 2013/36/EU)

8. Stresni testi, ki jih izvedejo institucije z uporabo notranjih modelov (člen 98(1)(g) Direktive 2013/36/EU)
9. Prilagoditve vrednotenja v pozicijah v trgovalni knjigi (člen 98(4) Direktive 2013/36/EU)

Operativno tveganje

1. Splošne zahteve za upravljanje operativnega tveganja (členi 76–78 in 85 Direktive 2013/36/EU)
2. Splošna načela, ki urejajo uporabo različnih pristopov za izračun kapitalskih zahtev (členi 312–314 Uredbe (EU) 575/2013)
3. Enostavni pristop (člena 315 in 316 Uredbe (EU) 575/2013)
4. Standardizirani pristop (členi 317–320 Uredbe (EU) 575/2013)
5. Napredni pristop za merjenje (členi 321–324 Uredbe (EU) 575/2013)
6. Baselski odbor za bančni nadzor, *Načela za dobro upravljanje operativnega tveganja*, junij 2011

Obrestno tveganje, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti

1. Splošne zahteve za obrestno tveganje, ki izhaja iz netrgovalnih dejavnosti (člen 84 Direktive 2013/36/EU)
2. Vpliv na ekonomsko vrednost spremembe obrestnih mer za 200 bazičnih točk (člen 98(5) Direktive 2013/36/EU)

Priloga 4. Izbrane reference in regulativne zahteve v zvezi s tveganji za likvidnost in financiranje

1. Likvidnost (členi 411–428 Uredbe (EU) št. 575/2013)
2. Postopno uvajanje likvidnostnih zahtev (členi 460–461 Uredbe (EU) št. 575/2013)
3. Delegirana uredba Komisije, izdana v skladu s členom 460 Uredbe (EU) št. 575/2013
4. Poročila in pregled – likvidnostne zahteve (člen 509 Uredbe (EU) št. 575/2013)
5. SREP – likvidnostno tveganje (člen 86 Direktive 2013/36/EU)
6. *Smernice odbora CEBS o likvidnostnih blažilnikih in obdobjih preživetja*, december 2009
7. *Smernice organa EBA o vlogah na drobno, ki so predmet drugačnih odlivov, za poročanje o likvidnosti* (EBA/GL/2013/01)
8. Baselski odbor za bančni nadzor, *Orodja za spremljanje upravljanja likvidnosti znotraj enega dne*, april 2013